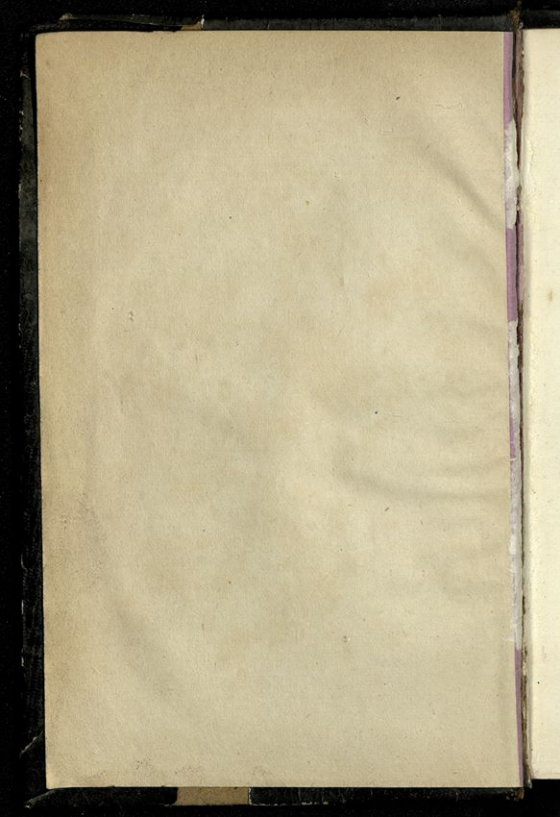

II

29.281

lg

Loir. gez.

90.

Stahlsch v. Carl Mayer's K. Am. Nürnberg

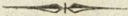
„Visokiĝa sveta si, o Boĝ!
Nedoseĝljio nasim mislim.“

Jerem. 32, 19.

Mati dobrega sveta

ali

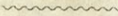
Šmarnice.

Sestavil po
Kerschbaumer-ju in po drugih dobrih virih

A. Ž.,

duhoven ljubljanske škofije.

*Z dovoljenjem visokočastitljivega ljubljanskega
škofijstva.*

J. Urbančič

V Ljubljani.

Založil Henrik Ničman, bukvovez.

1874.

I 29.281 lg

D. (25.4.35)

Predgovor.

Človeka pristrčno veseli, ko vidi, kako lepo se po Slovenskem razširja in utrja Marijina pobožnost v cvetečem mesecu maju. — Šmarnice so se pri našem pobožnem slovenskem ljudstvu tako udomačile, da je ni pobožnosti, katere bi se s tolikim veseljem in toliko stanovitnostjo udeleževalo, kakor ravno vsakoletnih Šmarnic. Dosti mikavnega in žlahtnega berila nam je že podaril majev čas; ravno tako tudi pričujoče Šmarnice Marijinim častilcem ponujajo nove dušne hrane v krepilo in tolažilo.

Redkokrat si človek v življenji vé prav svetovati; potrebuje tedaj modrega sveta, da se more izogibati

zanjkam novošegnega, brezvérskega sveta, in da se vé izkopati iz svojega žalostnega dušnega stanú, in jo kreniti na edino pravo pot svojega zveličanja. S tem namenom pobožnim Marijinim častilcem podajam pričujočo knjižico s srčno željo, naj bi jo pridno, pazljivo in s pravim vérnim duhom čitali, ter se v vseh dušnih in telesnih zadregah zatekali k Mariji, ki nam vé, more in hoče vsikdar pravo svetovati.

Na Raki v dan sv. Antona l. 1873.

A. Žgur. *)

*) *Dotelavec mu je bil dr. Jan Taviar.*

Vvod.

Pobožni Marijini častilci!

Že zopet se nam je približal prelepi in veseli Marijini mesec, cveteči maj, v katerem naša sv. Cerkev preslavlja neomadeževano Kraljico nebeško. Z oltarja pozdravlja nas nebeška Mati v venčnem blesku, ter ljubeznjivo - milo obrača nam svoje oči, kakor bi nam hotela reči: „*Pozdravljeni mi bodite vsi moji sinovi in hčere, ki ste k meni prišli, da bi me v hvalnih pesmih povelicevali!*“

Gotovo pomenljiva in srečna je misel, da se naj krasnejši mesec v letu — prijazni maj — preljubljeni Materi božji posvečuje; zakaj vse, kar nas v prvi krasoti mile pomladi obdaja in oveseljuje: nježno zelenje, s cveticami okinčani logi in bregovi, vonjad cvetic — vse spominja nas veličastva, dobrote, milobe, ljubeznjivosti in slave vélike Kraljice nebes in zemlje; vse budí v nas spomin na Marijo, prečastito Devico.

Kakor nas pa krasota v naravi majnika meseca spominja veličastva in ljubeznjivosti Marijine, ravno tako vabi véрно dušo na novo cveteče pomladansko življenje k pre-

novljenju, k oživljenju in prerobenju milosti božje; v duši na novo oživeče čednosti naj se v nekak duhoven cvetličini venček ovijejo, s katerim naj Marijo vzvišeno podobo in zgled vseh čednosti venčamo.

Zaradi tega se je pa tudi majeva pobožnost prečudno brzo po vseh deželah krščanskega sveta razširila.

Vsaki čas ima svoje posebne, priljudne pobožnosti, katerih se gostokratov vse krščanstvo s sveto gorečnostjo vdeležuje; tako n. pr. vdeleževalo se je že prve čase pobožnosti sv. rožnega venca, pobožnosti presv. krvi in srca Jezusovega. V našem času imamo zopet preslavljenje neomadeževanega spočetja Marijinega, katera dognana resnica vkljub brezverstva poganja čedalje krepkeje korenine, na katerih se bode uničilo novošegno poganstvo!

Lepe so bile Šmarnice preteklih let, v katerih so toliko častiteljev in častiteljic Kraljice nebeške v to svetišče privabile; letošnje premišljevanje hočemo pa strinjati z Marijinim častnim imenom, s katerim sv. mati katoliška cerkev Marijo poslavlja, namreč z imenom: „*Mati dobrega sveta*“; s tem imenom hočemo pričeti svoje letošnje premišljevanje. Sveta Cerkev hoče s tem naznaniti, da je Marija milosti polna, katero ob enem tudi najmodrejšo Gospó pozdravljamo, da ona s svojo priprošnjo pri Jezusu, svojem božjem Sinu, nam vsem sprosi razsvitljenosti in jasnosti v marsikaterih zaplet-

kah ter zmešnjavah življenja, katere vsakemu proté; sveta Cerkev hoče s tem reči, da naj njen veličastni zgled razsvetljuje vso temo našega življenja, in da naj se v nevarnih položajih življenja vsikdar k njej zatekamo, ki nas zamore in hoče iz temote nevére in greha pripeljati k luči vére in čednosti. K njej tedaj, k „*Mariji dobrega svéta*“ se hočemo letošnje Šmarnice zatekati, od nje le hočemo prejemati modre svéte, kateri naj nam, blisketajočim se zvezdam enako, razsvetljujejo težavno pot solzne doline.

V neki kapelici mestne Šenthipoliške bolnišnice nahaja se podoba „*Mati dobrega svéta*“ imenovana. Zaobljubljeni darovi, ki kinčajo to čudodelno podobo Mater božje, so dokaz najtrdnjéšega zaupanja na premodri svét Marije, in pa izraz otročje hvaležnosti za podeljeno pomoč ob uri stisk, križev in težav. Koliko otročičev ni pribežalo je k tej čudodelni podobi, da bi svojim dragim roditeljem zgubljeno zdravje izprosili! Koliko roditeljev je že potožilo pri tej milostni podobi britkosti srca, ako je skrbi in težav prenapolnjeno bilo; koliko bolnikov se je obljubilo, ko jih je silna bolezen vezala na žalostno posteljo, podati se po zadobljenem ljubem zdravju k „*Materi dobrega svéta*“ zahvalit se za zadobljeno milost. O, koliko jih je pri tej milostni podobi našlo, kar so iskali: *svéta, srčnosti, tolažbe*, (miru), *zaupanja in dušnega miru!*

Neka blaga nevesta, pravi uzor nedolž-

nosti in lepote, zgubila je bila svojega ženina, smrt nemila ga jej je bila pobrala. Zatopljena v solzah roma v omenjeno cerkev „*Materre božje dobrega sveta*“, in jej potoži svojo nenadomestljivo zgubo. „*Kaj hočem storiti?*“ tako je prašala „*Mater božjo dobrega sveta*“. Mi ne vemo, kaj jej je nebeška Kraljica odgovorila; ali z nestrpno nesrečo obiskana nevesta je zdaj usmiljena sestra, ki streže bolnikom in umirajočim.

Posvetimo tedaj tudi mi letošnje Šmarnice „*Materi božji dobrega sveta*.“ Mi hočemo tako rekoč k Mariji v šolo hoditi, da nas vsak dan podučuje, nam vsak dan kak dober svet daje. Kar nam poreče ljubljena nebeška Mati, je gotovo koristno za naš časni in dušni blagor. Sej pravi že sv. *Bernard*: *V nevarnostih, v stiski in žalosti misli na Marijo, kliči k Mariji!*

Ako te vest vznemiruje in s strahom napolnuje, ako te žuga brezdnó o žalosti in črnega obupa pogubiti: bodisi kdorkoli hočeš, umrjóči človek, misli na Marijo!“ In kakor se v vsaki družini mož in otroci, ako so že pod bremenom skrbi opešali in si več pomagati ne vedó, radi obrnejo do matere, ker je naj bolja svetovalka: tako se hočemo tudi mi v glavnih rečeh našega dušnega izveličanja s trdnim zaupanjem obračati na nebeško mater, ponižno hočemo poslušati njen svet in ga natanko spolnovati.

In tako pričnemo z božjo pomočjo letošnje Šmarnice, katere nam je Bog zopet dal

doživeti, s tem, da danes zaobljubimo, da se hočemo vsak dan tukaj pred Marijinim altarjem zbirati, da bi Mariji „*Materi dobrega sveta*“ svoje častenje in ljubezen skazovali, njeno sveto življenje premišljevali, posnemali, in jo z molitvami in hvalnimi pesmami, poveličevali. Združevati hočemo svoje molitve z molitvami vseh pobožnih kristjanov; združevati hočemo svoje hvalne pesmi, s pesmami angeljev, kateri slavé ljubeznipolno Kraljico nebeško. Hvaliti in poveličevati hočemo Gospoda, da nam je Marijo za mater dal.

Molitev.

Glej nas tù, o deviška, milostna Mati! pred tvojimi nogami. Danes te za vselej izvolimo za svojo varuhinjo in mater, za svojo priprošnico pri svojem Sinu Jezusu. Posvečujemo in darujemo ti svoja srca, ter želimo in zahtevamo, da so o prihodnje tvoja lastnina, tvojemu presv. srcu čedalje podobnejša, in tako tvojemu ljubemu Sinu, našemu Odrešeniku, čedalje prijetnejša in dopadljivša. Tebi darujemo tudi sosebno vse naše molitve in pobožnosti tega meseca, ter izročujemo

tvojim presv. rokam vse svoje upanje, vso svojo tolažbo, vse svoje križe, težave in nadloge. Kaži, preljuba Marija, da si Mati in da nobenega ne zapustiš, ki k tebi pribeži in na-te otročje zaupanje stavi. Sprosi nam, o mogočna Gospa in Kraljica! za danes in za vselej milost, da ostanemo tebi in tvojemu preljubemu Sinu Jezusu do poslednjega zdihljaja zvesti; sprosi nam milost, da te ljubimo in pove-
ličujemo o svojem življenju, da bodemo enkrat tebe in s teboj ter z vsemi angeli tvojega preljubega Sina Jezusa na vekov veke ljubili, častili in hvalili. Amen.

Prvi dan — prvi svèt.

Le eno je potrebno.

Pobožni Marijini častilci!

Zvesti svojeji obljubi, da hočemo letošnje Šmarnice Marijo, mater dobrega svéta, posnemati, obračamo se danes s pobožno željnostjo na Marijo, in jo ponižno vprašamo: Kako se glasí prvi svèt, ki ga nam hočeš, o modra Gospa! danes dati? — Prvi dobri svèt, ki ga nam Marija dá, zapopaden je v kratkih, pa tehtnih besedah, ki jih je Božji Sin v sestrini hiši v Betanii izgovoril: „*Le eno je potrebno.*“ Kakor sv. Cerkev te in naslednje besede evangeljske obrača na Marijo, prečisto Devico, ker je namreč naj boljši del, sveta nebesa si izvolila, ravno tako obrača „Mati dobrega svéta“ omenjene besede na nas, svoje sinove in hčere, ter nam milo kliče: „*Ne trudite se za tolike zemeljske stvari, ki nimajo obstanka, marveč izvolite si boljši del, zakaj: le eno je potrebno.* — *Le eno je potrebno!* To so besede, ki imajo v sebi zapopadek vseh resnic in vse modrosti življenja; to so besede, ki obsežejo nebo in zemljo, čas in večnost; to so besede, ki nam v slednjih položajih življenja edíno pravi cilj kažejo, ter učé najti pravo pot; to so besede, ki jih pričajo

nebesa in pekel, angeli in zavrženi; to so besede, ki so zapisane nad našimi grobovi, za katere se, žalibože! veliko veliko ljudi ne zméni, dokler jim na pragu večnosti, na dan sodbe, kot obsodbné besede Gospodove, ne zadoné na ušesa strašné besede: „*Le eno je potrebno*“. In katero je to *eno* potrebno? *Bogú služiti, to edino* je potrebno.

Človek ni samo za ta svet ustvarjen, ampak v prvi vrsti za nebesa. Zemeljsko življenje nam je le v ta namen podeljeno, da bi Boga, svojega Stvarnika spoznali, ljubili, poveličevali, z eno besedo: da bi mu *služili* in si tako nebesa zaslužili. Bog nas je ustvaril, dal nam ude in počutke; on nam je podelil telesne in duševne zmožnosti. On je tisti, ki se mu imamo vsaki dan zahvaljevati za vsakdanji kruh; on je, ki nas na vseh naših potih varuje in razveseljuje; on nas je v svoji neskončni dobroti in usmiljenosti odrešil smrti in greha po svojem edino rojenem Sinu, Jezusu Kristusu; on nas je pri sv. krstu vzel za svoje otroke, in do sedanje ure ne neha za nas po očetovsko skrbeti, in nas z raznovrstnimi milostmi obdarovati. — Na kak način moramo in zamoremo zahvaljevati se Gospodu za vse, kar nam je dal? Bi-li ne bilo to najgrša nehvaležnost do Boga, našega največjega dobrotnika, katerega ljubezen se s slednjim dnevom ponavlja, ako bi se

hoteli protiviti njegovim premodrim naredbam in ga z nepokorščino žaliti? Gotovo je tedaj: Bogu služiti je naše prvo opravilo, prva dolžnost, to je ono *edino* potrebno, kateremu je vse drugo podvrženo. „*Koj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?*“¹⁾ „*Iščite najpopred božjega kraljestva*“, govori Gospod Bog, „*in vse drugo vam bo privrženo*“.²⁾

Kdor to *edino* potrebno z vso svojo dušo zapopade, in vsled tega svoje življenje Bogú posvetí, ta se čuti v resnici mirnega in srečnega v vseh položajih življenja. Srce sv. Avgušтина je bilo nemirno in nesrečno, dokler je svetu služilo; postalo je mirno in srečno, ko je jelo Bogá spoznavati in njemu samemu služiti. In kaj bi tudi zamoglo bogaboječega človeka vznemirjevati in strašiti? Li-morda skrb za to, kar mu je k časnemu življenju potrebno? Toda „*človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz ust božjih*“³⁾. Mar skušnjave do greha? Ali Bog je z nami, in če je Bog z nami, „*kdo zamore biti zoper nas?*“⁴⁾. Li-morda nevarnosti in britkosti? *Toda mi premoremo v njem vse, ki nas krepčá*⁵⁾. Ali smrt in večnost? Ali „*kje je tvoja zmaga, kje je tvoje želo, o smrt?*“⁶⁾ Jaz vem, da moj Izveličar živi, in da kdor spolnuje božjo voljo, vekomaj ostane. *Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne se-*

¹⁾ Mat. 16, 6. ²⁾ Mat. 6, 33. ³⁾ Mat. 4, 4.
⁴⁾ Rim. 8, 31. ⁵⁾ Fil. 4, 13. ⁶⁾ 1. Kor. 15, 55.

danje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem“ ¹⁾). Da, zagotovo varnejše in sladkejše kakor počiva dete v naročju maternem, počiva bogaboječ človek v naročju božjem. Zakaj prava bogaboječnost napolnuje človeško dušo s svetim mirom, zagotavlja ga časne in večne sreče, in dela človeka srečnega vseh položajih tega nestanovitnega življenja.

Iz vsega tega se samo ob sebi razvidi, v čem da ne more obstati *edino* potrebno. Oh, koliko je ljudi, ki se čisto nič ne brigajo za službo božjo, pač pa strežejo svetu in letajo z gorečo željnostjo za blesketajočimi dobrotami tega sveta: za denarjem, častjó in za laškoživstvom. Nesrečneži, kako se sami sebe goljfajo! Če so tudi tega trdnega mnenja, da so vse te reči največ vredne na svetu, ali vendar *edino* potrebno niso nikakor ne. Ravno nasproti! zakaj Apostel pravi: „Vse, kar je na svetu, je poželjenje mesa, in poželjenje oči, in napuh življenja, kar ni iz Očeta, ampak iz sveta“ ²⁾). Skušnja uči: Vse bogastvo, vsa čast in poželjivost ne dadó ne mirú, ne tolažbe, ne sreče, zakaj vse to ne dá se drugače pridobiti, kakor s trdom in s skrbjó, ne more se drugače, kakor z žalostjo in tužnostjo pomnožiti in ohraniti. Sv. véra pravi: „Zbi-

¹⁾ Rim. 8, 39. ²⁾ Jan. 2, 16.

rajte si zakladov v nebesih, kjer jih ne končá ne rijá, ne mol in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo“). Da, kdo bi bil tudi tako nespameten, da bi imenoval to *edino* potrebno, kar človek ob smrtni uri zapusti?

Nek mlad, srčen mož podá se poln naj lepšega upanja na tuje, da bi tamkaj svojo srečo poskušal. Zapusti svojo domovino, ter pripotuje v neko pomorsko mesto, kjer je ravno v luki ladja čakala, pripravljena odriniti jo z izseljenci v *Ameriko*. Šine mu misel v glavo, podati se tjekaj. Sklep je storjen, in stopi v ladijo. Srečno privesljá mlad mož v *Ameriko*, kjer je slišal veliko govoriti o sloveči zlati deželi *Kalifornii*. Vsak človek, se je rekalo, zamore tamkaj zlato kopati, in v malo letih srečen in bogat postati. Njegovo srce ne miruje, dokler se ne vzdigne na daljno pot v omenjeno zlatabogato deželo *Kalifornijo*. Po marsikaterih prestanih nevarščinah, po varčnosti in trudapolnem življenju, pospnè se ta mlad mož v resnici do precejšnjega zneska denarja, s katerim se čez nekoliko let zopet iz kraljestva divjakov v olikano in izobraženo *Evropo* nazaj vrne. Denarja imel je zadosti, hotel ga je pa tudi po pohotnosti srca uživati, in že se mu je sanjalo, že si je domišljeval visoko čast, ki ga ima doleteti, vrnivšemu se mu v svojo domovino. Kaj mu je sedaj še manjkalo k njegovi sreči? Oh! prav veliko mu je manjkalo, *edino* potrebnega mu je manjkalo. Mej tem, ko je

zméraj in zméraj mislil in tuhtal, kako bi si več časnih reči pridobil in prislužil, pozabil je bil na tujem prav čisto na Bogá, in je prišel ob vso vero. Ni si mogel več misliti, da so še tudi drugi zakladi, kateri veliko veliko bolj zaslužijo, da jih človek išče, kakor vse rudno bogastvo novega in starega svetá. — Toda kaj se zgodi? Komaj se po ladiji nekoliko od suhe zemlje oddalji, kar naenkrat nastane strašen vihar. Velikanski morski valovi začeli so se valiti proti slabej ladjici, da je po vseh špranjah vršalo in piskalo, in zdajci ladijo pokrijejo valovi tako, da je bilo misliti, da so vsi popotniki v brezdnu morjá našli svoj grob. Poveljnik ladije že je zgubil vse upanje, rešiti sebe in popotnike, in v črni obupnosti zrejo nesrečneži na vsako minuto, kot minuto strašne svoje smrti. Oh, kaj so pomagali sedaj mlademu možu zlati zakladi? Čemu se je leta in leta mučil in trudil? Kaj so mu sedaj pomagali čast, uživanje denarjev in druge svetnosti, ki si jih je obetal? — Toda ravno ta proteča nesreča bila je k sreči temu posvetnemu možu, zakaj tudi pri njem spolnil se je pregovor: „*Na morju se človek uči moliti*“. On spozná, kako prazno in brez-tolažno je bilo njegovo dosedanje življenje, in strašna misel na smrt, večnost in sodbo, presune in pretrese njegovo dušo. „Čemu sem prav za prav živel?“ tako govori sam pri sebi. Oh! če srečno prestanem strašno nevarnost morskih valov, postati hočem zo-

pet pošten in pobožen kristjan; zdaj umevam in jasno sprevidim, da vse na svetu je nečimurnost, razen Boga ljubiti in njemu samemu služiti. To *edino* je potrebno.

Nebesa so slišala njegovo molitev, vihar se poleže, nevarnost zgine in s hvalno dušo ponavlja mlad mož svojo obljubo: *odslej nočem svetu, ampak Bogú služiti.*

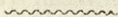
Srečen, kdor *edino* potrebno spozná, in potem tudi živí; srečen, kdor je pripravljen z vso dušo služiti Bogú! In tako se naše misli povračajo k Marii, presv. Devici, nazaj, ki nam je dober svét dala: „Samo *eno* je potrebno“. Ona ponižna dekla Gospodova spoznala je to *edino* potrebno, in vse svoje življenje Bogú v službo posvetila, ko je kot zvesta služabnica božja spregovorila besedo: „*Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po Tvoji besedi*“. S tem ravno, da je ona *edino* potrebno spoznala in po tem tudi svoje življenje vravnala, postala je za nas zrkalo pravičnosti, t. j. najlepši zgled in pravi uzor nedolžnosti, ponižnosti, gorečnosti in udanosti v božjo sveto voljo. Da, ni je čednosti, ki bi se v naj krasnejšem blesku ne kazala na Marii! Njeno celo življenje ni ničesar drugega, kakor nepretrgani venec najlepših čednost: zakaj iskala je samo *eno*, ki je *edino* potrebno. Z ravno tistimi čuti popolne udanosti v božjo službo, s katerimi je velikemu angelu Gabrijelu pozdravljenje odzdravila: *zgodi se mi po Tvoji besedi*, stala je kot junakinja stanovitno pod križem. Kaj

bi bilo tudi Marii pomagalo, da je bila za Mater božjo izvoljena, ako ne bi bila se ob enem kot služabnica božja tega izvoljenja poslužila. Tedaj, dragi kristjanje, posnemajmo Marijo: Le *eno samo* je potrebno. Vse naše prizadetje naj bode v to obrnjeno, kako bi Bogú služili in enkrat srečni postali. Bogú služiti, pravi se, gospodovati: gospodovati čez greh, čez samega sebe, gospodovati čez pekel in njegove pomagače. Imejmo povsodi Bogá pred očmi pri vsem svojem djanju in nehanju, v svojem življenju in smrti. Vse, kar mislimo, govorimo in storimo, vse naj bode k veči časti božji, in edino iz tega namena storjeno, da bi Bogu služili, mu dopadli in tako svoje izveličanje dosegli.

Molitev.

Uči nas toraj, o sveta Devica, Bogá ljubiti in njemu samemu služiti. Daj, da prav spoznamo Tvojo ljubezen, zapopademo njeno vrednost, in občutimo njeno blaženost, da iz hrepenenja po tej tvoji ljubezni vsikdar dobro delamo in zméraj na to gledamo, kako bi rastli in dojemali v ljubezni božji od dne do dne. O mati dobrega svéta! stoj nam na strani, da zméraj po edino

potrebno obračamo svoje okó in Bogú samemu služimo. Amen.

Drugi dan — drugi svèt.

Reši svojo dušo!

Pobožni Marijini častilci!

„*Le eno je potrebno!*“ tako se glasi prvi svèt, ki nam ga je Marija dala; in to *edino* je: *Bogú služiti*. S tim je v tesni zvezi drug svèt Marijin, ki si ga hočemo danes vzeti k srcu. Glasi se pa: „*Reši svojo dušo!*“ Bogú služiti in rešiti svojo dušo, to je v resnici *edino* potrebno. Zakaj, *en* sam je Bog, razen njega ni nobenega. Ako bi te ta Bog zapustil, kaj bi te otelo? Dušo imaš samó *eno*; če si jo zgubil, kaj si v stanu za-njo dati! Le *ensamkrat* bodeš umrl; če si takrat nesrečno umrl, kako moreš poravnati škodo za vso večnost? Sodba je samó *ena*; ako si na sodnji dan zavržen in obsojen, kako upanje ti še ostaja? Le samo *eno* je zveličanje; in če je to zgubljeno, kaj te čaka? Resnično! le *eno* samo je potrebno: *Bogú služiti in rešiti svojo dušo.*

O, kako neprecenljiva je vrednost človeške duše! Imenuj mi vse dragocenosti,

ki jih ta svet ponuja; imenuj zlató, srebró, vse bogastvo morjá in vse zaklade gorá; naštej mi vse pridelke poljá in ogromno število časnih dobrot, da! vzemi ves svet z vsemi neštevilnimi zvezdami nebá: Vse to skupaj ne presega vrednosti le *eno* same človeške duše. In zakaj ne? Zató, ker je človeškej duši vtisnjena podoba božja. Po svoji podobi je Bog stvaril človeško dušo, *neumrjóčo*, obdarjeno s pametjo in prosto voljo. Kje se nahaja kaka stvar med tisočerimi in tisočerimi stvarmi zemeljskimi, o katerej bi se kaj enacega reči zamoglo? — Dragocena je vrednost človeške duše za to, ker je med vsemi zemeljskimi bitji *edino le ona ne-umrjóča*. Če se tudi vse, kar jo obdaja, v nič zgrudi in rop smrti postane: človeška duša ne umrje, ona naprej žíví, in ni je moči, ni je oblasti, ki bi jo mogla uničiti, ne nebesa, ne pekel, ne smert, ne trohnenje! Obdajajo jo nebeški angeli, ter jo varujejo na vseh njenih potih! Njeno vrednost povišuje še neizmérno bolj to, da jo je sam edinorojeni Sin božji s svojo predrago krvijo odrešil. „*Hočes vediti*“, pravi *sv. Avguštin*: „*kolika je vrednost tvoje duše, zapomni si to: edinorojeni Sin božji ni za-njo dal, da bi jo odrešil, ne sveta, ne zemlje, ne morjá, ne človeka, ne kacega angela, ampak svojo neprecenljivo presv. kri*“. Da! ozrite se kje-kaj, predragi Marijini častilci, na križanega Zveličarja, in umeli boste apostola, ki pravi, da smo predrago odkupljeni. Tako neiz-

rečeno veliko vrednost ima človeška duša! Nebó nam jo je dalo, za nebesa je odme-
njena, ona je lastnina Bogá neskončnega,
zakaj Bog Oče jo je ustvaril, Bog Sin odrešil,
Bog sveti Duh posvetil. Gotova in neovrgljiva
je tedaj resnica, da je človeška duša na zemlji
največe in *edino* bogastvo, *edina* dobrota.

Posledica tega je ta, da mora skrb za našo
dušo prvo in najglavnejše opravilo biti. O,
da bi vsi spoznali vrednost, neprecenljivo
ceno svoje neumrjoče duše! Ko bi ti krščan-
ski človek, dve duši imel, ter eno zgubil,
ostajala bi ti še zméraj *druga*. Toda *eno*
samo dušo imaš, zapraviš to, si vse zapravlil,
zakaj, „*kakšno ménjo bo dal človek za svojo*
dušo?“¹⁾ O, da bi vso pozornost obračal,
krščanski človek, na to strašno pravico, in
se pri vsem djanju in nehanju vprašal: „Li
zamoreм to storiti? je-li to hasljivo ali
škodljivo za mojo dušo?“ In brezdvombeno
poreče ti glas tvoje vesti: „Da, to ti je k
sreči in zveličanju“, to stori kristjan moj,
to zvrši! Kedar ti pa vest svarilno odgovarja:
„Nikdar nikoli ti ne bode to djanje v prid,
— takrat opusti, kristjan moj, takrat se
ogíбай, beži pred nevarnim djanjem, ko bi
te tudi še takó mikalo in se ti še takó ko-
ristno dozdevalo, zakaj to je hudo in pogubljí-
vo. Zméraj naj ti bodo pred očmi modrostipol-
ne besede: „*Kaj pomaga človeku, če ves svet*
pridobi, na duši pa škodo trpi?“ Le *eno*

¹⁾ Mat. 16, 26.

samo je potrebno: skrbi za svojo dušno izveličanje, reši svojo dušo!

Žalibože! največ je ljudi, ki nočejo tega svojega najtehtnejšega in imenitnejšega opravila spoznati, in ravno v tem dajejo na znanje nezapopadljivo mlačnost. Že prerok pravi: „Homo, cum in honore esset, non intellexit“, t. j. „človek, ki je v časti, ni prevdarril“¹⁾. Človek umeva vse na svetu: umetnost in vednost, obrtnijo in kupčijo, pohišstvo in poljedelstvo, šege in kroje: samó vrednosti svoje duše noče zapopasti. Ko bi se vrednost človeške duše umevala, dajala bi se jej prednost pred vsemi zemeljskimi stvarmi, pripustil bi jej človek nadvlado nad srcem in njegovim poželenjem, varoval bi jo skrbno pred vsemi marogami greha in okinčeval bi jo z vsemi mogočnimi čednostmi. Tako pa, kolikokratov mora služiti duša telesu in njegovi pohotnosti, prazni časti, časnemu dobičku, kolikokrat streči strastim, kolikokrat svojo božjo podobo z grehi in drugimi pregreški na sebi omadeževati, in se tako čisto oropati čednostnega bleska! Homo, cum in honore esset, non intellexit! Človek, ki zmeraj v napuhu živí, ne pomisli vsega tega, ne briga ga dalje več zveličanje svoje duše. *O Marija „Mati dobrega sveta“! kolikokrat se usmili tvoja dobrotljivost in človekoljubnost nemarnega in bogapozabljivega grešnika, ter mu v temoto njegove duše kliče milostne*

¹⁾ Ps. 48, 21.

besede: Še je čas, vstani grešnik, poravnaj zamujeno, spravi se z Bogom, reši svojo dušo!

Nek duhoven moral je iti previdit bolnega moža, ki ga je na potovanju huda bolezen napadla. Ko se približa bolnikovej postelji, strašno zagromí bolnik z divjim pogledom nad njim, ter mahaje z rokami neznanško vpije: „Kaj delate tukaj? kaj imate z menoj opraviti? kdo vas je sèmkaj poklical?“ Duhoven, ki se ni bil nadjal tacega sprejema, odgovori mu z žalostnim srcem: „Dobri ljudje, ki so vas pod streho vzeli, poslali so po-me, da bi vas z Bogom spravil in previdil s sv. zakramenti za umirajoče“. „Mene z Bogom spravili, vi mene previdili?“ odgovarja bolnik in gleda duhovna s strašnim pogledom od pete do glave. Zdajci zopet začne rjuti, vpiti in strašansko preklinjati, ter konča svoje vpitje s strašnimi besedami: „Z menoj je pri kraju, meni ne zamore več pomagati noben duhoven, noben škof in noben papež“. — Domači ljudje, ki so bili pričujoči, zaženo glasen jok in stok. Duhoven si pa na vso moč prizadeva, da bi bolnika potolažil in pomiril, drži mu pred oči podobo Križanega in skuša v srcu njegovem obuditi zaupanje na božje neskončno usmiljenje, katero tudi največega grešnika ne zavrže. Pa vse zastonj! nesrečnež zamašil si je ušesa z rokama in duhovna z novimi psovkami obsipljal. Ko mašnik vidi,

da vse nič ne pomaga, šine mu srečna misel v glavo, ki mu srčnost dá, ter pravi z žalostnim in milim glasom okolistoječim: „Ljubi moji; človek zastonj sadí, ako Bog rasti ne dá; mi še nismo vsega poskusili, kar moramo in premoremo; tù gre za eno dušo, molimo k Bogu za-njo, da on s svojo milostjo storí, kar mi ne premoremo, molimo k Marii, ki je pribežališče grešnikov“. Vsi padejo na kolena in molijo precej dolgo srčno in goreče. V začetku je bolnik še bolj razsajal, kakor poprej; ko je pa videl, da se pobožni molilci ne dajo motiti, postal je mirnejši in krotkejši. In ko duhoven združene molitve z molitvico sv. Bernarda: „*Spomni se, preusmiljena Devica, da ni bilo še slišati, da bi bila katerega zapustila, ki je pri tebi pomoči iskal*“ — s povzdignjenim glasom konča, zaslišal se je bolnik z otožnim glasom rekati besede: „*O moj Bog, o moj Bog!*“ Te besede so enako nebeškemu petju zadonele na uho duhovnikovo. Hiti k postelji bolnika, ki ga s sklenjenimi rokami mило pogleda in nagovori: „*O moj ljubi gospod!*“ Ali zamorem jaz, velik grešnik, še zadobiti odpušanje pri Bogu? Kmalu bil je potolažen in pomirjen in voljen spovedati se svojih pregreh. Duhoven pa bi bil v tem trenutku od veselja nebo in zemljo objel in na srce potisnil, ker čutil se je najsrečnejšega med tisočerimi in tisočerimi ljudmi, ki prebivajo v tej solzni dolini. Poln radosti vsklikne sam pri sebi: „O radost, o veselje, o sreča,

da vidim neumrjočo dušo rešeno, ki se mi je zdela za vselej zgubljena!“

Pobožni častilci Marijini! vse nam glasno pravi: Človek! izmed vsega, kar premoreš, največ vredna in najimenitnejša je tvoja neumrjoča duša. Skrbimo tedaj na vso moč, da svoj najdražji zaklad za nebesa rešimo. Bi-li ne bila to največa sramota za nas, ko bi mi večjo gorečnost kazali za zemeljsko imetje, kakor za rešenje svoje neumrjoče duše? *Sv. Ksaveri pravi: „Ves svet premore eno samo dobroto: zveličanje, in le eno samo hudo: večno pogubljenje“.* Če je duša pogubljena, je vse zgubljeno; je duša rešena, je vse oteto — za večnost. Živimo toraj po svétu Marijinem, ki se glasi: *Reši svojo dušo!* Če tudi vse zgubimo: čast in spoštovanje, vse imetje in bogastvo, telo in življenje, da le naša neumrjoča duša kake škode ne trpi. Vojskovati in boriti se hočemo, truditi se in trpeti, si pritrgovati in se zatajevati, da svoj najžlahtnejši biser obvarujemo pred pogubo. Naša prva skrb naj bo obrnjena v otmenje svoje neumrjoče duše, da tako dosežemo večno življenje.

Molitev.

Ti pa, kraljica nebes in zemlje, podpiraj nas v skrbi za rešenje naše neumrjoče duše. Pomagaj, oh, pomagaj nam gori v sveta nebesa! Tisoče in tisoče jih je v nebesih, ki se tebi za zveličanje zahvaljujejo; daj nam milost, da bomo tudi mi tebi hvaležni. Poglej naše duše, v tvoje roke jih izročimo. Obrni svoje milostljive oči v nas, in pokaži, da si naša mati! O Marija, ti nebeška varuhinja vseh čistih duš, ti ljubezni polna mati in pribežališče vseh grešnikov, ti rešiteljica duš! prosi za nas!

Tretji dan — tretji svet.

Hodi za menoj!

Pobožni Marijini častilci!

Gola resnica je, da je veliko večje število ljudi, ki se pečajo več s svetnimi skrbmi za ta svet, kakor s skrbjo za večnost. Tisoče in tisoče jih je zakopanih v zmotne dobičke, ter se malo brigajo za uni svet — za večnost, za nebesa. To je tako gotovo, kakor gotovo smo mi danes túkaj zbrani; ljudje žive bolj za ta svet, kakor za nebesa. Zavaljo tega smo si včeraj vtisnili v srcé Marijini svet: „*Reši svojo dušo za nebesa*“! Proséči smo se obrnili na-njo, nebeško milostno mater, da bi nam pomagala rešiti svojo dušo. Na ta svet veže se današnji: „*Pridi in hodi za mano*“.

Tù na zemlji nimamo stanovitnega prebivališča, temuč iščemo prihodnjega. Tam gori v nebeškem Jeruzalemu je naša prava domovina, tam gori, kjer prebiva Oče nas vseh, trikrat sveti Bog, večna ljubezen. Srce vsacega človeka gorí za domovino. Prašajmo sami sebe, prašajte Poljaka, Vogra, Francoza ali Laha, Indijanca ali Zamorca, če ne hrepení po svoji domovini! Le samo mlačen kristjan nima nobenega hrepenenja po nebeški domovini, ter si misli: Ne želim

nobenih nebes, da bi se mi le na zemlji dobro godilo. Ali ni temu tako. — Moji kristjani! Ali zamorejo te baže ljudje, „Marijo dobrega sveta“ zastopiti, ako jim z nebeških višav zakliče: „*hodite za menoj?*“ Oh, oči imajo, pa ne vidijo, imajo ušesa, pa ne slišijo!

Nadalje je gotovo, da nas tam v večni domovini čaka neizmerno zveličanje, neskončno plačilo. Kdo zamore popisati nebeško radost in veselje, ki obstojí v večnem gledanju Bogá, neskončno prelubeznjive dobrote in večne ljubezni?! Katero *peró* zamore popisati nebeško slavo, nebeško krasoto, veličastvo in lepoto, za katere ga ni izraza v nobenem jeziku? Oh, dragi častilci Marijini! Ljudje imajo pojem in okus za lepoto tega svetá in za vživanje zemeljskega življenja: kaka krasna cvetica, lepa godba, krasna lega, prijeten večer, jih kar očara; strašen morsk vihar, krasota dneva vzbuja v njih občudovanje; kaka lepa prikazen ali lep obraz in mili glas, ima neko skrivnosti polno moč v sebi, ki enako magnetu vse njih počutke zbuja. In kaj je vsa narava, in kaj so vse stvari proti večni nestvarjeni krasoti, ktera je sam Bog?

Ni zadosti. Tam v večnem veličastvu nebeške domovine, nas ne bo samo obseval blesk neskončnega veličastva božjega, marveč našli bomo na dvoru nebeškega Kralja vso zmagonosno Cerkev. — Tù na zemlji dela naš srečne že ljubezen enega samega

človeka: blag prijatelj, zvesta gospodinja, modra nevesta, o, kak zaklad, kako veselje življenja! — Tam v nebeški domovini pa ne bomo našli samó drage neveste, ljubljene matere, milega otroka, in vse kar nam je bilo drago na svetu, po kratkem času ločitve spremenjeno, marveč v kraljestvu slave in časti stopili, bomo v družbo svetnikov, kjer veže vez ljubezni in veselja vse zveličane duhove, kjer se veličastvo in zveličanje vseh steka v srce posamnega po združenju ljubezni v Bogu.

Predragi! kaj se vam dozdeva žlahtnejše in zveličavnejše: ali na tej revni zemlji ostati, na katerej se solzé nikdar ne osušé; ali dušno oko obračati iz prahú zemlje proti nebesom, proti cilju našega potovanja in naši večni domovini? Oh, kako krasne bodo nedolžne device, kako lepi mučenci s palmovimi vejami in kronami okinčani, kako lepi angeli in serafi, kako veličastna Marija, Kraljica angelov in svetnikov, ki se zbirajo okoli sedeža božjega z milijonkratno alelujo! Kaj se vam zdi, ljubi moji, li mar ne bomo poslušali „Matere dobrega sveta“, ki nam iz nebeških višav luči v temno nižavo našega življenja milo kliče: „*Iščite, kar je zgoraj; povzdignite k Bogú svoja srcá; pridite gori k nam, pridite in hodite za menoj?*“ O, kako srečen je tisti, ki hodi za Marijo!

V Parizu je sloveča cerkev, ki se imenuje „*Notre Dame des Victoires*“, t. j. „Naša zmagovalna Gospa“. Milostna podoba te cerkve, je neomadeževano Marijino srce z blagodarnimi žarki. Ob vsakej uri po dnevi je ta cerkev, v katerej je bilo že toliko prošenj uslišanih, prenapoljena molivcev, ki pred Marijinem altarjem svoje molitve opravljajo. Zméraj je viditi ljudi vèn in notri hoditi, kar je tem bolj čudno, ker je ta cerkev komaj sto korakov od najpohujšljivejšega gledišča oddaljena. V tem slovečem božjem hramu pripetila se je sledeča dogodka: Nekega tamnega večera prisope nek človek, ki je bil videti ves razmršen in razkodran, in strastnega pogleda, skozi ozko ulico, ki pelje do vrat omenjene cerkve. Videlo se mu je, da nič dobrega ne namerava. In glej! kar naenkrat obstojí pred glavnimi vrati te cerkve Matere božje. Ne vé, kaj bi storil. Hoče stopiti notri, pa se skesa; hoče iti naprej, pa zopet obstane, in tako vojskuje se sam seboj v svojem notranjem, kaj bi storil. Vendar sklep je storjen, siloma odpre duri in stopa urno v že tamne božje prostore, katere razsvetlujejo le lampice, ki celo noč goré pred Marijino čudodelno podobo. Mrtvaška tišina kraljuje v tej sveti veži. Ne hoté gre pred Marijini altar, kjer skoro prestrašen zapazi duhovna na kolenih klečečega opravljajočega svoje molitve. Bil je ta duhoven sloveči *Abbe Desgenettes*, častitljivi župnik te cerkve, in usta-

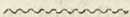
novitelj bratovščine neomadeževanega Marijinega srca. Tudi župnika prestraši bližnji ropot, in se nekoliko ozrè. Sedaj ga nagovori oni tuj človek: „Nikar ne mislite, da sem zavoljo vas semkaj prišel, nočem se spovedati.“ Na to odgovori pobožni župnik z milim glasom: „Ljubi moj Gospod! o tem ni govorjenja, da bi se morali spovedati, to je na vaši volji. Pa, prijatelj moj dragi, zdi se mi, da ste močno vznemirjeni; kaj vam pa je? gotovo vas mora v vašem notranjem nekaj gristi. Govorite, morda vam zamorem pomagati“. Tujec pové svojo silo, zapuščenost in revščino, v ktorej je bil sklenil zapuščen in brez tolažbe končati se, da ga je pa spred vrat cerkvenih milostne matere božje nekaka nadzemeljska moč vlekla v cerkev, ne da bi bil sam hotel, in videl, ter ga pripeljala naravnost pred Marijini oltar. — „Čast in hvala Bogu!“ odgovori duhovnik. „Milost božja klicala vas je po Mariji, in vi ste šli za klicem. Sedaj morate pa tudi Materi božji skazati se hvalnega, ki vam kliče: „Moj sin, ne obupaj, hodi za menoj; glej tudi jaz sem bila vtopljena v trpljenju in žalosti, a sedaj je vse prešlo, vse nehalo. Trpí in prenašaj stanovitno svojo zapuščenost, kakor se spodobi možu krščanskemu; kdor do konca zvest ostane, bode zveličan“ —. Za danes, ljubi moj, (tako je sklenil duhovnik) pojdete mirno na dom, in premišlujte milost božjo, ki vas kliče; jutri zgodaj me tù dobite pripravlje-

nega streči vam. — Komaj se dan napoči, stoji že tujec pri vratih čakojoč, da bi se odprla. Potem stopi v cerkev, spové se ske-sano in odkritosrčne mašniku, kateremu vse svoje srce odprè. Potem se vzdigne poln svete udanosti in dušnega mirú, ter gre pred altar milostne Matere božje, da bi se s kruhom življenja pokrepčal. Nebeški angeli pa so imeli neizrečeno veliko veselje nad oteto dušo.

Pobožni častilci Marijini! Nauk tega zgle-da je čisto jasen. Kdor hoče rešiti svojo dušo, mora v marsikaterih zoprnostih in skušnjavah tega življenja paziti na Marijini svèt: „*Hodi za mano*“! Kdor hodi za Marijo, hodi za milostjo, ki ga vleče, da svoj cilj doseže. Oh, koliko ljudi, koliko nedolžnih duš, koliko velikih duhov se pogubi, ker se ne zmenijo za klic milosti, in raji grešno navdihovanje poslušajo, kakor glas svoje vesti. Obljubimo toraj danes, da hočemo vsikdar poslušati mili glas božji in ne ob-upati, ako nas trpljenje in skrbi tarejo. Ozrite se k izvoljeni Materi človeškega rodú, ki nam je po porodu Bogá človeka zopet odprla vrata nebeška, in nam premodri svèt dala: „*Hodite za mano*“ — skozi temo k luči, po skušnji k spremenjenosti, skozi trpljenje v večno življenje.

Molitev.

O „Mati dobrega sveta“, stoj nam na strani v boju tega življenja, da ne obvisimo na tej zemlji, ampak hrepenimo po nebeški slavi. Da! za teboj, o Marija, hočem hoditi v zvestobi in hvaležni ljubezni. Amen.

Četrty dan — četrty svèt.

Verovaj in zaupaj!

Pobožni Marijini častilci!

„*Hodi za menoj!*“ glasi se dobri svèt, ki ga nam je Marija včera dala, in mi smo njegov pomén za svoje zveličanje premišljevali in zapopadli. Ni je pa hoje za Marijo, brez hoje za Jezusom, in ni je hoje za Jezusom, brez vere in zaupanja v Jezusa. „*To je večno življenje, govori Gospod, „da spoznajo tebe, samega pravega Bogá, in Jezusa Kristusa, kterega si poslal“*¹⁾. *Kdor hoče priti k Bogu, mora vérovati, da je, in da je tistim, ki ga iščejo, plačevalec“*²⁾. Vzrok,

¹⁾ Jan. 17, 3. ²⁾ Heb. 11, 6.

da je tako malo ljudi, ki imajo goreče hrepenenje po nebeški domovini, je brezdvomno ta, da nimajo nobene ali pa slabo vero v večnost in neumrjočnost. Kdo bi verjel, da se nahajajo ljudje, ki pravijo: „E kaj neumrjočnost, s smrtjo je vse pri kraju!“ Da! so ljudje, katerih geslo je vživanje in mesenost, kateri živé tje vèndan ne brineči se za dušo, kaj bode ž njo po smrti; so ljudje, katerih beračica vére, se je že davno na pečinah mesenega vživanja razdrobila.

Vérovaj in zaupaj! tako kliče Marija brezvércem. Marsikateri razsvitlenec in olikanec sedajnega časa méni, da se tudi brez vere živeti zamôre, ter meni za vse svoje potrebščine v samem sebi najti pomoč. Ali nesrečneži in preslepljenci, kako goljufajo sami sebe! Vera je potrebna vsakemu mislečemu človeku. Kaj zamore človeka potolažiti v tolikih in neštevilnih križih in nadlogah življenja, če ne vera? Razsvitljeni svet je sicer znašel več pomočkov, po katerih bi bilo pomagati, kakor meni, tako državam, kakor posamnim družinam iz revščine k blagostanju. Ta pravi: kupčija in obrtnija se morate povzdigniti; drug se poganja za železnice in podvzetja družbena na akcije; tretji gorí ves za ustavo; peti celo za revolucijo ali prevrát; šesti za policijo in vojsko; sedmi za učenost in vedo — in vsi si obetajo zlatih časov. O nečimurnost nečimurnosti! Kje in kedaj, kristjanje moji, se je samó s temi pomočki in

sredstvi pomoglo človeški družbi? Kdo mi zamore naštetí število nezadovoljencev sedajnega zlatega veka, kakor ga nam razsvitljeno brezverstvo sedajnega časa mala? Ali se ne čuti slehern v obetanju in obljubah novošegnega svetá strašno strašno golfanega? Gotovo, kjer vére manjka, manjka podlage vsakemu podvzetju, vsakej stavbi. „*Ako Gospod ne zida hiše, zastonj se trudijo, ki jo zidajo*“¹⁾. Kjer ni vére v neumrjčnost, tam ni čednosti, tù kraljuje in ima privilegij pregrešnost, nezvestoba; dovoljeno je brezvérstvo, krivica nima po smrti slabih nasledkov. Kjer ni vére v neumrjčnost, ni nobene vestí, nobenega plačila, nobene kazni, ni nebes, ni ne pekla, ne Bogá več. Glej v kako nezmisel, in kako dalječ pelje brezvérstvo! Edino le v véri tedaj tiči mir in zaupanje in sicer v véri, katera pelje od križa k slavi, iz temôte k luči, od smrti k večnemu življenju. Verovaj in zaupaj! kliče Marija vsem brezbožnežem; trdno verovajte, človek je za to ustvarjen, da bi Bogu služil in se enkrat zveličal; *verovaj in zaupaj!*

Sicer ni število čistih brezvercev tako veliko; a tim večje je in ogromnejše število *slabovércev*, t. j. taci, ki vérujejo in vendar ne vérujejo, kakor njega dni apostol Tomaž. So ljudje, ki hočejo vse videti in s svojimi rokami potipati, ki precej véro zgubé, če jim Bog tako hitro, kakor si sami domiš-

¹⁾ Ps. 126, 1.

ljujejo, ne pomaga, kakor da bi si moral Bog v posebno čast šteti, da se revni čer-
viček zemlje poniža pred Gospodom nebes
in zemlje, in da véruje v neumrjočnost. In
vendar je ni rečí tako jasno in živo zapisane
v naravi in srcu človeškem, kakor smrt
in neumrjočnost. Solnce, ki me ogreva, zem-
lja, ki me nosi, zrak, ki ga diham, vse stvari,
ki mi služijo, govoré mi glasno in razumno,
da je vsa nema narava ustvarjena v službo
človeka. Če v svoje notranje nekoliko obrnem
resni pogled, dá mi spoznati, da se žeja po
zadovoljstvu, sreči in vsem, kar nam zamore
svet dati, ne dá ugasiti, da se povračilo in
pravica po zasluženju tù ne razodevate, mar-
več velikokratov hudobija gospodari, nedol-
žnost in pravica pa krivično trpite. Mora
biti toraj unkraj gomile drugo življenje, kjer
bode Bog svojo pravico dogotovil, in hre-
penenje po nekalenem zveličanju vtešil, ter
vsakateremu poplačal po njegovem zaslu-
ženju. Tako je bilo mnenje in tako so raz-
sojevali vsi narodje vesoljnega sveta, tako
pravi naša pamet, takó učí sv. evangeli,
verovaj in zaupaj, takó svetuje Marija, „Mati
dobrega sveta“. Marsikateri hudodelnik bi
morda rad želel, da bi ne bilo neumrjočnosti,
nobenega Bogá, nobenega sodnika, in da
bi bilo s smrtjo vse pri kraju, toda želja
kacega hudodelca ni nobena vérska resnica.

Svèt Marijini: „*verovaj in zaupaj*“! veljá
pa tudi vérnim kristjanom. Zraven nedol-
žnosti je véra najbolj nežna čednost. Srečen,

kdor takó otročje véruje, kakor nedolžnost. O kako srečo in zveličanje nam daje trdna in nekalena véra! Ako apostelj pravi, da se nahaja véra, katera goré prestavlja, zdi se mi tudi naravno, da se zopet véra nahaja, katera čudeže dela; po tem tudi zapopadem, da me véra povzdigne iz težavnosti tega življenja v neizmérne višave boljše prihodnosti; jaz razumevam, da slajša véra veselje in pomanjšuje trpljenje; jaz sprevidam, da véra oživlja upanje, kakor tudi vera in upanje ljubezen užigata; jaz zapopadam, da dela véra človeka močnega v njegovi slabosti, z eno besedo: zapopadam, kakó véra poveličuje, in kakó uči uživati ga v modrosti in zadovoljnosti. Ker je tedaj ravno véra tako drag biser, da si človek z vso skrbjó ne more prisvojiti ga, ker je véra čeznatorna od Bogá navdihnjena čednost, za katero je treba Bogá prositi, da nam jo dá in v nas ohrani, zató so že od nekdanj po-božne duše k Bogu molile: *Bog pomnoži in utrdi mi véro!* Ker vse dobróte in milosti, ki nam jih nebó delí, po Mariji, milostni Materi, prejemljemo, zató so se vselej po-božni kristjanje obračali zaupno na Marijo, ono Gospo, ki je sama zaupala besedi angela Gabrijela, ko jej je bil oznanenje prinesel, da bode postala Mati božja. In ko bi vsi, ki se kedaj znajdejo v dvomih vérskih, k Marii pribežali, gotovo potrjeni bi bili v véri, véra postala bi jim podpora in bramba v življenju, na smrtni postelji pa v valovih

smrtnih težav in britkosti, pa sidro večnega zveličanja.

V Rimu, na tako zvanem „*Monte cavallo*“, stoji cerkva noviciata Jezuitovskega, kateri se zavoljo svoje ličnosti navadno „žlahtni rimski kamen“ imenuje. Ta kapelica bila je pred toliki leti še soba, v kateri je sv. *Stanislaj Kostka* umrl; po njegovi smrti se je pa v kapelico spremenila. Oltar veliki v tej cerkvi posvečen je presv. srcu Marijinemu. V zidu zraven oltarja, zdobljena je postelja, na kateri leži kip ali podoba umirajočega *Stanislaja* v človeški velikosti s križem v roci, okoli katerega je ovit molek ali rožni venec. Vsa podoba je iz najžlahtnejšega marmelja: glava, roké in nogé iz belega, redovniška obleka iz črnega, vse drugo pa iz pisanega marmelja. Podoba ali kip je od enega najslavnejših kiporezov takó umetno izdelana, da je soditi, kakor da bi sv. *Stanislaj* v resnici kot mrlič ležal na postelji. Nad posteljo pa visi podoba, ki kaže, kakó gredó nebeške device umirajočemu naproti, in kako mu s cveticami pot posipljajo, po katerem ima priti v nebesa. Vrh pota ga čaka Marija, prečista devica z razprostrtimi rokami, da bi ga sprejela in peljala v nebeško veselje. Kar nam ta podoba predpostavlja, to se je tudi ob smrti sv. *Stanislaja* resnično dogodilo. Malo dni pred smrtjo piše nedolžni mladeneč *Stanislaj* v otroškeji prostiti Materi božji pismo sledečega zapopadka: „Ljuba moja mati! ti veš,

da sem bil od mladih nog zméraj tvoja lastnina; jaz te tako prisrčno ljubim, da mi je nepopisljivo hudo toliko časa od tebe ločenemu biti; glej Marija praznik tvojega vnebovzetja se že bliža, in jaz bi ga prisrčno rad že v nebesih obhajal: Dovolj mi nebeška Kraljica, da umrjem iz ljubezni do tebe, vzemi me že za ta praznik k sebi v nebesa“. Zapečati pismo in ga položi na oltar. In kaj se zgodi? Marija usliši prošnjo vérnega mladenča. Na praznik Marijinega vnebovzetja strese mrzlica mladenča, kateremu se je rajsko veselje bralo na obrazu, ležečemu na smrtni postelji. Zraven njega je ležal križ, molek in majhina podobica Matere božje pa v njegovih rokah. Ko se mu je zadnja popotnica prinesla, zahteval je na tla postavljen biti, ter je z največo ponižnostjo, radostjo in nepopisljivo ljubeznjivostjo svojega deviškega obličja zavžil Telo Gospodovo. V zadnjem trenutku izgovoril je še prav tiho imeni Jezus in Marija, in izdihnil je svojo dušo tako mórno v roké Stvarnikove, da ni bilo mogoče spoznati, je-li živ ali mrtev. Barva njegovega obraza bila je čisto nespremenljiva. Njegove proti nebesom obrnjene oči svetile so se, kakor zvezdi. Položili so mu pred oči podobo Matere božje; a ni je več poljubil, ni dal več od sebe znamenja goreče ljubezni do Marije. Gotovo je bilo, da je bil Stanislaj mrtev, zakaj ni misliti, da bi on, ako bi še živel, ne bil podobo Matere božje prisrčno poljubil. Takó

vesela in tolažilna je bila smrt Stanislaja Kostke.

Preljubi Marijini častilci! O da bi tudi mi tako umrli, kakor ta pravični! Mlad je umrl, a vendar veliko let je živel. In mi bomo tudi ravno tako véрни živeli. Čudna prikazen je to, da se človeku navadno na starost toži po srečni véri otročjih let, ako je bila pozneje ugasnila, zakaj človek sedaj spoznava, da ga nobena reč iz težavnosti in britkosti življenja rešiti ne more, kakor pobožna véra in otročje zaupanje. Toda mi nočemo na stare dni čakati, ampak v polni mladosti in v trdnem moštvu hočemo trdno verovati in v Bogá zaupati, kakor se kristjanom spodobi, ponižno hočemo verovati, kakor Marija, stanovitno kakor Stanislaj Kostka. Ostanimo zvesti sv. materi katoliški cerkvi, katero ne premorejo peklena vrata. Ljudje se lahko spremené, mesta, dežele, ljudstva in narodje zginjajo; ali Bog in njegova sv. volja ostane vekomaj. Nebó in zemlja bosta prešla, njegove besede ne bodo prešle. Njegova beseda obeta nam pa neumrjočnost v večnem kraljestvu pri njegovih izvoljenih, kjer se že znajde Marija, izvoljena mati edinorojenega sina, Jezusa Kristusa, kot venčana nebeška kraljica.

Molitev.

O Mati „dobrega sveta“! naj nam tvoj
zgled svéti v temoti dvoma in nevére,
da pridemo enkrat s teboj k večnemu
gledanju in k večni luči. Tvoja véra
naj nam bode vodilo tvoj svét: „vero-
vaj in zaupaj“ naj nas spremlja v živ-
ljenju, in naj nam moč daje ob uri
skušnjave. In ko bodedo že na smrtni
postelji in v grobu ležali — ko bode
že naše truplo trohnelo, naj se bodo
brale še zméraj v našem srcu besede:
Gospod, jaz verujem in zaupam! —
Amen.

Peti dan — peti svet.

Ogibaj se greha!

Pobožni Marijini častilci!

Brez vere ni mogoče Bogu dopasti¹⁾; o tem smo se že včeraj prepričali. Toda samó vera ne zadostuje k zveličanju. Ozka in strma je pot, ki pelje v nebesa in široka je cesta, ki pelje v pogubljenje²⁾, govori Gospod. Široka cesta, ki v pogubljenje pelje, je greh, prostovoljno prelomljenje božjih zapoved. Vi sami veste, dragi poslušalci, da je široka cesta greha dandanašnji močno močno obiskovana, veliko bolj, kakor ona ozka steza, ki pelje v nebesa. Od kod prihaja to? Zato ker si človek iz greha nič ne storí, ker ga ima le za čisto slabost nature, za malenkost. — O „Mati dobrega sveta“! ali je temu tudi v resnici takó? Zdi se mi, kakor da bi slišal opominovalen in svarilen tvoj glas: „Moj sin, moja hči, ne daj se premotiti! greh ne more kaka malenkost biti; kajti greh je upor proti Bogú, očividno razsprtje z Bogom, in to je največa nesreča“. Ravnaj se raji po mojem svétu: „ogibaj se greha!“

¹⁾ Heb. 11, 6. ²⁾ 7. 13. 14.

Kaj storí grešnik z grehom? Strašno predrznost daje na znanje. Gospod Bog, pred katerim se vsa kolena upogibljejo, govori svojej stvari: „Stori to, kar ti ukažem, opusti, kar ti prepovedujem. Ako si človek nepokoren, izpostaviš se nevarnosti večnega pogubljenja; moja vsegamogočna roka te zamôre in te bode kaznovala.“ Toda človek, ki greší, odgovarja svojemu Bogú, ne sicer z besedami, pač pa z djanjem svojih grehov: ti si ukazal, pa jaz nočem storiti; ti si prepovedal, in ravno za to hočem storiti. Jaz vem, da tudi v skrivnem vse vidiš, vem, da si vsegamogočen, da si Gospod čez življenje in smrt; jaz vem, da me zamoreš v trenuku, ko grešim, s smrtjo kaznovati in če umrjem, moram pred tvoj sodnji stol, in če se pred te pokažem, vem, da me bodeš zavrgel, in če me zavržeš, sem zgubljen, brez rešenja in upanja na vekomaj zgubljen; vse to vem, ali kaj mi je na vsem tem ležeče? jaz se ti nočem podati, jaz ti nočem služiti; z nogami hočem tvoje zapovedi teptati, le svojo pohotnost hočem ubogati, jaz hočem grešiti!

Pravični Bog! kaka predrznost je to?

Kaj učini grešnik z grehom? Strašno neumnost. Le pomisli nekoliko! Kaj pa ima grešnik od greha? v čem je njegov dobiček, v čem zgubiček? Njegov dobiček je kratko veselje, časni hasek, malo časti, domišljena sreča. In kaj je njegov zgubiček? Oh, grešnik zapravi milost božjo, vse zasluženje, mir vesti, pravico do nebes! V tre-

nutku, ko se greh storí, postane človek iz otroka božjega, sovražnik božji, suženj hudobnega duhá. Njegova duša zgubi kinč posvečujoče milosti božje in kakor ukončá toča vinograd, tako uniči greh vse zaslužeje, vsa dobra dela, in s posvečujočo milostjo božjo zgubi grešnik ljubezen božjo, nebesa, večno življenje, ter zapada dušni smrti, peklú in večnemu pogubljenju. O kaka preslepljenost! Trideset zlatih za vso večnost, ena skleda leče za pravico prvorojenstva! Li-ni morda to strašanska bedarija?

Kaj storí grešnik z grehom? Z nezapopadljivo nehvaležnostjo se pregreší. Bog se je v svojej očetovski dobrotljivosti od vekomaj spominjal človeka, ga z dobrotami in milostmi obdajal; usmiljeni Stvarnik ne najde izraza, s katerim bi naznanil človeku svojo ljubezen; imenuje ga svojega otroka, prijatelja, punčico svojega očesa; in da bi ga čez vse srečnega storil, daruje za-nj lastnega edinorojenega Sina na sramotnem lesu križa! Ali vse to ne gane grešnika. Poželjenje po grehu mu je več kakor ljubezen božja. Grešnik sicer spoznava, kaj je Bog za-nj storil; toda pri vsem tem odloči se od Bogá in pehá od sebe svojega Zveličarja, svoja nebesa, svoje zveličanje: greh je njegovo veselje in njegova izvolitev. — Večni Bog, kaka nehvaležnost je to!

Nek cerkven učenik, da bi popisal značaj in hudobijo pregrehe, rabi to-le zgledno

in tehtno priliko: Človek, ki storí smrtni greh, vzame tako rekoč v roke tehtnico ali vago. Na desno ploščico položí čednost, nedolžnost, ljubezen, božje zapovedi, svetost in zveličanje; na levo pa: poželjenje očí, poželjenje mesá, napuh življenja, hudiča, pekel in večno pogubljenje. Sedaj ugiblje, poskuša in preudarja s prostim spoznanjem in s popolno zavednostjo, na katero stran se ploščica nagiblje, kaj naj izvoli in izbere? Strašno podvzetje! Pa še strašnejša in nesrečnejša je izvolitev. Po dolgem tuhtanju in preudarjanju dá prednost levi ploščici, in si izbere strast. Proč z nedolžnostjo, proč s čednostjo, proč s Jezusom, proč z nebesami, proč s zveličanjem! vse to ga nič ne briga, če tudi vé, da v tem trenutku postane hudičev, da zapade peklu in večnemu pogubljenju. Kako strašno sovraštvo božje, kako grozno zaničevanje, kako grda nehvaležnost je to! O da bi si pač vsi globoko v srce vtisnili Marijini svét: „*Varuj se greha!*“

Ne pred dolgi leti brati je bila sledeča novica v nekem časopisu za pravosodje: Čisto mlada, šestnajstletna deklica pride na zatožno klop, sodnii v pestí. Njene oči so od samega pretakanja solz vse zarudele, obraz ima z ruto zakrit, le včasih pogleda izpod nje na okolistoječe poslušalce, zbrane v sodniški dvorani, med katerimi so tudi njeni zastareli roditelji. Kaj je vendar učinila deklica, da je sodnii prišla v pest? Od-

govor na to je čisto kratek: Marija, tako je bilo deklici imé, bila je v hiši svojih staršev dobro odgojena, in da bi se še v ženskih delih dobro izurila, pošljejo jo starši v mesto v neko štacuno za postrežnico. Unkraj ulice, tej štacuni nasproti, imel je pa nek pek raznovrstnih sladkarij na prodaj. V oknu, ravno nasprotne štacune, razpostavljene sladkarije, bile so huda skušnjava za nevedno kmečko deklè. Dolgo časa ostalo je samo pri poželjenju sladčic, dokler se jej ni ponudila prilika na skrivnem gospodarju iz predala izmakniti goldinar, kateri je precej romal k peku, pri katerem si je zanj nakupila raznih sladkarij. To je bila prva nezvestoba. Sladnost jej je bila zadušila tudi vest, poskuša v drugo, kar se jej dobro izpoteče; poskuša v tretje — dokler jej ni prišla gospodinja na sled, in Marička morala je iti v luknjo. Pogled pri obravnavi nazočih sivolásih roditeljev bil je jako ganljiv. Žalostni oče, opirajoč se na palico, pogleduje sedaj pa sedaj z otožnim srcem nesrečno svojo hčerko, mej tem ko mati vedno ihtí in joče. Ko sodnik deklico vpraša, je-li res toliko in toliko goldinarjev ukradla, obstane tatvino in pri tej priči zaupije mati: *Jezus Marija!* S tem je najbržé hotela mati reči: „Je-li mogoče, da je moj otrok kaj tacega storil, da je moja hčerka tatica? to ni mogla moja Marička storiti, sej je ravno takó pobožna in dobra, kakor je bila, ko je bila še pri meni“.

Pobožni častilci Marijini; mi zapopademo, kaj ne da? žalost omenjene matere, in nočemo nesrečnega otroka preojstro soditi; kajti otrok dobrih in pridnih staršev zamore se še zméraj na pravo pot spraviti. Toda jaz vas vprašam sedaj, ljubi moji, kaj bode počel grešnik ob sodnem dnevu, ko mu bode pravični sodnik, ki mu je več dobrot in milosti skazoval, kakor jih oče svojemu otroku skazati zamore, takole govoril: To si storil? moj ljubljeneec, punčica mojega očesa; moj otrok, ki sem te s presv. Rešnjo krvjó svojega edinorojenega Sina rešil smrti, to si ti storil?“ Kaj menite, kako bode grešniku pri srcu? Rudečica ga bode oblila zaradi tolike predrznosti in neumnosti, zaradi tolike nehvaležnosti in nezvestobe, in v obupu bode strašno vpil: „*Ve goré padite na me; vi hribi pokrite me*“¹⁾. Zavoljo tega, krščanske duše, Marijini svét: „*Varuj se greha*“, naj bode naše vodilo v življenju, varuj se prvega padca, da ne bodeš za celo večnost zgubljen. Premislimo, da smo pri sv. krstu slovesno zaprisegli, odpovedati se grehu in hudiču, ter da smo v pričo sv. matere katoliške cerkve obljubili, božje zapovedi zvesto spolnovati, in da smo to svojo obljubo pri zakramentu sv. birme ponovili in na novo prisegli, hrabro in zvesto se vojskovati pod praporom, pod banderom Jezusa Kristusa. Ozrimo se na Marijo, najsvetejšo Devico,

¹⁾ Luk. 23, 30.

ki nam s svojim čistim, svetim in neomadeževanim življenjem najlepši zgled daje.

Molitev.

Da, o Marija, pribežališče grešnikov, ti pomoč kristjanov! O „Mati dobrega sveta!“ Tebi zaprisežem, da se hočem varnejše ogibati greha, kakor največega zlega pod milim solncem. Spomni se pa tudi, o Marija, prečista Devica! da ni bilo še slišano, da bi bila katerega zapustila, ki je k tebi pribežal, pri tebi iskal pomoči, pri tebi iskal priprošnje. S tolikim zaupanjem navdan, hitim k tebi, o Devica vseh devic, in mati moja! k tebi grem, k tebi hitim, pred tabo padem objokan kot grešnik na svoja grešna kolena. Oh nikar ne zavrzi, Mati večne Besede, mojih solzá, mojih zdihljejev, moje molitve, temuč poslušaj me milostno, in me usliši! Amen.

Šesti dan — šesti svēt.

Spolnuj zapovedi!

Pobožni Marijini častilci!

Življenje je zelo podobno popotovanju; kakor ima popotovanje svoje težavnosti in nevarnosti, svoje prijetnosti in neprijetnosti, tako tudi naše popotovanje iz solzne doline v boljšo domovino ni brez vseh nevarnosti; zato smo si izvolili za voditeljico Marijo, ki nam je zadnjič modri svēt dala: „*Varuj se greha!*“ Stoji pa zapisano: „*Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak, kateri spolni voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, ta pojde v nebeško kraljestvo*“¹⁾. Naj prvo tedaj, kar Bog odločno in naravnost od nas tirja, je, da spolnujemo njegove zapovedi. Zato nam pa tudi Marija danes glasno naproti kliče: Hočeš cilj in konec svojega potovanja, nebesa doseči, *spolnuj zapovedi*. — Premislimo nekoliko, kako spolnuje ogromna večina kristjanov božje zapovedi, kako jih spolnujemo mi? Smo-li na pravi poti, ki pelje v nebesa, smemo upati, doseči večno zveličanje? O „Mati dobrega svēta“, hiti nam na pomoč! Samo dva pota sta, ki držita v nebesa; če po enem teh dveh potov hodite, dospete

¹⁾ Mat. 7, 21.

gotovo v nebesa, ako ne, ste vekomaj pogubljeni. Ta dvojnati pot, je pot *nedolžnosti* in pot *pokore*; prvi je raven in vesel, drugi pa strm in s trnjem obdan.

Prvi pot, ki pelja v nebesa, je sladek pot *nedolžnosti*. Neskončna ljubezen božja nam je v zakramentu sv. krsta vtisnila — bi rekel — pečat, znamenje, po katerem smo postali prijatelji in otroci božji. Ta pečat je posvečujoča milost božja. Kolikor časa venča ta neprecenljiva obleka nedolžnosti človeško dušo, toliko časa vživa posebno ljubezen božjo, notranji mir, toliko časa prenaša lažje vse zoprnosti. Ta posvečujoča milost božja je čeznatorna vez, ki druží človeka z Bogom in storí, da je vsako dobro delo — s pobožnim namenom opravljeno — — življenje. Kdor umrje ogrnjen z obleko nedolžnosti, ta ima — zaslužen — večno nebeško slavo kot dolžno dedšino, ki nam jo je Jezus Kristus, Sin božji, s svojim trpljenjem in smrtjo na lesu križa zaslužil in pridobil. O presrečna duša, ki živi v tolikej nedolžnosti: od stopinje do stopinje spenja se k popolnomasti; angeli nebeški obdajajo jo v sveti ljubezni, vsi dobri ljudje jo časté, da še celó hudobneža obdaja nekak pobožen strah pri pogledu neoskrunjene nedolžnosti, kakor da bi iz nje vsipljajoči se žarki vse, kar jo obdaja, posvečevali, nedolžni cvetici enako, ki se obdana od solnčnih žarkov razcvita in človeka, ki jo ogleduje, z nežno dišavo napaja.

Kdo ne bi hodil raji po poti nedolžnosti? O da bi ve duše vse, ki ste tako srečne, da ste skrbno ohranile neprecenljivo obleko nedolžnosti, njeno ceno in vrednost prav spoznale, jo tudi zanaprej skrbno obvarovale, zakaj pot nedolžnosti je naj bolj ravna in naj varniša pot v nebesa.

Ali, kako strašno gre gostokrat nedolžnost, oh kako rano, že v tako nežnih letih pod zlo! Le pogledjte zapeljanega s hudo vestjó! Proč je z njegovo prijetnostjo in brhkoto; mlado čelo postalo je temno, okó upadeno; tužna resnoba bere se mu na licih in ustih, vse na njem je brez pravega življenja, medlo, spehano in vélo, ni veselega srca in obstajoče dobre volje. Kaj se je pripetilo mlademu človeku? Ga-li tarejo prevelike skrbí, kako bi se preživel? ga je-li zadela kaka druga nesreča, ki mu napolnuje z britkostjo srce? ali je morda zamaknjen v kako težavno učenje, da ga tako jemlje? Oh nikakor ne! Na obrazu se mu bere, da je sam zakrivil s svojim nerednim in razbrzdanim življenjem, da od dneva do dneva bolj hira, véne in peša. Nesrečno srcé, kako te je gadji pik greha ostrupenil! Tù ostaja le drugi pot, ki pelje v nebesa, namreč trnjev pot resnične in stanovitne pokore. In v resnici! če je že ta ljubezen božja takó velika, ki nam odpira vrata nebeška po prerojenji v zakramentu sv. krsta, je ona še neizmerno večja, ki pušča grešniku nebesa odprta, če se le odkritosrčno kesà in dela pokoro.

Če človek greší, se tekoj oglasi njegova vest; greh prebode njegovo srcé enako ojestremu meču, in mu ne dá mirú in počitka. Sicer méni grešnik včasih, da bode glas svoje vesti zadušiti mogel, in če se mu tudi to za nekoliko časa posreči, zbudi se vest iz umetnega spanja vendarle pri prvem nesrečnem dogodku. Pokosi smrt katerega izmed njegovih domačih, ali pride kaka druga neprevidena nesreča mu za petami, kmalo se vzdignejo črni oblaki iz na videz mernega življenja, nekaka grozna noč obdaja srcé nesrečnega grešnika, vse, kar ga obdaja, obuja v njem strah in grozo, za-nj je vse to živi pekel na zemlji. Ali ni ta žalostni stan že zadosti, grehu odpovedati se! O da bi muka vesti vse, ki so tako nesrečni bili, da so zabredli v greh, k spoznanju, k kesu in pokori nagnila, in tako spravila na pravo pot! Pa tudi tisočera hvala trikrat svetemu in usmiljenemu Bogu, da je grešniku v njegovo izveličanje še eno sredstvo preskrbel, da obupati ne sme, preskrbel sredstvo, s katerim mu je mogoče zapravljeno posvečujočo milost božjo zopet dobiti in to sredstvo je zakrament sv. *pokore*. O da bi pač vsi grešniki sklenili podati se na ta drugi pot, ki pelja v nebesa, da bi težko breme svojih pregreh odložili v skesanju in odkritosrčni spovedi, da bi tako zopet solnčni žarki milosti božje posijali v temoto mučenega srcá! O da bi vsi, kakor se glasi molitev sv. *Alojzija*, ki niso posnemali angeljskega

mladenča v nedolžnosti, ga vsaj v spokornosti posnemali. Ljubeznjiva spremljevalka na unem kakor na tem potu je Marija preč. Devica, katera vsakateremu popotniku v solzni dolini premodri svèt daje: „*Spolnuij zapovedi*“! in če si jih prelomil, tedaj delaj pokoro in hodi varno po drugem potu, zakaj tretjega pota ni, da bi peljal v nebesa.

Pred leti bil je v neki véliki fari misijon. Cela župnija se ga je vrlo pobožno vdeleževala, le samó eden, ki že blizo 20 let ni svetih zakramentov prejemal in sploh s svojim razujzdanim življenjem veliko pohujšanje dajal, ni se hotel spreobrniti. Misijona potekal se je že zadnji dan. Tù je bilo videti stopati moža urnim korakom k spovednici necega misijonarja. Gre k spovednici in jame (potem je vse to sam pravil) strašno podobo grehov in spačenosti razvijati pred spovednikom. Ena ostudnost za drugo pride na dan, ena pregreha večja od druge; pa kar je bilo najstrašnejše, bilo je to, da se je vseh teh grehov brez vsega kesà z nekako predrznostjo in hudobnostjo obtoževal, kakor da bi mu bila ta obtožba le v veselje in za kratek čas. Misijonar ga mirno posluša, ne da bi mu kako besedo rekel, čeravno je neka mrzlota prešinjala njegove ude. Ko grešnik končá svojo izpoved, prizadeva si misijonar s spominom na smrt in sodbo v trdovratnem srcu kès obuditi. Toda predrznež mu precej seže v besedo: „Pustimo

to, jaz dobro vem, to je vaše rokodelstvo, vaše opravilo, toda meni se ne prilega; vse je zastonj, jaz na to nič ne držim in tudi ne zahtevam odveze; če me odvezati nočete — dobro, odlazim tudi brez nje, saj mi je tudi to vse eno“. Po kratkem premisliku pravi misijonar na dalje: To mi morate vendar pritrditi, da sem vas z veliko potrpežljivostjo poslušal? Skažite zdaj tudi vi meni eno dobroto, hočete-li? „Naj bo, če me nič ne stane“, odgovori grešnik. — Čisto nič vas ne bode stalo, odgovori duhovnik. Med drugimi grehi, katerih ste se obtožili, ste tudi oménili, da ste večkrat rekli: „Marija ni nič družega, kakor kaka druga čisto navadna žena“. Zdaj pa pojte tjekaj-le pred Marijini altar in recite sami pri sebi na tihoma: „*Jaz verujem, da nisi ti nič družega, kakor navadna žena; če si pa kaj več, pa mi skaži, pa me prepričaj!*“ S temi besedami spusti misijonar grešnika, ter spoveduje druge naprej. — Čez eno uro se zopet s počasno stopinjo bliža nek mož ravno tej spovednici. Nikdo drug ni bil, kakor oni grešnik, pa kako spremenjen! Poklekne, ihtí in se joče ter prične na novo svojo izpoved: „Oh, kak reven človek sem jaz, kaka grdoba pred Bogom! Oh, kako me greva in peče vse moje življenje, oh, kako me vest grize, da sem še komaj pred eno uro zakrament svete pokore na tak način oskrnil! Duhovni oče, zdaj sem drugačen, prav odkritosrčno in ponižno se hočem spovedati,

poboljšati se hočem in prizadevati vse pohujšanje poravnati“. Misliti si morate začudenje misijonarja, ki grešniku nastavi sledeče vprašanje: Kaj vas pa je tako hitro spreobrnilo? Spovedanec odgovori: „Kar ste mi, g. duhovni oče, pred eno uro rekli, sem storil; stopil sem pred Marijini altar in hotel sem izgovoriti besede, ki ste mi jih vi narekali — toda obide me pri tej priči nek nenaden strah in groza prešine mi kosti in mozeg, neka nevidljiva moč polastila se je mojega osrčja, kesati se začnem svojih pregreh, in zdajci sem zopet tù, da se za vselej spravim s svojim razžaljenim Bogom“. Misijonar dokončá srečno tako čudno začeto delo, in ta grešnik, ki je poprej bil tak hudobnež in razujzdanec, postal je pravi apostelj v celi županiji in živi zgled spokornega življenja.

Ta ganljivi zgled nam jasno kaže, da Marija, „mati dobrega sveta“ nikoli ne zapusti svojih pravih častilcev. Saj je ona pribežališče grešnikov, mati usmiljena, ki nobene prošnje ne presliši; ona je tolažbe polna zvezda, ki se bleskeče v temni strašni noči grešnega srcá. Vzemimo si, predragi Marijini častilci, to resnico k srcu, in častimo božjo mater Marijo tudi kot svojo mater. K njej hočemo vselej, kedar se nam spolnovanje božjih zapovedi težavno zdí, ponižnim srcem pribežati. Njenemu svetemu srcu hočemo se posvetiti in darovati, da nam sprosi milost stanovitnosti. Nikdar nikoli

nočemo hoditi široko pot pogubljenja, ako bi se nam še tako prijetna zdela, marveč po potu zapoved, ki pelja v življenje, hočemo korakati. Zatoraj ubogajmo na Marijino besedo: „*Spolnuj zapovedi!*“ Po potu *nedolžnosti* hodimo, in če smo tako nesrečni bili, da smo ga zgrešili, po potu prave *pokore*. V vseh rečeh bodimo pa pravi nasledovalci Marijini, zakaj ona je pravi uzor nedolžnih duš, ona je neomadeževana, deviška Mati; ona je pa tudi milo in ljubeznjivo pribežališče grešnikov.

Molitev.

Pod tvojo pomoč in varstvo pribežimo vsi, o sveta božja porodnica!
Amen.

Sedmi dan — sedmi svèt.

Hrepeni po popolnomasti!

Pobožni Marijini častilci!

Vse, kar je na svetu, hrepeni po napredku in popolnosti. In človek, najpopolnša stvar božja, naj bi v napredovanju zaostajal? Tudi človek mora od dne do dne boljši prihajati, da dospè do uzora, ki mu ga je Stvarnik s sledečimi besedami zaznamoval: „*Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma*“! ¹⁾ Ni tedaj zadosti, da se na svojem potovanju skozi solzno dolino zdržujemo grehá, kakor tudi ni dovolj, da sploh dobro delamo in spolnujemo zapovedi, marveč potrebno je tudi, da se zméraj višje spenjamo, da napredujemo v dobrem. Zatega del glasi se današnji Marijini svèt: „*Hrepeni po popolnosti*“!

Kdor hoče popolnoma biti, mora po zgledu Marijinem, uzoru človeške popolnosti, moliti, delati in trpeti. Človek je glavno sredstvo, s katerim se zamore človek ohraniti na potu popolnosti in v njej napredovati. Molitev namreč ni samó naravna pot, po katerej se zamore človek z Bogom, kot iztokom vse ljubezni tesno zediniti, marveč molitev je

¹⁾ Mat. 8, 48.

tako rekoč vrv, s katero na-se vlečemo nebeške darove; molitev je predvor nebeški, kjer najdemo mir, kakoršnega nam svet ne more dati, napolnuje nas z veseljem, s srčnostjo in tolažbo v raznih skušnjah težavnega življenja. Zató pa pravi tudi sv. Bernard prav lepó: „*V molitvi se tako rekoč duša poroči z večno Besedo; molitev je ključ do božjega srcá in njegovih zakladov.*“ Srečen, kdor umeva prav ceniti moč molitve in jo uporabljati, ta napreduje od čednosti do popolnosti, od pravičnosti do svetosti.

Pregovor pa pravi: „*Moli in delaj*“! Ako nam Marija, mati dobrega svéta, molitev kot sredstvo popolnosti priporoča, ne meni molitve farizejske, katero je Kristus svoje dni s sledečimi besedami popolnoma zavrgel: „*To ljudstvo (farizeji) me z jezikom časti, njih srcé je pa dalječ od mene.*“ Ne eden ni bolj oddaljen od popolnosti, kakor tisti, ki glasno zdihujejo in tožijo črez pregrehe drugih. Popolnost ni kaka dobrotá, kak dar, ki si ga človek sanja, marveč ona trpí kakor *nebeško kraljestvo silo, in le silni jo bodo na-se potegnili*¹⁾. Zavoljo tega je drugo sredstvo popolnosti, trpež in delavnost, z eno besedo: *dobra dela*. Po tem nas bodo spoznali, da smo Kristusovi učenci, če spolnujemo voljo nebeškega očeta. Čim več moramo trpeti in prenašati pri opravljanji dobrih del, tim bolj napredujemo v popol-

¹⁾ Mat. 11, 12.

nosti. Da bi pač vsi spoznali in umeli to delavnost, čedalje bolj bi rastle v popolnosti in tim večje zaklade bi si za nebesa zbirali.

Tretje sredstvo popolnosti, ki je tesno z drugim v zvezi, je *trpljenje*. V tej solzni dolini se nam brez trpljenja nič ne posreči. Zveličar sam in njegova sveta Mati sta hodila pot trpljenja križev in težav. Toda z gore Kalvarije odprla se nam je pot na drugo goró — v nebesa. Bolj ko je naše življenje Jezusovemu in Marijnemu podobno, bolj raste duša in napreduje v popolnosti. Krščanska popolnost na vsak način zahteva, da se človek kedaj odtrga od veselja posvetnega, da se božji službi popolnoma posveti, če je tudi ta služba združena gostokrat z velikim trpljenjem in premagovanjem, ako bi bilo treba zavoljo vére zasmehovanemu in preganjanemu ali še celó po zgledu mučencev, k strašni smrti obsojenemu biti. Oh, si boste mislili, preveč se od nas zahteva, to je trdo govorjenje! Dá, ljubi moji, trde in težke so besede, ki sem jih izgovoril, ali jaz jih ne morem spremeniti: „*Kdor hoče biti moj učenec, naj zadene svoj križ na svoje rame in naj hodi za menoj.*“ ¹⁾ Kdor hoče popolnoma biti, mora po zgledu Jezusovem in Marijnem tukaj na zemlji delati in trpeti. — Vrh tega ni vsa ta stvar takó težavna, kakor bi si jo človek domišljeval. En pogled proti nebesom, véra v večno

¹⁾ Luk. 9, 23.

povračilo, ljubezen do našega Zveličarja, in izgled Marije zamore kristjana za veliko prostovoljno trpljenje navdušiti in ga na pot popolnosti pripeljati.

To živo hrepenjenje po popolnosti ni v sveti cerkvi nikoli zamrlo, marveč se vsikdar takó prečudno razcvita, da mora vsakdo — bodi si vérník ali nevérník — v tolikem prostovoljnem zatajevanju in prenešanju največih križev, ki so jih in jih še dan danes bogoljubne duše na svoje rame zadevljajo, spoznati in se na tanko prepričati, da je naša sveta véra od Boga, da je in mora *edinoizveličavna* biti. Današnji dan se sevéda človek, ki si prizadevlja Bogú od dne do dne ljubši in prijetniši biti, očitno zasramuje in zasmehuje v največje pohujšanje vérnih kristjanov. Jaz sem prepričan, kristjani moji, da te besede vas ne zadevajo; to rečem le zavoljo tega, da si ohladim svoje tužno duhovno srcé. Ali ne bojte se! Kakor je bila kri prvih kristjanov najboljše seme krščanstva, ravno takó se v današnjem preganjanju vera tim bolj vtrjuje, pomladuje in poživlja. Bog pokliče svoje izvoljene in se prikažejo, kakor se prikaže solnce na sinjem nebu, da razsvitluje temoto. — Glejte kakega misijonarja! Ni-li njegovo življenje čudež prave kršanske popolnosti? On prehodi svet in prejadra morje; kaj ga brigajo pomanjkanje, trpljenje, preganjanje, smrt! Skoraj mu je smrt zaželjena, da bi na ta način s svojo krvjo zapečatil resnico. Ozrite

se dalje na kako usmiljeno sestro, ki se čisto posveti odgoji otrok in skrbni postrežbi bolnikov. Veliko se tirja od nje. Najdražjemu, kar jej na svetu zamore biti, mora dati slovó: zapustiti mora očeta, mater, družino, dati mora slovó vsemu svetnemu veselju, in v revščini, čistosti in podložnosti mora se posvetiti službi božji in službi človeštva, ne da bi imela od ljudi pričakovati kacega plačila; ravno nasproti: gostokrat ima za to le zasmeh in zaničevanje. Pa pri vsem je ljubezen do samostanskega življenja jako tem velika, nagnenje do bogoljubnega življenja gostokrat tako močno, da vidimo deve še celo iz visocega stanu, iz žlahtnih družin samostanske zaobljube delati. Gospodične, ki bi lahko, ako bi hotele, na veselicah raznih plešiščih za kraljice veljale: zapusté svet, poslušajo notranji glas in se vdadó prečudni moči, ki jih vleče k popolnosti, in se tako same sebe Bogú v dar prinesó. Svet še seveda takemu junaškemu činu le posmehuje, in nima za-nj drugih izrazov, kakor besede zasramovanja.

Premišlujte sploh katoliško duhovenstvo in presodite, če se življenje pravega katoliškega duhovna ne zida na vedno prizadevanje in hrepenenje po popolnosti? Odstranite to hrepenenje po popolnosti iz človeškega življenja, in prepričate se, ali bi še kdo hotel duhoven postati. Li-morda mislite, da se dandanes mladeneč katoliškemu duhovenstvu posvečuje, da bi v njem zložno

in prijetno živel? Moj Bog! za to so prešli časi. Mari menite, da gre duhoven k bolniku in umirajočemu za kratek čas? Ali menite, da govori in si dušo izupiva duhoven ob nedeljah in praznikih za to, da bi si kako veselje napravil in kratek čas? Ljubi moji, rečem vam, da, če duhoven ne opravlja svojih dolžnosti iz viših obzirov, namreč kot namestnik tistega, ki se je v odrešenje človeštva samega sebe Bogu daroval, tak duhoven nikoli pravi duhoven bil ni. Kar dela duhovna, duhovna kot tacega, je zadovoljnost, in ni je zadovoljnosti brez hrepenenja po popolnosti. Kaj hočemo od sveta reči, ki svoje duhovne sovraži, črni, zaničuje in precej ves duhovski stan neusmiljeno obsoduje, če se nahajajo nekateri, ki ne živé po njem?

Nek virtuozi ali izvrstni godeci iz *Hamburga*, žid po rodu, prehodil je že v štirinajstem letu svoje starosti kot umetnik vse dežele. Ker je bil strastne nature, dal se je polastni izjavi v *Parizu* od svojih strasti silno dalječ zapeljati. To razbrzdano njegovo življenje ni dolgo trpelo; dá se na nek čuden način pokristjaniti in k čednosti pripeljati. Kot umetnik je gostokrat prostovoljno sodeloval pri z godbo spremljanih mašah po raznih cerkvah. Prigodilo se je, da je enkrat — bile so ravno šmarnice l. 1847. ravno ko se je zadnji blagoslov delil, nepopisljivo moč v sebi občutil; bilo mu je kakor da bi ga neka teža tlačila na vsem

životu, da bi se pripognil, in zoper svojo voljo globoko pripognil, ko se je z monstranco blagoslov dajal. To je bilo začetek njegovega spreobrnjenja. Notranji nemir ga žene, da razodene svoj dušni stan nekemu duhovnu; začne brati katekizem, hodi k maši, pazljivo premišljuje cerkvene obrede, molitve in pesmi, in dan za dnevom nadaljuje toliko časa, da je nekega dne pri povzdigovanju toliko žalost občutil v svojem srcu nad svojimi grehi, da so se mu spokorne solzé vlile po licu, in obudila se je v njem nepopisljiva sreča, kristjan postati. Vse drugo se je dalo tako rekoč samo ob sebi. *Herman*, takó se je imenoval ta umetnik, prejel je meseca avgusta še tistega leta zakrament sv. krsta, pri katerem se mu je v nekakem zamaknjem stanu dozdevalo, da vidi raj zmagnosne sv. cerkve. „*Vse za Jezusa in Marijo*“, vsklikne na ves glas, in to je bilo njegovo geslo ves čas njegovega življenja. Dve leti pozneje je stopil v ostri samostan bosonogih *Karmelitov*, v katerem še dandanes neutrudljivo dela kot duhovnik v vinogradu Gospodovem. Veliko judov, ki so ga poprej zasmehovali, pripeljal je v katoliško cerkev. Zraven svojih duhovskih opravil, pečá se kot umetnik zméraj še tudi z godbo, in ni jih šmarnic, da bi milostni Materi božji ne poklonil novih pesmi z napevi.

Preljubi Marijini častilci! Tù imate živ zgled človeka, ki je hrepenil po popolnosti, in sicer ne zgled kakega svetnika, ampak ta-

kega, ki je po lastni izpovedi od pregrehe v pregreho se pogrezoval. In vendar do kolike stopinje popolnosti se je z milostjo božjo pospel z molitvijo, delom in z zatajevanjem. Zategadel, Marijini častilci, ne ostrašite se Marijinega sveta, ki ga nam danes daje: „*Hrepeni po popolnosti*“. Cenimo, visoko cenimo popolnost, ki jo nad drugimi zapazimo, sami pa si tudi prizadevamo za-njo. Le srečno naprej!

Molitev.

Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bode navrženo. To naj bo naš sklep današnjega dneva. O mati dobrega sveta! jaz nočem biti kak navaden, vsakdanji kristjan in kot tak ostati, ampak zméraj hočemo napredovati v dobrem in prizadevati si za popolnost. Amen.

Osmi dan — osmi svèt.

Boj se mlačnosti!

Pobožni Marijini častilci!

Nahajajo se duše, ki v svojej svetej gorečnosti nenavadno hitro do popolnosti pridejo in bi rade s hlaponsko hitrostjo prišle v nebesa. Ker nekatere dni, nekatere ure njih srcé kar kipí tolažbe in zveličanja, in ker bi bile v stanu v takem položaju največemu zatajevanju in mrtvenju podvreči se, menijo in si domišljujejo, da so že na vrhu nebeške lestvice, da so že svoj cilj in konec dosegle. Ko pa počasu ugasne ogenj prve gorečnosti, in se na mesto nebeške sladnosti vrinejo v srcé trde preskušnje in grenkosti življenja: potem naenkrat hira in peša njih pobožnost, naenkrat se jih loti malosrčnost, neka čmernost in tožljivost, in končajo v v onem nevarnem stanu, ki ga Gospod Bog s sledečimi trdimi besedami popisuje: „*O da bi bil mrzel ali gorak; ker si pa mlačen, hočem te iz svojih ust pljuniti!*“¹⁾“ Mlačnost je obžalovanja vredna dušna bolezen in vselej zeló strašen dušen stan. — Zategadel si hočemo danes k srcu vzeti Marijini svèt: „*Boj se mlačnosti!*“

¹⁾ Skriv. raz. 3, 17.

Bogoslovci trdé, da se popolnost opíra na vedni napredek, in sicer razločujejo tri stopinje, po katerih se duša, kakor govori apostel, spenja „v popolnega možá, v méro polne starosti Kristusove; ¹⁾“ so namreč stopinje: čístenja, razsvítljenja in združenja. Druga stopinja je višja od prve, tretja zopet višja mimo druge. Popolnost začénja se pa s tem, da se Kristus tako rekoč v nas porodí, t. j., da čeznatorna milost božja vzame našo dušo v posest. Ta milost hožja vžgè našo pamet, nagne našo voljo in vzbuja v našem osrčju veselje do vsega, kar je lepo in dobro; nas spremlja pri vsem našem djanju in nehanju, in napolnuje našo dušo z nadzemskimi občutji. Ako človek sodeluje s to čeznatorno milostjo, spremlja ga dalje in dalje in napolnuje s sveto srčnostjo, da se ne vstraši trnjeve steze kreposti, in da beží pred zapeljivostjo greha ter srečno na svoj cilj in konec dospé, na katerem zamore vsklikniti s sv. Pavlom: „Živim pa, toda ne jaz; živí pa v meni Kristus. Da pa zdaj živim v mesu, živim v veri Sina božjega, kateri me je ljubil in dal sam sebe za-me“ ²⁾.

Ako pa človekova duša ne sodelova z božjo milostjo, in tedaj ne napreduje na potu popolnosti, potem pade človek v oni stan, ki se navadno imenuje dušna mlačnost. Mlačnost je ravno nasprotje napredka in obstaja v tem, da se človek malo ali skoro

¹⁾ Efež. 4, 13. ²⁾ Gal. 2, 20.

nič ne briga za reči, ki zadevajo Boga in njegovo dušno izveličanje. Ne mislite tedaj, da mlačnež čisto nič ne storí za svoje dušno izveličanje; naka! on samo meni, da je kmalo zadosti ali še celó preveč storil za svojo dušo, ne brineč se za višjo krščansko popolnomast. On prerad obleží na postelji samozadovoljstva, misleč, da je za nebesa tako in tako že zadosti storil. Tudi ne mislite, da so mlačni kristjanji ravno kaki hudobni ljudje ali pohujšljivega življenja; nikakor ne! Oni na videz precej redno in pošteno živé in svet jih ima večji del za poštene ljudi, t. j. oni ne okradejo in ne ogoljufajo nobenega, tudi ne umoré nobenega, niso tedaj ni tatje, ni goljufi, ni ubijavci, ni opravlјivci in obrekovalci. Toda svet ne gleda samo na djanje, ampak tudi na nehanje človekovo, ter ga po obojem sodi. Ravno zaradi tega ima svet človeka vmarsičem za nemarneža in lenuha. Mlačneži storé to, kar se jim ravno lahko zdi, kar pa stane kacega truda, vojskovanja in premagovanja, pred tem se vstrašijo.

In kar je najnevarnejše, je to, da se mlačneži pri vsej svojej nemarnosti vendar za dobre in poštene kristjane štejejo ter menijo, da so za svojo dušno zveličanje zadosti storili. Pozabijo pa na besede, ki jih je naš Zveličar govoril. „*Nebeško kraljestvo silo trpí in le silni je bodo na-se potegnili;*“ ¹⁾

¹⁾ Mat. 11, 12.

in zopet: „*Ljubi Gospoda svojega Bogá iz vsega svojega srcá, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti, in iz vse svoje moči;*“¹⁾ in zopet: „*Bodite sveti, kakor sem jaz, vaš Bog, svet*“²⁾. Kako moreš tedaj, o kristjan! misliti, da ti ni treba več napredovati, ko se ti vendar sama božja svetost kot izgled pred oči postavlja? Kar je pri mlačnežu najnevarnejše, je to, da hoče in zopet noče, in le takrat kake dobre reči se poprijeti hoče, kedar ga malo ali nič truda ne stane; sploh mlačnež služi Bogú s počasnim in lenim, namesto z veselim in s stanovitnim srcem. Toraj, preljubi častilci Marijini, pazite na svèt, ki vam ga Marija delí: „*Boj se mlačnosti*“, kajti, kakor pravi sv. Gregor veliki: „*Nebeško kraljestvo zaspanci ne bodo posedli, in večno zveličanje ni obljubljeno onim, ki so od samega postajanja in lenobe že čisto trdi in okamneni*“.

V resnici vse mlačne duše Marija prečista devica s svojim zgledom osramotuje. Ona začenjale je s ponižno udanostjo, pospenjale se od najnižje do najvišje stopinje popolnosti, od materinskega veselja počenši notri do britkih žalosti, ki so prebodle njeno srcé. Ona je pila z enako udanostjo v božjo voljo iz kelha trpljenja, kakor iz kelha veselja, se ni prevzela in ne obupala; ona je kaj krasen zgled vsem, ki hrepené po popolnosti, ob enem pa svarilo za vse one, ki mirovajo v

¹⁾ Mark. 12, 30. ²⁾ Mat. 5, 48.

mlačnosti in samosvojem zadovoljstvu. Ni-li ravno to velik čudež, da je božja previdnost nežno Devico izvolila, da bi največe veselje in najbritkejše trpljenje prestala, in tako s svojo stanovitnostjo in srčnostjo osramotila nas, ki se ponašamo s svojo močjó, in vendar pred vsakim majhnim križem, ki ga nam Bog pošlje, trepetamo? Blagor mu, kdor umeva nevarnost mlačnosti; on se bode hrabro vojskoval zoper njo in v nravni velikosti čedalje bolj rasel in dojemal, nežni cvetici enako, ki se spomladija zbuja in oznanjuje poletje.

O prvih pomladanskih cveticah, o zvončkih, pripoveduje se sledeča mična pripoved: Ko je bil Bog že vse ustvaril, trava, zelišča in cvetice, in jim razno barvo podelil, katera jih kinča, stvari še sneg in mu velí: „Barvo si lahko sam izvoliš in poiščeš, saj takó vse pokončaš“. — Na to gre sneg k travi in jej pravi: „Daj mi svojo zeleno barvo;“ gre k roži in jo prosi njene rudeče obleke; potem gre k vijolici in zopet k solnčnici, kajti v svoji nečimurnosti hotel je lepo suknjo imeti. Toda trava in roža sta ga le zasmehovale in ga tako odpravile. Potem se vsede sneg k zvončkom in govori z vžalenim srcem: „Ako mi noče noben barve dati, zgodi se z menoj taka, kakor z vetrom, ki je zavoljo tega tako hud, ker ga viditi ni.“ Ta cvetličica se ga usmili in mu reče kratko: „Če ti moja slaba suknjica dopade, smeš jo vzeti“. In sneg jo je vzel,

in od tega časa je zmeraj bel. Toda od tega časa je tudi sovražnik vseh cvetic, samo snežnih zvončkov ne.

Pobožni častilci Marijini! Nauk te pri-povedke je čisto jasen. Mlačnost tudi obrača zmeraj svoj plajšč po vetru, in ravno zavoljo tega mlačneža nihče ne obrajta in ne čisla, svet se posmehuje ljudem, ki niso ne mrzli, ne gorki; vporablja jih k večim za svoje namene, pa jih popustí. Mlačnež sam pa čedalje globokeje zabrede in se gostokrati končá na žalosten način v popolni hudobiji. Kar zamore tacega človeka še rešiti iz njegovega obžalovanja vrednega stanu, je edino belo oblačilo nedolžnosti. Čista duša; ima še zmiraj v sebi toliko milosti božje, da se je v stanu vstavljati prvim napadom skušnjave, in da v njej raste pogum in za-upanje, in s tim notranje veselje in za-dovoljnost, z eno besedo: čiste duše za-morejo s to svojo milostjo napredovati v popolnosti.

Ravno zavoljo tega obdaja nedolžnost nekako sveto ozračje, katero še celó hudob-nega navdihuje z božjim strahom. — „*Boj se mlačnosti!*“ kliče nam neprestano Marija, „mati dobrega sveta“. Okinčajmo tedaj, ljubljeni Marijini častilci, podobo nebeške Device, v prijetnem majniku, ne samo s cvet-cami, ki nam jih narava in umetnost po-nujate, ampak sosebno jo kinčajmo z žlahti-nimi sklepi in s čistimi zaobljubami močne in stanovitne duše. Resen je čas, v katerem

živimo, in veliko zahteva od nas. Toda mi se nočemo vstrašiti, ampak od Marije, prečiste Device, učiti se, da je ravno čisto srce izvirek prave popolnosti in dolgotrajnega veselja.

Živimo tedaj kakor se spodobi kristjanom; ne bodimo mlačni in nemarni, ampak pogumni in stanovitni.

Molitev.

Ti pa, o prečista Devica! sprosi nam milost stanovitnosti v vojskovanju zoper mlačnost. Amen.

Deveti dan — deveti svèt.

Posveti Bogu svojo mladost!

Pobožni Marijini častilci!

Kako prijeten je spomin otročjih let, in mladosti prečiste Device Marije, ki se je kakor nežna cvetica razcvítala in nebeški svoj duh na dalje in široko razširjevala! Sveto pismo nam sicer od Marijine mladosti ne pripoveduje; pravi pa, da je bila Marija, devica nacareška, izvoljena, postati Mati Odrešenika svetá, in da jo je angel Gabriel tako-le pozdravil: „*Ave Marija, gratia plena!*“ (*Pozdravljena bodi Marija, milosti si polna!*) Kako kratko je to angelovo pozdravljenje, in vèndar koliko zapopade v sebi! Zapomnite si, dragi poslušalci! Marijo je angelj Gabrijel že v nežni njeni cveteči mladosti na povelje Vsegamogočnega s tako pove-ličevalnimi besedami pozdravil! „*Marija, ti si milosti polna!*“ Ni-li to pismo ali spri-čevalo požlatnenja, ki so ga nebesa dala mladostni Mariji? Oh, kako častitljiva in čudežno sveta se nam Marija kaže v svojej deviškej nedolžnosti in bogastvu vseh milosti! O koliko prednost pred nami ima ta milosti polni uzor mladine cveteče, in kako nas nagiba, naj bi mu enaki postali! Pazite tedaj mladenči in device na svèt, ki

vam ga Marija, uzor vaše srečne mladosti, danes daja: „*Posvetite Bogu svojo mladost!*“ Če po zgledu Marijinem tudi vi svoje življenje, nežno in mlado, Bogu darujete, gotovo bode tudi vaše pozneje življenje milosti polno, zakaj Bogu posvečena mladost zagotavlja blagoslovljeno starost.

Mladostni čas je pač najsrečnejši in nevarniši čas življenja, kakor je Marijini mesec najprijetnejši, pa ob enem tudi najnevarniši v celem letu. — Mladostni čas, je srečen čas. V polnosti moči razvija se mladenec in vživa v nekalenem veselju najsrečnejše ure svojega pomladanskega življenja. Njegovemu telesu niste še skrb in bolezen zavdali morilnega strupa, niso mu še strasti pokončale miru srcá in mu dušo omadeževale; v njegovih persih se še ni vgnjezdila pekoča nezaupnost; njegovo vero ni še ostrupenil kačji dvom.

Brezskrbno in veselo za mladenča, deklico, kakor iz čistega zraka kake krasne visoke gore, v čarobno nižavo svoje prihodnosti, in prijazno, kakor se podoba solнца v vodenem zrkalu odseva, blišči se rajska nedolžnost v njegovem mladostnem življenju. O presrečna mladost, iz vsake cvetice zajemaš veselje, iz vsacega drevesa srečo, iz vsacega očesa zaupanje in prijaznost! — Toda tù na zemlji ni je popolne in stanoovitne sreče, marveč v vsakej kaplici sreče — kakor pregovor pravi — tičí polno vedro nesreče. Kedar je cvetje najbolj nežno,

takrat mu škoduje najpred mrzla sapica in slana, in kedar je sad najsladkeji, škoduje mu najbolj gomizlad. V sreči mladine so ravno največe njene nesreče skrite. Nevarnost je za mladino tim večja, čim brezskrbnejše živí in čim manj je skušena, sosebno pa, kedar je na razpotji življenja. Kar si hoče mladež je izvoliti, si lahko izbere, vse jej je na izber dano, in prosto bíje njeno mlado srce. Na eni strani ima pred očmí ozko pot, ki pelja na vzgor, tù pa tam je s silnim trnjem nastlan, na drugi strani odpira se jej široki pot, ki je s cveticami nastlan, pa pelje v grozni prepad. Ali — ali — to je osoda mladeži! Žalost in veselje, srečo in nesrečo, krepost in pogubljenje, smrt in življenje, vse si lahko izbere, za celo svoje življenje izvoli — vse jej je dano na prosto voljo. Oh, ljubljena mladež! se-li ne treseš pri izvolitvi svoje lastne prihodnosti? te nič ne plašijo nevarščine, ki proté tvojemu mlademu življenju? O gotovo, mladostni čas, je nevaren čas, in morda ravno zaradi tega dvakrat nevarnejši, ker so mladostna leta najlepša in najsrečnejša leta.

Kako tedaj? Naj se mari mladež v sreči prevzame, ali naj jo mladosti nevarščine malosrčne store? Nikakor ne! Prevzetnost in malosrčnost, nahajate se pri človeku, ki ima Boga pred očmi, v enaki meri. Če je mladostno srce Bogu posvečeno, navdaja ga milost božja, in mladostni čas je milostni čas, kakor so bila Marijina leta, milosti

polna leta. Pod tem nevidljivim in izvanrednim varstvom božjim sme se mladež ne samo veseliti svoje sreče, ampak je tudi varna pred nesrečami, ki jej proté. Ta nepopisljiva sreča mladeži izrazuje se kaj krasno v onem nepopisljivem bitju nedolžnosti, katera navdaja še celó najnesramnišega strastneža s strahom in trepetom, da se jej bližati ne upa. Gotovo res; kajti kjer je mladina z Bogom, tam je Bog ž njo, in če je Bog ž njo, kdo premore biti zopor njo? Pod tem škitom Bogu posvečene nedolžnosti je mladež zabranjena pred vsemi nevarščinami in čeravno se, ponašaje se ž njo, ne sme malomalomarno spuščati v nevarnost, zamore vendar ž njeno pomočjo nevarnosti, ki v neizogibljem vojskovanju življenja proté čednosti, odstraniti. To varstvo mladostne nedolžnosti v vseh nevarnostih življenja, izraženo je simbolično v znanej Mirijinej podobi. V nadzemskej lepoti in mladostnej ljubeznjivosti stoji Marija s pobešenimi očmi na zemljnej krogli, okoli katere se ovija kača zapeljivka; mirno in brezstrašno stopa jej Marija na glavo; od vseh strani obdajajo jo glavice angeljcev, ki jej podajajo venčike spletene iz rož in lilij, ter nebeška svitloba obdaja nebeško prikazen v njenej veličastnej ponižnosti. Ta podoba, presv. Device, je podoba mladine. Cvetličini venčki pomenjajo njeno srečo; ovijajoča se kača, kaže na skrivne nevarnosti; stop na kačo in nebeški osvìt, stavi nam pred oči zmago nad

kačo pod varstvom božjim, ki jo je Vsegamogočni položil v nežno in sramožljivo bitje nedolžnosti.

Kaj sledí iz tega? Da mora mladež svojo srečo visoko ceniti. Imejte tedaj v časti vi krščanski mladenči in dekleta svetišče nedolžne duše, katero *sv. Pavel tempelj božji imenuje*. Pri pogledu nedolžnosti spominjajte se na zgubljeni raj, saj ona vam predočuje ob enem tudi nedolžno nebeško veselje. O da bi pač nikdar noben ne oskrnil tega svetišča s kakim pohujšanjem! — Toda mladina mora vporabljati in varovati svojo srečo. V mladih letih opominja milost božja tako milo in ljubeznjivo, da je nemogoče ustavljati se klicu božjemu. O ljubljeni mladenči in dekleta, prosim in zarotujem vas, da ne preslišite glasa nebeškega, ampak da ubogate z otroškim srcem. Ne dajte se preslepiti od hlinečih se vam prijateljev in prijateljic, ne dajte se omamiti od črnih skušnjav, ne dajte se zmotiti na sladko besedo zapeljivih in zapeljanih ljudi, marveč posvetite svojo mladost v polnem cvetju Gospodu Bogu. Ali bi morda hoteli delati s svojim Bogom? svojo mladost bi morda radi svetnim zapeljivostim in grešnemu vživanju posvetili, in še le potem bi morda radi, kader bi svet več za vas ne maral in ne mogel več rabiti, darili svoje velo in oskrunjeno srcé Stvarniku. Naka, nikakor ne, tako grdo ne boste ravnali, preradi imate Boga in svojo dušo! Kakor se solnčnica po solnčni svitlobi obrača,

tako, hoste tudi vi ubogali na Marijini svèt :
Posveti Bogu svojo mladost!

Sv. Peter Forcerski, iskren in nadarjen dušni pastir, imel je v varstvu osebo obilne čednosti in velike pobožnosti. Do dvaindvajsetega leta živela je ta oseba kakor nedolžen angeljček sredi popačenega svojega spola. Kmaloprične se ta deva lepotečiti in vdeleževati se vseh nečimurnosti sveta. Molitev, sv. zakramentji, poprejšnja tolažba njenega srca, začeli so se jej tako studiti, da je mislila svojega dušnega pastirja kar popustiti.

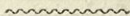
Ko necega dne omenjena odgojenka k sv. Petru pride, da bi se mu zahvalila in se od njega poslovila, dá jej ta majhen listek v roko ter pravi: „*Še enkrat pojdi v kapelico M. B., kjer si bila vajena dan za dnevom moliti, tam odpri ta listič in čitaj od kraja do kraja*“. Mrzlim srcem vzame deklè listek in gre. — Ko stopi v Marijino kapelico, poklekne, odpečati pismice in čita te-le besede: „*Moja ljubljena mati! Tù sem semkaj prišla, da bi od tebe vzela slovó, Zahvaljujem se ti za ljubezen, ki si mi jo svojemu otroku, do dvaindvajsetega leta skazovala. Ker mi je pa svet in njegovo poželenje ljubši kakor ti in tvoj Sin, nehati moram, biti tvoj otrok. Z Bogom, ljubljena Mati! jaz se ločim od tebe, celo večnost se ne bove več videle*“. — Klečé čita pismice jame se jej srce trgati, gorke solzé jo polijejo, nesrečna deva ostrmí. Naenkrat začnè

jej prečudno biti, vrže se potrtega srcá na stopnjice Marijinega altarja, ter prosi Marijo in Boga odpuščenja. Zdajci vstane, hiti k sv. Petru Forerju, pade pred-nj, pa ne more govoriti. — Svetnik jo ljubeznjivo pogleda in pravi: *Otrok moj, kaj te je Mati božja nazaj k meni pripeljala? Oh, otrok Mojih solzá, še za naprej posvečuj Bogu svojo mladost, in ne nehaj Marijo, milostno Mater častiti; ako to storiš, boš srečna*. — Svetnik je resnico govoril, kajti ta oseba umrla je v slovesu svetnice.

Da tako je ljubljeni častilci Marijini! Kdor si Marijo, milostno Devico, za zgled svojega življenja vzame, in po njenem svétu Bogu posvetiti svojo mladost, ne nemore pod zlo priti, on se mora zveličati, mora svetnik postati. Kakor je Bog čul nad Marijinimi mladostnimi leti, ravno tako bode on varoval vsakaterega, ki je pripravljen oblačilo nedolžnosti zvesto ohraniti. Vsi tedaj, mladi in stari, vzemimo si k srcu Marijini svét, in živimo po zgledu in uzoru deviške Matere božje. Od prve mladosti jej enaki postajati, njene čednosti posnemati, ta naj bo naš vsakdanji sklep, s tem sklepom naj otroci doraščajo v mladenče in dekline, in ti v možé in matere. Ako je naše življenje Marii posvečeno, posvečeno je tudi Bogu, in če je mladost Bogu posvečena, je tudi starost. *Zatoraj bodi pomlad mojega življenja Tebi, o Bog, posvečena!*

Molitev.

O Marija, prečista Devica, ki si celo svoje življenje bila posvetila Bogu! zaprisezamo ti danes slovesno klečeči pred tvojim svetim obličjem, da hočemo tudi mi po tvojem zgledu svojo mladost Bogu posvetiti. Amen.

Deseti dan — deseti svet.

Spolnui dolžnosti svojega stanú!

Pobožni Marijini častilci!

Na potovanji zemskega našega življenja nahajajo se tri glavne postaje: *mladost, moštvo in starost*. Vsaka teh dob ima svojo dobro in slabo stran. Neskončno modra previdnost božja je tako vredila, da potujemo skozi to solzno dolino čez rožice in trnje, skozi veselje in trpljenje. Ta svet ni za nobenega, — *nebesa* so za vse, za nijednega pa ni *pekla*, pač pa je gostokrat oboje v medsebojni premembi. — Dragi Marijini častilci! po premišljevanju včerajšnega Marijinega sveta: „*Posveti Bogu svojo mla-*

dost," hočemo danes „*Mater dobrega sveta*“ prašati: kako naj se vedemo in obnašamo na teh treh omenjenih postajah svojega življenja? saj smo prepričani, da je vse k našemu blagru, kar nam Marija nasvetova. Svèt pa, ki ga nam ona v tem oziru daje izražen je v naslednjih kratkih besedah: „*Spolnuj dolžnosti svojega stanú.*“

Spulnuj dolžnosti svojega poklica tako v otročjej, kakor mladenškej dobi. Bilo je sicer že včera govorenje o mladostnej dobi, ali v prijetnem majniku, kateri toliko mladih src napaja z radostjo in veseljem, bodi mi dovoljeno tudi v drugo o njej govoriti. O pač presrečna mladost, v katerej se iz jasnih očesec bere krstna nedolžnost! Kako je pač vse mikavno in krasno, kar je mladostnega: živi, belo-rudeči obraz, breneči, polni glas, nebeška sramožljivost, rudečica polnih lic, navdušenje za kaj velicega, priprosti pogled v prihodnost. Vse te krasne dušne in telesne lastnosti nahajajo se le v popolnem blesku v cveteči dobi življenja. Ne kalita jo še črni vérski dvomi in tuhtanje; kolikor časa je še duša čista in neomadeževana in srcé nepokvarjeno, toliko časa še mladež verje z otroško udanim srcem in lahko in rada moli. Toda, kakor znači nepokvarjeno srce mladostno dobo, ravno tako ni je nikdar večje nevarnosti za mlado dušo, kakor v njenih mladostnih letih — v prijetnem maju se rado cvetje otrese in uniči. Mladenič in deklica sta v razvoju

svojih dušnih in telesnih moči in naturnih nagonov, polna hrepenenja zvediti vse, kar jima je še prikrito in neznano, vse okusiti, kar ima količkaj znamenja kacega veselja na sebi. Nestrpno nosita jarem jerobstva, in zaželjeno čakata ure, da se ga otreseta, in v polnej prostosti hočeta živeti starim enako, vsako prihlinjeno besedo imata za gotov denar in golo resnico, dasta se premagati od svoje strasti, ki se tolikokratov in takó hudo vname v njihovih mladih srcih, in ne brineča se za žalostne nasledke svojih korakov, dasta se vjeti v zanjke goljufnega sveta, kakor se tič zaplete v mrežo, in kakor se konj brez vajeti pogrezne v brezdno, zgubita se tudi ona dva popolno v njem. Oh! moj Bog! kdo ne vé kolikim nevarnostim je izpostavljeno srce mladega človeka. Komú ni znano, kako lahko se dá mlad, neskušen človek na krive poti privabiti, svoje srce popačiti z napčnimi in s krivimi nauki in slabimi zgledi! Oh, koliko je mladih ljudi, ki bi morali s *sv. Avguštinom* vsklikniti: „*Še tako majhen in mlad in vendar že tako velik grešnik!*“ In kar je poglavitno, je to: *po mladosti ravna se vse življenje*. Že star pregovor pravi: „*kar hoče biti kopriva, peče že zgodaj*“, ali „*kar se je Janezek navadil, to Janez zna*“.

Dragi Marijini častilci! li-mari ni vsakaterega izmed nas sveta dolžnost mladini s zlatimi črkami zapisati v njeno srce modri svet: *Mladež, spolnuj svoj mladostni poklic!*

ne trati svoje moči, lepote in nedolžnosti; kajti kako bodeš na starost to našel, kar nisi v mladosti si zbiral? Priden in pobožen mladenec móre se v poznejših letih tudi spri-
diti, on móre zgrešiti pravo pot, pa kakor je Bog milostljiv, pride kmalo zopet čas, da spozna svojo napako in da se z zgrevanim srcem nazaj povrne na pot čednosti, da jo zopet krene na pot svojih dolžnosti. Zavoljo tega, draga mi mladež, ostani zvesta svojemu poklicu, prvotno cvetje tvojega življenja je najlepše in najdražje!

Živi po poklicu tudi v svojih moških letih. Raznovrstni so stanovi v človeškem življenji; z združenimi močmi delajo vsi za občni blagor, in pred Bogom je vsaki stan — svet. Kdor iz mladenške, v moško dobo prestopi, izvoliti si mora kak stan, in trden sklep storiti, vse svoje življenje vestno in vrlo lepó spolnovati svoje dolžnosti; kajti hujšega ni, kakor če človek ne spolnuje dolžnosti svojega stanú, ali če je ž njim nezadovoljen. Ni sicer danes čas za to, da bi na dolgo in široko o izvolitvi stanú govoril; ali vendar bi rad svojo srčno željo izrazil, naj bi se vsak kristjan pred izvolitvijo svojega stanú z Bogom posvetoval; kajti od tega je zavisna sreča ali nesreča celega življenja, dá! gostokrat vse večnosti. Kdor si izvoli deviški stan, naj stanovitno v njem ostane, in kdor si je izvolil zakonski stan, naj ga ne oskrunja s prešeštovanjem in nezvestobo. Sveta družina Jezus, Marija in

sveti Jožef bodi — uzor vsake krščanske družine, vsacega gospodarstva, vsake državljanske in katoliške družbe.

Konečno ne zabi svojega poklica tudi na starost! Dovolite mi vi zastareli možje in žene, samci in samice, vdovci in vdove, da tudi z vami spregovorim besedo. Kdor je tako srečen, da je s častjó sivoglav postal, skazal mu je Bog veliko milost; kajti velika, siva starost je ravno tako redka, kakor draga. Ona je redka, zakaj izmed sto ljudi jih komaj devet šestdeseto leto dočaka, še manj jih doživí visoko starost, in prav veliko jih pomré že pred dvajsetim letom. Starost je tudi draga, ker jo kinčate prava modrost in skušenost, ker sta v vsakem družinskem krogu stari oče in stara mati takorekoč središče, okolo katerega se drenjajo otroci in strički; starost je draga, ker je sivemu človeku mogoče, vse kar je prejšnja mlada leta zamudil, popraviti in poravnati. — Kot duhoven vas tedaj v Jezusovem imenu opominjam, živite po Marijenem svétu, in porablajte svoje stare dni vrlo dobro, delajte pokoro in spravo z Bogom, množite si milost in prijateljstvo božje; še je čas, vse se zamore še popraviti; čez en teden, čez en mesec, čez eno leto bode morda že prepozno. O porablajte ta čas mladi in stari; kajti, pri vsej obrtnijski svobodi ne morete si omisliti potentá dolzega življenja. Zatega del delajte, dokler je dan, preden nastane noč, ko nihče ne more več delati.

Pred nekoliko leti umrla je v Rimu vdova, ki je bila pravi uzor zveste žene in hrabre matere. Imela je troje otrok, dve deklici in fantiča. Vsaki večer je po dokončanej skupnej molitvi povzdignila svoje roké in molila prav glasno: „*Moj Bog, ti veš kako ljubi so mi ti triji majhni otroci; toda raji naj vse tri pred mojimi očmi smrt pokosi, kakor da bi tako nesrečni bili, kak smrtni greh storiti*“. Skrbna mati je zavoljo tega to molitev slednji večer glasno molila, da bi na ta način v malih stvareh velik stud pred grehom že zgodaj v njihovo srce vcepila. Ko je ta pobožna mati — mlada kakor je bila — na smrtni postelji ležala, spregovorila je z užalnim srcem sledeče besede: „*Te uboge stvarice, moji troji otroci, se mi smilijo, kmalo bodo dvakrat sirote; očeta so že zgubili, in zdajci zgubé tudi mater; pa Bog hoče takó, njegova volja naj se zgodi. Nebeški oče bode za nje skrbel, in odslej bodo z večjo resnico Jezusa za svojega očeta in Marijo za svojo mater imeli. Upam, da jim bodem zamogla v nebesih več koristiti, kakor na zemlji*“.

Junaško to zaupanje ni goljufalo pobožno mater. Vsi triji otroci postali so mali svetniki: fantič je sedaj duhoven, mlajša sestra njegova — nuna in starša odlikuje se s posebno pobožnostjo med razujzdanim svetom. — Toda vse matere ne zapopadejo in ne spolnujejo zvesto svojega poklica s čisto véno dušo. „Kaj menite?“ tako je

pred malo leti imenitna francoska gospa z objokanimi očmi govorila necemu duhovnu: „le poslušajte, kaka nesreča mi protí, pomagajte mi!“ „Kaka nesreča?“ praša mirno duhovnik. „Kaj si mislite? moja mlajša hčerka mi je ravno povedala, da hoče (usmiljenka) usmiljena sestra postati“. — Kako krive pojme imajo vendar dostikrat ljudje! Če je kako dekle zelo dvomljivo in naravnost nepošteno preskrbljena, imenuje se to sreča; če se pa kaka deklica službi božjej posvetí, imenuje se to nesreča! To-liko moč imajo dostikrat predsodki sveta do blagih src. — In kaj se zgodi? Pet dni potem se vname oblačilo omenjene deklice, ko je ravno na glasoviru igrala, in končal je ogenj pred očmi ta čudež ljubeznjivosti in lepote. Mirna in popolnoma v božjo voljo vdana in sredi nepopisljivega trpljenja na svojem deviškem telesu, prosila je svetih zakramentov za umirajoče, katere je s spodbudno pobožnostjo in gorečnostjo prejela, in kmalo potem zdihnila je svojo deviško dušo, da bi v nebesih obhajala skrivnostipolno ženitvanje z božjim Jagnjetom, kar jej je bilo na zemlji po svojej materi zabranjeno. — V pravičnej britkosti in nepopisljivi žalosti zaradi strašne zgube večkrat je mati zaupila: „*Oh, jaz sem svojo hčer Bogu odrekla, pa mi jo je sam vzel; trda in huda je za-me ta osoda, pa zaslužila sem jo, jaz sem morilka svoje hčere*“.

Taki in enaki zgledi ponavljajo se več ali manj vsaki dan. Po svojej milosti kliče Bog neskončni mladosti, moštvu in starosti: „*Srečen, kdor posluša glas božji — kdor noče poslušati ga, mora čutiti, ali: kdor ne uboga, ga tepe nadloga*“.

Predragi Marijini častilci! Porabljammo svoje življenje v vsakej dobi zemeljskega bivanja za nebesa; kajti, enkrat samkrat živimo, in kakoršni smo umrli, takošni bomo sojeni. Posvetimo cvetje svoje mladosti, polno moč moštva in ostanke častiljive starosti Bogu, kateri vsaki dar, ki ga za nebesa darimo, tisočero poplača. Posnemajmo v spolnovanju svojih stanovskih dolžnosti — Marijo, preč. Devico, katera je največičastnejši vzor vseh stanov, vsake starosti in vsacega spola. Saj je bila njena mladost deviško čista in neoskrunjena, kot mati bila je pobožna in v božjo voljo udana, in njena starost — o kako mirna in polna najlepšega upanja!

Molitev.

Tebe hočemo tedaj posnemati, o „*Mati dobrega sveta!*“ Sprosi nam milost, da bi tudi mi vsi, kakor ti, spolnovali dolžnosti svojega stanú, svojemu poklicu živeli in če bi trebalo za-nj umrli. Amen.

Enajsti dan — enajsti svet.

Pomisli, da si popotnik na zemlji!

Pobožni Marijini častilci!

Vse stvari bodo prešlé, nebó in zemlja bosta prešlá, vsi izdelki človeškega uma in dlana bodo prešli, dá, še celó človek, ki s svojim umom toliko čudnih rečí stvari, *on bo prešel, kakor trava in cvetica na polji!*¹⁾ Tù na zemlji nimamo stanovitnih prebivališč, temuč iščimo prihodnjih.²⁾ Nek cerkven učnik četrtega stoletja izrazuje to resnico takole: „Mi vsi smo popotniki na zemlji in gremo mimo vsega. Vidi jo se na potu drevesa, cvetice in zelišča; nekoliko časa je pot jako prijeten, ter gremo naprej. Zdajci se spodtakneš ob kamnu in padeš, prideš v kak divji kraj, trpiš nekoliko, in greš zopet mimo njega. Taka je človekova osoda, vedno popotovanje na zemlji; ni veselje ni trpljenje tega potovanja ni dolgotrajno“. — Dá, v resnici, poslušalci moji! naše življenje je popotovanju podobno. Kakor zemlja, na kateri živimo, mirna ne stoji, ampak se zmeraj vrtí okoli svoje osí, ravno tako ni ga prestanka v človeškem življenju, marveč leto pred letom beží, kakor sledí jutro za ve-

¹⁾ Eklez. 14, 18. ²⁾ Hebr. 13, 14.

čerom in ena ura drugej roko podaja. Dokler se pretaka po naših žilah rudeča kri, toliko časa trpi naše popotovanje. Ako pajenja biti srcé, dospeli smo na svoj cilj in konec. Tù na zemlji nimamo tedaj stanovitnih prebivališč, mi ljudje dohajamo in odhajamo, in še-le unkraj gomile je naša prava domovina. Ne bilo bi dostojno in prav tedaj, ako bi zemski poklic človeka odvrnil od nebeškega, in zato nam danes Marija glasno kliče: „*Spomni se, da si popotnik na zemlji!*“

Človeško življenje podobno je popotovanju. Kaj storí popotnik? Vzame palico in torbo, obleče popotno obleko in koraka proti svojemu cilju ne brineč se za težavnosti daljnega pota. To naj storí tudi kristjan. S popotnim plajščem krotkosti in ponižnosti ogrnjen, s palico križa v rokah in s polno torbo dobrih sklepov, potova naj kristjan srčno skozi ta vidljivi svet proti nevidljivi svoji očetnjavi, ne brineč se za ovire, ki mu jih svet stavi. Toda kristjan! bodi popotnik previden in prevdarjen, in imej zmeraj obrnjeno svoje okó proti nebeškemu Jeruzalemu. Ta pot je silno ojster in težaven, toda kristjan, ne hodiš sam po njem, imaš zanesljivega kažipota in pomočnika, s katerim premoreš vse. — Umetnost je to veličastno misel kaj znajdljivo izrazila. Na necem kolobaru dvanajsterih podob zapaziš mladenča v popotniškeji opravi, katerega Jezus vabi, naj hodi za njim, kakor da bi mu hotel reči: „*Pojdi in hodi za menoj!*“

In mlad popotnik zadene križ na svoje ramé ter gre po poti, ki mu jo kaže Zveličar. Toda kmalo se mladeneč naveliča potovanja in težkega križa; kajti pot prihaja čedalje ozkeja, strmeja in čedalje bolj s trnjem nastlana. Tù zdihuje popotnik pod težo križa in zré spehan in poten na svojega božjega kažipota, kakor bi mu hotel reči: „*Gospod, pomagaj mi!*“ In Gospod mu precej pomaga nesti križ ter mu s prstom kaže cilj njegovega potovanja, odprta nebesa, kjer ga željno pričakujeta Oče in Mati večnega Sinú, da bi mu krono nebeško djala na utrujeno glavó. — Kdo ne zapazi v tej nežnej podobi svoje lastno življenje? Kdo ne vidi v njej svojega sedanjega poklica in svojega upanja bolj prihodnosti! Dá, gotovo, mi vsi smo popotniki na križevem potu tega življenja. Dobro čutimo, da ta zemlja ni naša prava domovina. temuč da se v njej le pripravljamo za drugo boljo.

Če pa tù na zemlji nimamo obstanka in smo le popotniki, kakor nas pamet in razodenje uči; potem mora našo dušo obhajati sveta tožljivost po onem nebeškem cilju našega potovanja. Ne za teboj ni cilj tvojega življenja, kjer te moč tvoje navade kuje v verige; ne na strani, od katere ti skušnjava miga; ne spodaj, kjer kraljuje samo pregreha; ampak naprej v popolnosti in navzgor k zveličanju — to je pravega kristjana cilj in konec. Zato nam kliče sv. mati katoliška cerkev pri vsakej svetej maši:

„*Sursum corda*“, to je „*na kviško srca!*“. Oh, kako strašno se moti vendar človek, ki je čisto navezan na zemske reči in vidi cilj svojega življenja v stvaréh, ki nimajo zanj velike in stalne cene! Res veliko premagovanja in zatajevanja stane človeka, preden se odtrga od zemskih, minljivih stvari, ali kaj je vse to proti temu, kar nas čaka na našem cilju? „*O moj Bog*“, kliče sv. Terezija, *vzemi vse, kar imam, daj mi trpeti in umreti, da mi le svoje ljubezni ne odtegneš*. In sv. Avguštin pravi: *Tù žgi in peči, o Gospod! le samo tamkaj mi prizanesi*.

Ta domotožnost je za človeka na njegovem potovanju velika tolažba, pa tudi svarilen glas, da naj dobro obrača vse dni svojega življenja. O, čas hitro pred nami beží, in vsakateri iz med nas prezgodaj dospè na svoj cilj. To je naravno; kajti tisoč verig veže človeka na njegovo življenje. In vendar je vsa naša večnost od tega kratkega potovanja odvisna. Si-li, kristjan moj, pri svojem djanju in nehanju na vse to se oziral? Ali si prevdaril, kaj sv. evangelij pravi: „*Čujte, zakaj ne veste, ob katerej uri pride Gospod!*“¹⁾ delajte dokler je čas in zbirajte si zakladov za nebesa; kajti „*kakor pade drevo, tako obleži?*“²⁾ Na unem svetu ni več delanja, ni zasluženja! Ko je enkrat nek popotnik pod senčnatem drevsom ležal, da bi se na svojej culici ne-

¹⁾ Mat. 24, 42. ²⁾ Eklez. 11, 3.

koli počil, pride k njemu nek mož in ga nagovori: „*Ti si vendar neumen, da na svojem potovanju še to culo seboj vlačiš, saj to ti mora prizadjeti dvojnato težavnost, vrzi jo od sebe in ložje ti bo*“. Mlad popotnik mu pa odgovori: *Torba je sicer res težka, ali da bi jo zavoljo tega preč vrgel, bi bilo še bolj nespametno; zakaj v njej hranim najpotrebnejše stvari, katerih se ne smem znebiti, ako hočem na svoj cilj dospeti*“. — Enaka se godí z nami, kristjanje moji. Mi gostokrat prav težko nesemo male križe, ki nam jih Bog zadene na rame, in dostikrat bi jih raji desetkrat preč vrgli, kakor ensamkrat zadeli; toda ti križi so ravno po milosti božji gostokrat edino zasluženje, večni zaklad dobrih del, ki ga za neobhodno potrebno rabimo, ako hočemo svoj cilj v nebesih doseči; kajti, kjer ni trpežne in delavne vere, tam ni ljubezni, in kjer ljubezni ni, ni življenja — ne zemškega in ne večnega, zakaj „*kdor ne ljubi, pravi apostel, ostane v smrti*“¹⁾.

Kako da se imamo vesti na potovanju tega življenja, imamo najlepši zgled nad Marijo, preč. Devico. Tudi njeno življenje bilo je popotovanjsko življenje, življenje polno največih križev in težav od jaslic notri do križa. Toda kako stanovitno in zvesto je ona gledala proti nebeški domačii, kako

¹⁾ Jan. 3, 14.

pridno je porabljevala svoja leta, da bi po dokončanem zemskem potovanju v večnem spremenjenju in povečanju vživala nepopisljivo veselje pri svojem božjem Sinu. Gotovo, Marija, deviška, nebeška popotnica, ima pravico, dati nam dober svēt: „*Pomisli, da si popotnik na zemlji!*“ O, da bi vsi tako srečni bili, da bi cilj svojega potovanja dosegli! — Zavoljo tega se pa tudi mi zemeljski potovalci v velicih nadlogah, ko si sami več svetovati in pomagati ne moremo, radi obračamo na Marijo, nebeško milostno Mater, uzor popotovanjskega življenja, ki je samo nevarnosti in težavnosti takrajnega življenja s svojim umrjočim telesom prestala. Čudno, prečudno je, da se ravno one vrste ljudje, ki se ne morejo bogomolci ali „tercijarji“ imenovati, mornarji in vojaki namreč, s posebno ljubeznijo, kaj zaupljivo izročujejo v Marijino varstvo. Že marsikateri vojak poljuboval je z verno gorečnostjo podobo nebeške Kraljice, ko mu je bilo treba v ogenj iti, ko je bilo treba hrabro in neustrašeno planiti nad ljutega sovražnika. Ni je pomorske luke, da ni je vasice ob morskem bregu, v katerej ne bi se Marija, ljubljena nebeška Mati, pomoč kristjanov in varuhinja zemskih potovalcev, s posebno gorečnostjo častila. Se ve da, kdor se hoče prepričati o nevarnostih zemskega popotovanja, gre naj v vojsko ali na morje.

V Šentabbondiju ob rajskem bregu Komerskega jezera stoji na morskem obrežju kapelica Matere božje, kamor imajo staro navado vsako leto romati mornarji s križi in banderami, Marijine pesmi prepevajoči in goreče moleči, da bi se tako Mariji zahvalili za srečno prestane nevarnosti, in jo prosili, da bi jih tudi v prihodnje ne zapustila in jim na strani stala. Na tisoče in tisoče mornarjev praznuje vsako leto ta praznik. — Enkrat zapazil se je med romarji nek mlad mornar, ki je kaj goreče in spodbudljivo molil. On je namreč v teku leta sledečo strašno nezgodo srečno prestal. Necega dne gre v družbi svojega očeta za barko na morje ribe lovit, kar nastane silni vihar, ki je barčico kot smet sim ter tje metal. In, o groza! naenkrat vzdigne vihar s silno močjo tudi tega mladega mornarja in ga laputne v peneče valove morjá. Njegov oče, ki je še vendar v barki ostal, prizadeva si na vse kriplje, da bi svojemu sinu z vrvijo na pomoč prišel, toda ves trud bil je zastonj. Že so pojemale moči mladega plavalca, in ko se je že v čisti omamljenosti jel potapljati, obrne se z verno dušo na Marijo in kliče z obupljivim glasom: „*Oh, Marija! Marija! moja dobra mati! ne daj, da se potopim!*“ In glej v tem trenutku zaženó valovi barko z očetom v njegovo obličje, oče mu vrže rešilno vrv, nesrečnež jo z zobmi popade, potem ga polahkoma potegne iz morjá v barko, in bil

je tako prečudno rešen. — In ko je prišel ta mlad mornar s družimi romarji v *Sentabbondio* v kapelico Matere božje, Marii se zahvalit za prečudno rešenje, pravi sam pri sebi: „*Kaj sem vendar storil za nebesa, o predobra Mati, da si me na tako čuden način rešila?*“

Tako naj tudi mi, ljubljeni Marijini častilci! prašamo sami sebe: „*Kaj smo vendar že storili mi ubogi popotniki za nebesa?*“ Mi vsi veslamo na penečih valovih več ali manj viharnega življenja, da bi preje ali pozneje prišli srečno na brod miru in večnega izveličanja. Zatoraj ozirajmo se v vseh nevarnostih življenja zaupljivo na Marijo, ono svetlo jutranjo zarjo, ki nam v vseh položajih našega viharnega življenja naproti kliče: „*Kviško srca k nebeškemu cilju, le naprej le naprej!*“

Molitev.

Pozdravljena bodi, ti nebeška popotnica! „*Salve Regina*“, češčena bodi Kraljica, naša tolažba in naše upanje bodi češčena. K tebi kličemo mi zapuščeni Evini otroci v tej zapuščeni do-

lini solz. Bodi naša priprošnica! Kaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad tvojega telesa, o dobrotljiva, o milostljiva, o sladka Devica Marija! Amen.

Dvanajsti dan — dvanajsti svet.

Hodi po poti nebeški!

Pobožni Marijini častilci!

Včeraj smo si v srce vtisnili Marijini svet, ki se glasi: „*Pomisli, da si popotnik na zemlji,*“ in vsled tega premišljevanja se je v nas vnela želja in goreče hrepenenje po nebesih. Kdor pa hoče varno priti iz solzne doline v kraljestvo večnega veselja, mora dobro poznati pot, ki pelja v nebеса. Zategadel se pa tudi glasi današnji Marijini svet: „*Hodi po poti nebeški!*“ Gotovo ste radovedni zvediti bolj natanko, kako da moremo pot življenja spremeniti v pot nebeško, in kakošna mora biti ta pot, po kateri naj hodimo? Jaz vam hočem popisati in pokazati, po kateri poti je Marija, „*Mati dobrega sveta*“, sama pred nami hodila.

Pot, ki pelja v nebеса, je pot križa. Ker je Kristus, edini rojeni Sin božji po poti križa in trpljenja šel v nebеса, kdo bi si smel misliti, da bi zamogel človek po poti veselja in lahko-

živstva tjekaj priti? *Le če s Kristusom trpimo, bomo tudi z njim poveljani* ¹⁾. Po Jezusovih besedah ste dve poti, po katerih lahko ljudje hodijo, široka in ozka pot. Široka in dolga pot je pot lahkoživstva in brezskrbnosti, in po tej hodijo grešniki. Ozka in tesna pot je pot kreposti, čednosti in križa, in po tej hodijo pravični. Ti dve poti ste ena drugej ravno nasproti. Inkam peljati? Široki pot pelja v pogubljenje, ozki pot pa v večno življenje — v nebesa. Oh kako grozen in strašen je tedaj pot sladnosti in veselja, ker pelja v pekel, in kako prijeten je pot križa in mrtvenja, ki pelja v večno veselje! — In vendar kako malo je prijateljev križa? kako malo jih je, ki jih je volja hoditi po poti nastlanej s trnjem, obraščenej z britkostmi in zopernostmi! Prašaj, kogar hočeš, če bi rad v nebesa prišel? odgovoril ti bode „da“. Ali ko hitro mu pokažeš križ za tisti nebeški pot, se ustraši in beži pred njim. Vsi ljudje hočejo se zveličati. Pa če jim rečeš: ako hočete zveličani biti, morate svojim sovražnikom odpustiti, odpovedati se prepovedanim sladnostim, morate v sebi zatirati neporedne strasti in vse zopernosti voljno prenašati: zdi se jim vse to pretežavno in prehudo delo. Oni se branijo hoditi po poti križa; zveličani bi bili radi, toda brez križa. Ali vse zastonj, pri izreku molitvene knjižice:

¹⁾ Rom. 8, 17.

„*Hoja za Kristusom*“, ostane, ki velí: „*Ni je druge poti v življenje, mimo poti križa; hodi kodar hočeš in išči, kjer hočeš, ne najdeš je varnejše poti, mimo poti križa*“.¹⁾ Ozki pot, ki peljá v nebеса, je ob enem pot zaničevanja tega sveta. Razumite me dobro! Jaz nimam tû v mislih neizmernega poslopja sveta, ki ga je stvarnik tako umetno vstvaril, in katerega moramo kot delo božje vsega-mogočnosti občudovati. Svet, ki ga moramo mi kristjanje prezirati, zaničevati, je ovi svet, o katerem pravi apostelj *Janez*: „*Ves svet je v hudem zapopaden; kajti vse, kar svet premore, je poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja*“²⁾. Kar moramo mi tedaj sovražiti, je duh sveta, je svet pregrešnosti, katera po ničemur družem ne hrepení, kakor po vživanju, po prazni čisti in zemskem bogastvu. Dalje nas sv. pismo opominja, ko pravi: „*Nikar ne ljubite sveta, in kar je na njem*“;³⁾ *kdor hoče biti prijatelj sveta, postane sovražnik božji*“;⁴⁾ *kar je zgoraj, to imejte pred očmi, ne kar je spodaj*“⁵⁾. Pa boste morda to mi ugovarjali in rekli, hočemo se mari vsi v samostane ali kake puščave podati, da se tako svetu odtegnemo? O, nikakor ne, dragi moji, to se ne tirja od vas. Človek zamore tudi med svetom živeti, in mu ni treba, da bi po duhu sveta živel. To se zgodi, če mi svoje srce in dušo vsaj tolikanj

¹⁾ II. bukve, c. 12. ²⁾ I. Jan. 2, 16. ³⁾ I. Jan. 2, 15. ⁴⁾ Jak. 4, 4. ⁵⁾ Kol. 3, 1.

od sveta odtrgamo, da se ne damo po krivih naukah od sveta zapeljati, in svoje srce navezati na dobrote tega sveta. Zaničevanje tega sveta je enkrat pot, po katerej mora kristjan hoditi, in po katerej hodijo vsi služabniki in služabnice božje, da pridejo v nebesa. Ali koliko jih je, ki nimajo sveta pod nogami, ampak v glavi, katerih djanje in nehanje je edino v to obrnjeno, kako bi uživali dobrote in veselje tega sveta! Oh, to ni pot, ki pelja v nebesa!

Varen pot, ki pelja v nebesa, je slednjič pot pokorščine. Vsi smo dolžni Bogu pokornim biti, tudi že zavoljo večnega življenja, ki ga nam je zato obljubil. „*Hočeš v življenje iti*“, pravi Gospod, „*spolnuj zapovedi*“¹⁾. S temi besedami uči nas Zveličar hoditi varen pot v nebesa. Če prelomimo zapovedi njegove, jo krenimo s poti nebeške; ako smo pokorni njegovim poveljam, smo na pravi poti večnega življenja. *Pokorščina je tedaj pot, ki pelja v življenje.* — Če pa hočemo priti v nebesa, ni zadostno, da spolnujemo eno ali druga zapoved, marveč vse moramo spolnovati brez izjeme. Kdor eno samo prelomi, ne pojde drugače v nebesa, kakor če je za to pokoro storil. *Apostelj pravi v oziru tega:* „*Kdor spolnuje vse zapovedi, pa eno samo prelomi, prelomil je vso postavo*“²⁾ *Mojzes, pobožni služabnik božji, ni smel iti v obljubljeni deželo, za kaznen enega samega greha*

¹⁾ Mat. 19, 17. ²⁾ Jak. 2, 10.

nepokorščine, katerega se je deležen storil ob priliki pomanjkanja vode v puščavi. Ravno tako tudi nam en sam prelomek božje zapovedi zaprè vrata nebeška; kajti pot proti nebesom je pot pokorščine, in sicer vedne in stanovitne pokorščine v oziru vseh zapoved Gospodovih in njegove svete volje.

Po tem nebeškem potu križa, zaničevanja sveta in pokorščine je s krasnim zgledom pred nami šla Marija, preč. Devica, in zato ima polno pravico dajati nam modri svèt: „*Hodi po nebeškej poti!*“ Ona hoče nas popotnike opominjati in svariti, da naj ne zahajamo na razpotja, ampak, da naj po potu križa, zaničevanja sveta in pokorščine varno korakamo proti nebeškemu cilju. Kajti, če imamo še toliko trpeti na tem svetu, kaj je vse to v primiri z nebeško veličastnostjo, ki nam bode razodeta. Oh, kako radi bi se grešniki, ki bodo strašne muke v peklu trpeli za svoje grehe, nazaj vrnili na svet, da bi s križem in trpljenjem nebesa zaslužili! Ubogajte tedej na Marijini svèt in hodite po nebeškej poti križa, ne bodite malosrčni, ako vas raznovrstni križi zadevajo na potu kreposti; ljubite jih, objemite jih, nosite jih srčno, saj je ravno križ edino prava pot v nebesa! Ozirajte se v nebesa, na Marijo, ki je tudi po tem potu hodila, in s trpečim duhom vskliknila: „*Glejte, če je katera bolečina večja mimo moje!*“¹⁾ Od

¹⁾ Žal. Jer. 1, 12.

nje se uči stanovitnega prenašanja križa, in prišel boš za-njo v nebesa. Ne hodite pa samo po potu križa, ampak tudi po potu pokorščine in ne navezujte svojega srca na minljivost tega sveta, ne na prazno čast in veselje, ne na bogastvo in na nečimurnost; ne dajte se oskruniti s zapeljivimi nauki, ampak povzdigujte se iz prahu minljivosti gori k nebeški slavi neminljivosti. — Tako je delala Marija, preč. mati božja. Poglejte njeno podobo! Vidite jo, kako stoji na zemeljski krogli, in kako se zvezdnat venec vije nad njeno glavo. O da bi imeli tudi mi, kakor Marija, svet, t. j. posvetne stvari pod svojimi nogami, in da bi svoje misli in svojega duha povzdigovali proti nebeški zvezdnatej domačii, kjer je cilj in konec našega zemskega potovanja!

Ob času preganjanja kristjanov v *Žapanu* (Japanu) hotel je malikovalski kralj, da bi se kristjani odpovedali svoje veri, in se povrnili k malikom, in ko je videl, da niso samo možje stanovitni v pričevanju svoje vere, morale so tudi žene, ki so možé k stanovitnosti opominjale, okusiti njegovo krvoločnost. Necega dne bilo je v *Arimu* (Arima) osem oseb obsojenih k smrti ognja, med njimi mati s svojim dvanajstletnim sinom, *Jakobom* in mlado hčerko *Magdaleno*. Privezani so bili k stebrom, na katere so bila drva naložena. Približa se jim nek kristjan, ter jim pred oči molí podobo Križanega

in žalostne Matere božje, da bi obsojenci zmeraj imeli svoje oči v ti podobi obrnjene in tako nevstrašljivo in stanovitno korakali po poti križa, zaničevanja sveta in pokorščine. Noben izmed mučencev ni kazal kake slabosti in malosrčnosti. Ko se je bil plamen nekoliko razdelil, videti je bilo Jakoba, katerega vezi so že bile zgorele, kako je po žerjavici sim ter tjè tekal. S početka je bilo misliti, da hoče uiti iz strašnega ognja; ali temu ni bilo tako, obrne se na stran, kjer je bila njegova mati, objame jo, kakor da bi hotel v njenem naročju umreti. Sveta žena pravi svojemu otroku: „*Ljubi moj sin, še en trenutek trpi, pa boš v raju*“. Zdajci pade pred-njo otrok na tla, kmalo potem pa mati na svojega otroka, ga objame in tako končata oba v strašnem plamenu, objemajoča se, svoje življenje. Še bolj občudovanja vredna je sestra tega mučenca, in hči te hrabre matere, devica Magdalena. Samo ona je nepremakljiva ostala v sredi plamena, ki se je okoli nje ovijal. Ko je tako nepremakljiva v sredi plamena stala, in svoje oči milo proti nebesom obrnjene imela, ko se je njen krasen obraz svetel rajskega veselja, bi jo bil človek lahko imel za angela, ki je zamaknjen v uživanje neizmerne Boga. Kar naenkrat popade razbelenega oglja, si ga vsuje na glavo in naredi z njega ognjeno krono, da bi tako posnemala Kristusa, ki je bil ovit s trnjevo krono. In tako jo je počasi, ovenčano z dvojnato

krono, s krono devištva in krono mučenstva, ogenj povžil. Toda slabeje, ko je prihajalo njeno mučeniško telo, večja je bila njena pobožnost; do zadnjega zdihljeja opevala je s svojim nježnim glasom, veličastvo in usmiljenje božje, dokler se ni počasi skupaj zgrudila in na žrjavici, kakor na cvetlični postelji, svojo krasno dušico izročila Stvarniku.

Pobožni Marijini častilci! Kako vam je pri srcu pri premišljevanju tega junaškega zgleda? Ali se nam ni samih sebe bolj sramovati zavorlj naše slabosti pri premišljevanju tega zgleda, kakor občudovati ga zavorlj stanovitosti? Oh, nebeški Bog, kaj je vse trpljenje, ki nas zadeva, proti tolikemu trpljenju? Posnemajmo svete mučence, ki so z veseljem zapustili ta svet, in v sveti stanovitosti ravnajmo se po Marijinem svétu: „*Hodi po nebeški poti*“. Hodi po poti *križa*, zakaj ta pelja k slavi in sprememjenju; hodi po poti *zaničevanja* sveta, zakaj on pelja v vživanje in v posestvo nebeškega življenja; hodi po poti *pokorščine*, zakaj on pelja k večnemu plačilu v kraljestvo neumrjčnosti.

Molitev.

O Marija, preblaga devica, ki si sama po teh treh potih v nebeško kraljestvo hodila, sprosi nam milost, da tudi mi ne opešamo na svojem zemskem potovanju v nebeško domačijo, ampak da po tvojem zgledu, ne oziraje se na desno, ne na levo, srednji pot, če tudi trnjevi pot, stanovitno in neutrudljivo hodimo, dokler se nam ne zasveti iz nebeških višav venec nebeški, ki nam ga boš po tem revnem življenju, o dobra mati, djala na glavo. Amen.

Trinajsti dan — trinajsti svet.

Zatajuj sam sebe!

Pobožni Marijini častilci

Ko je Jezus Kristus svoje dni bil blizu tiberjaškega mesta, govoril je zbranemu ljudstvu med družim to-le: „*Kdor hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe, naj zadene svoj križ na svoje rame, in naj hodi za menoj*“.¹⁾ Te Zveličarjeve besede zapopadejo v sebi resno opominovanje in spodbujevanje k zatajevanju samega sebe, t. j. da smo pripravljeni sami sebe, svoj um in pamet, svojo voljo in svoje djanje in nehanje podvreči volji božji, zakaj to je zmisel navedenih besed. Kakor je Kristusovo življenje na zemlji bilo polno zatajevanja, tako naj bode tudi življenje vsacega izmed njegovih učencev, saj je sam imenoval to svojo hrano, da je spolnoval voljo svojega nebeškega Očeta. Kristus je hodil po potu križa, in vsakdo, ki hoče kristjan veljati, mora hoditi po potu zatajevanja. Že včeraj, ko smo premišljevali nebeški pot, smo zatajevanje v misel jemali. Kar se pa človeška natura tolikanj protivi vsemu mrtvenju, hočemo si to stvarino še od druge strani natanko ogledati, da bomo

¹⁾ Luk. 9, 23.

pravi, zvesti učenci in posnemovalci Kristu-
sovi. Svět, ki smo ga včeraj od Marije pre-
ieli, dá se še z večim povdarkom s slede-
čimi besedami izraziti: „Zatajuj sam sebe“.

Zatajevanje samega sebe je nekako po-
dobno umiranju. Pred obema obhaja člo-
veka nek naturen strah, pa v stanu sta tudi
postiti mu ljuba in draga iz gotovih in raznih
uzrokov. Jaz pravim: človek se boji zata-
jevanja samega sebe. To je čisto naravno.
Kar je neprijetno, ne more seveda ob enem
prijetno biti; kar je grenko, ne more ob
enem sladko biti — to je jasno. Nič ni
človeku zoperneje, kakor samemu sebi kaj
hudega storiti, zakaj v obilni meri sta vsa-
kateremu človeku prirojena občutljivost in
samoljubje. Od tod izvira natorni strah pred
vsakim zatajevanjem samega sebe, od tod
prihaja, da se človek boji zoprnosti. Tega
mi ni treba dokazovati, kajti to vemo vsi
iz lastne skušnje, to nam pravi vsakdanje
izpraševanje vesti. Ali ni temu tako? Oh
kako težko dene dostikrat našej duši spol-
novanje božjih zapoved, ako je ž njim skle-
neno kako malo premagovanje; kako neiz-
merno nas marsikaterikrat težko stane, um
in pamet podvreči s ponižno vernostjo raz-
odetej božjej besedi! Tù se jame vzdigovati
in spenjati ošabnost in prevzetnost človeška,
katera se noče udati in upogniti tudi jas-
nim dokazom, ali če se udá, se le po hudem
vojskovanju, in zoper svojo voljo spoznava
svojo nezmožnost in zmoto. — Ali če nam

vera zapoveduje srce in hudo nagnjenje brzdati, vsako strast v sebi zaduševati: Oh kako težko nas stane to premagovanje! Precej zalijejo solze okó, ako se ima česa znebiti, kar mu je bilo ljubo in drago; vse žile se tresejo človeku, ko v sebi zadušuje plamen jeze in sovraštva; sape mu zmanjkuje in kri mu zastaja, če vidi nesramnega sovražnika zmagovati; s kratka: naša vsa natura se vzdigne in spunta; kajti človek je enkrat prirojen strah pred zatajevanjem samega sebe. — Je li to greh? Naka, kajti Bog nam je dal narurne nagone in počutke, katerih nismo v stanu premeniti, nehoté se razodevajo in niso sami na sebi ne pregrešni, ne kazni vredni. Zato je pa tudi Kristus po svojej človeški natori občutil britko bolečino, ko je na oljski gori molil: „*Oče! naj gre od mene ta kelih.*“ ¹⁾ Tudi Marija, sveta Devica, ni bila brez občutljejev, saj je pri pogledu svojega križanega božjega sina otožnim in žalostnim srcem vskliknila: „*O vi vsi, ki greste mimo, pogledjte, če je kaka bolečina večja mimo moje.*“

Pa, če tudi ni naturni strah pred zatajevanjem samega sebe že sam na sebi greh, je vendar opuščanje zatajevanja samega sebe greh, ker spada zatajevanje k dolžnostim vsakaterega kristjana. To je razvidno iz besed Kristusovih: „*Ako te tvoja roka, tvoje okó, tvoja noga pohujša, odseci jo in vrzi*

¹⁾ Mat. 26, 39.

jo od sebe, zakaj bolje ti je brez teh udov priti v nebesa, kakor ž njimi vrženemu biti v pekel.“¹⁾ Zatajevanje samega sebe je tedaj vsakaterega dolžnost in sicer v dvojnem oziru. Zatajevanje samega sebe je prvič dolžnost, ker po nraavnih zakonih ni je mogoče čednosti ali kreposti brez nraavne vojske. Čednost hoče, da se borimo in vojskujemo za-njo, kakor se tudi glasi v sv. pismu: „*Nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni je bodo na-se potegnili*“.²⁾ Drugič je dolžnost zatajevanje samega sebe, ker bi bil človek sicer suženj greha, zakaj, kdor se sam ne premaguje, bo premagan. Brez zatajevanja samega sebe ni je moči, brez moči ni je zmage, brez zmage ni ga venca. Hočeš tedaj venec doseči, moraš sam sebe premagovati, to je tvoja dolžnost. — Se ve da ta dolžnost ni majhna in lahka; postane pa tim ložja, čim bolj imamo pred očmi srečo in blagoslov, ki se opirata na spolnovanje te dolžnosti. Človeško srce je namreč prečudna stvar, za katero se Bog in svet potegujeta. Bog je hoče očistiti, razsvetliti, posvetiti, svet je hoče premotiti in preslepiti. Kaj pa da srce vleče človeka bolj k svetu, kakor k Bogu, toda svet, ki je minljiv, ne more človeka, ki nosi v sebi podobo neminljivosti, nasititi. Tako se rodi v majhnem srcu na tisoče želja, ki ga trpinčijo, a vendar ne nasitijo; kajti, svet zamore sicer človeško

¹⁾ Mat. 5, 20. ²⁾ Mat. 11. 12.

srce napolnovati, a nikdar napolniti. Če tedaj človek pri vsem vživanju, ki mu ga svet ponuja, vendar svet nasiten ni, in se tako v svojej nadi močno goljufanega čuti, ga-li more to srečnega storiti? O kristjanje moji! ne tisti človek je najsrečnejši, ki je po pohotnosti vžival, ampak tisti je srečen, ki se je učil pri vživanju pritrgovati. Le tisti človek je v resnici srečen, ki zamore s sv. *Frančiškom Serafinskim* vsklikniti: „*Moj Bog in moje vse*“! zakaj zatajevanje samega sebe je podlaga zemeljske zadovoljnosti. Zatajevanje samega sebe pa ne donaša samo zemskega blagoslova, ampak tudi večnega. Bog sam nam je naravnost obljubil in nas zagotovil, da nam bo vse stotero povrnil v prihodnjem življenju, kar smo tû na zemlji potrpežljivo prenašali, in čim večje je bilo naše trpljenje na zemlji, tim večje bode tudi zasluženje in plačilo v nebesih.

Čednost zatajevanja samega sebe ni tedaj tako težavna, kakor se nam na prvi pogled dozdeva; ravno nasproti, človeku zamore pri vsem prvotnem strahu pred njo draga in ljuba postati. Saj pravi *Kristus* sam: „*Moj jarm je lahek in sladko moje breme*“.¹⁾ In kako bi se ne navdušili za čednost zatajevanja samega sebe, če pre-sveto devico in mater božjo premišljujemo? Vse njeno življenje tû na zemlji je le z majhnim veseljem tû pa tam prepletena

¹⁾ Mat. 11, 12.

veriga zatajevanja samega sebe. Premišljuj njeno trpljenje, njeno revščino in zapuščenost, od jasic notri do križa ima njena podoba kaj strašljivega za-te na sebi? Kaj ne, da ne? Ravno trpljenje, katero je s tako stanovitnim zatajevanjem same sebe prenašala, obuja v naših srcih občudovanje in gorečo ljubezen do nje. In ti kristjan bi se protil in malosrčen postajal, ako ti kliče Marija: „*Zatajuj samega sebe, pridi in hodi za menoj!*“ Kaj ne, da tega ne boš storil? Ti utegneš sicer v sebi občutiti, kakor Marija, naturni strah pred trpljenjem, ki ga imaš prenesti, pa občutil boš, tudi kakor Marija, čeznaturally veselje, ako ti Bog dá priliko, zatajevati se. — In tacih prilik, dragi moj, ne bo ti manjkalo. Tù ne gre za kako junaško djanje na polju duhovne vaje v pobožnem življenju; nikakor ne, kaj tacega ne zahteva Bog od tebe; pač pa zamoreš se vsak dan v malih rečeh vaditi. Kako to? Ako n. p. britkosti napolnujejo tvoje srce, ali če se te loti nevošljivost, zatri jo; zaduši v sebi plameči ogenj jeze, in ne bodi na hip nejevoljen in nepotrpežljiv, ako ti vse ne gre po tvoji volji; v tvojej jezi, naj solnce ne zajde. Ti mi praviš, to so malenkosti, a jaz pravim, da so junaški čini, ter da vsako teh djanj zasluži z zlatim križcem nadarjeno biti; kajti vsakateri je junak, ki sam sebe premaga, ker nima noben večjega sovražnika mimo samega sebe.

O nekem samostanskem bratu pripoveduje se, da mu je pri njegovih vajah o ponižnosti hudobni duh vse miljene reči pred oči stavil, da bi tako v njem obudil ponos in mu vcepil napuh ter ponižnost podrl. Da bi premagal hudobijo teh hudobnih duhov, zapiše na zid svoje celice imena nekaterih posebnih čednosti; n. p. najglobokejo ponižnost, popolna ljubezen, angeljsko čistost, najčistejo molitev i. t. d. Ko so se ga zopet črne misli lotile, prebiral je omenjene napise in sam sebe prašal: „Najglobokeja ponižnost?“ — te nimam, zadovoljin bi bil samo z globoko; toda še ne vem, če sem prvo stopinjo ponižnosti dosegel. Popolna ljubezen? — Ljubezen na vsak način; pa popolna? Moja ljubezen ni prav popolnoma, ker marsikaterikrat prevzetno in ošabno mislim in govorim. Angeljsko čistost? — Nikakor! zakaj v sebi občutim katerikrat hudobne misli, še celo vzdigujejo se mi v srcu včasih grešne želje. Najčistejša molitev? — Nikakor ne! velikrat zaspim pri molitvi in sem močno raztresen. In ko je ta samostanski brat vso vajo zatajevanja samega sebe za to pot dovršil, pravi konečno sam pri sebi: Ko boš enkrat vse te omenjene čednosti dosegel, premisli še besede Gospodove, ki se glasé: *„Ako ste že vse, kar vam je bilo zapovedano, storili, recite: nevredni hlapci smo“*. Po večkratnih takih vajah v zatajevanju samega sebe, premagal je brat hudobne duhove, in so ga zapustili.

Enako moramo se tudi mi, kristjanje moji, vaditi v zatajevanju samega sebe. Samo pred dvema rečema, hotel bi te, krščanska duša, pri tem svetem opravilu svariti. Prvič, da si kaj ne domišljuješ o delih svojega zatajevanja, in drugič, da se s temi ne ponašaš. Ne bodi čuden, čmern, zopern pri vaji v zatajevanju samega sebe; zakaj pomisli, da Bog ljubi le take duše, ki mu z veselim srcem kaj posveté. Vse, kar je preveč izbrano, vse kar preveč v oči pada, kar je preposebno in izvanredno, vse to je zeló sumljivo. Kaj pomaga do zvezd se vzdigovati, pa na majhnem kamenčku spodtakniti se? Zatajevanje samega sebe, zahteva tudi otročjo dušo, polno ponižnosti in zaupanja.

Molitev.

Tvoj zgled, o „mati dobrega svéta!“ naj nam bode zmeraj pred očmi. Tvoje zatajevansko življenje bodi uzor našega; v tvojem zatajevanju same sebe hočemo, o dobra mati, v vseh položajih našega življenja zajemati moč, katere potrebujemo v svojih duhovnih vajah, saj ti si šla pred nami v zemskih bolečinah, ter gledaš lju-

beznjivo zdaj doli nas; revne sirote, ovenčana z nebeškim vencem Zveličanja. Amen.

Štirinajsti dan — štirinajsti svet.

Hrabro se vojskuj!

Pobožni Marijini častilci!

Kar človek na nebeškej poti za popolnost navdušuje, je pogled proti nebesom; pravično upanje zveličanja, ki nas čaka po tem kratkem življenju v nebesih. Ta misel je že tisoče in tisoče pobožnih duš ne samo potolažila in okrepčevala, ampak jih tudi za junaška djanja navduševala. Seveda marsikatero težavnosti jim je bilo treba prestati, kajti ni je npravne zmage brez npravnega boja. Mi vsi občutimo, kar sv. pismo pravi, da je „človeško življenje vojska na zemlji“¹⁾ ter vsi vemo in verjemo, da bo le tisti dosegel krono nebeško, ki se je srčno in nevtrujeno vojskoval. Ta duševni boj je tedaj naša glavna naloga v življenju, zato nam daja danes Marija, katerej je tolikanj ležeče na naši časnej in večnej sreči, dobri svet: „*Hrabro se vojskuj!*“

¹⁾ Job. 7, 1.

Ni ga človeka na zemlji brez vojske, zakaj *vojska*, kakor že *Job* pravi, je *človeško življenje*. Dve zastavi vihrate pred nami na poti v večnost, ena na videzno ostrem, trnjevem potu, po katerem jih malo hodi, druga na videzno prijetnej cesti, po katerej jih neštevilno veliko koraka. Pod katero zastavo se hočemo podati? Edino-rojeni Sin božji, Jezus Kristus, kliče nas vse v sveto vojsko, v katerej gre za venec zmage, ko po apostolu pravi: „*Poprimite orožje luči*“, ¹⁾ *zakaj hudobni duh hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl*“ ²⁾. Naša vojskina zastava je sv. križ, na katerem je Kristus odrešil človeštvo. Človek bi mislil, da se bodo vsi s križem odrešeni tudi pod to zastavo vvrstili in hodili za-njo. Ali treba je le malo poznati svet, pa prepriča se lahko vsakdo, da ni temu tako. Za revno človeško srce pulite se dve sovražni četi. Levičniki, ki si prizadevajo upleniti človeško srce, vojskovajo se pod črno zastavo, na katerej stoji z žarečimi črkami zapisano: „*Kratko veselje, večno trpljenje!*“ Vojšaki desnice pa nosijo zastavo, na katerej je s krvavimi črkami zapisano: „*Kratko trpljenje, večno veselje!*“ Kakor sem rekel, človek bi mislil, da izvolitev ne more dvomljiva biti, kajti jezerkrat pametneje je izvoliti: kratko trpljenje pa večno veselje. In vendar je revno člo-

¹⁾ Rim. 13, 12. ²⁾ 1. Pet. 5, 8.

veško srce tako nagnjeno k vživanju sedajnosti in k hudemu, da se raje odpové večnemu veselju, kakor pa slasti trenutka. O ti imaš prav *sv. Avguštin*, ko praviš: „*Hudič zakliče, in zbira se jih veliko okoli njega; Kristus kliče in nobeden ga ne sliši, nobeden noče hoditi za njim*“. Kaj boste pa vi tedaj, pobožni kristjanje, storili? Treba se je odločiti za eno ali drugo, zakaj bolj je neizogibljiv. Na katero stran se hočete ustopiti, pod katero zastavo hočete priseči? O jaz berem z vaših obrazov, da ste za trdno sklenili, ustopiti se pod zastavo križa, da bi lahko rekli s *sv. Petrom*: „*Gospod, kam hočem iti, ti sam imaš besede večnega življenja*“, ¹⁾ vojskovati hočemo se za Boga, za križ, za nebesa.

To pa še ni zadosti, kristjanje moji! Zdaj, v tem resnobnem trenutku, tù v božjej veži pred obličjem prečastite device in matere božje ni težavno z vsemi nebeškimi prebivalci odločiti se za vojskovanje; neobhodno potrebno je tudi, da se vojskujemo, z družimi besedami, da se po Marijinem svétu hrabro in srčno vojskujemo. Vse kaj družega se pravi odločiti se za vojskovanje, vse kaj družega zvesto in stanovitno vojskovati se. Enó kot drugo zahteva srčnost. Kaj ti pomaga v tej uri trditi: „vojskovati se hočem za nebesa in krono nebeško zadobiti“, če se pa sredstev ne poslužiš in

¹⁾ Jan. 6, 69.

ne primeš za orožje, ki je za vojskovanje neobhodno potrebno? Nebesa se dadó zadobiti le po srčnem in stanovitnem bojevanju zoper greh. Ljudje s samo dobro voljo, podobni so popotniku, ki ima zmiraj svoje okó obrnjeno na vrh gore, na ktero hoče priti, pa ne storí koraka, da bi naprej prišel; na ta način se ve da ne bode prišel nikoli na goro. Kdor hoče doseči svoj cilj, se ga mora srčno poprijeti, in se ne sme bati trpljenja. Pa slišim nekatere govoriti: „Ja, kaj nam je vendar početi? saj sem že tako dober kristjan; če tudi ne prenapet!“ O dragi moj, ki tako govoriš, zdi se mi, da se pri tebi ni bati, da bi se zvrigel v svojej pobožnosti. So ljudje, ki vse radi storé, kar zahtevata cerkev in Bog, imajo pa to slabost, kak priljubljen greh na sebi, na katerega jih ne sme človek opomniti, če ne, jim precej zraste greben, zahrupé, odpovedó se veri, ter obdolžé cerkev pretirane ostrosti in natanjčnosti, katera se ne prilega več sedajnej dobi. Roko na srcé, kristjanje moji! se pravi to srčno vojskovati? Toliko časa ni govorjenja o vojskovanju, kolikor časa samo to storimo, kar se nam dopada in prilega. Vojskovanje pričanja še le s tem, ako se mora človek pri opravljanju dobrih del premagovati. Če je pot še tako strm, treba je srčnemu in stanovitnemu biti, kajti, „kdor do konca stanoviten ostane, bode zveličan“. Srčnost v vojskovanju je tedaj prvi pogoj zmage.

Kdor je srčno vojsko prestal, okuša že tukaj na zemlji nekoliko tistega veselja, katerega bomo v večnosti deležni po stanovitem bojevanju. Kaka nebeška tolažila napolnujejo gostokrat bojevajoče duše sred strašnega viharja vzdigovajočih se strasti! Kdo je v stanu popisati srečo in radost mirne vesti? Bolj ko se duša vojskuje, bolj se vtrjuje moč čednosti, ložje premagajo vsi napotki in vse težavnosti. Zatoraj obdaja po bojih skušeno dušo nekaka častitljivost in nebeška blaženost, da jej še taki ljudje niso v stanu spoštovanja odreči, ki niso krepostni, pač pa razujzdani.

Toda vse to je le majhen predrazumek prihodnjega veličastva v kraljestvu izvoljenih, kjer nam bo Bog vse naše bojevanje, vse naše trpljenje, ki smo ga zavoljo čednosti prestati imeli, tisočero poplačal. Pač je imel prav sv. *Pavel*, ki je rekel, da *vse trpljenje tega sveta ne dá se primerjati s prihodnjim veličastvom, katero nam bo razodeto*¹⁾. O da bi tedaj vsi si vzeli k srcu Marijini svet in da bi se vojskovali za nebesa in bojevali se s sveto srčnostjo.

Srčnost bojevanja zamoremo občudovati sosebnó nad mučenci za čase preganjanja kristjanov, ko je še celó nežni spol prepričal svet, kako premaga krščanska srčnost vse napotljeje in kako srčno premagajo bojevajoče duše največe trpljenje in mučenje,

¹⁾ Rim. 8, 18.

ter da raje pretrpé mučeniško smrt, kakor da bi Boga z enim samim grehom razžalile. Kdor hoče pa tudi v današnjih časih ostati zvest svojej veri in čednosti, treba mu je nič manj srčnosti, kakor takrat, in marsikatera duša bojuje boj za čednost, nedolžnost in zveličanje svoje, ki je podoben srčnemu vojskovanju mučencev.

Nek sloveč portugalski zgodovinopisec pripoveduje v životopisu princesinje (kraljevičine) *Ivane* sledeči dogodek. Bila je ta princesinja nadarjena z vsemi lastnostimi, katere zamorejo kinčati kako kraljico. Kar jo je pa še bolj povzdigovalo nad navadni ženski spol, bile so čednosti, s katerimi je bila ovenčana, saj le te zamorejo človeka zveličati. Sosebno se je v njenej kroni bleketala kot najžlahtnejši biser goreča ljubezen do Marije, prečiste Device. Med tem, ko se je njeni oče *Alfons V.* vojskoval proti *Berbercem*, vladala je *Ivana* dokaj modro celo kraljestvo. Ko se je oče zmagonosen vrnil iz *Afrike*, šla mu je *Ivana* — pravi uzor človeške lepote — v najbogatejšem in krasnejšem kinču naproti. Kralj, njen oče, bil je od njene krasote tako očaran, da je bil koj pripravljen vse jej izpolniti, kar koli bi želela. Tedaj se ustopi devica s prošnjo pred očeta, ki bi se je ne bil noben domišljeval, kdor ni poznal njenih prelepih čednost; prosila ga je namreč, da bi jej dovolil stopiti v samostan, da bi tako Bogu

posvetila svoje devištvo. Kakor od strele zadet vstraši se oče, in jej molčé prošnjo izpolni. Pobožna princesinja se tedaj podá v samostan *avierski* in z dušnim hrepene-
njem vživala je sladnosti samote pa tudi hudo bojevala boj, ki je vstanu najsrčnejše srce ob vso moč spraviti. Ob tej priliki snubil je *Ivano Karol VIII.*, kralj francoski, in stavil to kot pogoj mirú. Na vse kriplje so si prizadevali, da bi princesinjo spregovorili, naj bi francoskemu kralju podala v zakon roko, sosebno je vse sile napenjal njen lastni brat, toda vse zastonj! *Ivana* je ostala zvesta svojej zaobljubi in stano-
vitna v svojem sklepu. In ko jo je brat s solznimi očmi prašal, v čem se je pregrešil, da privoli v njegovo nesrečo? izprosi si 24 ur za premislek, da bi zamogla v tem kratkem času svojo dobro mater, nebeško kraljico, za svét prašati. Podá se Ivana v svojo spalnico, pade na kolena pred podobo matere božje in objokana zarotuje in prosi mater čiste ljubezni, naj jej na strani stoji in je nikar ne zapusti v tako velikej nevarnosti. In glej, komaj je jela moliti, obsijal je nebeški mir njeno srce in jo napolnil s tolažbo, pred katero jo hipoma zginil dušni nemir. Ko se dan napoči, stopi pred svojega brata polna nebeškega mirú in veselja ter pravi: „*Če je kralj Karol, ki me snubi, še pri življenju, pripravljena sem privoliti v zakon*“. V tistem trenutku, ko

je Ivana izgovorila te besede, stal je že kralj *Karol* pred božjo sodbo.

Pobožni Marijini častilci! Kaj mislite o tem junaškem sklepu? To sicer ni boj za življenje in smrt, pač pa je vojska za nebesa, katera več veljajo kakor ves svet z vsemi dobrotami. Jaz ne najdem v tem sklepu manj srčnosti, kakor je srčnost kakga junaka, ki se gre v vojskino hrup, ter se ne zmeni za zemske vezí, ki ga vežejo na življenje. Ne občudujmo tedaj samo to srčno in hrabro vojskovanje, marveč posnemajmo ga. Kaj je naše vojskovanje v primeri s tolicimi in tacimi boji? Zatoraj, dragi moji, preč z vso strašljivostjo. Ravnajmo se po Marijinem svétu: „*Srčno se vojskuj*“, saj tù gré za nebesa! Le srčno naprej, saj se ne vojskujemo sami, ampak nebesa vojskujejo se z nami, in če je Bog z nami, kdo zamore biti zoper nas? Obrnimo se na Marijo, ki je tako srčno pre-stala vojsko težavnega življenja.

Molitev.

Da, o „*Mati dobrega svéta*“! tebe hočem posnemati, da mi le srčnost in stanovitnost izprosiš. Ne daj, da bi opešal na pol pota v nebesa. Sprosi nam vsem milost, da stanovitni do

konca ostanemo. O presveta Devica! sprosi nam sosebno milost stanovitnosti in moči, da ostanemo zvesti zastavi križa, pod katero smo pri sv. krstu prisegli, ter da enkrat z vsemi sv. mučenci in s teboj, o ljubljena mati, venec večne slave v nebesih zadobimo. Amen.

Petnajsti dan — petnajsti svet.

Ne zgublaj potrpežljivosti!

Pobožni Marijini častilci!

Vojška v tukajšnjem našem življenji trpi toliko časa, kolikor časa se po naših žilah pretaka le ena sama kapljica krvi. Ne samo mladina se mora vojskovati zoper napadež in skušnjave sveta, ampak tudi moštvo in siva starost morata se vojskovati zoper temote kraljestva, dokler ni zadnji boj izbojevan, in dokler se k počitku groba ne podajo naša opešana telesa. „Vsaki dan ima svoje težavnosti“, ¹⁾ pravi sveto pismo, in mi zamoremo dostaviti: „Vsak zemeljski popotnik ima svoje britke ure“. Že v stari zavezi pravi modri: „Vse pod solncem je slabo, in vse nečimurnost in obtožnost duha“. ²⁾ Ne-

¹⁾ Mat. 6, 34. ²⁾ Ekl. 1, 14. 17.

katero trpljenje pošlje nam Bog sam v svojej modrosti, da nas tepe in boljša, še več trpljenja si pa prizadevajo ljudje sami eden družemu, ki se trpinčijo in si grené kratko življenje; največ si ga pa vsakateri sam sebi dela. Da pa revni črviček zemlje ne obupa, ampak vso svojo dušno in telesno moč v prenašanje svojih križev in težav obrača, potrebna mu je potrpežljivost, ona nebeška čednost, o katerej govori apostelj, *da izvira iz nadlog, prinese pa potrpežljivost.*¹⁾ Marija, tolažnica žalostnih, daje nam v ozir tega dobri svèt: „*Ne zgublaj potrpežljivosti!*“

Da je potrpežljivost potrebna, razvidimo, če se le nekoliko obrnemo po svetu, ki ga sv. cerkev imenuje solzno dolino. Vse, kar nas obdaja, oznanuje minljivost, skrb in trud. „*Kdo izmed vas more s svojo skrbjo pridjati le en komolec k svojej dolžnosti?*“²⁾ Kdo je vstanu prešteti potne kaplje, ki curkoma deró po obrazu delavnemu človeku; kdo noči brez spanja, kdo solzé revnih in žalostnih! Gotovo, tù je treba potrpežljivosti, ako kdo hoče vse težave prenašati in vse ovire čednosti premagati. Kaj pomaga človeku svojeglavnemu biti in drugače ravnati kakor okoliščine tirjajo, kaj pomaga z glavo ob steno butati? To previdi lahko vsakdo, da z nepotrpežljivostjo si človek vsakikrat še več škoduje. Kaj hočem še li reči o težavnostih o bojevanju za čednost, katere

¹⁾ Rim. 5, 3. ²⁾ Mat. 6, 27.

sam Gospod prilikuje trnjevemu potu? Kolikor potrpežljivosti je treba, da se zopernost kake reči, mrzlota v molitvi, tožljivost in hudo nagnenje premaga! In ta vojska ni končana z eno samo zmago, marveč po vsakej zmagi proti nam nova zguba boja. O „Mati dobrega sveta“, prav imaš, da nam kličeš: „Ne zgublaj potrpežljivosti!“ Kajti Bog ne poplačuje trpljenja samega po sebi, ampak potrpežljivo trpljenje. Eden izmed razbojnikov stopil je s križa v raj, drugi — tudi s križa — v pekel.

Pregovor pravi: „kdor čaka, dočaka“, in v resnici moramo tudi mi spoznati, da je dobiček, ki izvira iz potrpežljivosti, res dokaj velik. Milost božja je že taka, da kaznovajoče ozdravlja in boljša človeka. Krvoločnega Savla na potu v Damask je Bog udaril s slepoto, in on zavpije: „Gospod, kaj hočeš, da naj storim?“ ¹⁾ Zgubljeni sin sklene v nesreči, zopet podati se nazaj k očetu. O kolikim zastaranim grešnikom so odprli križi in težave oči! — Še veči dobiček imajo pa pravični. Kajti čim več težavnosti mora čednost prestajati, tim bolj se čisti in utrjuje. „Kakor se zlato v ognju poskuša, tako poskuša Bog pravične.“ ²⁾ V ognji nadlog in težav očišuje se duša od žindre nepopolnosti, dokler ne ostane čisto zlato milosrčnosti, ljubezen do sovražnikov in udanosti v božjo sv. voljo. „Moč se v

¹⁾ Djanj. ap. 9, 6. ²⁾ Modr. 3, 5.

*slabotnosti utrjuje ali kakor apostelj pravi: „Rad se bom tedaj hvalil s svojimi slabostimi, da prebiva v meni moč Kristusova“.*¹⁾ In kako plačilo, če smo potrpežljivi, nas še le čaka unkraj gomile! Zdaj še le razumevam neugasljivo hrepenenje svetnikov in svetnic božjih po trpljenju, zakaj zmeraj jih je gnalo, za marsikateri greh tukaj na zemlji se spokoriti, da bi jim ne bilo treba enkrat skozi strašni ogenj vic iti v nebeško veselje; jaz zapopadem, da so še celó hvaležni bili Bogu za trpljenje, zakaj spoznali so velik njegov prid, in zapopadli resnico Pavlovih besedi: „*Kogar Bog ljubi, ga tepe*“.²⁾

Najlepši zgled stanovitne potrpežljivosti imamo zopet nad Marijo, prečastito Devico. Kdo bo našel kako srčno ženo? prašal je njega dni modri *Salomon*. Mi smo jo našli, kristjanje moji, junaško ženo, katera je zmeraj rekla: „*Dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!*“³⁾ mi smo našli ženo, ki je bila trdna v veri, stanovitna v upanju in goreča v ljubezni; ona si je prva zaslužila nebesa po potrpežljivem prenašanju križev, težav in nadlog. Zato ima tudi pravico dajati nam svèt: „*Ne zgublaj potrpežljivosti!* — Poglej, krščanska duša, na Marijo, ono junaško ženo, in povej mi, ali te njeni zgled ne potrjuje in tolaži v trpljenju, ki ti ga Bog pošilja, bodisi da si ga zaslužil, ali ne? Ti si reven in ubog — Marija

¹⁾ 2 Kor. 12, 9. ²⁾ Heb. 12, 6. ³⁾ Muk. 1. 38.

je bila še bolj, in vendar bila je zadovoljna. Ti si bolen in trpiš — Marija je še veliko veliko večje bolečine trpela kakor ti, če tudi greha ni storila. Ti si vdova — prečastita Devica je bila tudi, pa bila je udana v božjo voljo. Tvoj otrok umira — Marijini Sin umira tudi, toda kje in kako? Lotijo se ljudje tvojega dobrega imena in poštenja, te sovražijo, z grdimi priimki pitajo, te zasmehevajo; kdo je to bolj poskušal kakor Marija, najčistejša Devica, nebeška nevesta? V vsem svojem trpljenju oziraj se tedaj na Marijo, Kraljico mučencev in prenašaj in pretrpi tudi ti, kar ti Bog milostno pošilja. — Marija pa ne tolaži samo žalostnih in ne spodbuja samo k stanovitnej potrpežljivosti, ampak pomaga tudi v resnici v vseh težavah dušnih in telesnih s svojo priprošnjo pomaga dostikrat čudovito po družih ljudeh, katerih srca gane. Vsa stoletja dajejo nam spričevalo, kako so bolniki, katere nobeno zelišče in vsa človeška učenost ni mogla več ozdraviti, na priprošnjo Marije preč. Device, čudovito zopet zdravje zadobilo. Po vsem katoliškem svetu nahaja se ogromno število spominkov in znamenj, s katerimi, na priprošnjo prečastite Device ozdravljeni bolniki, Marii, nebeški Kraljici glasno prepevajo hvalo in jo očitno spričevajo. To spričujejo ustanove, kapelice, cerkve, ubožnice in bolnišnice, neštevilni darovi romarskim cerkvam obljubljeni v večni spomin na Marijino izvanredno in nenavadno

pomoč v katerejkoli stiski. Postavimo, če bi tudi Marija našo prošnjo ne uslišala, — o ona nam gotova kaj boljšega, kakor si želimo, izprosi: potrpežljivost, udanost v božjo voljo, mir in tolažbo, srčnost, stano-vitnost in pravo pobožnost.

Pobožni Marijini častilci! Če je tedaj božja volja tako, da nas Bog obišče z dušnim in telesnim trpljenjem, ali če pripušča, da nam drugi ljudje prizadenejo britkost in trpljenje ali če si sami v svojej nespametnosti sekamo rane: poslušajmo vselej Marijini svèt, ki se glasi: „*Ne zgublaj potrpežljivosti*“! K Bogu se zatekajte in k milostni materi božji, in gotovo boste našli tolažbo in pomoč.

V neki hribovski vasi živela je svoje dni deklica, *Barbka* z imenom. Ker je bila najzastopnejša, najkrasnejša in najveselejša izmed vseh deklic te vasi, bila je povsodi jako jako priljubljena. Od jutra do večera se je prijazno smehljala. Zraven je bila ta deklica tudi močno pobožna, ter imela nana-vado, v svojej otročjej pobožnosti leto in dan s cveticami kinčati poljski križ pred vasjo. Kar naenkrat deklica sila nevarno zbolí. Kakor angeljček sedela je na svojej postelji, njeni lasje bili so lepo, kakor za kak velik praznik, spleteni, njen nežni obraz in sklenjene ročice bile so bele kakor marmelj. In vendar je bila deklica pri vseh bolečinah v smrtni bolezni tako mirna, krotka

in udana v božjo voljo. Nekega dne imela je dobra deklica v svojej pobožnej domišljiji to-le prikazen: gledala je poljski križ, kako je od tal do nebes segal, in vrh križa videla je angela z vencem v roci, spletenim iz ravno tistih cvetic, s katerimi je venčala skozi celo leto poljski križ, in angelj pomignil je deklici, ki je pod križem klečala. Duhoven, ki jo je v njenej bolezni večkrat obiskal, in kateremu je povedala svojo prikazen, razložil jo jej je tako-le: Deklica, ki si jo videla pod križem klečati, si ti Barbka; angel te že čaka, da bi ti neusahljivi venec posadil na glavo v imenu križanega Jezusa. Tvoja ljubezen do Jezusa Kristusa na križu, ki si jo s čestanjem poljskega križa tudi na zunaj razodevala, postala je za-te nebeška lestvica. Le potrpljenje, potrpljenje! kmalo bodeš vrh te lestvice. — In v resnici kmalo se je pričel smrtni boj nedolžnega otroka. Zdajci obrne deklica svoj pogled na okno in išče z mrtvaškim očesom nasproti stoječi poljski križ, ki se jej je od žarkov zahajočega solnca obsijan v zlatem blesku zasvetil. Pri pogledu podobe se sladko zasmehlja deklica v sredi pritiskanja smrti, katera se je pri njej jako vesela in ljubeznjiva kazala, saj bila je tudi deklica otrok, ki se je ravno spreminjal v angelja; še enkrat nagne svojo glavico nazaj na zglavno blazinico, podajo

jej k ustnicam sveti križ, in kakor kak otrok zaspi v maternem naročju, tako preseli se ta deklica tako rekoč v naročju sv. križa v srečno večnost.

Srečen je, kdor more umreti, kakor kak otrok! Le potrpljenje, moji pobožni častilci Marijini, le potrpežljivosti ne zgubiti! Kmaloboste na vrhu nebeške lestvice! Oh kako sramotljiva je stanovitnost in potrpežljivost svetnih ljudi v pridobljevanju denarja, časti i. t. d. Kupčevalec predrzne se stopiti na viharo morje, da bi si denarja pridobil; vojšak gre srčno v vojskino hrup, in prenaša strašno vršenje krogel, da zadosti svojej častnej dolžnosti; kmetovalec dela v potu svojega obraza, da si prisluži vsakdanjega kruha. In mi naj bi križem roke držali, ko gre za to, da si s potrpežljivostjo zaslužimo nebesa! Ako uni toliko storé za posvetno stvar, ali hočemo mi manj storiti za neminljivo stvar?

Molitev.

Ti pa, o presveta Devica, zgled in pomočnica vseh revnih, podpiraj vse nesrečneže, da ne izgube potrpežljivosti, pomagaj malosrčnim, tolaži žalostne in daj okušati tvojo pomoč vsem, ki z veseljem obhajajo tvoj spomin. Amen.

Sestnajsti dan — šestnajsti svet.

Misli na smrt!

Pobožni Marijini častilci!

Mi vsi potujemo bojevajoči se po poti nebeškej, križa proti svojemu cilju, ki ga nam ga je božja ljubezen odločila. To smo premišljevali pretekle dni šmarnične pobožnosti. Kdorkoli pa hoče, kristjanji moji, v kraljestvo zveličanih priti, mora iti skozi temna vrata smrti, *zakaj odločeno je človeku enkrat umreti in potem sledi sodba*.¹⁾ Ta misel na smrt daja srčnost v bojevanju življenja, in zavoljo tega daja nam Marija danes daljni svet: „*Misli na smrt*“! — Pa mi boste morda rekli, ali si pa na tihem mislili: Čemu tako resna tvarina v prijaznej Marijinej pobožnosti? Toda tudi v maju merjejo ljudje, in če se ozrete proti nebu, zapazite tudi v prijaznem majniku črne oblake na nebeškem oboku. Sicer ne morem zanikati, da bi ne bilo premišljevanje smrti resna in žalujoča cvetica sredi venčka naših majinih premišljevanj; ali obljubim vam, da vam hočem smrt od take strani pred oči postaviti, ki nima nič strašnega na sebi. Tudi Marija, preč. Devica morala je umreti, in našli so v njenem grobu le rožice in lilije.

Misel na smrt je sveto sredstvo čednosti, katero nam sv. pismo z jasnimi in tehtnimi besedami živo priporoča. Že v starej zavezi je bilo rečeno: „*V vseh svojih delih spominjaj se poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil*“.¹⁾ In v novi zavezi govori naš Zveličar: „*Tudi vi bodite pripravljeni; ker ob uri, ko se vam ne zdi, bo Sin človekov prišel*“.²⁾ Misel na smrt uči nas učenost in minljivost vseh zemskih reči prav spoznavati, ter odtrga naše srcé od zakladov svetá, da zamoremo umeti resnico, ki nam jo apostelj s sledečimi besedami stavlja pred oči: „*Nič narmeč nismo prinesli na ta svet; gotovo je, da tudi nič ne moremo odnesti*“.³⁾ O kako minljiva je človeška visokost, zemeljska moč in posvetna čast! — Dalje nas obvaruje misel na smrt pred grehom in nas spodbuja, naj bi si prizadevali za čednost in popolnomost; zakaj, če je, razun smrti, na svetu vse minljivo in negotovo, kako ne bi uporabljal tega kratkega časa svojega življenja za pokoro? Da še celó zasmehovalci, katerim ni bila nobena stvar več sveta, niso se mogli upreti vtisu, ki ga jim je vcepil spomin na smrt v njihovo popačeno srcé. In če so se že svetniki božji s strahom in trepetom spominjali dneva božjega, ni mari naša sveta dolžnost, da tudi mi zvesto obračamo podarjene nam dneve in leta našega življenja v svoje zveličanje, da bomo en-

¹⁾ Ekl. 7, 41. ²⁾ Luk. 12, 40. ³⁾ 1. Tim. 6, 7,
Mati D. S.

krat pred sodbo božjo obstati zamogli? — Spomin na smrt spodbujal je vse pobožne in pravične še k večji gorečnosti v čednosti, in še k večjemu napredku v dobrem, da! umetnost svetnikov je ravno v tem obstajala, da se niso utrudili v neprenehani skrbi za dobra dela, da so si tako neminljivih zakladov zaslužnja in dobrih del zbirali za večno življenje. Oni so bili podobni popotniku, ki čedalje urneje stopa, ko vidi, da bi ga imela noč prehiteti. Gotovo hasljivo je tedaj, spominjati se na smrt; spomin na smrt je izvrstno sredstvo čednosti, in ravno tako je gotovo, da jih ravno zavoljo tega toliko živí v božjej pozabljivosti, ker se smrti ne spominjajo. Kar si mora tedaj vsak kristjan želeti, je, da bi umrl smrt pravičnega, *zakaj, draga je v božjih očéh smrt pravičnega ter srečni so vsi, ki zaspé v Gospodu*. Ako pa hočemo smrt pravičnega umreti, zahteva se od nas, da tako živimo, kakor si bomo na smrtni postelji želeli, da bi bili živeli in da smo v tacem položaju in v taci okoljščinah, da se nam ne bo treba smrti bati. „*Čujte*“, pravi sveto pismo, „*da vas smrt nepripravljene ne najde; še danes zamore Bog tirjati tvojo dušo*“, ¹⁾ zato se je vprašal sv. Bernard pri vsakem imenitnem opravilu: „*Mi je to koristno za večnost?*“ in še le potem lotil se je opravila. O krščanska

¹⁾ Mat. 24, 42.

duša, seznanj se dobro z mislijo na smrt, na večnost, da se ne boš tresel, ko va-nje stopiš, ampak da boš udano in zaupljivo pričakoval uro svoje smrti. — Če hočemo smrt pravičnega umreti, zahteva se, da od dne do dne močnejši prihajamo v veri, upanju in ljubezni, da (kakor Tomaž Kempčan pravi): *umremo zunajnemu človeku in živimo notrajnemu, in tako z nadzemske svetlobe obdani blagrujemo časnost*. Na ta način ne bode za nas smrt strašna, ampak vesela, in govoriti bomo mogli s sv. Pavlom: *Smrt, kje je tvoja zmaga, smrt, kje je tvoje želo?*¹⁾ „*Kristus je moje življenje in smrt moj dobíček*“.²⁾ Kakor se solnce, potem ko je ves dan s svetlobo in toploto napajalo vso naravo, na večer skrije za „božjo gnado“, tako lepo in mirno umrje pravični.

Še veličastnejša je misel na smrt, ako si Marijino smrt pred oči postavimo. Po ustnem sporočilu vrnila se je bila Marija z apostolom Janezom iz Efeža nazaj v Jeruzalem, kjer je bila od tamošnjih kristjanov z veseljem nepopisljivim sprejeta. Stala je pred njimi, milostna mati božja, še zmeraj tako revna in priprosta, tako dobra in ponižna, tako častitljiva in mila! Toda kmalo imelo se je veselje jeruzalemskih vernikov v največo žalost spremeniti, kajti Marijine ure so že bile jele potekati, začela se jej je bližati nemila smrt. Kaj

¹⁾ 1. Kor. 15, 55. ²⁾ Filip. 1, 21.

menite, se je li Marija kaj bala smrti? Pa česa se je imela bati ona, ki je že davno prestala največje bolečine in najdražji in najsvetejši zaklad svoj, Bogu darovala? Njej se je smrt, kakor sv. *Katarini Genoveški*, prikazala kot oznanovalka veselja, kot cilj njenih želj. Kakor hrepeni jelen po hladnem studencu, tako je hrepenela njena duša po Gospodu, in zamogla je vsklikniti z apostolom *Pavlom*: „*Kristus je meni življenje, in smrt dobiček*“.¹⁾ Ker pa ni imela strahu pred smrtjo, ni jej bila tudi grenka. Marija je umrla, toda njena smrt ni bila navadna. Ni bila namreč združena s trpljenjem in bolečinami, ampak spremljevala jo je nebeška sladkost, in s smrtjo prerodila se je v neumrjočo, večno cvetečo mladost. Plamteča ljubezen do Boga in neugasljivo hrepenenje po združenju s svojim božjim Sinom, storila sta jej smrt tako sladko, kakoršne si je človek še misliti ne more. In to je ravno, kar dela Marijino smrt nenavadno. Ona si smrti ni voščila, da bi tako rešena bila zemskih vezí, ne, da bi hitreje prejela plačilo za svoje križe in težave, ni si je želela še celó zato ne, da bi prejela venec nebeškega veličastva; nikakor ne! ampak hrepenela je le po njem samem, po plačevalcu in osrečevalcu, po Jezusu Kristusu, da bi se ž njim na vekov veke nerazločljivo zedinila. In v resnici!

¹⁾ Filp. 1, 21.

Če duša pravičnega do zadnjega dihljeja ostane v milosti božji in pravični v ljubezni božji umrè, in če tisti, ki je tako srečen, za vero in blagor svojega bližnjega dati življenje, za ljubezen božjo umrè, zakaj ne bi bila Marija, preč. Devica, po ljubezni božji umrla, kakor je mnenje pobožnih kristjanov, saj ona, izvoljenka iz svojega spola, ni imela madeža na sebi, tedaj tudi smrt ni imela na njej kazni za kak greh izvršiti? Zato je bila splošna misel najstarejih cerkvenih učencev, da Marija ni umrla, ampak zadremala, da tudi ni kakor drugi ljudje v grobu strohnela, ampak, da je njeno telo tako ostalo, kakoršna je prej bilo, ter da je precej po smrti z dušo in telesom vzeta bila v nebesa. Marijina smrt je pa gotovo najlepši zgled smrti pravičnega: spomin na smrt zgubi vso grenkobo, če pomislimo smrt Marijino. Zakaj kakor je Marija svoje sveto življenje s sveto smrtjo končala, tako umre tudi pravični, ki je noč in dan pred očmi imel božje zapovedi in jih zvesto spolnoval. *Srečen, kdor je neomadeževanega srca in hodi po potih Gospodovih, zakaj on bo živel, če je tudi umrl, on bo cvel kakor palmovo drevo ob potocih in živel v blaženem spominu od roda do roda.*

Ker je pa Marija, poveljučana Mati našega odrešenika, tolikanj imenitniša mimo nas, ni dosti, da si samo želimo po njenem zgledu smrt pravičnega umreti, marveč prositi jo tudi moramo, naj nas ne zapusti ob

našej smrtnej uri. Zategadel se ne kličeti ob smrtnih nevarnostih zastonj imeni Jezus in Marija, zakaj — kakor je Jezus naše izveličanje, tako je Marija naše pribežališče in naša priprošnica ob našej smrtnej uri. Nekaj posebnega, nekaj čudnega in skrivnostipolnega je, da verne duše v vseh stiskah in sosebnosti ob smrtnej uri njihovo srce vleče k Marii, ker namreč vedó, da je njeno srcé prenapolnjeno materinske ljubezni, in da ona, kakor jej je bil Jezus pri srcu, tudi sedaj v svojej veličastnosti grešnega človeštva ne more pozabiti. V njenej mirnej smrti in njenem povečanju precej po smrti nahajamo tolažljivo in gotovo poročstvo, da bode enkrat našemu dušnemu povečanju sledilo tudi telesno.

Pred nekoliko leti bil je v nekem velikem kopališču med družimi kopalci tudi nek mlad mož silno bolehen, kateremu je zvesto in skrbno stregla njegova pobožna sestra. Ko je bolezen od dne do dne huje pritiskala, in njegove moči čedalje bolj pojemale, bila je sesterna največja skrb, da bi se brat previdil s sv. zakramenti za umirajoče. Toda mlad mož, ki je, žalibože! že zgodaj prišel ob vso vero, ni hotel kar nič slišati o nebeških tolažilih. Duhoven bil je sicer poklican, a vse njegove prigo-varjanje ni nič zdalo pri nesrečnežu. Da bi vendar omečil trdovratno srce grešnikovo, šine mu misel v glavo, naj tega trdovratnega

grešnika spomni na Marijo in mu reče: „*Ljubi moj prijatelj, s strahom in žalostjo gledam, kako hitite brez vse priprave, brez vse sprave z Bogom v večnost; storite mi le toliko ljubav, da vsaj eno „Češčno marijo“ molite k Marii preč. Devici*“. Bolnik molči, duhoven pa odide. Drugo jutro na vse zgodaj prihiti bolnikova sestra z veselim poročilom: „*Hvala Bogu*“, pravi: „*moj brat je zopet kristjan in vas, preč. duhovni oče, vrlo lepo prosi, naj bi ga še enkrat obiskali*“. Nemudoma gre duhovnik k bolniku, ki mu prijazno roko podá in pravi: „*Pomagajte mi, prečastiti gospod, da umrem kot kristjan*“. Od kod to vaše spreobrnjenje? vpraša ga duhovnik. „*Poslušajte, moj ljubi gospod*“, odgovorí bolnik, „*ko ste bili včeraj od mene odšli, pregledoval sem iz dolgega časa nekoliko moje knjige, med katerimi zapazim tudi molitvene bukvice. Vzamem jih brezmiselno v roke, jih prebiram in prebiram, kar zadenem na besede, ki mi jih je moja pokojna mati v spomin na prvo sv. obhajilo zapisala, s katerimi me ravno v Marijino varstvo izročuje. Ko sem te besede svoje nepozabljive matere prečital, spomnil sem se vseh zlatih nauk, ki mi jih je dajala, spomnil sem se svojih obljub, pa tudi svojih strašnih pregreh. Vera in nevera ste se v mojem notranjem vojskovale, padem na koleno, in po tolikem času sem zopet molil, in sicer eno „Češčenomarijo“. Bilo mi je tako pri srcu, kakor da bi mati*

z menoj molila, jaz pa sem zraven nje jokal. Naposled zadremujem, potem ko sem bil odmolil in se zopet enkrat kakor v svojih otročjih letih prekrižal. Ko se zbudim, pomolim zopet nekoliko s trdnim sklepom, k Bogu nazaj se povrniti“. Tako je govoril bolnik ter z ganljivo pobožnostjo prejel svete zakramente. Malo pred smrtjo zbudi se iz sladkega spanja in zaupije s prijaznim pogledom in z razprostrtimi rokami: „*Mati, mati!*“ Potem se zopet mirno vleže ter zaspi sladko v Gospodu izgovarjaje besede: „*Ave Marija — česčena Marija!*“

Pobožni Marijini častilci! Kaj hočem tej povesti še dodajati? Nič drugega ne, kakor srčno željo, da bi se nobeden iz med nas ne pogubil, ampak da bi vsi, če tudi ne smrt pravičnega, umrli vsaj smrt spokornega grešnika, in da bi se na našem grobu zamoglo reči: *Izbojeval se je en zemeljski popotnik in število nebeških porebivalcev se je pomnožilo; en bolnik je manj na svetu, en svetnik več v nebesih!*

Molitev.

O Marija, pribežališče grešnikov! nikar me ne zapusti ob uri, ko bode

jelo okó mi mračiti in mrtvaški potliti po obrazu, o takrat se me usmili, ljubljena Mati, in sprosi mi stanovitnost v zadnjem boju, ter usmiljenje pri tvojem božjem Sinu meni revnemu grešniku! Amen.

Sedemnajsti dan — sedemnajsti svèt.

Bodi vesel!

Pobožni Marijini častilci!

Včeraj smo pa prav resno tvarino pre-mišljevali, danes hočemo pa na kaj vese-lejšega obračati svojo pozornost. Večkratno misel na smrt ne sme namreč spremljati črno in kalno tuhtenje, ampak spomin na smrt bodi vesel; kajti ravno veselo srcé daja človeku srčnost in pogum na njegovem potovanju na potu križa. Ravno zavoljo tega nam pa danes daja Marija, izvirek vsega našega veselja, daljni svèt: „*Bodi vesel!*“ — No, boste pa morda rekli; ta svèt je vendar v prehudem nasprotju s vče-rajšnjim! Ali vendar ni temu tako, dragi moji! Prava pobožnost ima tudi na sebi

značaj veselosti. Da pa še bolj zapopademo visoki pomen Marijinega dobrega sveta: „*Bodi vesel!*“ hočemo si ga nekoliko bolj natanko ogledati.

Krščanska pobožnost ne obstaja v nepriljudnem in nenavadnem obnašanju ali v kacic posebnih termoglavostih. So nekateri, ki menijo, da kdor hoče pobožen biti in kot tak pred svetom veljati, mora se čisto od sveta odtrgati, kisle obraze delati ter neprenehoma moliti in zdihovati zavolj pregreh človeštva. Oh v kako žalostni slepoti živé vendar taki svetohlinci! Oh kako škoduje taki katoliškeji stvar, ker s svojim osornim in nenavadnim vedenjem potrjuje očitane nasprotnikov naše sv. vere, kateri nas z mračnjaki, s kalivci veselja, s klopuhi, potuhnjenosti in hinavci pitajo. Nikakor to ni pobožnost, kakoršno tirja Bog od nas. Katoliška cerkev ne ljubi otožnosti in klavernosti, kajti za to tiči gostokrat kaj družega, kakor pobožnost. *Sad sv. Duha je: ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, miloba, dobrosrčnost, velikodušnost, zvestoba, zmernost, zdržnost in čistost; sploh vse, samo klavernost ne.* Nikjer ne priporoča sv. evangelij klavernosti in potuhnjenosti ali hinavščine, pač pa pravi: „*Veselega darovalca ljubi Bog*“, ¹⁾ in apostelj pravi: „*Veselite se, še enkrat rečem, veselite se*“. ²⁾ Podlaga krščanstva je ljubezen, je-li mari osorna in

¹⁾ 2. Kor. 9, 7. ²⁾ Fil. 4, 4.

kalna? Ne, ne, krščanska pobožnost nima nič čudnega na sebi in krščanska vera ne dela človeka mračnega in zamišljenega, zakaj dela krščanstva so dela ljubezni.

○ ○ Krščanska pobožnost nima ne le nič mračnega na sebi, ampak je izvir radosti in veselja. Zakaj Jezus Kristus, edinorojeni Sin božji, zadušil je prekletsvo, katero je bilo grehu sledilo in se je nebeškemu Očetu samega sebe v spravi dar daroval na lesu križa za ves človeški rod. Od tega časa zginil je z sveta jok in stok ter zdihovanje po odrešeniku, ves svet se je napolnil z veseljem in mirom, in po Kristusovem vstajenju doní od dne do dne, od enega kraja do drugega sveta vesela „Aleluja“, *veselite se in od veselja pokajte, zakaj to je dan, ki ga je Gospod naredil!* Krščanska vera nas sedaj lepo pomiruje in tolaži ter naše srcé napolnuje s pravo radostjo. — Poprašajte le zgodovino preteklih časov! Kaj je dajalo srčnost neštevilnej trumi mučencev, da so sred največjega trpljenja in najhujših muk veselega srca prepevali Bogu hvalne pesmi? Kaj drugega, če ne vera, in sicer vesela, radostna vera? Zakaj stanovitnost v veri, opira se na veselost in radost vere. Vzemi komu veselje do vere, kmalo bo se sim ter tje majajočemu trstu podoben. V ozir tega je človek čisto podoben otroku. Otroče čuti se srečno toliko časa v pokorščini do staršev, kolikor časa ga navdaja veselje do spolnovanja te svoje nedolžnosti;

kakor hitro pa začne otroku pokorščina prihajati težavna in zoprna, preč je s srečo otročjih let. Ravno tako je s trpljenjem in veseljem tega sveta. Kdor prenaša svoje trpljenje v stanovitnej veri, gotovo ga bode zveličalo. To je čisto naravno! Ako ti je Bog veselje poslal, pravi ti vera: „*Veseli se, toda veseli se v Gospodu*“.¹⁾ Ti pošlje Bog križe in težave, zopet ti pravi vera: „*Bog ti jih je poslal, zamore ti jih zopet odvzeti*“. Bog daja in odjemlje, vse iz ljubezni. V veselju in trpljenju daja verni kristjan hvalo Bogu, ko pravi: „*Gospodovo ime bodi češčeno*“.²⁾ Tako tedaj prenaša verni kristjan težave in veselje, *katero ga navdaja z božjim mirom, kateri ves um pre-sega*³⁾ in kakoršnega svet ne premore. To je krščanska veselost in radost.

Od kod izvira tedaj krščanska veselost? Iz vere, in ravno zavoljo tega ne more nevernež nikdar vesel biti, če bi tudi vsakoršno veselje sveta užival.

Vzrok, da se dandanašnji tako malo krščanske veselosti nahaja med vernimi kristjani, je tako imenovani vesoljni svetni bol, za katerim boleha tudi veliko „omikanih ali izobraženih“. To je boleost, ki si jo večidel ljudje sami delajo s tem, da si vsako najmanjšo reč tako k srcu vzamejo, da se jih kar solzé posilijo, kakor hudobno in poredno otroče koj strašen jok zažene, če se ga le

¹⁾ Fil. 4, 4. ²⁾ Job. 1, 21. ³⁾ Fil. 4, 7.

dotakneš. Taki ljudje so tako občutljivi, da se za vsako neprijetno besedo tako vznemirijo, da v tej poparjenosti vse veselje zgubé, in se še celó v tej obupnosti sami sebe siloma kančajo. Oglejte si še enkrat take svetne ljudi, ki še vrh vsega nobene vere nimajo, in povejte sami, ali ne pobešajo oni glave večkrat in še veliko globokeje, kakor se to kristjanom vernim natveza. O koliko mora pač prestati človek na sveti, ki hoče enkrat srečen biti! Prenesti mora gostokrat temni pogled, trde in hude besede, preganjanje, obrekovanje i. t. d. Vse to boli. Vrh tega je svet nestanoviten kakor vreme; kogar danes časti, ga jutri križa, in pozabi vse njegove zasluge čez noč. Saj tudi ni čuda, če brezverni posvetnež postaja temen, tih, malobeseden, odljuden in če glavo pobeša. — Ne tako pravični, „*ki iz vere živí*“.¹⁾ Mirnega in jasnega obraza udá se osodi nestalnega in premenljivega sveta, ker ima v Boga obrnjeno svoje okó proti nebesom, ker ima nebesa nad seboj, a svet pod seboj. To ravno kaže in žlahtní vero kristjana in sveto moč krščanstva, da človek, če tudi med svetom živí, vendar ž njim ne pogine, da svet uživa, kakor bi ga ne užival.

Prava veselost, kakor smo se prepričali, opira se tedaj na trdno krščansko vero, na čisto mirno srcé, in na zvesto zvršenje svojih dolžnosti. To veselje povzdiguje dušo

¹⁾ Gal. 3, 14.

nad temne megle vesoljnega svetnega bôla in daja jej okušati kaplico onega veselja v nebesih, kjer ne bo več ne bolečin ne solzá. O da bi vsi kristjanje skrivnost prave sreče mogli zapopasti, da bi sovragom vere pobožnost svojo tudi od prijetne strani kazali; na ta način bi gotovo več dobrega učinili, kakor s kislimi obrazi in svojo odljudnostjo. Če je že resnica, da en sam nezadovoljnež deset nezadovoljnežev stori, je gotovo ravno tako res, da en sam v resnici vesel človek celo rajdo srečnih ljudi k sebi privabi, da se solnčijo v njegovej blagodejnej bližavi.

Pred tristo leti živel je v Rimu nek duhoven, ki se je vse svoje življenje goreče trudil s pastirstvom; in ta duhoven bil je sv. *Filip Neri*, ustanovitelj *Oratorjanov*. Od ranega jutra do pozne noči opravljal je službo božjo, bodisi da je v spovednici tolažil zgrevane duše, uboge otroke podučeval, bodisi da je bolnike in jetnike obiskoval, ter tako vsestransko svojo ljubezen do bližnjega djanski kazal; in vse to opravljal je veselo in z veliko gorečnostjo. Ali z vsim tem težavnim in mnogostranskim delovanjem sv. Filip vendar še ni bil zadovoljen. Vsakdanja skušnja ga namreč je učila, da mladi ljudje pri živosti svojega temperamenta, pri vzburjeni krvi in pri svojej neskušnosti, lahko na krive poti zajdejo, ako nimajo kacega dobrega prijatelja, ki bi jim z zgledom in z modrim svetom na strani stal.

Zatoraj je zbiral okoli sebe kaj rad mladino, da jo je podučeval, jej dajal zmeraj kaj opravit, da bi jo tako pred hudim obvaroval. Gostokrat peljal je cele trume mladenčev na hrib *Janikul*, z katerega se je odpiral krasen razgled čez celo rimsko mesto. Tù so smeli mladenči igrati se v nazočnosti svojega učenika. Ko so se nakateri včasih zgledovali nad vpitjem in vrišem, ki ga je mladina delala, igraje se, odgovoril je mirno svetnik: „*Če tudi sekajo drva na mojem hrbtu, da le ne greš*“. Potem se je usedel sred-nje na zeleno trato ter jim pripovedoval marsikaj koristnega, in jih vedno spodbujal k pobožnemu življenju. Ako je sv. *Filip Neri* katerega izmed mladenčev videl, da se je kislo in žalostno namuzoval, ga je kar na rahlo udaril prek glave z besedami: „*Vesel bodi*“; tudi je trdil, da se veseli ljudje lažje dajo pripeljati na pot čednosti, kakor čmerni in žalostni. Zarad tega je bil on zmeraj veselega in prijaznega obraza, na katerem so se odsevali žarki njegove čiste in vesele duše. Nad njim so se spolnile besede sv. pisma: „*Sad sv. Duha je veselje in mir in božje kraljestvo ne obstaja v jedi in pijači, ampak v pravičnosti in radosti sv. Duha.*“

Da gotovo! pravo pobožnost morata radost in veselje spremljati. Zakaj kakor se rosa v solnčnih žarkih kot najžlahtnejši biser, bleskeče, in kakor se nedolžnost v

očeh otroka smeja, tako navdajo radost in veselje verno srce in jo osrečuje s zveličavnimi občutljivi in s svetimi sklepi. Zavoljo tega nam kliče Marija v prijazni majini pobožnosti na proti dobri svet: „*Bodi vesel*“. In v resnici! saj ima tudi majina pobožnost značaj radosti in veselja na sebi. Glejte, kako se travniki venčajo s cveticami, in kako krasno so se bila drevesa odela s cvetjem, katero napolnuje nas zemske popotnike s prečudno prijetno in sladko dišavo! Tako hočemo tudi mi podobo deviške nebeške matere, katere kot vzrok in izvirek našega veselja pozdravljamo, v tej pobožnosti ovenčati s cveticami v znamenje svoje srečne in vesele pobožnosti. Obračamo se tedaj v vseh položajih svojega življenja na Marijo, ki nam je veselje nebes in zemlje rodila, Jezusa Kristusa, in ki nam je z besedo in djanjem kazala, kako moramo veselje in žalost prenašati.

Naša duša naj z njo povelečuje Gospoda, da je tako velike reči storil nad njo. Da veseli se krščanska duša, da si tako srečna, rojena biti v sv. veri ter vsklikni z navdušenim glasom: *Moj je Gospod, kaj želim še več?*

Molitev.

O Mati našega veselja! sprosi nam milost, da z veselim srcem služimo Bogu, da pridemo enkrat k tebi, o dobra Mati! v nebesa uživat neskočno veselje, ki nam ga je ljubi Bog pripravil že od začetka sveta. Amen.

Osemnajsti dan — osemnajsti svet.

Premagaj ljubezen samega sebe!

Pobožni Marijini častilci!

Doslej smo se lahko prepričali, da ima nebeška pot, po katerej moramo hoditi, svoje prijetnosti in svoje težave. Največa težava je pač za človeka, podvreči svojo voljo božji volji tako, da bi zamogli reči: „*Gospod ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!*“ Kakor gotovo je glavni pogoj krščanske popolnosti, da zadene človek sladek jarm Jezusa Kristusa na-se, ravno tako gotovo je največi zadržek popolnosti, če se mu protivi ali ga s sebe otresa. Čudno je! so ljudje, ki naenkrat kažejo toliko gorečnost v službi božji, kakor da bi hoteli na hip svetniki postati, pa se nad vsako slamnato

bilko spodtikajo, t. j. nad vsako najmanjšo stvarjo, ki jim ni po volji, ali nad katero osebnega dopadajenja ne najdejo, pohujšujejo. Da gotovo, samoljubje tako strašno preslepí človeka, da zgreší pravi nebeški pot, in se čisto oddalji od svojega cilja. Gotovo je tedaj svèt, ki ga nam danes daja Marija prav, prav dober: „*Premagaj ljubezen samega sebe!*“

Iz med vseh slabosti in nepopolnosti, katerim je podvržena človeška natura, ni nobena tako globoko ukoreninjena, kakor nečimurnost. Zaleze se v človeka, in tukaj je. Še celó pobožne duše niso brez nje in zavoljo tega je to preslepljenje najnevarniše izmed vseh. Marsikaterikrat ima kaj človek za sveto gorečnost, pa ni nič družega kakor strast, grdo samoljubje in preslepljena nečimurnost. O koliko ljudi, ki so srečno prestali skušnjo britkosti in preganjanja, se jih je že spodtaknilo in palo na cvetličnem travniku časti in slave, katero jim je svet prepeval. Hvala je velika sovražnica popolnosti, zakaj čast in hvala storí človeka nečimurnega, nečimurnost prevzetnega, prevzetnost pa hodi pred padcem. Morda me pa boste začudeno prašali: „Kaj nam za to, če nas ljudje hvalijo? ali hočemo ljudem ukazati, naj bodo tihi?“ To bi ne bilo pristojno in bi tudi nič ne pomagalo, pa tudi nepotrebno bi bilo, če si v stanu le toliko premagati se, da človeške hvale ne boš višje cenil kakor človeško grajo, in da sodbo

božjo stavljaš nad sodbo človeško. — „Moram li tedaj vsako hvalo zaničevati?“ Tudi to ne, zakaj zaničevati mora se samo hudo, t. j. greh; hvala sama na sebi ni pa nič kaj hudega, zamore celó pravična in zaslužena biti. — „Kaj naj tedaj storim?“ vprašaš, kristjan moj. — Odgovarjam ti čisto ob kratkem: Stori to, kar je Marija storila. Ona ne išče hvale in slave, pa je tudi ne zaničuje, marveč sprejme jo s hvaležnim srcem in daja jo nazaj tistemu, komur gre, Gospodu Bogu, ko pravi: „*Poveljčuj moja duša Gospoda*“. ¹⁾ Tako stori tudi ti. Vsa hvala, vsa čast, vsa slava ne gre nam, ampak Bogu, v katerem živimo in smo in od katerega vsak dober dar pride. Tako je delal apostelj, ki pravi: „*Mene pa Bog varuj, da bi se z družim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem je meni svet križan in jaz svetu*“. ²⁾ Naše geslo naj bode: Vse k večej časti! zakaj kdor ima druge namene pri svojem djanju in nehanju, je že prejel svoje plačilo. Tako mišljenje nas varuje nečimurnosti in samoljubja ter stori, da nas človeška hvala ne prevzame, graja pa malosrčne ne stori.

Boljega sredstva zoper rastečo nečimurnost ga pa ni, kakor ponižnost, katera je ravno v tem, da človek, spoznavajoč svojo nezmožnost in potrebo pomoči božje, Bogu čast daja ter da se tim globokeje pred Bo-

¹⁾ Luk. 1, 46. ²⁾ Gal. 6, 14.

gom ponižuje, čim višje Bog človeka v svoji milosti povišuje. Razumi me dobro, kristjan moj! Jaz nimam tû pred očmi one pretirane pobitosti, katera se dela kakor da bi bila ponižna, v resnici pa ni, da, včasih kaže se za to ponižno, da nasiti skrivno prevzetnost. Ponižnost ne obstaja v tem, da človek svoje zmožnosti, prednosti in milosti, ki jih je od Boga prejel, zakriva, ampak v tem, da vkljub vsem svojim prednostim spoznava svojo odvisnost in ničevost, jo prav zapopade in vedno pred očmi ima. Ponižni človek govori pri vsakej novej milosti, ki jo od Boga prejme: „*Po milosti božji pa sem to, kar sem, in njegova milost v meni ni bila prazna, ampak sem več ko vsak njih delal; toda ne jaz, ampak milost božja z menoj*“; ¹⁾ bil sem slab, pa pogledal si, o Bog, z nebeških višav na-me in si me pokrepčal. Tako je tudi govorila Marija, ki je čednost ponižnosti tako krasno s svetim zaupanjem v sebi združevala: „*Poveličuj moj duh Gospoda, ker se je ozrl na nizkost svoje dekle*“; ²⁾ Marija preč. Devica, ne vidi družega na sebi, kakor nizkost dekle; vse, kar je, kar ima in kar bo imela, vse to nima iz sebe, ampak iz Boga, kateri se je milostno na-njo ozrl. Taka ponižnost obvaruje človeka pred nečimurnostjo.

Človek, v čegar srcu kraljuje ponižnost, premaga lahko ne samo v sebi nečimurnost,

¹⁾ I. Kor. 15, 10. ²⁾ Luk. 1, 48.

ampak napolnuje tudi njegovo notranje s zadovoljnostjo, katera je čisti izvirek one veselosti, o katerej smo včeraj govorili. Še enkrat ponavljam. V tej notranji zadovoljnosti, v tej mirnej veselosti, katera ne išče samega sebe, ampak Bogu samemu daja hvalo, tičí znamenje prave pobožnosti. Žalostna, mračna, samoglavna pobožnost nima nobene cene. Tudi ni ne kristjanska, ne katoliška. Ali nima vzroka pobožni kristjan biti veselega srca in se srečnega šteti? Jaz zapopadam, zakaj brezvernež, ki se je sam seboj, s svetom in z Bogom sprl, žalostno, obupno in pobešeno nosi svojo glavo, ne se več brineč za svet in njegove dobrote; umejem, zakaj ne najde človek, ki ga ga vest noč in dan peče in grize, nikjer počitka, zakaj temnega obraza ves božji dan, kaj tuhta zamišljen v samega sebe. Ali tega ne more razumeti, kako more kristjan ponižne in mirne vere, čiste vesti, ki daja Bogu kar je božjega, cesarju kar je cesarjevega, žalosten biti? Ako se kaka hiša v nebesa že tukaj na svetu spremeni, ne more ob enem tudi pekel v njej biti; tù mora pač kraljevati radost in veselje. — Tega se prepričamo tudi nad Marijo: „*Poveličuj moja duša Gospoda*“! je vskliknila ter pristavila besede: „*in moj duh veseli se v Bogu, mojem Zveličarju*“! Ali slišite Marijo? Potem ko je Bogu dala čast, veseli in raduje se njena duša, poskakuje od veselja ne zavoljo časti, katera jo je doletela,

ampak zavoljo časti, ki Bogu gre in v katerega voljo se je popolnoma udala. Da, v resnici, iz prave udanosti v božjo voljo pride vesela zadovoljnost, katera je pravo nasprotje slavohlepne nečimurnosti. Kakor je iz rečenega jasno, je Marija za nas najlepši zgled, kako naj človeško nečimurnost s ponižnostjo premagujemo in kako zremo po premagani samoljubnosti in udanosti v božjo voljo priti do notranjega veselja in radosti. Mislite si le Marijo, kako gre čez hribe obiskat svojo teto Elizabeto. Ko stopi v hišo svoje žlahtnice, zavzame se Elizabeta, ko zagleda Mater božjo ter od spoštovanja in začudenja navdana vsklikne polna radosti: „*Od kod to, da me pride Mati mojega Gospoda obiskati?*“ *Blagoslovljena si med ženami, blagoslovljen je sad tvojega telesa.* „*O srečna si Marija, da si verovala!*“¹⁾ In Marija? Polna ponižnosti povzdigne svoje misli k Bogu in kot vredna hči kraljevega proroka odgovori Elizabeti s hvalno pesmijo, katera presega ozir lepote in veličastnosti vse svetopisemske psalme in z besedami začjenja, iz katerih smo se danes veliko naučili: „*Poveličuj moja duša Gospoda in moj duh se veseli v Gospodu mojem Zveličarju, da se je ozrl na nizkost svoje dekle!*“ Ona ne išče svoje, ampak božje hvale, polna je ponižnosti in otročjega zaupanja, in ravno zavoljo tega je

¹⁾ Luk. 1, 45.

srečna, čez vse srečna. Ta veličasten zgled imejmo tudi mi vsikdar pred očmi, da bomo tako navdani z mirnim zaupanjem v Boga in veselo zadovoljnostjo.

Sred divjakov brazilijanskih sezidali so bili nekdanj goreči jezuitski misijonarji cerkev, posvečeno Mariji preč. Devici in sv. Ksaveriju. Nek *P. Cataldino*, mož trdne, goreče vere in zaupanja vodil je to stavbo (zidanje). Nekega dne, ko so se bili delavci ravno dela lotili, dobi naenkrat žalostno poročilo, da bode kmalo cela četa divjih Indijancev prihrula, misijonarje pomorila in začeto zidanje pokončala. Ubogi pater, kateri je le malo delavcev najetih imel, ozré se v tej svojej stiski proti nebesom in reče mirno: „*Volja božja naj se zgodi!*“ potem ukaže delavcem mirno naprej delati. Ko se je to stotniku ali poveljniku divjakov naznanilo, se sila začudi, obrne se nagloma s svojo divjo druhaljo, ter z groznim strahom beži. Ko vidi misijonar nevarnost odvrnjeno, povzdigne svoje roke proti nebesom in zapoje poln svete radosti: „*Magnificat*“, *poveličuj moja duša Gospoda in moj duh se veseli v mojem Zveličarju.*

Tako dogodbo imenuje svet navadno čudež. Jaz pa rečem k temu dá in ne; čudež je, zakaj, če nam Bog ne pomaga, smo vsi zgubljeni; čudež ni, zakaj ponižnost in trdno zaupanje v Boga dáje nam zmago nad

vsemi našimi sovražniki, naj pridejo od kodarkoli hočejo. Že v stari zavezi berem: „*Molitev ponižnega oblake predere, in se ne utolaži, dokler se tje ne približa, in ne odstopi, dokler je Najviši ne pogleda*“.¹⁾

Pobožni Marijini častilci! storimo tedaj danes trden sklep, da hočemo vse k večej božjej časti opravljati in trpeti, da se tako polasti naših duš sveto zaupanje v Boga in s tim rajska radost. Ne dajte, da bi se v vaših srcih globoko ukoreninila nečimurnost, kajti ona prežene iz srca človeškega vse vaše čednosti, ali jih pa vsaj hudo zmanjša. Posnemajte Marijini svét: „*Premagaj ljubezen samega sebe*“! Poveljučimo tedaj tudi mi preč. Devico, ker nam je že toliko krasnih naukov dala te Šmarnice, poveljučimo jo v sveti gorečnosti, da se njena slava odmeva po vsem svetu, in od roda do roda razlega.

Molitev.

O „Mati dobrega svéta!“ ti preljubljena Očetova hči, ti presladka Sinova mati, ti najčistejša nevesta sv. Duha, bodi češčena in hvaljena vekomaj! Amen.

¹⁾ Sirah 35, 21.

Devetnajsti dan — devetnajsti svet.

Bodi previden v občenju z ljudmi!

Pobožni Marijini častilci!

Mi živimo na svetu, kateri je za nas, kakor smo se dosedaj prepričali, poln nevarnosti; vsem ne moremo uiti, ker že enkrat živimo in moramo živeti na svetu. Velika kršanska modrost pa je v tem, da živimo na svetu, kakor bi na njem ne živel in da uživamo ta svet, kakor da bi ga ne uživali.¹⁾ — Ena največih nevarnosti za človeka je pa občenje (pajdaštvo) z ljudmi. Na vsak način je pa to občenje z ljudmi dostikrat prav spodbudljivo in prijetno in mikavno. V občenju eden z drugim učimo se eden drugega zpoznavati, častiti, spoštovati in ljubiti, v občenju z družimi ljudmi se velikrat dosti dobrega in lepega naučimo, ter dana nam je tudi prilika, kaj dobrega storiti. Pa pri vsem je vendar prav gotovo, da zamore to občenje tudi prav nevarno biti. Kako tedaj? ali se naj čisto izogiblremo vsakej človeške družbi? Ne, pravi „Mati dobrega sveta“. Bodi kakor bučela, katera tudi iz strupa méd srka;

¹⁾ 1. Kor. 7, 31.

uporabljuj občenje z družimi v tvojo lastno in družih izoliko in duševno korist; le na to pazi, da zraven ne pokvariš svoje duše: „*Bodi previden v občenju z družimi ljudmi!*“

Previdnost v občevanju je posebno potrebna mladini. Mladež se ravna sploh po zgledu onih, s katerimi občuje; podobna je nežnej rastlinici, katero vsaka najmanjša sapica zmaja; podobna je mehкому vosku, v katerem se koj vsak vtis pozna. Kakor drugi, s katerimi mlad človek občuje, govori, meni, da ima tudi on pravico tako govoriti; po mišljenju družih se navadno ravna tudi mišljenje mladine; kakor vidi druge živeti, tako misli, da mora tudi ona. Ker sploh mladini manjka še zdravega presojenja, so jej zgledi družih vodilo, po katerem se potem v vsem svojem djanju in nehanju ravna. — Sveto pismo pa še pravi: „*Čuti in misli človeškega srca so že od njegove mladosti k hudemu nagnjeni*; zakaj narurna živost mladostnih let, mladostna radovednost združena z lahkomiselnostjo, spodnetijo še hitreje ogenj raznih strast, in odprejo tako vrata zapeljevanja. — Če še vrh vsega tega mladež vidi slabe zgledе nad odraščenimi, katere ima v svojej priprostosti za bolj previdne in skušene, niso potem mari vtisi v priprostem srcu še veliko globokeji in nevarniši! Ali se je potem takem čuditi, če mladež vse posnema, kar vidi nad odraščenimi? Kar pa nevarnost slabih zgledov še neizmerno po-

vekšuje, je to, da mladež poskuša to, kar nad odraščeniimi zapazi, samo enkrat, ampak da potem zmeraj in zmeraj tako dela, dokler iz večkratne vaje ne postane navada, iz navade pa druga natura. Pregovor pravi: „*Kar se je Janezek navadil, to Anže zná*“. Oh koliko mladih ljudi je že pogubilo svoje duše, ker so tako nesrečni bili, da so imeli priliko v občenju z družimi ljudmi navleči se strupa slabe nravnosti in nespodobnega vedenja! Ali nima tedaj „*Mati dobrega sveta*“ prav, če kliče mladini: *Bodi pervidna v občenju z družimi ljudmi?* Ta previdnost v občevanju s svetom pa ne tiče samo mladine, ampak tudi odraslih. Previdnost odraščenihi pa je v tem, da se vsega, kar bi imelo za mladino pohujšljivo biti, v njeni pričujočnosti z največo skrbjo ogibljejo. Vsaka beseda, ki se v pričo otrok govori, naj bode dobro premišljena, vsako djanje mora tako biti, kakor tirja nravnost. Če se že po besedah Pavlovih nesramnost med kristjani še imenovati ne sme, koliko bolj zadeva še to svarjenje vse pregovore, ki jih imajo odraščeni med seboj v pričo otrok, ker je nevarnost v tem primerljeju tim večá, čim bolj si navadno mladina take nesramnosti vtisne in vcepi v mladostno srce. Pogovori, kateri bi sicer v drugih okoliščinah ne bili tolikanj nevarni, morejo mladini strašno nevarni biti, n. p. zaničevanje vere in zasramovanje vsega, kar je svetega, sovraštvo do duhov-

ske in deželne gosposke, katerima je mladina spoštovanje in pokorščino dolžna. Še hujše pa je, če odrasli z očitnim grešnim djanjem, z brezvestnim prelomljenjem božjih in cerkvenih zapoved, in z družim strastnim ravnanjem pohujšujejo mladino. Gorje otrokom, ki morajo živeti med ljudmi, ki ne gledajo na to, pa tudi gorje odrasčnim, kateri zanemarjajo to previdnost in tako mlade duše tako rekoč moré in davijo! — Še skoro bolj pa zadeva previdnost mladino v občenju s sovrstniki. — Najlepši kinč mladéži je sveta nedolžnost, pa ravno tej protí največa nevarnost v tovaršii s sovrstniki. Strasti namreč, katere še tako rekoč spé v mladem človeku, prerade hitro zbudé se v zaupnem občenju, in hitreje hakor zapaziš, nastane iz male iskrice strašansk plamen! Kako potrebna je tedaj tù previdnosti! Če kje, veljá tukaj pregovor: „*Kdor nevarnost ljubi, se v njej pogubi*“. *Povej mi s kom hodiš, pa povem ti, kdo in kaj da si.* Gostokrat pa more branje slabih in pohujšljivih knjig še več škodovati, kakor občevanje z nesramnimi ljudmi, zakaj oboje vzbuja in redí nesramne želje, omekuži srcé in slabí voljo. Oh, komu ne krvavi srcé pri pogledu razbrzdane in že z vsemi hudobijami seznanjene mladine! Li mar ne za služi zapeljivec nedolžne mladosti, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil in se potopil v globočino morja? ¹⁾

¹⁾ Mat. 18, 6.

Ker se pa človek pri vsej previdnosti in občeivanju z grešnim svetom ne more odtegniti, priporočuje se kot branilo posebno ponižnost, čuječnost in sramožljivost. Ponižnost izvira iz poznanja svojih lastnih slabost, katera stori, da človek samemu sebi preveč ne zaupa, ampak išče potrebne pomoči pri Bogu. Zatoraj pa Bog ponižne zmeraj podpira s svojo milostjo, da se ne dado omamiti od hudobnega sveta. Nasproti se pa nečimurna, prevzetna duša, katera hrepení le svetu dopasti, kmalo pogubí; *zakaj prevzetnežem se zoperstavlja Bog, in prevzetnost hodi pred padcem.* Čim večja je naša slabost in čim bolj protí nevarnost občeivanja, tim večja mora biti tudi čuječnost in previdnost. „Čujte in molite“, opominja Gospod, „da ne padete v skušnjavo; duh je sicer voljan, toda meso je slabo“. ¹⁾ Čuti morate nad svojimi mislimi, čuti nad gibanjem svojega srca, čuti nad svojim jezikom, očmi in ušesi, čuti morate nad osebami v vašem obližji. Okó in uho sta takorekoč vhod, skozi katerega se zaleze greh v človeško srcé. Zavoljo tega je dal stvarnik duši sramožljivost za angela varha, kateri opominja in svari, žuga in kaznuje po tem, kakor proté duši nevarnosti v občeivanju z družimi. Sramožljivost kaže se tudi na zunaj po tihosti, poštenosti, po dostojnosti v govorjenju, obnašanju, hoji in sedenju in po hitrem begu, če žuga čednosti nevarnost.

¹⁾ Mark. 14, 38.

Zarudeči zavoljo vsake nespodobne šale, in svari po hudi vročini na zarudelih licih pred grehom, obrne se preč od priliznjenih besed in lažnjivih obljub, s katerimi hudobni ljudje tega angela nedolžnosti si prizadevajo spodriniti. Belo in čisto, prijazno in ljubeznjivo, lilii enako oblači ta čednost človeško dušo, katera ni z minljivimi zakladi, ampak z neprecenljivo krvijo Jezusa Kristusa odkupljena. Z eno besedo: iz tega čistega, čuječega in ponižnega krščanskega duha in mišljenja poganja ona prava pobožnost, vsled katere ima človek zmeraj Boga pred očmi, da se zamore v občevanju z ljudmi vsakatega spola in vsakateri starosti ne samo previdno vèsti, ampak ga tudi stanovitnega v dobrem ohrani, da zamore z nedolžnim Jožefom v vsakej skušnjavi reči: „*Kako bi mogel jaz toliko krivico storiti in grešiti zoper svojega Boga?*“

V nekem kraju je živel mladeneč, ki je bil prav prebrisane glave, pa tudi nenavadno pobožen. Bil je vsem lep zgled, in veselje ga je bilo videti, ko je molil v cerkvi. Ko se je približal čas, da bi zapustil svoj rojstni kraj in gre v mesto v šolo, umre mu nagloma dobri oče, ki ga je še malo pred svojo smrtjo resnično po očetovsko podučeval. „*Ogibaj se*“, tako mu je med drugim govoril, „*ogibaj se vsacega občevanja s hudobnimi ljudmi, kakor strupenih gadov, da sam hudoben ne postaneš*“. Z ganjenim srcem je mladenič

obljubil očetu, da ne bode njegovih naukov nikdar pozabil, in se zmeraj po njih ravnal. — Toda ni ostal mož beseda. Nekoliko časa bil je v mestu tako nedolžen, kakor je poprej bil; toda kmalo ga ni bilo več spoznati. Ni ga kinčala več gorečnost do molitve, ne več poštenost. Namesto v cerkev, zahajal je v nevarne kraje, v igrališča in nesramne krčme, v slabih in nevarnih tovaršijah iskal je svojega veselje. O ubogi mladeneč, kako daleč si zabredel v tako kratkem času! Občevanje z razuzdanimi in hudobnimi ljudmi zapeljalo ga je v strašne pregrehe in kmalo postal je brezbožen zapeljivec nedolžnosti. — Ko njegova pobožna mati zve, da poprej tako pobožni sinek, sedaj strašno razujzdano živi, preliwa britke solzé, moli noč in dan za njegovo spreobrnjenje, ter mu piše listek, v katerem ga spominja besed umrjočega njegovega očeta, in obljub, ki jih je delal očetu na smrtni postelji. Pismice ni bilo brez vspeha. Vest se mu je zbudila in mu začela očitati njegovo sedajne pohujšljivo življenje, začel je spoznavati strašen svoj stan, zjoče se in hipoma sklene, dati slovó vsem razujzdanostim, in boljši človek postati. Zdajci pridejo njegovi hudobni pajdaši k njemu ter ga vprašajo, zakaj je tako žalosten? Mladeneč jim vse od kraja pové. Hudobneži pa mu zasmehovaje govoré: „*Kake tercjalije so to! Uživaj svojo mladost v veselju in zadovoljstvu, ko star postaneš, delal boš*

lahko pokoro“. O moj Bog, koliko duš se je že časno in večno pogubilo po taci hudobnih govorih, po nevarnem občevanju in po satanskih umetnostih zapeljevanja! Mladeneč se dá zopet po svojih goljufnih prijateljih preslepiti, začne zopet obiskovati stare hiše pregrešnosti, se dalje ž njimi brati in pajdaši, in od tod je prišlo, da je bil njegov stan čedalje hujši in žalostnejši. Kar naenkrat tako nevarno zboli, da se je bilo bati za njegovo življenje. Žalostna mati sama gre ga obiskat. Ali kako se prestraši, ko ga vidi kot koščeno smrt vsega nemirnega in obupljivega ležati na smrtni postelji! Mati ga prosi in zarotuje pri božjem usmiljenju, naj sedaj v se gre in ga zroči varstvu preč. Device Marije, ki je zdravje bolnikov in pribežališče grešnikov. Kakor je za veliko družih, tako je bila tudi za tega mladenča bolezen njegova sreča, zakaj sedaj spoznal je prav svoj žalostni dušni stan, obžaloval svoje hudobno in pohujšljivo življenje, in uporabil še ostanek svojega življenja za pokoro in poboljšanje. O kako sladke solze veselja je mati prelivala, ko ga je slišala glasno govorit besede: „*O moj Bog, kam bi bil prišel, ko bi bil umrl v svojih grehah; odslej hočem se gotovo poboljšati, in s popolno resnobo k Bogu nazaj povrniti se*“.

Pobožni Marijini častilci! Učimo se iz tega zgleda, kako more tudi občenje z grešniki hasniti njim samim in nam, ako

smo pravega duha. Bežimo pa tudi pred slabimi tovaršijami, kakor pred tatovi in roparji, zakaj najdraži biser, ki ga imamo, je naša neumrjoča duša. Ne pohujšajmo nikogar, in bodimo previdni v občevanju z družimi. Bodimo stanovitni v veri, ki je največa bramba zoper vse hudo.

Molitev.

Ti pa Marija, pribežališče grešnikov, varuj nas hudih tovaršij in slabih zgledov, ter nam sprosi milost, da se tukaj na zemlji spokorimo, da se nam ne bode treba enkrat večno pokoriti v peklenškem brezdnu. Amen.

Dvajseti dan — dvajseti svèt.

Usmili se grešnikov!

Pobožni Marijini častilci!

Srečen, kdor živi v naročju edino izveličalne sv. matere hatoliške cerkve! Vsa sredstva so mu na ponudbo, s katerimi more zveličati svojo dušo in doseči svoj namen. Sicer nam ne manjka skušnjav in nevarnosti, ker živimo med zapeljivim svetom, toda če le spolnujemo Marijini svèt, in če smo previdni v občevanju z ljudmi, bomo z božjo pomočjo že premagali vse nevarnosti.

Ni pa zadosti, da človek sam na-se misli in si samo svoje zveličanje zagotavlja, ampak krščanska ljubezen, katera zapopade vse ljudi brez razločka, zahteva, da si prizadevamo tudi za zveličanje drugih, posebno onih, kateri je najbolj potrebujejo. In ti so *neverci in grešniki*. Zatoraj se pravi kristjan nikdar ne bode ogibal še celó nevercev ne, marveč si bode prizadeval na vse kriplje po svojih verskih čednostih in modrosti besedi, da bi jih za vero, za čednosti, za nebesa pridobil. Modri svèt, ki ga nam danes Marija daja, glasi se: *Spreobrne grešnike in nevernike!*

Dolžnost krščanske ljubezni je, skrbeti tudi za zveličanje drugih in se usmiliti

grešnikov, da bi se spreobrnili in poboljšali. Zakaj tudi grešnik je božja stvar, ki ga je Jezus Kristus odrešil, naš bližnji in sicer prav nesrečen bližnji, ki potrebuje naše pomoči. Bog sam noče, da bi se le ena sama duša pogubila, ampak da bi vsi dosegli večno zveličanje. Kdor zamore tedaj k otenju kake duše kaj pripomoči, ne spolnuje samo božje sv. volje, ampak skazuje na ta način svojemu bližnjemu največo dobroto in največo ljubezen. Okoliščine zamorejo nanesti, da je človek po pravici dolžen pomagati zabredlemu svojemu bližnjemu. Kdor je namreč pohujšal kako dušo, in jo zapeljal v greh, je njegova sv. dolžnost, Bogu ukradeno dušo zopet k Bogu pripeljati. Vendar danes nočemo o tem tû govoriti, ampak o dolžnosti ljubezni do bližnjega, vsled katere imamo zmotljence in grešnike nazaj k Bogu zavračati, po besedah sv. pisma, ki pravi: „Kdor grešnika vrne od njegove krive poti, bo rešil njegovo dušo smrti in pokril veliko število grehov“. ¹⁾ Ta dolžnost daja se na raznovrstne načine izvrševati, zakaj prilika k temu ponuja se nam povsodi. Zdaj v prijateljskem pogovoru o veri — dobra beseda najde tudi dobra tla; spodbudne, lepe нравne knjige, ki jih izposoduješ svojemu bližnjemu, mu zamorejo veliko koristiti, ravno tako ljubeznjivi opomini, bratovsko ali očetovsko svarjenje, ali prijateljska

¹⁾ Jakob 5, 20.

pomoč na pravi način in ob pravem času, more srce grešnikovo ganiti in skorjo njegovih pregrešnosti predreti. Blagor mu, kdor je tako srečen, da je eno samo dušo rešil za nebesa! Ni je na zemlji srečnejše zavesti mimo te! pa tudi ne bolj neusmiljenih besed, mimo teh: „*Kaj me brigajo drugi; jaz imam sam saboj dosta opraviti*“.

Dolžnost grešnike in nevernike za čednost in vero pridobljevati veže vse kristjane, sosebnost pa duhovne, predpostavljene in tako imenovani pobožni spol. Položaj, v katerem je ženski spol v družbenem življenju, in sosebnost v krščanstvu, je tako časten kakor imeniten. Kraljestvo krščanskega ženskega spola je kraljestvo krščanske nравnosti, ali lepega krščanskega vedenja. Ženskam je izročeno apostolstvo pobožnega, čistega, lepega obnašanja in spodobnega vedenja, in ravno zato nimajo ženske skrbeti samo za hišni blagor, ampak morajo tudi gojiti družljive čednosti in jih varovati. In v resnici! krščanski ženski spol je že od prvih časov sv. katoliške cerkve do današnjega dne tako zvesto svojo nalogo izvrševal, da ga je jela sv. cerkev častno „*pobožni spol*“ imenovati. Ni ga naroda, ni je dežele na širocem svetu, da bi se ne imela ponašati s kako svetnico? Se-li ni morda gostokrat sv. vera ravno po srčnih in stanovitnih ženskah razširjevala in ohranila? O koliko mož ima se zahvaliti svojim pobožnim materam, da so prišli k luči sveti

vere, popustili pregrešno življenje in prišli na pot krščanske nравnosti in čednosti! O koliko žen je že pobožno in goreče molilo za svoje može! Gotovo od pobožne žene in matere prihaja vsa nedolžnost in sreča cele družine. Kar pobožna mati svojim otrokom od Boga in njegovega kraljestva vcepi v mlada srca, to požene globoko in široko korenine. In če pozneje korenine zlatih naukov in lepega zgleda poparijo krivi nauki in slabi zgledi hudobnega sveta, poženo vendar zopet ob svojem času, začno zopet zeleneti ter donašajo sad večnega življenja. Ako si je Bog v srcu matere postavil altar, je vsa hiša veža božja!

Ne čudimo se nad tem. Ženske v tem oziru namreč previdno ravnajo s duševno dedšino Marije in jo pridno goje. Ona, preč. Devica in Mati, ki je postala po svoji trdni, nekaleri veri in po sv. pokorščini rešiteljica vesolnega človeštva, zapustila je vsem devicam in materam, najkrasnejši zgled, kaka sv. gorečnost naj jih vodi v skrbi za rešenje tolikih duš. Znamenito je, da so se na posebno častenje Marije Device, kakor posamne osebe, tako celi narodje pokristjanili. Povsodi, kjer se je jelo Marijino ime spoznavati in častiti, napočil je — kakor z jutranjo zarjo — dan svetlobe in milosti, zginile so temote pregreh in zmotnjav, kokor se gotovo za jutranjo zarjo izza gorá zlato solnce prismehtja. Slavjanski, romanski, germanski, madžarski in drugi narodi izročevali so se

Marijinemu varstvu, in z njenim častenjem in z vero povrnila sta se v družine, krščanske občine in cele dežele, red in krščanska nravnost. To je zgodovinski pomen Marijinega častenja. Z blagoslovom križa stoji na enaki stopinji v vseh delih sveta zmaga Marijina. Zato so se in se še pobožni misijonarji, kateri od goreče želje gnani gredó v daljne čezmorske svetove, da bi nevernikom oznanovali sveti evangelij, pred vsem izročujejo v Marijino varstvo, ker le v njem vidijo poročstvo dobre prihodnosti in dobrega vspeha svojih težavnih misijonov. In kakor je Marija odrešenja jutranja zarja, ravno tako so v resnici pobožne žene poročstvo, jutranja zarja srečne prihodnosti. Kjer žene posnemajo veličastni zgled Marije, kjer zapopadejo in umevajo svoje poslanstvo, svoj misijon, kjer vero in nravnost zasevajo v družinskih krogih, tam vsiplja blagoslov križa na vse strani svoje blagodejne žarke. Ako bi se imela kedaj nesrečna dežela, kjer je poprej tekla zibelka krščanstva, a se sedaj turšk polomesec bleskeče, zopet pokristjaniti, zgodilo se bo to le tedaj, če bodo vzhodne žene kedaj prišle do spoznanja one dostojnosti in časti, za katero se imajo zahvaliti Marii, le tedaj bode sijala tudi njim in vsej deželi iz nebeških višav jutranja zarja zveličanja, ter časne in večne sreče. Zavoljo tega je pa tudi zastonj in brez vspeha vsa civilizacija in reformacija v izhodu, brez podlage krščanstva, zakaj trohleno drevo ne more obroditi sadú.

Pobožni častilci Marijini! o koliko srečnejši smo mi v primeru z onimi nesrečnimi deželami in narodi, kateri še tavajo v temoti nevere in strašni senci smrti! Zatoraj pa tirja že ljubezen do bližnjega, da vsi, kolikor nas je tako srečnih, biti v noročju sv. edino izveličavne cerkve, vsak po svoji moči storimo svojo dolžnost, da se božje kraljestvo na zemlji čedalje bolj širi, da z eno besedo spolnujemo Marijini svēt: „*Usmili se grešnikov!*“

V glavnem francoskem mestu Parizu, kjer se čednost in pregreha, vera in neverstvo v obilnej meri razodevajo, nahajate se jetnišnice z bolnišnico združena „*St. Lazarij*“ imenovana. V to jetnišnico zapirajo ženske hudobne, tatinske in vlačugarske, kjer morajo za kazen hoté ali nehoté delati raznovrstna dela, je pa tudi ta bolnišnica hiša pregrehe, stoka in največe nesreče, v katero se jemljó ponočne, vlačugarske ženske, okužene z najgršimi in najnevarnišimi nalezljivimi boleznimi. Okoli trinajst sto nesrečnih žensk je tû zaprtih, ki so v tri vrste ali razrede razdeljene. V prvem razredu so take, ki so v prvo prišle na ta nesrečen kraj; v drugem one, ki so že enekrate bile zasačene, in v tretjem so pa nepopoljšljivke. *Ženska je angeljček, dokler služi Gospodu Bogu, če se pa spridi in spači, je hujša kakor hudič.* Strašen je pogled nevkrotljivih žensk, ki so v posebni jetniš-

nici zaprte, vsa sredstva poboljšanja: ljubezen in ožstrost, plačilo in kazen, molitev in milost — vse vse je zastonj pri teh ženskah, nobena reč se ne prime njihovega spačnega, trdovratnega in kamnitega srca. Udale so se grehu, in vsled tega so postale služabnice in podložnice greha, kateri tira svoje sužnje, kakor se žival pelja v mesnico, v večno pogubljenje. Te nesrečne ženske ne mislijo več na to, kako bi se dal jarem greha otresti, ampak prepevajo in delajo hrup in dirndaj, divjajo in kričé, da človeku strah in groza presune mozeg in kosti. — In kaj menite, kdo streže tem nesrečnim stvarem? kdo jih straži, kdo jih vodi in oskrbljuje? Oh, zdelo se vam bo skoraj neverjetno, nedolžne stvari so, sestre od „*Marije in Jožefa*“ so, bratovšina, ki je nalašč za to ustanovljena bila, da bi sestre te bratovščine „*Jožefa in Marije*“ stregle v jetnišnicah popačenim in hudobnim ženskam. Večjega nasprotja si ne more človek misliti, kakor se nahaja med belo obleko nedolžnih nun in sivim oblačilom pokorjenk ali kaznjenk, večje razlike si misliti ni, kakor je med ono nedolžnostjo, ljubeznijo in izročitevjo samih sebe in med temi velimi in zdivjanimi obrazi. In v te npravno okužene prostore se dadó ti angeli polni ljubezni do bližnjega prostovoljno zapreti za celo življenje, polno truda, mrtvenja in zatajevanja samega sebe, dokler jim smrt plačila za vse to ne podeli. „*To je se ve da*“

rekla je častitljiva prednica samostana nekemu obiskovalcu, „to je se ve da za nevernike zastavica, toda vera nam jo ugane. To je moč vere, zakaj z vero premoremo vse. In tako živimo tukaj v veri med temi nesrečnimi zgubljenimi ženskami, kakor v vrtu, polnem najlepših dišečih cvetic.

Bog ne daj, pobožni častilci Marijini, da bi kar naravnost kacega nesrečnega grešnika brez usmiljenja obsodili, tem bolj pa zahvaljujte Boga, ako vas je obvaroval padca. Ako smo mi, kristjanje moji, tako srečni, da smo od prve mladosti v naročju edinoizveličavne svete cerkve, ni to naše zasluženje, ampak posebno delo božje milosti. Zatoraj se nočemo samo zahvaljevati iz globočin svojega srca za to Gospodu, ampak hočemo tudi si na vse kriplje prizadevati, da tudi drugi, ki niso udje naše sv. cerkve, ali pa dalječ oddaljeni od nje, pridejo k luči sv. vere, s poti pogubljenja na stezo večnega življenja. O da bi zapopadle posebno posnemovalke Marijine, žene in matere prihodnjega rodu, svoj visoki poklic v družinskem življenju, kot varhinje družinskega reda in javne nravnosti, svojim družinam in vsemu občinstvu svetile s krasnim zgledom trdne vere, pokorščine in ljubezni.

Molitev.

O Marija, pribežališče grešnikov, pomoč kristjanov! sprosi pri Bogu, da bi žarek milosti božje in jutranja zarja krščanske vere posijala tudi v one temne kraje, v katerih je še toliko naših bratov v temoti nevere; sprosi jim milost, da pridejo tudi oni k spoznanju pravega Boga in resnice, da bodo z nami en hlev in ena čeda. O da bi se vsi k tebi obračali, nebeška gospá, ki vse odevaš s solncem mirú, in ki imaš ves minljivi svet in sedmoglavega zmaja greha pod svojimi nogami! Sprosi nam milost, nebeška kraljica, prave krščanske ljubezni do ubozih, trpečih in do grešnikov, da bi jih s krotkostjo in milosrčnostjo pripeljali na pravo pot, da bi te potem vsi, Kraljica nebes in zemlje, v nebeških prostorih gledali od obličja v obličje in se s teboj na vekov veke veselili. Amen.

Edenindvajseti dan — edenindvajseti svèt.

Spoštuj postavo in gosposko!

Pobožni Marijini častilci!

Človek potova skozi življenje s tem namenom, da bi došel v višje, svetejše, nebeško življenje, ter ima ta svet bolj za tujo deželo, kakor za svojo pravo domovino. Bilo bi pa božjej volji nasproti, ako bi se človek na tem svetu ne hotel podvreči javnim državljanskim postavam, ki se tičejo državljanskega reda. „Dajte Bogu, kar je božjega“, pravi večna resnica, „in cesarju, kar je cesarjevega“. ¹⁾ Človek v gorečnosti za nebesa in za zveličanje duš nikakor ne sme prelomljevati državljanskih postav, dokler niso božjim naredbam ravno nasproti, on ne sme se tudi pregrešiti zoper spoštovanje gosposke. Dober in pravi kristjan spoštuje zapovedi, kakor jih je Marija, katera je bila še celó poganskim postavam pokorna v vseh rečeh, ki niso bile naravnost zoper božje zapovedi. Premišljujmo tedaj danes Marijini svèt, ki se glasi: „*Spoštuj postavo in gosposko*“!

¹⁾ Luk. 20, 25.

Ako bi moral človek sam za-se odločen od vsega sveta živeti, kako težko bi mu bi mu bilo, skrbeti samemu za telo in dušo. Zato je Bog neskončno modri vse tako vredil, da živé ljudje skupno, da se eden drugemu podpirajo, in delajo tako za občni blagor. Po večnem božjem sklepu bi se ve da imela biti ena sama človeška družba, v katero bi bili vpisani ljudje vesolnega sveta, imela bi biti ena sama družba, in sicer *vesoljna krščanska cerkev*. In kako bi bil srečen ves narod že tukaj na zemlji, ko bi se posamezni njegovi udje v vsem djanju in nehanju pobožno in pravično ravnali po Jezusovih naukih! Ne bilo bi ne skrivnega ne javnega pretakanja krvi, ne skrivnih ne javnih spletek in krivic, ne bilo bi nobene goljufije, nobenih pravi in nobenih preprirov. Toda, ker ne pripadajo vsi ljudje k pravej katoliškej cerkvi in ker žali bože! tudi pravoverni kristjanje ne spolnujejo vselej božjih zapoved: je že od nekdanj Bog, vladavec vesoljnega sveta, v svojej premodrej previdnosti tako uredil, da naj raznovrstna ljudstva in narode, da naj posamezne dežele vlada določna gosposka po dotičnih zakonih, ki vežejo kakor posamezne, tako vse državljane sploh. Dežel-nemu vladarju in po njem postavljenej gosposki je Bog izročil oblast, dajati postave, ter skrb, da se spolnujejo, prelomljevalci pa kaznujejo. V teh postavah mora vsak državljan imeti poročstvo brambe zoper napade in krivico, ki mu jo utegne kedaj

hudoben človek storiti. „*Vsak človek*“, piše apostelj, „*bodi višjeje oblasti podložen; ni namreč oblasti od drugod, kakor od Boga; katere pa so, so od Boga postavljene*“. ¹⁾ Ravno zavoljo tega piše se pa vladar „po milosti božji“, in ni ga človeka, ki bi mu postavno zamogel oblast vzeti, ker je ravno ni od ljudi, ampak od Boga prejel.

Iz tega izvirajo dolžnosti, katere vežejo vsakaterega krščanskega podložnika v oziru njegovih od Boga postavljenih viših, namreč: spoštovanje, pokorščina in molitev. — Spoštovanje — zakaj gosposka je od Boga pooblaščenca, vse zaukazovati, kar utegne biti v prid narodov. V nekem obziru nadomestuje tedaj gosposka Boga, in vsled tega ne sme spoštovanje do gosposke samo na zunaj kazati, ampak prihajati mora iz dobrega srca. Že v sv. pismu beremo: „*Bojte se Boga in spoštujte kralja*“. ²⁾ — Pokorščina, — saj ona je ravno očitno znamenje spoštovanja, ki ga imamo do svoje gosposke. In sicer moramo radi, točno in vsak čas ubogati gosposko, *dokler nam take reči za-ukazuje, ki se skladajo z našo vestjo, verskim prepričanjem in z božjimi naredbami*. „*Pobožni moramo biti*“, pravi apostelj, „*ne samo zavoljo strahovanja, ampak tudi zavoljo vesti*“. ³⁾ Kristjan ne poprašuje dolgo: zakaj ta, zakaj ona postava? on se nima za modrejšega mimo naprejpostavljenih, ter

¹⁾ Rim. 13, 1. ²⁾ I. Petr. 1, 17. ³⁾ Rim. 13, 5.

ne sodi njihovih naredeb po kakem predrznem načinu, namreč podvrže se vselej, mnenju naprejpostavljenih, bodisi to v godnih ali neugodnih postavah v oziru njihove ostrosti. S to pokorščino in spoštovanjem združuje kristjan še molitev za svojega vladarja in predpostavljene; zakaj ti potrebujejo obilnega božjega razsvetljenja in obilne pomoči, da zamorejo svoje velike dolžnosti točno splovnati v blagor deželi in k sreči svojih podložnih. „*Prosim vas tedaj*“, piše apostelj, *pred vsemi rečmi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočanja in zahvaljenja za vse ljudi, za kralje, in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsej pobožnosti in čistosti, zakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogom, našim Zveličarjem*“¹⁾.

V zavesti, da je Marija zavetnica in pribežališče vsega življenja, so že od nekdaj ljudstva in narodje, tako podložniki kakor naprejpostavljeni, zatekali se pod njeno mogočno brambo, na čelu naša ljuba domovina, katoliška Avstrija. Že od prvih stoletij sem, je Marijino častenje pri nas se nekako udomačilo, in podoba nebeške matere ne kinča samo naših cerkvá in naših pobištev, ampak bleskeče se tudi na banderih in zastavah. Komur bije domoljubno srce, mora pač vsak biti hvaležen veličastnej zavetnici Avstrije, Marii, da je ravno ona bila, ki jo je v hudih stiskah na čuden način rešila strašne nesreče in pogina. V

¹⁾ I. Tim. 2, 1—3.

resnici Marija, preč. Devica, zasluži častno ime: „*Patrona Avstrije*“, „patrona ali varhinja Avstrije“, zakaj, ko se je mislilo, da je Avstrija od vseh zapuščena, je ona imela nad našo domovino razgrnjen svoj brambovski plajšč. Porok temu sta dva praznika, katera praznuje z nami vesoljna katoliška cerkev v spomin na prečudno varstvo Marijino, pod katerim je bila Avstrija oteta silnih sovražnikov. „*Roženkranska nedelja*“ v spomin na pomorsko zmago pri Lepantu nad turškim polomescem, 7. oktobra 1571, in praznik „*Ime Marija*“, v spomin osvobodjenja Dunaja obsedanja Turkov, 12. sept. 1683. To pričajo tudi neštevilne cerkve in božje poti, katere se v naši milej domovini nahajajo; in slednjič so glasne priče neštevilni spominki, kipi in malarije, ki se skoro po vseh avstrijskih mestih, ob vseh glavnih cestah, po vseh hišah, po vseh hribovih in dolinah Mariji v zahvalo za podeljeno pomoč ob uri stiske postavljeni. Tako se razvija pred našimi očmi podoba Marije, naše nebeške varhinje in pomočnice, in kdo ne bi ganjenega srca in s povzdignjenim glasom v lavretanskih litanijah molil: *Marija, pomoč kritsjanov, prosi za nas!*?

Ko je še bilo veliko nemško kraljestvo edino v veri, potovalo je veliko Nemcev vsako leto v Rim, da bi molili na grobéh prvakov aposteljnov sv. Petra in Pavla ter se poklonili Petrovemu namestniku, sv. očetu,

rimskemu papežu. Zato pa je v Rimu leta 1399 sezidal nek pobožen Nemec *Janez Peter iz Dortrechta* veliko poslopje, za prenočišče in preskrbljišče v Rim prihajajočih Nemcev, in nek klerik iz *paderbornske škofije*, *Peter Niemski* z imenom, je še s svojim premoženjem povekšal ta blagodejni ustav. Temu poslopiju je bila kmalo po tem še prizidana nemška narodna cevkev, ki je posvečena materi božji. Tudi se je ustanovila nemška bratovščina, katera se zavezuje moliti in druga dobra dela opravljati na korist svojih živih in umrlih soudov! Ker se je za verne duše toliko molilo in darovalo, imenovali so potem ta „hospic“ s cerkvijo vred: „*S. Marija de anima*“, kakor se še dandanes imenuje. Grb „*Anime*“ je že iz starodavnih časov presv. Devica z božjim dedetom Jezusčekom, sedeča med dvema klečečima podobama, kateri predstavljate verne uboge duše pod prerutami nemškega orla. Pokrojitelj te naprave je vsakratni Avstrijski cesar. Koga bi ne ganil ta grb „*Mati božja z Jezusčekom*?“ saj ne bó ne premore imenitnejše stvari, kakor Marija, katere sin nas je prišel rešit na svet greha in večnega pogubljenja.

Pobožni Marijini častilci! Kjer se vije veliko slavevencev okoli Marijine podobe, ne sme ga manjkati tudi venca pravega domoljuba. S hvaležnim srcem spoznavajmo, da je Marija zavetnica naše mile domovine, bodimo trdni v veri, katero smo podedovali

od svojih praočetov in jo hrabro branimo pred vsemi napadi današnjega svobodomiselnega sveta. Z vero je ravno taka, kakor ž nedolžnostjo; kdor je ne brani, jo izdaja in z nogami tepta! Živimo vselej tako, da bode Marija zmiraj rada ostala naša varhinja.

Molitev.

O Marija, sprosi nam milost pri svojem božjem Sinu, da bi živeli v ljubezni in miru, v slogi, edinosti in pravičnosti vsi narodje med seboj. Varuj našo mило domovino vseh vnanjih in notranjih stisk in nevarnost! Čuj nad duhovsko in deželsko gosposko, da pospešujejo vse, kar je k božji časti in naši časni in večni sreči. Varuj vse stanove, služabnike sv. cerkve, hrabre vojščake, zveste in domoljubne uradnike, pridne državljane, varuj vse pridne in pobožne kmete, hišne očete in matere in vso njihovo družino, vse njihove otroke, na katerih sloví cela prihodnost. O sveta naša varuhinja, raztegni nad nas vse svoj brambovski plajšč in nas blagoslovi. Tebi priporočamo vse svoje djanje in nehanje, naše življenje in našo smrt. Amen.

Dvaindvajseti dan — dvaindvajseti svèt.

Vse za Jezusa!

Pobožni Marijini častilci!

Dosedanji Marijini svétje so se tikali tega, kar nam je storiti in opustiti, da zavarujemo svoje duše zveličanja; zadevali so sredstva, s katerimi zamoremo v vseh položajih življenja izvrševati to, kar je Bogu dopadljivo in duši v dosego njenega cilja neobhodno potrebno. Naslednji svétje, ki jih bomo še v teku tega meseca od Marije slišali, se bodo pa ozirali in nanašali na nagib ali nagon vsega našega djanja, in na sredstva, s katerimi nam je mogoče to gibno moč zmeraj delavno v nas ohraniti. Povod vsemu našemu djanju in nehanju mora dajati čast in hvala božja; iz ljubezni do Boga moramo opravljati dobra dela, katera so ravno pod tem pogojem zaslužilna za večno življenje. Bog se je pa razodel po svojem sinu, Jezusu Kristusu, kateremu se imamo zahvaljevati za odrešenje in posvečenje. Kakor je Marija svoje dni v Kani Galilejski ob priliki ženitvanja starešinom rekla: „*Kar vam bo on (Jezus) rekel, to storite*“: tako nam ona tudi danes daja enaki svèt: „*Vse za Jezusa*“!

Jezus je vse za nas. On je sprava za vse grehe vesoljnega sveta; po njem zadobivamo pri pravi spokornosti odpuščanje grehov, odpuščanje časnih in večnih kazni, pri njem tolažbo v trpljenju in vse potrebne milosti, katerih potrebujemo v vojskovanju proti sovražniku našega izveličanja. Kamorkoli obrnemo svoje okó v božjej veži, povsodi je Jezus. On je za nas *začetek, sreda in konec* vsega. On je naša pomoč v pokori, naša tolažba v britkostih, naša podpora v skušnjavi; z eno besedo: ni nič dobrega, nič svetega, nič lepega, nič veselega, da bi ne bil on s svojim služabnikom. — In sicer je Jezus vse za nas iz gole ljubezni. Za vsacega iz med nas vseh je prelil svojo sv. kri in pripravljen bi bil še enkrat priti z nebes na zemljo in umreti še enkrat za vsacega, ko bi to potrebno bilo. — Da še več, on je v naši sredi in ima največe veselje bivati med človeškimi otroci. Če so nebesa samo zato nebesa, ker je Jezus v njih, zamogli bi se na posled čuditi, zakaj bi se ne bil svet že v nebesa spremenil, ker Jezus tudi na zemlji biva. Oh, to prihaja od tod, ker nam je pripuščena nesrečna oblast, žaliti ga. Vzemite to iz sveta, in hipoma so nebesa tù. Sedaj zapopadem, zakaj so nekatere pobožne duše nagnjene zakrament presv. Rešnjega Telesa s zaupnim pogledom preišljevati. To je znamenje goreče pobožnosti, katera se s hvaležnim srcem vsega spominja, kar je Jezus iz ljubezni do nas

storil; da je prišel ne samo zato, da bi grešnike rešil, ampak da bi tudi za-nje umrl, da ni samo ustanovil sv. cerkev, ampak nam tudi presv. zakrament ljubezni njegove v večni spomin zapustil. Vse to je storil Jezus za nas in sicer edino iz tega vzroka, da bi si našo ljubezen naklonil.

Se mar preveč od nas zahteva, ako nam daje Marija ta dobri svèt: „*Storite vse za Jezusa?*“ t. j. kar storiš, o kristjan, opravi vse v trdni veri v Jezusa Kristusa, ki ti je z besedo in djanjem pokazal pot k večnemu življenju, v zaupanju nanj, ki nam je s svojo smrtjo vse milosti pridobil, in iz ljubezni do Jezusa, ki nas je do smrti ljubil, z eno besedo: *vse stori k večji njegovi časti*. — Pa me morda poprašaš, kako se more to zgoditi? Poslušaj me! *Moli ali delaj, vj-skuj se ali počivaj, trpi ali umiraj*: zmeraj in povsod veljajo besede aposteljna, ki pravi: „*Vse karkoli delate z besedo ali v djanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in zahvalite Boga in očeta po njem*“.¹⁾ vselej govori: *Jezus tebi živim, tebi umrjem, tvoj sem živ in mrtev*. Nanj bi morale biti obrnjene vse naše misli in želje, on bi nam moral biti vodilo pri vsem našem djanju in nehanju, naše najljubše in prijetnejše opravilo bi morala biti skrb za množenje njegove časti in slave. — Toda oh, presladki Jezus, kaj smo storili do danes za te, za tvojo

¹⁾ Kološ. 3, 15.

čast. Se ozremo na kak sv. križ, pa nas komaj nekoliko gane. Slišimo veliko o tvojem trpljenju, pa suho ostane naše okó in mlačno naše srce. Poklekujemo k molitvi, ali komaj smo v stanu četrť ure svoje misli na te, o Jezus, obrnjene imeti. Gremo v tvoje svetišče, in se komaj priklonemo pred tvojim tabernakeljnom. Oh to so redka, slaba znamenja naše ljubezni! *Ubogi Jezus Kristus!* imel je navado izgovarjati sv. *Alfonzi*, *ubogi Jezus Kristus!* kdo misli nanj, kdo se briga za njegovo čast in slavo. — In vendar je tako prijetno mu služiti, zakaj ta služba daje duši angeljski značaj. Zahajajoče solnce z vsemi svojimi bleskečimi barvami, zvezdnato nebó, gore z vsem svojim kinčem, in morje z vsem svojim bogastvom, dišeči travniki s svojo krasno zeleno in pisano obleko, oni vsi niso na pol tako lepi, kakor ena sama duša, ki v trpljenju navadnega življenja v tej dolini solz Jezusu iz ljubezni služi. In nas bi ne ganila božja ljubezen, ki od srca do srca hodi, da bi kje vnela kako srcé? Oh, storite vendar kaj iz ljubezni do Jezusa! Vsako djanje, naj bode na videz še tako svetno: kakor hitro se iz dobrega namena storí, je zaslužno in Bogu dopadljivo. Vse za Jezusa se pravi toliko kakor: vse iz ljubezni do Jezusa, vse k njegovej časti.

Kar je Jezus za nas storil, in kaj imamo mi za Jezusa storiti, steka se v svoje središče, v Marijo, preč. Devico, zakaj ona ni

bila samo izvoljena za mater božjo, ampak tudi za našo srednico in besednico pri njenem božjem sinu, Jezusu Kristusu. Če tedaj Marijo častimo, se strinja to češčenje tako z Jezusovim namenom, kakor z našim lastnim dobičkom, da! mi veliko veliko pripomoremo k povišanju božje časti, ako Marijo po vrednem častimo. Vsa cerkvena zgodovina nam spričuje, kako je Jezusu pri srcu častenje njegove presvete matere. Iz ljubezni do nje je Kristus Jezus zapustil nebesa in stopil na grešni svet in zasluženje Marijino je postavilo gotov čas Kristusovega učlovečenja. In tako je postala Marija dedšina vseh ponižnih in vernih kristjanov: čim bolj se širi njena pobožnost, tim bolj narašča se število svetnikov. — Svetniki so se izšolali v njenej ljubezni. Greh ga nima večega sovražnika, mimo Marije, zakaj peklenški duhovi tresejo se pri izgovarjanju njenega imena, in že sama misel na Marijo, kolikokrat ne obvaruje človeka pred grehom! Nikdo ni v stanu Sinu božjega častiti, da ne bi ob enem rastel tudi v ljubezni do Marije; nihče ni v stanu mater ljubiti, da bi se njegovo srcé ne vnelo tudi za sina. Zato jo je tudi Jezus Marijo izvolil načelnico svoje cerkvi, da bi za dobre, pobožne katoličane bila poroštvo vseh milost, svojim sovražnikom pa v spodtıkljej. Se je-li temu čuditi, ako je Jezusovo častenje nerazdeljivo od Marijine pobožnosti? Vsako psovanje krivo-

vercev zoper Marijino čast, ki si je prizadeva verni katolik na kateri čin ljubezni ali hvaležnosti za njeno neomadeževano spočetje in neoskrunjeno devištvo, zopet poravnati, daje nam priliko tudi Jezusovo čast pospeševati. Vse, kar storimo iz namena, da bi se Marijino češčenje pomnožilo in da bi druge vneli za Marijino čast, je zasluženje pred Jezusom Kristusom, kateri nam bode vse to stotero poplačal. In to v resnici ni težko.

Na Laškem živela je plemenita gospá, ki je že od mladih nog razodevala posebno veselje do lepih oblek in novih krojev ali nošenj. Roditelja poslala sta jo v nek samostan v odgojo; pa ves čas njenega bivanja v samostanu pečala se je samo z bedastimi nečimurnostmi tega sveta. Vsa svoja mlada leta preživela je v lahkomišelnostih. Potem bi bila rada stopila v zakon, in ker se je bila njena sestra bogato omožila, bila jej je za to strašno nevošljiva, ter od tačas postala je tako sitna in zaporna, da je ni hotel nihče snubiti in nihče se jej bližati. Želja očetova je sedaj bila — Bog ga vedi iz kacega vzroka — da bi v samostanu ostala; in če ravno ni čutila v sebi nobenega poklica za samostansko življenje, menila je, da se to ravno tako, kakor kaj drugega navadnega, zgoditi more, ter stopi kot sestra Hijacienta v samostan tretjega reda sv. Frančiška. Prva njena skrb je tedaj bila, da si je s svojim obilnim denarom

veliko sobo z najlepšo pohišno opravo si dala napolniti, in sicer po najnovejši modi. Zanemarjala je samostanski red in njegove postave, in če bi bila tudi katero spolnila, jo je le mlačno in le površno. V svojej nečimurnosti ves dan ni na kaj družega mislila, kakor sama na-se. — Tako je živela skoraj deset let; sedaj jo obišče Bog s hudo boleznijo, v katerej je želela, da bi se poklical samostanski spovednik. Ko pa ta zagleda njeno sobno bogato opravo, ni je hotel spovedati ter pravi: „Nebesa ni Bog stvaril za take, kakor si ti“. „Kaj“, zapije sestra, „ali ne morem se zveličati?“ — Edino sredstvo, pravi spovednik, če hočeš zveličana biti, je, da prosiš odpuščanja Boga, da popraviš pohujšanje, katero si dajala s svojim življenjem, ter da začneš novo življenje. Na te besede se zjoka bolnica, podá se v refektorij, v sobo, v katerej se navadno zajutrka, kosi in večerja — kjer so bile ravno vse nune pri kosilu zbrane, pade pred-nje na kolena in jih prosi odpuščanja zavoljo danega pohujšanja. Sicer je od časa do časa nazaj padla v svoje prejšnje nečimurnosti, ali počasi se je vendar znatno poboljšala; vest pa je ni nehala gristi in ker jo je Bog pogostoma s kako boleznijo obiskal, se je čisto in popolnoma udala tako milosti božji, da se je jelo tajati njeno srce od ljubezni do Boga in da je svetnica postala ¹⁾).

¹⁾ Hyacintha Maris cotti, kan. 1870 od Pija VII.

Ta tolažilna povest nam kaže, pobožni častilci Marijini, da človek more svetnik postati, ne da bi se vadal v nenavadnih djanjih mrtvenja in posebnih duhovnih vajah, kakoršne sicer navadno zahtevamo od svetnikov. Ne da bi čudeže delali in strašansko pokoro, zamoremo si posebna znamenja svetnikov prisvojiti, in ta so zraven gorečnosti za božjo čast in zveličanje duš, sočutje z Jezusom, vsled katerega smo vedno pripravljeni vse za Jezusa storiti, trpeti in prenašati. Kdor Jezusa v tej obilnej meri ljubi, in kdor je za to prejel nenavadnih darov milosti božje, ta je svetnik, čeravno je kakor Hijacinta svojo dušo omadeževal z obilnimi odpustljivimi grehi, in leta in leta živel v mlačnosti in napolspokornosti. Zajemajmo iz tega novo srčnost in začnimo z nova lepo spodbudno življenje, čeravno smo morda že večkrat zastonj to poskušali. Kar nam še zdaj manjka, obstaja v tem, da v ostalih svojih letih posnemamo Hyacinto. In kako nam je to mogoče? Če spolnujemo Marijini svèt: „*Storimo vse za Jezusa!*“ Pa če bi se nam to kedaj pretežavno dozdevalo, tedaj obrnimo se polni zaupanja na Jezusovo deviško mater, katerej on ne more nobene prošnje odreči, da nam ona pri Bogu izprosi ljubezni do njenega božjega sina, Jezusa Kristusa. Molimo tedaj k Mariji z besedami necega svetnika tako-le:

Molitev.

O kako srečen bi bil, ko bi mogel svojo kri v to postaviti, da bi vsi ljudje ljubili Boga! Prihitite mi na pomoč vse božje stvari in hvalite mojega Boga! O moj Bog, kako bi te jaz, nevredna stvar, hotel ljubiti, ko bi imel tišoč src; o da bi jaz imel v posesti srca vseh ljudi, da bi te tako zamogel ljubiti! Kakšna radost in veselje bi to bilo za mojo dušo! Jaz hrepenim z vso gorečnostjo te ljubiti, s kakoršno so te ljubili angelji in svetniki; rad bi te tako ljubil, kakor sta te ljubila, o moj Bog, sv. Jožef pa Marija; jaz bi te rad ljubil, kakor te edinorojeni sin sedaj v nebesih ljubi in te bode ljubil na vekov veke. Amen.

Trindvajseti dan — trindvajseti svet.

Poveljučuj Gospoda!

Pobožni Marijini častilci!

Pobožni sklep, ki smo ga včeraj storili, vse za Jezusa storiti, bode se le tedaj izpeljal, ako se zvesto in goreče vsega spominjamo, kar je ravno Jezus prestal za nas, namreč Odrešenik in Zveličar. Premišljevanje njegove neskončne ljubezni do nas revnih Adamovih otrok naj bode naša jutranja in večerna molitev, kakor nas že sv. cerkev po zvonanju dan za dnevom opominja te svete dolžnosti, da naj se v mislih in besedah zahvaljujemo Jezusu za njegovo odrešenje. Le po takem premišljevanju njegovih milost, vname se naše srce hvaležne ljubezni, katera se sama ob sebi razodeva v hvalnih in poveličevalnih molitvah, brez katere ni misliti čeznatornega zaluzenja gledé djanja in nehanja našega. Toraj se pa glasi daljni Marijini svet: „*Poveljučuj Gospoda*“. Ona sama izvoljena mati vsega človeškega rodú, dala nam je v tem najlepši zgled, zakaj kakor se rožnato popovje v nežne cvetice razvija: tako je tudi Marija razvila svojo dušo v prečudno krasnej poveličevalnej pesmi „*Magnificat*“.

Molitev blaži človeka, zakaj v molitvi se pogovarjamo z Bogom, kakor angeli v neprenehanih hvalnih pesmih povečuje trosv. Boga. Da še celo človek ima nekako prednost pred angeli, zakaj ti zakrivajo svoja obličja iz sv. strahu v občenju z Bogom, mej tem ko mi ljudje smemo prav zaupljivo govoriti s svojim Bogom. *Sveti Krizostom* imenuje to čast, kakoršne še angeli nimajo. In v resnici! Kaj nam more nadomestiti občenje z Bogom? Vse, kar na svetu uživamo, dobiva svojo ceno le iz ozira na Boga, ki je vse dobrote sveta ustvaril. Pobožna duša išče Boga povsodi in ga tudi povsodi najde. Iščeš modrosti? Občenje z Bogom te je uči; sv. razpelo je bilo za sv. *Tomaža Akvinskkega* cela bukvarnica. Iščeš ljubezni in prijateljstva? Bog je ljubezen ¹⁾. Iščeš tolažbe? Iščeš sreče in blagra? Na blagoslovu božjem je vse ležeče. Išči, kar koli hočeš, z Bogom najdeš vse, brez Boga ničesar. Gotovo tedaj ni ga boljšega in lepšega opravila, kakor da pozabiš sam na-se in na vse časne skrbí, ter da svojo dušo povzdiguješ k Bogu. To občenje z Bogom po molitvi povzdiguje človeka nad vse nečimurne zemske, minljive stvari, ter mu delí ono dušno žlahtnost, ki znači vse svetnike. V tem presrečnem občenju z Bogom zamore človek zapopasti besede Psalmistove: „*Blagor človeku, kateri ne hodi po svetovanju*

¹⁾ I. Jan. 4, 16.

hudobnih, in ne postaja na potu grešnikov in ne sedi na stolu kuge; temuč ljubi postavo Gospodovo, ter noč in dan premišljuje njegovo postavo!"¹⁾ Iz tega občevanja z Bogom izvira pobožna vera, katere blagodejno moč smo že v teku tega meseca premišljevali, namreč ona otročja vera, ki je znamenje velike in močne duše; kajti kdo je večji, kakor oni, ki se ponižuje pred Bogom? O da bi tedaj vrednost in ceno molitve prav zapopadli in ubogali na Marijini svèt: „*Poveljučuj Gospoda!*“

Če se že iz rečenega dá posneti vrednost molitve, ker blaži dušo, povekšuje jo še to, ker z molitvijo veliko pripomoremo k poveličanju božjemu. Zakaj kdor moli, poniža se pred Bogom in povzdiguje svojo dušo iz zemeljskega praha v nadzemske višine, ne daje na ta način samo svoje slabosti in pomoči potrebnost na znanje, ampak razodeva ob enem tudi velikost, moč in veličastvo božje, katero je vse ustvarilo, vse ohranjuje, vse vlada. Razodevanje tega duha je tako imenovana hvalna in poveličevalna molitev. Zakaj v prosilni molitvi ima človek sam sebe, svojo revščino pred očmi, ter prosi, da bi se mu pomagalo; zahvalilna molitev je naravni iztok hvaležnosti za tolike in tolikokratne prejete dobrote; toda pri častivni in poveličevalni molitvi se združi moleči človek v hvalni

¹⁾ I. Ps. 1—2.

pesmi izvoljenih in prepeva ž njimi: „Svet, svet, svet je Gospod vojskinih trum, nebo in zemlja sta polna njegovega veličastva“ ¹⁾. Hvali in opeva se Bog zavoljo njegovega veličastva, dobrote, mogočnosti, čistosti in lepoto, vošči se mu sreča, da je to, kar je, in da mu ga ni enacega; vsi angeli in svetniki se pozivljajo, da bi ga z vso močjo in po vrednejšem poveličevali njegovo veličastvo, kakor jo zamoremo mi zemljani. Da v svojej prevelikej ljubezni upa se duša dvigniti tako rekoč v naročje božje, da bi zvesto poslušala milo ubrane glasove veličastnih pesmi, ki se razlegajo mu čast in slavo po vseh nebeških prostorih. V resnici ni si je misliti večje zvestobe in večje ljubezni stvari do stvarnika, ne vrednejšega častenja, kakor je otročje poveličevanje Boga, ki je naš oče. *Bog, za vse in za tega delj vse za Boga, v tem obstaja vsa vera.* Oh kako je tedaj mogoče, da ima toliko kristjanov svojo vero, svojo molitev za mrzlo prazno, suho zunanjo obliko, pod katero skrivajo svojo vernost in poštenost, da bi pred slepim svetom za take veljali!

Povzdignimo svojega duha k prekrasnemu zgledu hvalne in poveličevalne molitve, ki ga nam je Marija sama dala, ko je v veličastnem „*Magnificat*“ zapela: „*Poveličuj moja duša Gospoda in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju Velike reči mi je*

¹⁾ Iz. 6, 3.

*storil on, ki je mogočno in sveto njegovo ime“*¹⁾. Navzeta božjega veličastva je jej ljubše in njena najslajša misel z Bogom se radovati. Tiho pa srčno premišljuje božja djanja in njegova sv. pota, in se čuti presrečno v tem, da se mu zamore v ponižnej pokorščini podvreči. O presrečna Marija! Ona spoznava božjo vsegamogočnost iz tega, kar je Bog nad njo storil; ona spoznava svetost njegovega imena po sinu vsegamogočnega; ona spoznava božje usmiljenje, ki se razteza od roda do roda. Po vsej pravici imenujemo Marijo srečno za to, ker je z Bogom občevala. V človeškem življenju je navadno, da začne kdo še le po vihnem in po britkih skušnjah polnem življenju spoznavati božjo mogočnost in svetost. Ne tako Marija, ki se je v cveteči dobi svojega življenja kot nežna devica popolnoma Bogu darovala. Utopljen v svetej navdušenosti povzdiguje svojo nedolžno dušo v nadzemeljske višine, od koder spregleda ves blagoslov odrešenja od njegovega početka notri do spolnitve, zakaj z radostnim in s hvaležnim srcem je zapela: „*Sprejel je Izraela, svojega služabnika, in se je spomnil svojega usmiljenja. Kakor je obljubil našim očakom, Abrahamu in njegovemu zarodu na vekomaj*“²⁾. Tako nam Marija z lastnim zgledom priporočuje svet: „*Poveličuj Gospoda*“!

¹⁾ Luk. 1, 49. ²⁾ Luk. 1, 54—55.

Pobožni Marijini častilci! Posnemajmo Marijo ter obračajmo vse svoje življenje v povelečevanje božje v besedi in djanju. Saj nas k temu tudi že apostelj opominja, ko pravi: „*Molite brez prenehanja*“, ¹⁾ in: „*Ali jeste ali pijete, ali kaj družega delate, vse k časti božji delajte*“. ²⁾ V resnici pobožna duša že tako rada v povelečevalnih pesmih povzdiguje svojega duha k Bogu, zakaj nikjer drugje se ni v stanu tako pomeniti in nikjer drugje tako zastopljena biti, kakor v molitvi. Ako ni še tedaj tvoja duša v resnici pobožna, poskušaj vendar enkrat, Boga v molitvi hvaliti in povelečevati, in prepričal se boš, kar pravi nek škof: „*Molitev je dušni ključ*“. *Molitev te popelja k veri, vera k Bogu.* Pa moliti moraš v resnici, stanovitno in ne razmišljeno, kakor je molila Marija, zakaj nihče ni v stanu dvema gospodoma služiti. Stori tako, kakor se pripoveduje o sv. *Bernardu*, da je pri vstopu v cerkev tako-le govoril svojim mislim in opravičilo: „*Vi ostanete med tem časom, ko bom jaz notri molil, lepo zunaj, zakaj med molitvijo so vse moje misli in vsi moji čuti božji*“.

Živel je svoje dni mladeneč zlahtnega rodú, ki je veliko dežel prehodil, ter tudi med krivoverci in brezverci dolgo bival. Med njimi imel je priliko seznaniti se z

¹⁾ I. Tes. 5, 17. ²⁾ I. Kor. 10, 31.

vsemi hudobijami in še kar je bilo najhujše, bilo je to, da je prišel ob najdražji zaklad, ki ga je od svojih dobrih staršev podedoval, ob vso vero. Čez nekoliko let pozneje gre k nekemu že od nekdaj znanemu duhovniku, ter mu odkrije svoj žalostni stan, — toliko srčnosti in moči je vendar še imel. Ta ga sprejme kakor oče zgubljenega sina, ga opominja ljubeznjivo, naj ne zgubi srčnosti, in da naj vsaki dan, ko vstane, prav pobožno moli Marii na čast eno „Češčenomarijo“ in naslednjo molitvico: „*Moja Gospa in Mati! v znamenje, da sem tvoj, darujem ti danes svoje oči, svoje ušesa, svoj jezik, ter sebe popolnoma. Danes hočem tvoj biti; varuj in brani me, kakor svojo lastnino*“. Poprosi ga duhovnik, da naj tudi zvečer, preden se uleže spat, to molitvico goreče opravlja. Čez nekoliko let potem vrne se ta mlad mož nazaj k ravno temu duhovnu, kateremu se je zdelo, da se je od ta čas močno spremenil, zakaj rekel mu je: „*Meni je bilo tako pri srcu, kakor da bi kacega svetnika spovedoval*“. Praša ga po vzroku, da se je tako spremenil. Mladeneč se zjoka in pretaka vroče solze hvaležnosti ter pravi: „*Pobožnost, ki ste mi jo Marii v čast naložili, mi je pomagala; ostal sem zvest svojej obljubi, in to mi je dajalo moč, da sem premagal samega sebe; Bogu bodi zato čast in hvala*“!

Tudi mi se nočemo utruditi, Boga hvaliti in častiti zavoljo neizmerne ljubezni,

ki nam jo slednji dan skazuje in neštevilnih milost, ki nam jih delí. Pa tudi čast in slavo nebeške božje matere hočemo oznanovati, ki nam je dala modri svet: „*Poveljučuj Gospoda*“! Mi hočemo v tej priljubljenej šmarničnej pobožnosti navdušene besede prečastite Device v hvalnej pesmi „*Magnificat*“ na-njo samo obračati in polni radosti in veselja pred njenim obličjem pasti na svoja kolena, ter goreče in iz srca ta-kole moliti:

Molitev.

Poveljučuj moja duša Gospoda, in moj duh veseli se v Bogu mojem Zveličarju! Ozrl se je na tvoje čednosti, ki te, o preč. Devica, lepšajo, in zavoljo tega imenujejo te srečno vsi rodovi, sosebno današnji, ki so tako srečni, da so doživeli tvojo največo zmago in slavo. Velike reči je nad teboj storil Gospod, on, ki je vsega-mogočen in sveto njegovo ime. On kaže povsod svojo moč in bode vse one, ki so napuhnjenega srca in sovražnega duha razkropil s svojo mogočno roko. Usmilil se bode svojega ljudstva, kakor je obljubil, ter

ga oblagodaryl z milostmi in nebeškimi dobrotami, katerih potrebuje. Čast bodi Bogu očetu, sinu in sv. Duhu sedaj in vekomaj! Amen.

Štiriindvajseti dan — štiriindvajseti svet.

Posvečuj nedeljo!

Pobožni Marijini častilci!

Naše življenje, kakor smo slišali včeraj, naj je vedno češčenje božje. Bog pa je v svoji večni modrosti posebno en dan v tednu k svoji časti in hvali odločil, to je nedelja ali Gospodov dan. V stari zavezi praznovala se je v ta namen sabota, ali cerkev določila je nedeljo, kateri dan je vstal Kristus od smrti, ter tako ne samo veličastno dokončal svoje odrešenje, temuč nam dodelil gotovost, da tudi naša trohljiva telesa v dan sodbe vstanejo v novi lepoti in svetlobi. Nedelja je toraj v resnici dan češčenja mogočnosti in veličastva Gospodovega, in po pravici nam pravi Marija, mati dobrega sveta: „*Posvečuj nedeljo*“!

Praznovanje vstajenja Gospodovega, to je nedelja, pričuje nam pa pred vsem resničnost naše vere. Sv. apostelj Pavel piše:

„Če Jezus ni vstal, je prazna naša vera“! ¹⁾
 In v resnici, kaj bi bila pomagala smrt Kristusova brez zmage vstajenja? Ta resnica pripeljala je celó nevernega Tomaža k veri. Tudi sv. Avguštín piše: „Vstajenje Gospodovo je tolik čudež, da moramo verovati“. Zakaj če je Kristus vstal od smrti, je pravi Bog; če je pa pravi Bog, je tudi njegov nauk božji, če je njegov nauk božji, je tudi njegova vera božja vera. V resnici poročstvo našega odrešenja, božja natura Jezusa Kristusa, svetost naše vere, vse se opira na vstajenje Gospodovo. Ob tem čudežu razkadi se vsaka nevera, kot razkadijo se jutranje megle pred solničnimi žarki. To vstajenje Odrešenikovo pa je v sv. pismu in po ustnem izročilu tako gotovo dokazano, da še v najstarejših časih katoliške cerkve ni nikdo dvomil o njem in da je sv. cerkveni učenik *Ciprijan* že tadaj mogel reči: „*Ako ni Jezus vstal, tudi ni res, da je bil kedaj rojen*“.

K večnemu spominu in časti tega prečudnega vstajenja Kristusovega praznovali so že prvi kristjanje namesto judovske sabote, nedeljo, prvi dan v tednu. Aposteljni sami posvetili so ta dan Gospodovi službi in zakaj, pove nam rimski katekizem. „*Cerkvi božji je dopadlo*“, bere se v njem, „*božjo službo na dan Gospodov preložiti. Zakaj kakor je na ta dan prva luč bila vstvarjena,*

¹⁾ 1. Kor. 15, 17.

tako je na ta dan tudi naše življenje iz teme na svetlobo bilo poklicano po vstajenji našega Odrešenika, ki nam je odprl pot do večnega življenja“!

Če pa je bila že Judom sabota tako imenitna in sveta, koliko bolj mora biti še le kristjanu dan Gospodov, tisti dan, katerega je božja dobrotljivost s tolikimi milostmi napolnila, tisti dan, v katerem je bilo dokončano naše odrešenje po vstajenji Jezsovem, in v katerem pričelo se je novo kraljestvo božje na zemlji. Zatorej je bila nedelja že od nekdanj dan počitka po delu, dan pobožnosti in pa tudi spodobnega razveseljevanja, dan nad katerem se spolnujejo besede, ki jih poje cerkev o veliki noči: „*To je dan, ki ga je naredil Gospod, veselimo in radujmo se v njem“!*

Kakor pa se je zdel prvim kristjanom ta dan imeniten, svet in častitljiv, enako vredno so ga pa tudi obhajali. Vidimo jih, kako goreče hitijo v svoja skrivna zbirališča in najhujša preganjanja ne odvrčajo jih od tega. Tù poslušajo besedo božjo, katera se jim razlaga iz sv. pisma, polno dobrih nauk, ter opominovanj; tù vdeležujejo se daritve sv. maše, ter pošiljajo iz svojih src pobožne molitve za-se in za vse ljudi; tù se s zauživanjem sv. rešnjega Telesa krepčajo za strašna preganjanja v življenji. Domá pa jih vidimo zbirati ubožne svoje soseske, ter jim deliti od svojega kruha. Vse miruje in grobna, sveta tihota obdaja

vse. Ali ne nedeljo samo, tudi že predvečer svetega dneva vredno častijo. Zgodaj zapuščajo opravila, da se z molitvijo in premišljevanjem pripravljajo k božji službi prihodnjega dneva. V svoji gorečnosti premolijo potem ves dan Gospodov, in še pozna noč dobí jih pri pobožnih službah božjih. Zares srečni in lepi časi pravega nedeljskega praznovanja bili so takrat! Ali le prezgodaj zasejal je hudobni duh prevzetnosti in nevošljivosti plevel med pšenico, ter zatrl nebeško seme in izruval iz srca izvoljenih češčenje Gospodovo. In kako je v današnjih dneh? — Nedelja, Gospodov dan, zgublja svojo veljavo, svoje češčenje, zginja prešnja pobožnost, in gizdavost prihaja na njeno mesto, na mesto v cerkev pa zahajajo današnji kristjanje na lov, k hrupečim veselicam, ali pa opravljajo še celo vsakdanja dela. Ni toraj čuda, da dela se na nedeljo več pregrehe, kot pa med delom v tednu.

Pobožni Marijini častilci! ali nima torej „Mati dobrega sveta“ popolnoma prav, ko nas opominja: „Praznujte nedeljo!“ V katoliški cerkvi je od nekdanj v navadi bilo, da pričelo se je to praznovanje že v saboto večer, in ni brez pomena, da posvečen je ta dan Mariji, presveti Devici. Z Jezusom, premagovalcem smrti, pričjenja se katoliški teden, sklepa pa se z Marijo, prečisto Devico. V njenem imenu pripravljamo se v saboto na prihodnji praznik in tako pri-

pomore tudi ona k češčenju nedelje, ter k časti in poveličanju trojedinega Boga.

Pred nekoliko leti povzdignjena je bila med svetnice sv. *Notburga*, katero je že poprej vsa dežela tirolska kot sveto častila. Iz njenega življenja se pripoveduje, da je stopila v službo k premožnemu kmetu v tirolski vasi *Ebenu*. Izgovorila si je bila od njega, da bo nedeljske in predprazniške predvečere poprej delo zapustiti smela, ter se z molitvijo in s premišljevanjem pripravljala za jutranji sveti dan. Neko saboto v poletji žéli so pri kmetu, pri katerem je žéla *Notburga* pšenico. Ko so se k delopustu oglasili zvonovi, hotela je pobožna dekla zapustiti njivo, ali gospodar ji tega ne dovoli rekoč, da enkrat lahko pustí svoje molitve. Tedaj pa je *Notburga* v svetem ognji kolikor mogoče visoko povzdignila srp, s katerim je žéla ter djala: „*Bog naj sodi med mano in tabo!*“ — spustila srp z roke, in ta obvisel je med zemljo in nebom v zraku, dokler ga ni zopet v roke vzela. Zato pa se dela sv. *Notburga* v podobah z znamenjem srpa, v spomin tega čudeža, ki ga je storil Gospod v potrditev svetosti svojega dneva.

O da bi mi vsi to skrivnost vstajenja Kristusovega, katero častí cerkev s praznikom sv. nedelje, prav zapopadli in da bi se na vsaki dan Gospodov veselili resnice svoje sv. vere! Naj se vsi kristjani veselijo aleluje, katero peli so angeli pri vstajenji

v Jeruzalemu in katera se je na naši revni zemlji glasila kakor prijazno zvonjenje iz večnih nebes. Z aposteljnomo hočemo reči: „*Ljubezen do Jezusa nas priganja, da v prihodnje ne ljubimo več samega sebe, ampak njega, kateri je za nas umrl in za nas od smrti vstal*“.¹⁾ Ko pa se veselimo resnice svoje vere, nočemo pa tudi Marije pozabiti, ker ona bila je med prvimi, ki gledali so od smrti vstalega Zveličarja v novi nebeški svetlobi in čistosti. Ž njo hočemo se tega odrešilnega vstajevanja radosti in s sv. cerkvijo v njeno čast zapeti:

Molitev.

„Regina coeli laetare, alleluja! Veseli se kraljica nebeška aleluja! Kateriga si zaslužila nositi, aleluja, je vstal od smrti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja! Amen.

¹⁾ I. Kor. 5, 14. 15.

Petindvajseti dan — petindvajseti svet.

Moli rožni venec!

Pobožni Marijini častilci!

Nedelja odmenjena je k časti Gospodovi; ž njo naj bi se teden začénjal v pobožnosti in svetosti, ali vendar pa mora se Kristus še vsaki dan posebej z vredno molitvijo poveličevati in hvaliti. Najbolj pripraven k temu je *rožni venec*, ker v njem zapopadene so vse skrivnosti našega odrešenja, od pričetka do konca, to je do častitljivega vstajenja Jezusovega; to je najpriprostejša, ali vendar tudi najpopolnejša molitev! Zatoraj pravi Marija, „Mati dobrega sveta“ na dalje: „Moli rožni venec!“ in če tudi ne vsaki dan, pa vsaj enkrat med tednom. Ker obhajamo šmarnice posebno Mariji v čast, zatoraj je spodobno in prav, da tudi to Marijino molitev danes nekoliko globokeje preudarimo. *Ti pa, o Marija, ozrí se s prijaznostjo na nas, svoje otroke, kateri ti današnje premišljevanje v ponižnosti in ljubezni darujemo!*

Sveti pobožni venec je že sam ob sebi predobra molitev. V svojih delih nam ne predstavlja samo Jezusa v trpljenji in slavi, temuč tudi Marijo, presveto Devico in mater.

Zložena je bila ta molitev v časih, kateri polne hudobij in pregreh, potrebovali so posebnih pripomočkov božjih. Ali ne živimo tudi mi v enacih dneh, dneh napolnjenih z grehom in razujzdanostjo? Rožni venec pa je čisto pripraven, da vzbuja v nas pobožnega duha, zakaj ž njim prosimo pripomoči troedinega Boga in pa Marijo, ž njim spominjamo se najimenoitnejših resnic naše vere, tako da se vtrjuje v pobožnosti naše srce, ter se napolnuje z ljubeznijo božjo. Rožni venec se pa na dalje tudi v družbi lahko opravlja, in ker niso deli njegovi predolgi, premoli naj se večkrat, zakaj to je visoka molitev, katera daje tudi najučenejšemu človeku dosti premišljevanja, katera vzbuja pobožnost v duši, ker z njo se potrjujemo v veri, upanji in ljubezni, in posebno v hvaležnosti do dobrotljivega Boga.

Rožni venec razdeluje se v tri dele: v veselega, žalostnega in častitljivega, kateri se skupno cerkveni „psaltêr“ imenujejo, ker se namreč v rožni venec vpletene skrivnosti na cerkveno leto opirajo. Kakor prične sv. cerkev svoje vse naše odrešenje obsegajoče praznike z Adventom ter jih z vsemi svetniki konča, tako pričnejo se tudi skrivnosti rožnega venca z učlovečenjem sinu človekovega, ter se sklepajo s kronanjem in poveličevanjem prečiste Device, katera je iz med vseh svetnikov in izvoljenih prva in najsvetejša. Prvih petero skrivnosti, ali veseli delj rožnega venca obsega učlovečenje

Jezusa Odrešenika, ter nam kaže Marijo kot mater polno dobrot in ljubezni. Cerkev praznuje te skrivnosti pred in med Božičem. Daljne petere skrivnosti, katere obhaja cerkev pred veliko nočjo, pripeljejo nam Zveličarja pred oči v trpljenju in britkostih. Vidimo ga na oljski gori krvavi pot potiti, spremljujemo ga na poti bolečine, dokler na križu viseč ne izdihne duše rekoč: „*Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!*“ Opominjam pa nas tudi groznih težav presv. matere, ko je s stoterimi mukami stala pod križem umrjočega sina. Kakor pride po žalostnem postu vesela Velikanoč in praznični binkoštni dnevi, tako sklepa se tudi rožni venec v veličastvu in slavi. Jezus Kristus, kateri nas je odrešil s svojo smrtjo, postal je po vstajenji studenec vsega življenja in zveličanja. In kakor se Jezusove smrti ne moremo misliti brez vstajenja in vstajenja ne brez vnebohoda, tako ne moremo si misliti tudi Marijinih bolečin brez njenega nebeškega venčanja. Zato ker se je Marija, žalostna mati, v bolečinah in mukah vdeleževala visokih skrivnosti našega odrešenja, zato pozdravljamo jo milosti polno, ter molimo: Žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojega telesa: Jezus, katerega si Devica rodila, kateri je za nas križan bil in kateri te je v nebesa vzel, in ondi venčal.“

Rožni venec pa mora se tudi prav moliti; prav pa se moli, če se moli s pazljivostjo, z zaupanjem in z gorečnostjo. Da bi

pač prineslo današnje preišljevanje tak sad, da bi mi vsi in vselej to prelepo molitev s zbranim srcem opravljali, ter z njo Boga in Marijo vredno častili! Vzemite si v izgled pobožnega in priprostega kmeta, kateri je potoval v svoji gorečnosti v sveto deželo. Opominjajo ga na nevarnosti tako dolzega pota, ali v zaupanju prijel je rožni venec ter djal srčno: „*To je moje orožje!*“

Popotniki pripovedujejo, da v sveti deželi raste roža, katera ima prečudno moč in lastnost, da prične se, če jo deneš suho in velo v vodo, v prejšnji lepoti zopet razcvitati. Imenujejo jo rožo Jerihonsko in v pričetku te njene lastnosti pripoveduje pobožna pripoved to-le: Marija prala je nekda ob malem potoku belo obleko otroka Jezusa. Ko jo je hotela na solncu posušiti, ni dobila nikjer pripravnega mesta. Samo na skalovji rasel je suh rožnati grm in nanj obesila je božja mati oprano obleko Zveličarjevo. Potem pa je šla k svojemu otroku, kateri je v angeljskem spanji mirno počival. Ko je iz hiše zopet k suhemu grmu stopila, videla je, da je bil med tem časom pognal zelene liste in pa rudeče rože, katere so na okrog prijazno dišale. Tiho vzela je oblačilce, ter pokleknila v sveti pobožnosti pred nebeškega otroka, ki se je izbudil in odprl nedolžno svojo oko. Za tem imenuje se taka roža tudi roža Matere božje.

- Pobožni Marijini častilci! V najlepšem mesecu leta, v cvetečem mesecu maju obhajamo mi šmarnice, z vsem lepim in povzdigljivim ozaljšali smo altar nebeške kraljice, ali ta zunanja lepota še ni zadosti, mi hočemo Marijo, božjo mater, še vredniše počastiti! Kaj bi bilo, ko bi se izmenili, da molimo ta mesec vsaj vsak teden en rožni venec na čast presveti in prečisti Devici? Ko bi se končale naše šmarnice, koliko dušnega cvetja, rož in vencev bi bilo nabranih tedaj, nad katerim bi se Marija gotovo še bolj veselila kot pa nad vsem zelenjem, s katerim smo ji obvili podobo. Gotovo nam bi tudi ona izprosila nebeških darov, da bomo močni v veri, čisti v srcu, da zatajujemo samega sebe, da bomo krotki in ponižni, pokorni in v voljo božjo vdani, ter se potem na novo razcvitamo v milosti in ljubezni, kot roža Jerihonska. Tisti, kateri storil je čudež na suhem rožnatem grmu, tudi nas ne bo zapustil, ter ne bo zavrgel skesanega srca. Zatoraj zapomnite si dobri svet Marije: „*Moli rožni venec!*“ In če pozabite nanj, se ga zopet spomnite, kedar slišite v lavretanskih litanijah besede: „Marija, skrivnostna roža! prosi za nas!“

Molitev.

S častjo in pobožnostjo, s ponižnim zaupanjem pridemo k tebi, o presveta

Devica, s priklonjeno glavo, z razprostrtimi rokami in ganjenim srcem kličemo: „Češčena si Marija!“ in želimo, da bi se vsi angelji našemu češčenju pridružili. Nič ni bolj častitljivega, tolažbepolnega; vsi, ki tvoje ime ljubijo, naj nas slišijo in čujejo naše besede, ki kličemo: „Češčena si Marija!“ Nebesa se veselé, zemlja se čudi, pekel se trese, ko kličemo: „Češčena si Marija!“ Žalost zginja, veselje napolnuje srce, ljubezen se na novo oživlja, ko kličemo: „Češčena si Marija!“ O da bi se vsi naši udje spremenili v jezike in se našemu slabemu počeščenju pridružili vsi pravični in izvoljeni, združeni bi klicali na veke: „Češčena si Marija! kraljica sv. rožnega venca!“ Amen.

Šestindvajseti dan — šestindvajseti svet.

Pridite k meni!

Pobožni Marijini častilci!

Če me vprašate, kje je meja, katero češčenje in ljubezen do pres. Device Marije prestopiti ne bi smeli, odgovarjam vam: ljubite jo tako, kot jo je ljubil Jezus, in skazujte ji tisto češčenje, katero želi Jezus, da se ji skazuje. Nemogoče pa je Jezusa prav spoznati in ga ljubiti, če nimate srčne pobožnosti do njegove prečiste matere. Vsako njeno slavljenje je očitno počastenje božje; zavoljo Kristusa moremo tudi Marijo ljubiti. Zatoraj ne da se pa ločiti češčenje in hvala Kristusova od počastenja in ljubezni do njegove matere. Nespametno je misliti, da se češčenje Jezusovo od Marijinega tesno loči. Kako naj se Marija časti, v tem se lahko zmotimo, ali kako dalječ da sme iti to častenje, v tem je zmota nemogoča. To pa hočemo premišljevat danes z besedami dobrega sveta, katere se glasijo: „*Pridite k meni!*“

„*Pridite k meni!*“ govori Marija grešnikom, zakaj ona je ravno pribežališče grešnikov. Ker je najbližje nebeškega sedeža svojega sina, in ker je deležna njegovega veličast-

va, prosi in pomaga vedno grešnikom, in ni mogoče, da bi Odrešenik sveta njeno prošnjo zavrgel. Naj pride največi grešnik k Marii, ako je skesan in zaupljiv, tako gre kot spokorjenik od nje. Zakaj ona, usmiljena naša mati, ga je že čakala in je vedno pripravljena, mu milosti in odpuščanja izprostiti. „*Pridite k meni!*“ pravi Marija, pa tudi spokorjenim. Spokorniku grozijo namreč preobilne nevarnosti. Nevarna mu je lastna slabost, nevaren na tihem tleči ogenj, komaj zadušene strasti. In tudi hudobni duh napenja kot rjuveč lev vse svoje moči, da bi komaj rešeno dušo zopet pogubil. Ali brezštevilmokrat se je že pokazalo, da samo ime Marija prežene vse slabosti in strasti, ter vrže ob tla najhujše napade satanove. Kdor pride toraj k Marii kot spokornik, zapusti jo gotovo kot pravičen in bogoljuben otrok njeni. „*Pridite k meni!*“ govori pa Marija tudi pravičnim. Mnogi izgledi čistosti in devištva, radovoljnega uboštva in ljubezni do svojih sovražnikov pričujejo nam, da kdor prihiti k nji kot pravičen, zapusti jo kot svetnik, tako da lahko pravimo o nji: „*kdor jo dobi, dobi življenje in zveličanje Gospodovo*“. O da bi toraj vsi grešniki, spokorjeni in pravični, hiteli k Marii, katera jim je dobra in usmiljena mati!

Središče vseh pobožnih duš pa je srce Marijino, in njegovo češčenje je razširjeno po vsi zemlji. Večkrat vidi se po krščanskih hišah podoba tega presvetega srca,

obdano je okrog in okrog z nebeško bliščavo in iz njega plamtí sveti ogenj, v katerega sredi je križ obvit s cvetjem. Kako pomembno je to vse! Cvetje na križu, to je večno veselje, večno poveličanje, katero uživa sedaj mati božja pri svojem sinu v nebesih. V usmiljenji in milobi gleda na nas obdana z lepoto nebeško, nad nas vse, pravične in grešnike; une potrjuje v svetosti, tem pa omehčuje srca, da se spokorijo, ter skesano zopet prihitijo k svetemu lesu, po katerem je bil naš svet odrešen. „Moj sin! moja hči, darujta mi svoje srce“, tako kliče in govori Marija vsem. O vzemi, prečista mati, vzemi tudi naša srca, podamo ti jih čisto in popolnoma, ter želimo, da so samo tvoja last, in da ti postajajo vedno bolj enaka in tako tvojemu božjemu sinu bolj dopadljiva! Naša uboga srca so tako nemirna, tako premakljiva in slabotna, o naj se počijejo na presvetem srcu Marije! Naj ne preide dan, da ne bi pribežali saj za nekoliko trenutkov v to sveto srce, prečiste Device Marije. Potem bodo tudi vaša srca Bogu *dopadljiva, čista, sveta* in blagovoljena! *Sv. Peter Klaver*, „apostelj zamorskih sužnih“ imenovan, storil je tem nesrečnežem veliko dobrega. Obiskoval pa je tudi bolnike in jetnike, vojake in reveže in povsod opravljal dela usmiljenja in ljubezni. Velikokrat obiskal je bolnišnico v španskem mestu *Kartagmi*, katera je zmiraj napolnjena bila z bolniki. Mnogo grešnikov je pripeljal.

zopet k pravi poti. Ni ga bilo tacega razuzdaneža, da bi se mu ne bilo otajalo srce pri gorečih in ljubeznjivih besedah tega svetnika. Če pa ni zdala beseda, zmagala je vendar njegova visoka potrpežljivost, s katero je molil k Marii za spreobrnjenje grešnikov. Neki dan dobí med bolniki kalvinca ali krivoverca, kateri se je trdovratno ustavljal njegovim prošnjam, se zopet povrniti v naročje katoliške cerkve. Z žalostnim srcem zapusti ga *Peter Klaver*, da bi pripravil družega bolnika za sv. zakramente. Ali tudi ta, če ravno katoličan, ga noče poslušati. Zakaj v svojem srcu imel je smrtno sovraštvo do nekega in vse prizadevanje svetnikovo, da bi se sprijaznil s svojim nasprotnikom, bilo je zastonj. Na posled odgovorí mu norčevaje: „Sprijaznem se, če spreobrne se uni kalvinec!“ Tedaj pa pade sveti mož na svoje kolena, ter moli goreče k Marii, materi milostni. Ne dolgo potem pokličejo ga k postelji krivoverca, kateri hoče kot katoličan umreti. *Klaver* pa se obrne k trdovratnemu katoličanu rekoč: „Glej moj sin, Marija hoče po vsi sili tvoje rešenje!“ Tudi ta se spokori potem in tako je Marija dve duši rešila večnega pogubljenja.

Oh! koliko tisočev jih je bilo vpreženih v jarem greha in se niso mogli izleči iz pod njega, dokler niso prišli k Marii, ter se zjokali, zadeti od žarkov božje milosti, na njenem srcu v kesanji in žalosti. Veliko

izmed teh, ki svetijo se sedaj kot zvezde iz zlata, vlačili so se nekda v temoti in groznem železji pregrehe. Ali stegnili so svoje roke k materi Gospodovi, pribežali na njeno srce, ter bili rešeni pogube! Toraj hitite tudi vi vsi k ljubeznjivi materi, vi vsi, grešniki in pravični, stari in mladi, odraščeni in mali, ubogi in revni! Pokleknimo vsi skupaj pred njeno podobo, ter jo prosimo pomoči in rešenja, milosti in usmiljenja. Ona nas ne zavrže, ker ravno ona nam daje dobri svèt: „*Pridite k meni!*“ O srečni trenutek, ko nas ona popelje pred sedež svojega božjega sina. Takrat pa bo v nebesih nad vsemi grešniki, ki so delali pokoro, nepopisljivo veselje, pravični pa se bodo svetili kot zvezde na nebu!

Molitev.

Sv. Marija, preč. Devica in mati božja! mi pred tvojim obličjem klečeči izvolimo te danes in vselej za svojo srednico in besednico, ter trdno sklenemo, tvoje presv. in neomadeževano srce častiti in nikoli nič ne govoriti, ne storiti, ne dopustiti, kar bi tvoje presveto, ljubeznjivo srce le količkaj žalilo. Obljubimo ti z vso zvestobo, zmeraj tako ponižno in čisto živeti,

kakor si ti živila, in si tudi prizadevati, da bodo vsi naši bližnji tebe ljubili in tvoje presv. srce častili. Vzemi nas vse v svoje preljubeznjivo srce, prosimo te, bodi nam pomočnica pri vseh naših delih in ne zapusti nas ob smrtni uri.

O Marijino srce! ki si Jezusovemu srcu tolikanj podobno, sprosi nam milost, da bodo tudi naša srca Jezusovemu podobna!

O Marijino srce, ki si vedno sveto ljubezni Jezusove; užgi tudi naša srca z ognjem te ljubezni!

O neomadeževano Marijino srce! očisti tudi naša srca vseh grehov!

O krotko, ljubeznjivo Marijino srce! bodi v vseh naših potrebah naša tolažba in naše pribežališče ob smrtni uri!

O deviško, prečisto Marijino srce! dopadajenje Jezusovega srca! sprosi nam milost, da bodo tudi naša srca dopadla tvojemu sinu!

O srce Marije, srce matere usmiljenja! vlij v naša srca ljubezen, usmiljenje in mir!

O srce Marije, srce matere sv. ljubezni! napolni naša srca s svojo sveto ljubeznijo!

O Marijino srce! popolnoma ti darujemo; sprejmi nas in varuj nas!

O Marija! po tvojem presv. srcu te prosimo, zadobi nam milost ponižnega duha, čistega srca in telesa, in vedno budeče vesti!

O presv. neomadeževano Marijino srce! bodi vselej in povsod spoznano, ljubljeno in hvaljeno, blaženo, češčeno in poveljčano! Amen.

Sedemindvajseti dan — sedemindvajseti svet.

Premišljuj moje bolečine!

Pobožni Marijini častilci!

Da bo naše premišljevanje o Marii popolnejše, hočemo danes premisliti tudi njene bolečine in njeno neskončno trpljenje. Besede starčeka *Simeona*: „*Meč prebodel bode tvojo dušo*“, uresničile so se nad Marijo, ko je zdihovala pod križem umirajočega sinu vtopljen v britkostih. Ona vdeleževala se je popolnoma trpljenja Kristusovega, in po pravici mogla je na *Kalvarii* izreči besedo: „*O vi vsi, ki greste po poti, pogledajte in povejte, ali je še katera bolečina taka, kakor moja bolečina?*“ Mi hočemo zatoraj danes spolniti njeni svet: „*Premišljuj moje bolečine*“, in se iz tega učiti, da če voljno prenašamo svoje nadloge, videli bomo na Marijini strani enkrat večno življenje.

Življenje bolečin prične se za Marijo prav zgodaj. Ona prečista, presveta je zaničevana, v posmeh ljudem, po nevarnih potih gre čez visoke gore *efrajske*, k svoji teti *Elizabeti*. V mestu svojih kraljevih očetov, v *Betlehemu* išče zastonj prenočišča, in v revnem hlevu rodi dete, katero je po sv. Duhu bila spočela. Ko

pa daruje svojega sina v tempeljnu, prerokuje se ji, da ji bode zavoljo njega bridki meč ljubečo dušo prebodel; potem mora bežati v *Egipt* in ko se povrne, stanuje v slabem in po vsi Judeji zaničevanem *Nazaretu*. Na potu k velikonočnim praznikom zgubi svojega sina, ter ga išče s trepetajočim srcem, in kadar prične Jezus svoje učenje, je vedno ž njim ter mora poslušati zasrambo in zasmeh hudobnih; vidi sovražne naklepe kovati njegove nasprotnike, vidi ga ujetega, do krvi tepenega, vidi ga pod težo križa omahovati, vidi ga viseti na smrtnem lesu na gori mrtvaških glav, na *Golgati*. Tù je stala pod križem nebeška mati, in jokala in štela smrtno izdihljeje svojega sina. In ko je bilo dopolnjeno vse, in je Zveličar na križu svojo dušo izdihnil, pričakujejo jo še najbridkejše težave: ko ji položijo krvavo sveto truplo v naročje. *O vi vsi, ki greste po poti, pogledjte in povejte, ali je katera bolečina taka, kot je njena bolečina?* Resnično na *Kalvarii* prebodel je bridki meč njeno dušo. Kdo popiše vse Marijine bolesti tù na zemlji? Sedaj je čisto zapuščena, on njena edina pomoč in veselje, on je umrl — ali ona mora živeti. Po pravici imenuje jo sv. cerkev kraljico mučencev, zakaj ona je trpela s svojim sinom kot ljubeča dobra mati, njegovo trpljenje občutila je tudi ona, lahko rečemo, da to trpljenje bilo je za trpljenjem Jezusa Kristusa največe, njena žalost je kot morje velika, globoka in grenka.

Po trpljenji pa pride veselje, in tako so tudi Marijo njene britkosti pripeljale k večni premagi. Sedaj je v slavi in veličastvu. Nekdaj križanega in zasramovanega sina gleda sedaj na desnici Očetovi v mogočnosti in neskončni lepoti; mesto male občine kristjanske v *Jeruzalemu* pa vidi sedaj kraljestvo Jezusovo od severa do juga, od izhoda do zahoda, in sramotni križ je časten in hvaljen v njem. Za prestano sramotenje in poniževanje je neizmerno povišana. Njeno telo ni užilo trohljivosti groba, ampak vzeto je bilo z neumrjočo dušo v nebó. Tam pa je kot mati najvišega, obdana z vso nebeško lepoto, tam je kraljica vseh angeljskih korov in vseh brezštevilnih svetnikov. Gospod pa delí ž njo svojo mogočnost, ker po njenih priprošnjah delí velikokrat svoje milosti, ter hoče, da kdor njega časti, naj časti tudi njegovo presveto mater. V resnici kje je pobožno ljudstvo, kje katoliški kraj, kjer bi se Marija, nebeška kraljica, ne častila?

Ker pa je Marija za Jezusom največ trpela, je tudi prav in dobro, da ji za Bogom najbolj zaupamo, ter ji največ ljubezen skazujemo. Vsi, katerim tičí v srcu bridki meč, vsi, katerim so solzá mokri očesi, obračajo se k nji; vsi zapuščeni, vsi koprneči pošiljajo svoje prošnje k nji, in vse krščanstvo imenuje jo mater žalostnih, tolažnica žalostnih! In vsi, kateri trpijo, so ji priljubljeni, njena pomoč jim je vselej gotova. To pa je za nas, ki zdihujemo v dolini solzá

velika tolažba. Nikar ne obupajmo, če nas tarejo nesreče, če nas zapuščajo moči pod bremenom križev in težav. Poglejte na podobo žalostne matere božje, in krepčajte se na njenem zgledu. Marija je zmagala, tudi mi bomo premagali. Zatoraj hodimo srčno za njo po poti žalosti, ter ostanimo stanovitni v trpljenji. In kakor je bila Marija poveljučana, nebeške slave je deležnica, tako bo tudi naše veselje, enkrat naše večno življenje!

V nekem mestu živela je devetnajstletna deklica, z imenom *Marija*, veselje svojih staršev. Čeravno bogata in lepa, sklenila je stopiti v samostan, da bi se tam kot čista nevesta darovala Kristusu in Marii. Prav koprnela je, da bi kmalo prišel tisti trenutek, ko bi se ji odprla vrata svete hiše. Ali ravno mesec dni poprej, bilo je v lepem in cvetečem maju, vrže jo bolezen na posteljo. Tako blizo pri cilju in sedaj je vse preč! Ali bolna Marija ozrla se je na nebeško žalostno mater, ter se vdala mirno v svojo nesrečo; „Bog je tako hotel“, djala je, „njegova volja naj se zgodi!“ Z udanostjo je prestajala vse bolečine, ko je dan za dnem bolj hiralala in medlela. Prišel je zadnji teden mladega njenega življenja. Tiho ležala je na postelji, ali naenkrat spregovorila je veselo in polna začudenja: „Svate vidim!“ ter vprašala pričujoče, če jih tudi ne zapazijo. Na pragu večnosti videla je svojega nebeškega ženina in z njim neizmerno kr-

delo nebeških nevest, med katere je tudi nji bilo stopiti. Objela je sveti križ in izdihnila: „*Jezus tebi izročim svojo dušo*“ — in že so jo spremili angeljski kori pred stol večnega in pravičnega sodnika. Umrta je na dan Marijinega darovanja, in na podobicah, katere so se na njeni spomin delile med pogrebce, stale so besede: „*Samo Marii bilo je posvečeno njeno srce, zatoraj vzela si ga je danes k sebi kot prijazen dar!*“

Pobožni Marijini častilci! Pri Materi sedem žalosti vidimo, kako naj se prenašajo življenja težave in britkosti, zatoraj hitimo k nji v vseh stiskah vseh nadlogah ter poslušajmo besede, katere je govoril sv. Bernard rekoč: „*Če stojiš pri prepadu obupnosti, kliči k Marii; v vsaki nevarnosti, v vsaki težavi, kliči k Marii. Kolikor časa hodiš za njo, ne prideš s pravega pota; kolikor časa kličeš k nji, ne stopiti ti obup srca, kolikor časa moliš k nji, ne vklene te pregreha v svoj jarem; če živiš pod njenim varstvom in pribežališčem, ni se ti bati nikogar; pri njenem spremljevalstvu ne omagaš nikdar in z njeno pripomočjo dospeš gotovo k zveličanju*“.

Molitev.

Žalostna mati Marija! spominjam te žalosti, ki te je obhajala, ko si v Betlehemu iskala prenočišča, pa ga nisi našla, ampak si mogla prenočiti

v bornem hlevcu; spominjam te prevelike britkosti, ki je napolnovala tvoje srce, ko si gledala obrezovati svojega sina; spominjam te prevelike žalosti, katero je moralo prenesti tvoje sveto srce, ko si morala s svojim otrokom bežati v Egipt; spominjam te neizmerne žalosti, katera je napolnila tvojo dušo, ko si bila zgubila svojega sina in ga še le čez tri dni zopet našla; spominjam te prebridkostnega meča, ki je presunil tvoje srce, ko ti je tvoj božji sin razodel svoje trpljenje in od tebe slovó jemal; spominjam te grenkega morja, v katerem je bila vtopljenjena tvoja duša, ko si šla za Jezusom na križevem potu in ga gledala visečega na križu; spominjam te neizmernih britkosti in žalosti, ki so napajale tvojo potrto dušo, ko si vzela Jezusa v naročje in ga vsega razmesarjenega v grob položila: pri vseh teh sedmerih tvojih britkostnih mečih, ko so presunili tvojo presv. srce, te prosim, da mi izprosiš žalost in največi stud nad mojimi grehi in potrpežljivost v mojih križih in nadlogah. Amen.

Osemindvajseti dan — osemindvajseti svet.

Nosi moj škapulir!

Pobožni Marijini častilci!

Naše ljube šmarnice se že stekajo. Dosedaj smo že veliko in raznovrstnih svetov prejeli od ljubljene naše nebeške matere, ako živimo po njenih nam danih svetih, ni mogoče, da ne bi prišli v nebesa. Ker je pa naše srce tako nestanovitno in slabo, hoče „*Mati dobrega sveta*“ dati nam še en spominek, da ga pri sebi nosimo na potovanja v življenje večno, spominek, ki je po svojem zunanjem jako priprost, a v dušnem obziru poln blagoslova božjega. Ta spominek je *škapulir*, s katerim se radi venčajo zvesti Marijini častilci v znamenje, da trpe in se vojskujejo z Marijo zoper tolike in razne dušne sovražnike, v znamenje njenega posebnega varstva. Kakor je vzel sv. Janez Marijo za svojo mater, tako sprejmemo tako rekoč tudi mi Marijo pod streho, ako se ogrnemo z njeno sveto obleko. Nošnja sv. škapulirja spodbuja nas, naj hodimo za Marijo. Poslušaj tedaj, krščanska duša, modri svet: „*Nosi škapulir*“!

Kaj pa je škapulir? tako čujem vprašati marsikaterega. Škapulir je znamenje, da

smo se Marii v službo posvetili, je slovesno spričalo, da smo si Marijo za mater in posebno varhinjo izvolili, ter jej obljubili, da jo hočemo vedno častiti. Tisti, ki nosijo to znamenje — sv. škapulir, so udje sv. cerkve potrjene bratovščine sv. škapulirja. Pobožna navada, sv. škapulir nositi, opira se na neko staro, a prav verjetno dogodbo. Nek prav pobožen in visokoučen mož, *Šimen Stock* po imenu, je goreče hrepenil, naj bi mu Marija skazala toliko ljubav, da bi mu dala kako zagotovilo, da ga ima rada in da ga je sprejela v svoje varstvo. Zdajci prikaže se mu nebeška kraljica obdana z neštevilno trumo zveličanih duhov, držeča v roki sv. škapulir ter mu reče: „*Moj sin, sprejmi ta škapulir v znamenje zaveze in miru, v znamenje milosti božje in kot branilo v vseh nevarnostih; kdor umrje v tej obleki, ne bo okušal večnega ognja*“. Na to tolažilno Marijino zagotovilo, razširil se je sv. škapulir po vsem krščanskem svetu tako naglo, kakor sv. rožni venec. Nosilo ga je veliko papežev, knezov, učenjakov, mnihov, neštevilno veliko mož in žen, in vkljub vsemu zasramovanju in posmehovanju novejšnega brezverskega sveta, ohranila se je nošnja sv. škapulirja do današnjega dne ter obstoji že nad šeststoletij.

S sv. škapulirjem hoče Marija vse kristjane kakor s kako vezjó k sebi potegniti, da bi ž njimi sklenila sv. zavezo. Kakor smo pri sv. krstu zadobili belo obleko nedolžnosti v znamenje, da nas je Bog posi-

novil in sprejel za svoje otroke in dediče nebeškega kraljestva, tako nam daje Marija pri vstopu v bratovščino sv. škapulirja častno obleko sv. škapulirja, po katerej postanemo njeni posebni ljubljenci, njeni otroci. Ona zagotavlja svoje otroke, da jim hoče vsikdar izprositi najboljših milost, da jih hoče braniti in varovati v vseh nevarnostih življenja. Sv. škapulir je škit, s katerim varuje Marija svoje zveste otroke sovražnih pšic. Posebno si pa prizadeva Marija bratom in sestram sv. škapulirja sprostiti pri Bogu milost, da bi se resnično spokorili in ne odlašali na noben način pokore na zadnjo uro, temuč se še o pravem času poboljšali in spokorili. Veliko njih, ki so nosili Marijini škapulir ali (medaljo) svetinjo, bilo je v kaki nevarnosti čudno rešenih, kar zamorejo sami glasno spričati, najbolj se pa bomo o tem prepričali v prihodnjem življenju, ko bode nam vse očitno, iz kolikih nevarnosti nam je Marija pomogla. To je tudi čisto naravno, zakaj kako bi zamogla Marija onim, ki so se v njeno službo popolno izročili, odreči svoje varstvo, kako bi zamogla zapustiti svoje častilce ob uristiske in nevarnosti?

Kdor pa hoče ravno skušati to njeno varstvo, mora tudi zvesto spolnovati dolžnosti, ki jih ima vsak Marijini otrok, kot ud sv. škapulirja, do svoje nebeške matere. Pred vsem mora se zavezati vsak Marijini odgojenec, da bode vedno nosil njen ška-

pulir, jo vsaki dan pobožno častil in predpisana dobra dela natanjčno in zvesto opravljal. Ni namreč zadosti, da kdo nosi na zunaj Marijino podobo, ne da bi pa bilo njegovo srce napolnjeno z njenim duhom, ampak on mora tudi z Marijo Jezusa ljubiti in čedalje zvesteje spolnovati božje zapovedi. Kakor je Marija svojega božjega sina, Jezusa Kristusa, čez vse ljubila, tako mora tudi vsakdo, ki nosi škapulir, čez vse svojega ljubiti Zveličarja in si na vse kriplje prizadevati, ne žaliti ga s kakim smrtnim grehom. Posebno zahteva Marija od svojih zvestih odgojencev, naj jo posnemajo v stanovski čistosti in naj ne oskrunjajo sv. škapulirja z nečistimi mislimi in željami, z nečistimi besedami in z ostudnim djanjem. Varujmo se tedaj skrbno, da ne postane to znamenje našega izvoljenja po naši lastni krivdi znamenje našega pogubljenja, kar bi se v tem slučaju zgodilo, ko bi si mi mislili in sami pri sebi tako-le govorili: Če le častim slednji dan Marijo in nosim njeni škapulir, gotov sem svojega zveličanja, če tudi slednji dan smrtno grešim“. Kdor bi tako predrzen bil, da bi na milost Marijino in njeni sv. škapulir smrtni greh nakopoval na smrtne grehe, ta bi svojo nebeško mater s pestjo v obraz bíl, in urnim korakom šel večnemu pogubljenju naproti. O da bi tedaj vsi zvesto spolnovali pogoje, na katera se opira zaveza med Marijo in brati in sestrami njenega sv. škapulirja! O da bi ta zaveza

čedalje bolj se utrjevala in čedalje več udov štela!

Če se nahajajo katera znamenja in voljenja za nebesa, je brezdvombeno najgotovejše znamenje izveličanja pobožnost in častenje Marije preč. Device. Da ima pa posebno častenje sv. škapulirja to prednost, razvidno je iz Marijinega zagotovila, ki je tako rekoč svojo besedo zastavila, da hoče one, ki bodo nosili njeni škapulir, ljubiti, jih varovati v vseh nevarnostih, pripravljati jih na srečno smrt, tedaj gotovo pripeljati jih v večno življenje. — Tedaj od nas samih je še zavisno naše zveličanje. Dobri udje sv. škapulirja gotovo storé od svoje strani tudi svojo dolžnost, da opravljajo namreč svoje predpisane molitve in se gostokrat krepčajo s presv. zakramentom rešnjega Telesa, katero jim daje moč, da varno hodijo po nebeški poti; zraven tega jim še pride na pomoč sv. cerkev s svojimi odpustki, katere podeljuje tej bratovščini. Gotovo je tedaj, kdor posnema in hodi za Marijo, bode gotovo srečno in varno dospel na svoj cilj, ki mu ga je Bog postavil. Veliko jih je, ki v tej solzni dolini k Marii tako-le zdihujejo: *Skaži Marija, da si moja mati*; toda mnogim iz med njih bi tudi Marija lahko odgovorila: „*Pokaži tudi ti, da si moj sin, moja hči, moj odgojenec*“. Sv. škapulir je tedaj le takrat znamenje večnega zveličanja, ako je pobožnost do Marije, preč. Device odkritosrčna in stanovitna.

Ob času krimske vojske je veliko francoskih vojakov, preden so se podali v ogenj, okinčalo svoje prsi s sv. škapulirjem ali kako svetinjo neomadeževane Device. Pri-povedujejo se prav ganljive reči o prostakih, častnikih in generalih francoskih, koliko zaupanje so stavili na Marijo in kako jih je pogled na škapulir ali svetinjo Matere božje navdajal s srčnostjo in tolažbo v silovitem vojskinem hrupu, kakor tudi v bolečinah in na smrtni postelji; pokazala je Marija, kako čudovito gostokrat varuje svoje otroke časne in večne smrti. Hočem vam povedati en sam dogodljaj iz te silovite krimske vojske. — Na holmcu, s katerega se odpira krasen razgled čez veliko mesto francosko *Lyon*, stoji sloveča romarska cerkev „*Notre Dame de Fourvières*“. Ta milostna cerkev sezidana je ravno na tistem prostoru, na katerem je stal njega dni poganski dvor cesarja *Trajana*, na katerem je toliko tusočev mučen-cev prelilo za Kristusa svojo kri. Sedaj je ta prostor kraj molitve in pobožnosti, ki se opravljajo od vernih kristjanov Marii v čast, da bi jim sprosila raznih milost od Boga. O koliko prošenj bilo je že uslišanih v tej romarski cerkvi, koliko src potolaženih! — Po dokončani krinski vojski pelje nek podpolkovnik oklepniškega ali kirasirskega čivka svoje vojake v popolnem oboroženju v omenjeno romarsko cerkev vrh homca mesta lyonskega. Pred cerkvijo stopijo vojaki s

konj ter gredo s svojo godbo v Marijino cerkev, da bi se zahvalili nebeškej Materi za prečudno varstvo v silnem ognju, ki so ga imeli prestati. Ganljivo je bilo videti hrabre vojake z mečem v roki padati na kolena pred Marijino milostno podobo in vtopljene v solzah zahvaljevati se Marii za brambo pred smrtjo silnega meča in kakor dež se vsipajočih kanonskih in puškinih krogel. Vojaški pater dal je potem z Marijinega altarja hrabrim vojščakom blagoslov s presv. rešnjim Telesom, in po ganljivem govoru, ki ga je imel do svojih vojakov, katere je živo opominjal, naj Marijo nikdar ne nehajo častiti in se jej priporočati v varstvo, zapustili so vsi veselega in hvaležnega srca Marijino svetišče.

Spolnujte tedaj, pobožni Marijini častilci, nebeške matere modri svèt: „*Nosite moj škapulir*“! Nosite ga pridno in radi, ker je znamenje hoje za Marijo, znamenje izvoljenja za nebesa. S sv. škapulirjem oblecite tudi Marijine čednosti, posnemajte njene zglede in skrbite za razširjanje božje časti in povekšanje Marijine slave. Sv. škapulir naj vam bo obleka zveličanja, obleka pravičnosti, da skazujete trojedinemu Bogu čast in pokorščino, bližnjemu ljubezen, kakor mu gre po Jezusovih besedah, sami pa da hodite po poti ponižnosti in čistosti, da tako rešite in izveličate svoje neumrjoče duše. Ne obupajte v obiskovanji in skušnjavah tega življenja, temuč zaupljivo za-

tekajte se k nebeški varuhinji, Marii, katera je, kakor jo sv. Krizostom imenuje, naša nebesa, naš sedež, naš kinč in slava naše sv. katoliške cerkve.

Molitev.

O „mati dobrega sveta“ pomagaj v vseh skušnjavah našega zemskega življenja, da bomo stanovitni v neizogibljivem vojskovanju, ter da napredovamo na poti popolnosti, po kateri si šla pred nami ti, o sv. Devica in mati. Pod tvojo pomoč pribežimo o sv. božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena devica, naša gospá, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim sinom nas spravi, svojemu sinu nas priporoči, svojemu sinu nas izroči. Amen.

Devetindvajseti dan — devetindvajseti svèt.

Bodi stanoviten do konca!

Pobožni Marijini častilci!

Stem, da praznujemo šmarnice, imamo namen Jezusu in Marii služiti, ter Boga in prečisto Devico počastiti. Učili smo se med tem časom premnogo lepih lastnosti in čednosti: kot pravičnost, čednost in srčnost, svetost in zmernost. V potrditev svoje volje, vse Jezusu in Marii darovati, vse za-nje trpeti in prestati, ozaljšali smo se včeraj še tudi z Marijino obleko, s sv. škapulirjem. Ali kaj pomagajo samo dobri sklepi, če se ne izpolnujejo? Kaj je cvetje na drevesih, če odpade in ne prinese sadú? Maj je čednost brez stanovitnosti? Zatoraj imam danes pravično željo v svojem srcu, da bi mi vsi stanovitni ostali v dobrih sklepih in namelih, katere smo storili v tem mesecu. „*Le kdor ostane stanoviten do konca, bo zveličan!*“ Zavoljo tega nam daje pa danes Marija preimenitni dobri svèt: „*Ostani stanoviten do konca!*“

Stanovitnost v čednostih je tako potrebna, da si brez nje nikake čednosti še misliti ne moremo. Svoje dobre namene lahko-mišljeno zapustiti, ter nastopiti hudobna

pota, to je silo nevarno, sila škodljivo in pelje v pogubljenje. Duša, ki ne napreduje na poti popolnosti, prične omagovati in hirati, zakaj zaprejo se ji rešilni studenci božjih milost, strasti pa se ji množijo tako, da iztrebijo s svojim ognjem vse kreposti iz nje. Po pravici piše toraj sv. *Bernard*: „*Hudobni duh nas ne zavida zavoljo dobrih namenov, ampak le zaradi stanovitnosti, ker vé, da rodé sami nameni brez stanovitnosti pogubo in smrt*“. Le kdor ostne stanoviten do konca, obhajal bo premago nad grehom in peklom.

Če je tudi stanovitnost tako zelo potrebna, nahajamo jo pa vendar prav redko. Tega je krivo, da naši dobri nameni niso sami dosti trdni in močni, manjka nam krepke volje. Ta se bojí, če bi izpeljal svoje svete sklepe, da ne doletela bi ga zguba na svetnem premoženji, uni, da ne odšla bi mu premenljiva čast ljudi, vsaki pa storil je svoj namen bolj iz lahkomisljenosti kot pa iz ljubezni do Boga: *ni toraj stanovitnosti*. Dobri sklepi naj pa se nadalje večkrat ponavljajo, da se ne pozabijo in ne ugasnejo v naši duši, kakor ugasne luč, če se ji ni prililo olja. Mnogim kristjanom pomanjkuje stanovitnosti ravno zavoljo tega, ker imajo svoje vsakdanje pregrehe za odpustljive, ker mislijo, da skoraj ni mogoče brez njih živeti, in da so tako brez pomena, da si jih lahko sami odpustijo. Ali kdor zaničuje male čednosti, gotovo ne

postane svetnik, in že v sv. pismu berem: „*Kdor na male reči ne pazi, se polagoma zgubi!*“ ¹⁾ Kdor se zatoraj le enega svojih grehov ogibati noče, razpadejo mu gotovo vsi dobri sklepi, in dobre stanovitnosti ne bode imel. Huda nasprotnica dobrih namenov je pa na dalje tudi mlačnost mnogih kristjanov. Kar so sklenili, to odlašajo dan za dnevom, od včeraj za danes, od danes do jutri. Tako pa zapuščajo tudi dan za dnevom pravo pot, dokler ne zabredejo do vrata v blato pregrešnosti in se zastonj obračajo po pomoči.

Koristno, prav koristno je tedaj slišati pripomočke, kateri nas vodijo k čednosti stanovitnosti. Dobro k temu je pred vsem zaupanje do Boga in nezaupanje do samega sebe. Ne zidaj na svoje moči, če si tudi angelj! Kakor pa pride od Gospoda milost dobrih sklepov, tako izhaja tudi od njega milost njih spolnitve. Če praviš: „trdno sklenem, ogibati se vseh pregreh in slabih priložnosti, ter nikdar ne delati proti volji božji“ je dobro, je sveto, ali ne pozabi pa tudi vselej pristaviti: „*Dodeli mi milost, o Bog, da ta svoj sklep tudi gotovo spolnim!*“ Zakaj Bog je, kateri dela v nas voljo in nam daje spolnitev po svojem dopadajenji. Ali veliko jih išče spolnitev svojih sklepov pri sebi in ne pri Bogu, zatoraj pa ne izpolnijo nič in kot slepi lazijo po potih hudobije. Kdor hoče postati stanoviten, naj ne posluša govorice ljudi, naj se ne

obrača po svetu, ampak naj ga ima pod sabo, kakor Marija, katera stoji na njegovi krogli, ter obrača svoje oči kviško v bliščeče nebo. Tako dosegel bode človek, ako je stanoviten v delih in sklepih, večno življenje, v katero vodi stanovitnost. Brez stanovitnosti je vse nečimurno, vse ničevno, vse goli prah! Čemu so vsi pravični sklepi, čemu dolgo pobožno življenje, če pade na posled kot staro, trohlivo poslopje na kup. Čemu je tudi pobožnost do Marije, ako se ne opira na stanovitnost? Koliko jih je, ki delajo prave in svete namene, kadar so po pobožni pridigi ganjeni Marijine častitljivosti in njenega usmiljenja. Sto in sto obljub storijo, pribežati pod njeno varstvo, pod njeno roko. Ali koliko časa so tako goreči? Ni pol leta preteklo, ko razkadila se jim je v duši vsa ljubezen, vsa pobožnost, vsa gorečnost! Kaj pa je nasledek tega? Zapustijo Marijo, ali tudi ona jih zapusti, bežijo pred njo ali tudi ona beži pred njimi s svojimi prošnjami, z varstvom s in svojim usmiljenjem.

Star pobožen puščavnik umiral je v puščavi. Bratje iz okoljščine obdajali so mu posteljo, ter molili k svetemu križu, v katerega znožji ležal je bolnik. Umirajoči bil je v sanjah, ali hipoma obda mu ustnice nebeško smehljanje. In ta smeh prikazal se mu je trikrat zaporedoma na bledih licih. Potem pa se je izbudil, in ko ga bratje vprašajo, kaj da je gledal, odgovoril jim je

tiho: *O, veselje, katero sem užival!*“ Pred svojim očesom videl sem vso nečimurnost, ves prah tega sveta, po katerem jih toliko tako močno hrepení, da pozabijo svoje rešenje, pozabijo večnost. In obveselil sem se svoje revščine, svoje kute, svojega pasa in svojega rožnega venca. Potem pa sem videl trnje svojih težav in terpljenja, ki sem jih stanovitno prestal, in djal mi je skriven glas na uho: „*Zemeljski križi zginejo kot kaplja pred nebeškim veseljem!*“ In k meni je pristopil mladeneč v beli obleki, ter mi rekel, da naj grem za njim. Bila je smrt, katere se ljudje tako zeló bojijo, ali ona mi je odprla s zlatim ključem vrata nebeška, s črnim pa zaklenila vse neskončne revščine tega sveta! Tako je govoril sveti starček, omahnil na mahovo ležišče in je umrl. Sveto veselje pa se je razlilo po mrtvem obličju, na katero so padali žarki večernega solnca. Dolgo so molčali sveti bratje, dokler ni naposled eden iz med njih spregovoril rekoč: „*Tako umrje pravični, ko ostane stanoviten do konca. O da bi mi vsi imeli tako zadnjo uro!*“ In odšli so molčé po svojih votlinah, pobožni in pravični v srcu!

Pobožni Marijini častilci! Letošnje šmarnice se bližajo h koncu in upam, da zbudile so v vaših srcih marsikak dober sklep, marsikak svet namen. Kaj pa bi nam pomagale šmarnice, če se ne izpolnijo vsi ti sklepi in nameni? Zatoraj ne omagajte, bodite

kreпки in stanovitni, da pokažejo se kmalo sadovi letošnjih šmarnic, in da izvé svet, koliko da pomaga vredno češčenje Device Marije. Ostanite zvesti do smrti! Bodite stanovitni v veri, upanji in ljubezni! Kar ste sklenili med šmarnicami, tega vam ne izrujejo vse moči sveta iz spomina, zastonj naj vas napadajo skušnjave, kot zid, naj stojé vaši naklepi! Gospod pa, kateri dáje vse dobro, naj vam dodeli pri vseh delih in namerah svojega blagoslova, da se vse naše početje z njim pričénja, z njim napreduje in z njim dokončáva.

Molitev.

Ti pa, o mati milosti, izprosi nam sv. stanovitnosti. Pokaži se našo pravo mater, in ne dopusti, da bi se le eden izmed nas pogubil. Zato te prosimo danes, usliši naše prošnje, o mati usmiljenja, o dobrotljiva, o mila in sladka Devica Marija! Amen.

Trideseti dan — trideseti svèt.

Nebesa so vsega vredna!

Pobožni Marijini častilci!

Včeraj premišljevali smo čednost stano-
vitnosti, katera je ravno glavni pripomo-
ček k nebeškemu kraljestvu, zakaj, le kdor
je stanoviten, bo izveličan. Kdo pa ne bi
bil stanoviten, ako se spomni veselja v ne-
besih, katerega uživajo poveličani duhovi?
Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ne sli-
šalo in nobeno srcé ne občutilo, kar pripravil
je Bog njim, ki ga ljubijo. Kdo bi toraj ne
prišel rad do njega? In tako se tudi mi
pri koncu šmarnic spominja nebeškega ve-
selja, ter premišljujemo Marijini svèt, ki ga
nam daje danes rekoč: *Nebesa so vsega
vredna!*

Če nam je večkrat težavno živeti v tej
dolini solzá, če nas tarejo nesreče in teža-
ve, obrne se naše oko in naše srcé na kvi-
ško proti nebesom, kjer ne tekó več solzé,
kjer ne divja več bolečina. In takrat obda-
jajo žalostni občutki našo dušo, želja po ne-
besih vname se v njej, preč bi šli radi, preč,
kakor tujec, kateri obrača svoje misli iz
suhotnih afrikanskih puščav tje k ljubi, z
zelenimi drevesi obraščeni očetovi hiši. Ta-
ko zdihujemo tudi mi po nebesih, čutimo,

da nismo tù domá in z veseljem šli bi za unim, kateri so pomrli pred nami, ter se spremenili po grobovih v prah in pepel. Težavni dnevi življenja, noči polne joka in solz, vse nam pové, da čaka nas po smrti boljše stanje, po katerega sreči in veselji pa že zdaj hrepenimo. In to hrepenenje postaja mogočnejše, in raste, ako pogledamo po uboštvu te zemlje, ako štejemo nesreče, katere pripravljajo ljudje sami sebi, če obrnemo oko na vse bolečine in bolezni, na jezo in divjost srca, na temo in obupnost duha! Prav iz globočine svoje duše zdihujemo po nebeških prostorih, po večni luči, kjer ni noči, ne solzá, ne bolečin, kjer je neizmerno veselje, pred katerim zgine vse trpljenje naše zemlje, kot kaplja v neskončnem morji.

Pobožni kristjan storí in pretrpí toraj vse rad za to večno poveličanje, katero ga čaka, kakor uči ga vera, po smrti. Kdor pa nima vere, tak tudi ne hrepení po nebesih, tak tudi ne storí ničesar za nebesa. Le komur sveti luč čisto in bliščeče, ta občuti hrepenenje po nebeški očetovi hiši. Samo njega zamorejo vžgati besede sv. razodenja, katere nam pravijo, da je neskončno nebeško veselje, da je ondi naš pravi dom, in da je ta dom take lepote kakor jo ni še videlo človeško okó. Tam ni skušnjav, tam ni vojskovanja, ni bolečine, ni grenkosti, vse tako je proč. Tam je samo mir in veselje; ni zaničevanja, ni obreko-

vanja, temuč vse veže večna, neminljiva ljubezen. Resnično, kdor ima vero na nebesa in je prepričan, da Bog hoče vse ljudi žveličati, mora se mu napolniti srce s željami po tistih krajih, kjer sedí Kristus v veličastvu na desnici Boga Očeta, in voljno prenaša vsak križ — zakaj nebesa so vsega vredna!

Iz tega hrepenenja, iz te dobre volje, prenašati vsako težavo, pridejo pa tudi visoki, sveti sklepi, zakaj vse, kar je velikega, veličastnega in dobrega, mora se v britkostih pridobiti, tako tudi nebesa. Zatoraj je pisano: „*Nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni je bodo na-se potegnili!*“ — Le če za nebesa živiš, umrl boš tudi za nebesa. Ali premnogo jih je, ki hrepené po nebesih, ali živeti za nebesa pa nočejo. Pravijo z gorečnostjo: Kakó sladko je gotovo živeti v deželah luči in mirú! Če pa se je treba ogibati greha, ali se odpovedati strasti in slabemu nagnenju, odpustiti sovražniku, odtrgati si meseno veselje ali se samega sebe zatajiti, tedaj pa omagajo in pot k nebesom zdi se jim pretežavna s trnjem preobсутa. Ali nebesa so vsega vredna in treba je radodarnosti! Kaj storili so svetniki vse, da bi le prišli v nebó! In tako si tudi mi lahko pridobimo zasluženja, če se le vadimo o kerščanski potrpežljivosti in ponižnosti, ter prenašamo terpljenja in britkosti brez ječanja in godrnjanja. Ogibajmo se vsacega greha, zakaj greh zapira nebesa, ter od-

klepa peklena vrata. Bodimo zvesti sveti materi cerkvi, katera je steber in vogleni kamen resnice in podoba nebeškega Jeruzalema, o kateri djal je že sv. škof *Ciprijan*: „*Kdor nima cerkve za svojo mater, ne more tudi imeti Boga za svojega očeta!*“

Zvestoba in radodarna volja k sv. materi katoliški cerkvi razodela se je posebno v novejšem času ob povzdigovanji japonskih mučenikov med svetnike. Na vabila rimskega papeža popotovalo je mnogo škofov iz vseh krajev v Rim, da bi čast dajali tistemu, kateremu izročil je Kristus svojega kraljestva ključ. Dolga pot bila je težavna, ali veliko škofov, mašnikov in svetnih jo je nastopilo iz dobre volje do svoje cerkve. Med drugimi škofi prišel je tudi avstrijski škof na tej poti v *Masiljo* na Francoskem. Obhajali so ravno prav praznično šmarnice na čast Mariji. Brezštevilno lučic migljalo je krog podobe nebeške kraljice, in grmi rož in lilij in drugega cvetja obdajali so jo z dišavami. Poprosili so pričujočega škofa, da bi dal zbranimi blagoslov s sv. Rešnim Telesom, kar je tudi storil. Prej pa je bila pridiga, v kateri se je goreči govornik obrnil do škofa, ter mu vošil srečo, da bo prejel blagoslov sv. očeta, ter prestopil prag visokega groba apostoljskih knezov Petra in Pavla. Ali kaj pa je Rim v primeri z nebeškim kraljestvom, kjer gospoduje tisti, kateri je govoril besede: „*Na skalo zidal bom svojo*

cerkev, in vrata peklena je ne bojo premagala!"

Pobožni Marijini častilci! Naj napolnuje nas hrepenenje po nebeških zakladih, da tako živimo, da ne zgubimo večnega veselja! — Stopajmo za Marijo, katera je imela svoje telo na zemlji, svojo dušo in delovanje pa v nebesih. Kakošno veselje bomo uživali, če se nam zapro enkrat trudne oči, kader dospemo do konca svoje poti. Čisti stopimo pred stol božje sodbe in Marija, nebeška kraljica in mati, popelje nas kot zmagovalce v življenje večne slave, in gledali bomo njeno spremljevalstvo, neizmerne kore angeljev in svitla kardela sv. mučnikov s palmami v rokah in bliščeče trume zveličanih devic obdane z lilijami večnega devištva. Kristus sam pride nasproti ter vzame pod svoje varstvo sveto dušo, ter je vpelje v občestvo poveličane cerkve, in ji dá krono nebeškega veselja, katero nima konca.

Molitev.

Ti pa, o Marija, izprosi našim srcem sad hrepenenja po nebesih, da zaničujemo časno blago, posvetno veselje in da se povzdigujemo iz te revne, solzne doline do dušnih in čeznaturnih sladkosti nebeškega izveličanja,

kjer gledamo troedinega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha. O „mati dobrega sveta“, izprosi nam nebesa! Amen.

Edenintridesti dan — edenintrideseti svet.

Pri meni je vse upanje življenja, pridite k meni vsi!

Eklez. 24, 25.

Vvod.

Sv. *Bonifaciju* se je nekdaj sanjalo da je bil v neizmernej puščavi, kjer ni bilo zapaziti nobenega človeškega stanovanjšča. Kamorkoli je obrnil svoje okó videl je vse divje, vse zapuščeno. Le kópica sestradanih otročičev glodala je koreninice in žalostno na-nj pogledovala. Tù zakliče ves ganjen sv. *Bonifacij*: „*Kje je vaš oče, kje je vaša mati?*“ „*Smrt nam jih je pobrala*“, so mu s tužnim glasom odgovorili; „*bodi ti nam oče, bodi ti nam sirotam mati!*“ Spominjaj se zapuščenih sirot, spomni se nas! Svetnik se prebudi; toda ta beseda „spominjaj

se“, neizbrisljivo je ostala vtisnjena v njegovem srcu. Slišal jo je, kader je vstal; donela mu je po ušesih, kadar se je ulegel k počitku; pri molitvi, pri učenju, — zmeraj in povsod bili so mu ti zapuščeni, sestradani otročiči pred očmi; neprenehoma čul je glas: „*Spominjaj se, spominjaj se nas!*“

Minulo je leto. Z Angleškega na Nemško pelja se ladija in v njej sv. Bonifacij. Prinesel je v te kraje, ki so še tačas v temoti nevere tičali, luč sv. evangelija. Beseda: „*Spominjaj se!*“ imela je do njega toliko moč, da je z veseljem zapustil roditelje, brate in sestre, svojo ljubljeno domovino in samostan.

Preč. Devica Marija! tudi tebi je došel glas: „*Spominjaj se! spominjaj se revnih zapuščenih Evinih otrok in jim bodi ljubeznjiva mati!*“ In ti, o Marija! se nisi mogla zoperstavljati mogočnej besedi, ter si zapuščenim, ubogim Evinim otrokom prinesla tolažbo iz nebes. O Marija! spominjaj se!

Predragi bratje in sestre v Kristusu! V današnjem svojem govoru sem se namenil, govoriti vam o tej besedi: „*Spominjaj se!*“, ter želim v kratkem pokazati vam:

1. njeno moč in
2. njeno tolažbo.

Spominjaj se! O mogočna beseda to! Ti si nam dala Marijo za mater. O tolažljiva beseda! Ti zaceliš in ozdraviš vse rane naše! Naj te danes nekoliko bolj natanjko premislimo v prid in srečo naših revnih duš. Sv. božja porodnica, prosi za nas!

I. del.

Mogočna je bila beseda stvarnikova, s katero je stvaril svet; rekel je: „*naj bo, in bilo je*“. Prečudna je bila moč besede, s katero je Jozue zapovedal solncu, rekoč: „*Solnce stoj!*“ in solnce je obstalo. Strašna je bila moč besede, s katero je odgovoril Jezus vojakom na oljski gori, rekši: „*Jaz sem!*“ in vsi so popadali, kakor mrtvi na zemljo. Toda močnejšo, čudnejšo in zdatnejšo moč mimo vseh teh besedi, ima beseda: „*Spominjaj se!*“

Od vekomaj je Bog odločil Marijo svojemu sinu za mater; iz tisočev Evinih hčer si jo je izvolil. — Tisoč in tisoč let so že preroki prerokovali rojstvo Gospodovo z besedami: „*Devica bode spočela in rodila sinú*“. In ko se je približala polnost časov, poslal je Bog angela Gabriela k Devici Marii, da jej je oznanil veselo novico; — presv. Trojica jej je po angelju zaklicala: „*Spominjaj se!*“ In Marija ni mogla zoperstavljati se moči besede, če tudi je to angeljevo oznanilo presunilo njeno srce kot z dvoreznim mečem. Toda, mogočna je bila beseda z z nebes, in ponižna, in ljubeznjiva in v božjo voljo udana Devica zakliče z udanim srcem: „*Zgodi se mi po tvoji besedi!*“

Dolgo je že zdihovala Marija k Bogu, da bi kaj kmalo prišel Odrešenik svetá, ki bi rešil pogubljenju zapadli človeški rod; — pa ni si še upala milosti nikdar ne, da

bode ona ponos zemlje, kinč odreščenega sveta, veselje zemeljskih in nebeških prebivalcev, — kraljica nebes in zemlje! Vidivša, kaj jo čaka, vsklikne ponižnim srcem prečista Devica: „*Usmili se me, o Bog! jaz nisem vredna te časti*“. Dolgo je premišljevala, ali bi privolila v božji sklep ali ne. Ali tù zakliče vsegamogočni, večni Bog z nebeških višav: „*Spominjaj se!*“ Beseda: „*Spominjaj se, o Marija, da te je sam Bog izvolil za mater svojemu sinu; spominjaj se, da se vdeležiš odrešenja človeških otrok; spomni se, da me bode tvoje privoljenje častilo, angelje razveselilo in ves propali človeški rod navdalo z nebeško radostjo. In Marii ni bilo mogoče zoperstavljati se mogočni besedi, ter reče udano: „Zgodi se po tvoji besedi!*“

Krvavelo je Marijino srcé, ko je morala gledati nebeško Dete v silnej revščini in velikem pomanjkanji ležati v bornih jaslicah; težko jej je bilo pri srcu, ko je morala s svojim ljubljencem bežati v Egipt; žalovala je, ko tri dni ni mogla najti svojega ljubečega sinú; toda še večjo britkost in žalost prizadjalo jej je slovó. O takrat, predr. bratje in sestre v Kristusu! jej je srce žalosti pokalo, ko se je od nje ločil njen sin Jezus in šel pretrpet najgrenkejšo smrt — križa! Oh kako strašen trenutek ločitve, kako britko slovo bilo je to!

Preljubi moji bratje in sestre v Kristusu! mislite si mater, ki ima le eno samo dete,

katero ljubi bolj nego lastno življenje. In tega sina vržejo v temno ječo, ga obsodijo k smrti, in sin mora umreti, še preden solnce zaide. Glejte to mater v palači mogočnega kralja, kako oklepa se kolen njegovih nog, joče, zdihuje in stoče, ga zarotuje in prosi, le eno prošnjo naj jej izpolni. Le še enkrat želim, zdihuje, viditi svojega sina; zadnjikrat hočem slovo še vzeti od svojega otroka; zadnjikrat želim še svojega sinka pritisniti na materno ljubeče srce; oh! zadnjikrat — zadnjikrat dati želim mu še materni blagoslov, potem — potem naj umré po postavi! — Kralj spolni njeno željo. Nesrečna mati hití v ječo k svojemu sinu, da bi ga še enkrat videla. Točila bi rada solze, ali očesna studenca sta se jej že davno posušila; hoče govoriti, pa žalost in tuga ste jej jezik uklenile. Bleda kot smrt, mrzla kot led otrpne od groze in zre nepremakljivo v sina, ki ga ravno peljejo na morišče. Vsa omamljena lazi kot mrtvaška senca od daleč za nesrečnim sinom. Usmiljeni, dobri ljudje hočejo nesrečno ženo, žalostno mater odpeljati; toda ona se ne dá; videti hoče še zadnji zdihljaj svojega otroka. Sekira pade, — sin je mrtev! Nesrečnej materi se stemni pred očmi, omahne, se zgrudi, zdihne ter vsklikne z mrtvaškim glasom: „*Ubogi moj sin!*“ in — umrje. Srcé počilo jej je žalosti. — Uboga mati!

Vendar pa, predragi moji bratje in sestre v Kristusu! poznam jaz še bolj ubogo

in nesrečno mater, Marijo namreč, ki je svojega sina še pristrčnejše ljubila. Od Jezusa, svojega sina morala je vzeti slovó, njega je morala gledati kot najhujšega razbojnika peljati — v smrt. Kako britka žalost to za Marijo! Ona pa vendar ni umrla, kakor una mati. Predragi v Kristusu! li mari veste, kaj je Marijo krepčalo? kaj jej moč dajalo v trpljenju? kaj jo pri življenju ohranilo, ko je morala gledati svojega sina, razpetega na križu? Beseda jej je moč dajala, ki jo jej je umirajoči sin govoril, beseda: „*Spominjaj se!*“ Ta beseda je ukrotila grizečega črva materne ljubezni.

Ko je namreč Jezus videl njene solzé, slišal njeno zdihovanje, spoznal njeno bridkost, spoznal strašni trenutek ločitve, jej reče: „*Spominjaj se, spominjaj se mati, da sem odrešenik sveta!*“ Spominjaj se, koliko milijonov in milijonov duš hrepeni in zdihuje po odrešenju; spominjaj se, koliko slepih bode spregledalo, koliko bolnih ozdravilo, koliko mrtvih k večnemu življenju vstalo! Spominjaj se, koliko jih bode prišlo iz teme zmotnjav k luči prave vere! „*Spominjaj se! spominjaj se!*“ Marija je nehala jokati, njene solze so se posušile, njena žalost je plegla, srčno je sprejela svojega sina — v smrt. Kraljica mučencev stoji srčno pod križem.

Jagnje je zaklano; daritev dovršena; na križu visi razpet Odrešenik sveta, pod križem stoji mati. Zdajci se pred njenimi očmi razgrne prihodnost. Kraljica prerokov vidi

vse, kar se ima še goditi in nova bridkost, nehvaležnost človeških otrok presune jej v znova srcé. Že naprej je slutila Marija, da bode Jezusova presv. rešnja kri za toliko milijonov ljudi zastonj prelita. Videla je Marija v duhu pod križem, kako bode nehvaležni svet njenega sina še tisočkrat in tisočkrat na križ pribijal, njegovo ime zaničeval, milosti njegove z nogami teptal; videla je žrelo peklenškega brezdna odprto, v katerega se bode toliko in toliko milijonov neusmiljenih in nehvaležnih Adamovih otrok pogreznilo; — videla je vse to, in vnovič se jo je bitka žalost polastila. Tù zakliče tolažnik sv. Duh z nebeških višav: „Spominjaj se, spominjaj se, o Marija! ako-ravno jih bo ogromno število v zlo obračalo Kristusovo odrešenje, se jih bode vendar milijonov in milijonov zveličalo! Spominjaj se sv. cerkve in poglej brezštevilne spoznovalce, vrste devic, brezbrojno krdelo mučencev napojenih s Kristusovo rešnjo krvijo! Spominjaj se sedmerih sv. zakramentov, ki po solzini dolini, studencem enako, tekó, in slehernega, ki iz njih pije z nebeškimi milostmi napolnujejo! Spominjaj se milijonov tistih duš, ki so tvojega imena, tvoje presv. srce časté, tebe mater pozdravljajo! Spominjaj se tisoč in tisoč cerkvá in kapelic, posvečenih tvojemu imenu! Spominjaj se milijonov ubozih grešnikov, ki objokani in zapuščeni na kraju peklenškega brezdna v te zaupanje stavijo, k tebi, pribežališče

grešnikov, tolažnica žalostnih zdihujejo, te pomoči prosijo!“ Marija pomoč kristjanov, ali boš svoje otroke pozabila, jih zapustila, kateri k tebi pribežé? „Spominjaj se!“

In Marija je odgovorila: „Biti hočem mati ubozih Evinih otrok, tvoja volja naj se godi!“

Kakor je bila beseda: „Spominjaj se! meni v bridkosti tolažba, ravno tako naj pa tudi ta beseda polajša pozemeljsko trpljenje, beseda tolažbe naj bode človeškemu rodu!“

II. del.

Štiriindvajset let bode odsihmal, odkar je šla neka mati s svojim pet let starim sinom k soprugu čez visoko goró, imenovano goro sv. Bernarda. Vrh te gore stoji samostan, kjer minihii sprejemajo popotnike, nesrečneže pa, katere so plazovi in zameti pokopali, ali kateri so mrazu ali zime otrpneli, z velikimi izučenimi psi iščejo, da jih, ali zopet oživé, če ne pa vsaj pokopljejo na samostanskem pokopališču.

Žena koraka svojo pot z otrokom po gori, kar začne strašno burja bučati in gost sneg vsa pota zamete. Mlado dete se trese od mraza, mati pa stiska k sebi, in ko ne more mladega sinka več greti, izroči ga v Marijino varstvo. Sneg pada zmeraj gosteje in gosteje; mraz čedalje bolj in bolj narašča, in čedalje manj znati je pota. Strah in groza prevzameta mater; pot jej kaplja s čela in potok solzá udere se jej iz oči.

Zdajci pokaže se jej mesec izza oblakov in svitla postane vsa okolica. Žena se nekoliko počije ter hoče dalje. — Kar naenkrat se vtrga plaz, in s strašnim šumom in ropotom drči po strmih pečinah. Kakor blisk jej presune strah vse ude! „Marija pomagaj!“ zaupije žena in obstane kot mrtva. Ko se zopet zavé, seže po otroku, pa oh! uboga mati, otroka ni več; plaz ga jej je odnesel. Jokaje pade na kolena, rije z rokama po snegu, da jej kri kaplja od prstov, vendar vse zastonj! V žalosti vtopljená, nastavlja ušesi, da bi slišala kak glas svojega otroka. V tem trenutku zazvoni „Ave Marijo“ v bližnjem samostanu. To je bilo za ubogo ženo rešilen glas z neba, ki je zopet vlil v materno srce tolažilo in mir. Tù je pač reva zdihovala k Marii: „Spominjaj se! tolažnica žalostnih mene uboge reve in mojega zgubljenega otroka! Spominjaj se, da sleherni, kateri k tebi pribeži, nikdar brez pomoči ne ostane.

Zdaj prideta meniha in z njima eden tistih velicih izučenih psov; vzdigneta ženo in jo neseta na pol zmrznjeno v samostan, psa pa pošljeta zmrznjenega otroka iskat. Kmalo najde pes sled; naglo brska in brska, ter najde otroka že čisto trdega. Pes začne, kakor je izučen, dihati v otroka, liže ga tako dolgo s svojim gorkim jezikom, da otrok zopet k sebi pride, in iz nekega notranjega nagona uklenil se je otrok psa okolo vratu, kateri ga naglo

prinese srečno v samostan. Med tem časom se je bila tudi mati že nekoliko okrepčala in se poživela, — le eno željo je še imela in gojila v svojem srcu. „Mojega otroka mi daj kralj nebeški! je molila, več ni mogla povedati. Kar pozvoni na samostanskih vratih, duri se odpró, in glejte! na hrbtu prinese pes otroka zdravega in veselega, ki s polnim glasom kliče: Mati, mati! — Menihi so na glas hvalili pomoč božjo in Marijino varstvo, mati pa vzame otroka v svoje naročje in govori z nepopisljivim veseljem: „Ni se slišalo, da bi zapustila Marija katerega, ki je njene pomoči iskal! Tisočkrat čast in hvala tebi, presv. devica! Moje zdaj veselja kipeče srce naj le za te bije; posvečena bodi tebi vsaka mojih stopinj; vsaki pogled mojih oči, vsaka beseda iz mojih ust naj razodeva tebi hvalo kraljica nebeška! Povsod, kodarkoli bodem hodila, oznanovala bodem božjo milost, in katerega koder bodem videla, povedati mu hočem: Zaupaj v Marijo in tvoje zaupanje ne bode nikdar osramoteno!“

Preljubi moji bratje in sestre v Kristusu! ali vidite, kakšno moč ima beseda: „*Spominjaj se!*“ O koliko tolažbo nam pač daje ona! Sleherni, kateri zaupljivo Marijo prosi, tudi prejme. Da! Marija pomaga vsem, kateri so njene pomoči potrebni. In zdaj dovolite mi, poprašati vas: Kaj vam je storiti, ako pod jarmom križev in težav zdihujete? — Obupati? — Kaj vam je storiti, kader vas

hude skušnjave napadajo? — Malosrčnim biti? — Kaj vam je storiti, ako nekoliko po svetu obrnete svoje okó? — Žalostnim postati? — Ne, ne, bratje moji in sestre v Kristusu! jaz vam hočem povedati, kaj vam je storiti: Zaupati v Marijino pomoč je treba in moliti k Bogu.

V Marijo zaupaj, ako si bolen; ona je zdravje bolnikov. Si obložen z grehi, v Marijo zaupaj, ona je pribežališče grešnikov. Si žalosten, v Marijo zaupaj, ona je tolažnica žalostnih. Te nadlegovajo in napadajo hude skušnjave, nemudoma kliči Marijo na pomoč, ona je pomoč kristjanov. Zaupaj, trdno zaupaj tedaj v Marijo! Ona naj bode v nesreči tvoja tolažba, pri delu tvoj mir, v molitvi tvoje veselje, v spanju tvoje sanje! Marija bodi v skušnjavah tvoj ščit, v zapuščenosti tvoja moč, v temi tvoja luč, v bolezni tvoje zdravje in ob smrtni uri njeno sladko ime „Marija“ tvoja zadnja beseda!

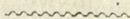
Moli predragi brat in sestra v Kristusu! brez prenehanja k Marii! Moli zjutraj, čez dan, zvečer, moli za-se, za svoje, moli tudi za mrtve. Kliči! oh, pogostoma kliči k Marii: „Spominjaj se, o Marija, da sem tvoj otrok! Kako bi me zamogla, ti preljuba moja mati, zapustiti mene revno pozemsko siroto? Spominjaj se, kolikokrat sem te častil-a, k tebi molil-a, govoré tebi v čast osnovane poslušal-a? Ali bodem zastonj tebe klical-a, tebe prosil-a? Ne, nikakor ne! Kdor v Marijo zaupa, ne bode osramoten na vekomaj ne!

Sklep.

Mesec dni, ljubljeni moji poslušalci, ste kaj pridno v jako obilnemu številu stanovitno dohajali k šmarnicam. Srce mi je kipelo veselja, ko sem vas videl sleheren dan v tolikem številu sezbrane pred šmarničnim altarjem. Toda ne samo jaz sem vas bil vesel, marveč še bolj vesela vas je bila Marija, da ste s toliko gorečnostjo hodili poslušat njene modre svete. O, zapišite si jih globoko v srce, in vravnajte po njih svoje življenje!

„Pri meni je upanje življenja, pridite k meni vsi“, klicala nam je milo Marija ves šmarnični čas s praznično okinčanega altarja, in mi smo ubogali svojo nebeško mater ter mesec dni se zatekali pred njeni milostni sedež, s katerega je tako ljubeznjivo gledala na nas in tako materinski poslušala prošnje in zdihljeje naših potrlih src. Spominjaj se tedaj, o Marija, kraljica nebeška, koliko ljubav in koliko čast skazovali so ti moji poslušalci skozi

ves mesec! Ali jih bodeš danes konec tvoje šmarnične pobožnosti s praznimi rokami spustila na dom? Nikakor ne! zakaj ni še slišano bilo, da bi zapustila, katerega ki je pri tebi iskal pomoči in se zatekal v svoje varstvo. Zatoraj varuj nas, brani nas kakor svojo lastnino! Glej nas svoje otroke, svoje sinove in hčere klečé pred tvojimi svetimi nogami; ne zaverzi naših prošenj, ter nas milostljivo usliši. Blagoslovi kraljica nebeška, moje poslušalce, blagoslovi njih hiše in polje za ljubezen, ki ti jo skazujejo. Marija! spominjaj se, da si „mati dobrega sveta“; stoj nam tedaj vseh položajih našega revnega zemeljskega življenja vedno na strani, da najdemo pravo pot iz te solzne doline v nebeško veselje. Marija, milostna naša mati, spominjaj se, da smo tvoji otroci, ter da želimo enkrat k tebi tje gori v nebeške višave, kjer nehajo vsi križi in nadloge, ves jok in stok. Marija spominjaj se! Zatoraj vodi nas in pelji nas po pravi poti v sv. raj. Amen.

Jutranja in večerna molitev.

(Sv. Bernarda.)

Spominjaj se, o preusmiljena Devica Marija! da še ni bilo nikdar slišati, da bi bil kdo zapuščen, kdor je pod tvojo brambo pritekel, tebe na pomoč klical, tvoji prošnji se priporočal. S tem zaupanjem navdihnjen k tebi, o devic Devica, o mati! pritečem, k tebi pridem, pred teboj zdihovaje — jaz grešnik — stojim; — nikdar, o mati Besede! ne zavrzi mojih besedi, temuč milostljivo me sliši in usliši! Amen.

Pet Očenašev in Češčanasimarij.

Naša ljuba Gospá presvetega srcá, prosi za nas Boga! (100 dni odpusteka, Pij IX. 26. rožnika 1867.)

I.

Mašne molitve.

V imenu Boga Očeta † in Sina † in sv. Duha †. Amen.

Vsegamogočni, večni neumrljivi Bog! z mašnikom darovalcem bližam se tvojemu neskončnemu veličastvu, da bi z njim spravljal najvrednejši dar presvetega telesa in presvete krvi tvojega preljubeznjivega Sina in mojega Zveličarja, Jezusa Kristusa. Darujem ti ga, večni Bog, v povekšanje tvoje neskončne časti in slave, v živi spomin trpljenja in smrti Jezusa Kristusa, v popolno spravo s teboj zavoljo tolikih in tako velicih grehov svojega življenja; darujem ti to nekrvavo daritev v živo zahvalo za vse prejete dobrote, ter v dosego novih milost, sosebnost milosti tvoje sv. ljubezni in neskončnega usmiljenja. Svoje molitve hočem združevati z molitvami sv. katoliške cerkve in njenim služabnikom — mašnikom, opravljajočim to daritev sv. maše; ž njim vred ti prinesem ta sv. dar, on naj kot poslanec sv. cerkve tudi v mojem imenu hiti pred božji prestol in opravlja daritev neskončnega usmiljenja božjega.

Prošnja za božjo pomoč.

Gospod, razsvitli mojo pamet, da vsaj nekoliko spoznam previsoke skrivnosti tega

presv. darú; užgi moje srce in ga je napolni s sv. občutljeji. Gospod! jaz verujem v te; upam na-te in te ljubim čez vse kot največo dobroto, ki je vse ljubezni in časti vredna. Iz dna svojega srca obžalujem vse svoje storjene grehe, katerih se pred tvojim svetim obličjem klečeč skesan obtožujem in s solznimi očmi prosim, naj bi mi jih na priprošnjo presv. Device Marije, nadangela Mihaela, sv. aposteljnov Petra in Pavla in vseh svetnikov milostljivo odpustil! Gospod obrni svoje oči od mojih grehov in dodeli mi milost, da se s čistim srcem vdeležim nekrvave daritve sv. maše!

Pristop.

Češčena bodi spresv. Trojica! čast bodi Bogu Očetu, čast bodi Bogu Sinu, čast bodi Bogu sv. Duhu!

Kirije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Slava.

Čast bodi Bogu na višavi, in mir ljudem na zemlji, ki so sv. volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te, zahvaljujemo se ti zavoljo tvojega velicega usmiljenja. Bog! nebeški Kralj! Bog, vsega-mogočni Oče! Gospod, edinorojeni Sin, Jezus

Kristus! Gospod! Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov! Ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas! Ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo molitev! Ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! Ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam narvikši, s svetim Duhom, v veličastvu Bogu Očetu. Amen.

Molitve.

Vsegamogočni, večni Bog! usliši milostljivo molitev svojega ljudstva in ne obračaj svojega obličja od nas zavoljo naših grehov, usliši molitev svojega služabnika, našega darovalca; dodeli vsakteremu, kar mu je v zveličanje potrebnega, dodeli vsakteremu sosebnost milost in dar svoje sv. Po ljubezni. Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

Pri listu in evangeliju.

Večna hvala ti bodi, o Bog! za vse sv. resnice, ki si nam jih v starej zavezi po svojih prerokih in v novi po svojem lastnem Sinu, Jezusu Kristusu, razodel. Večna hvala ti bodi za milost, po kateri si me poklical izmed milijonov in milijonov ljudi, ki še tavajo v;temoti nevere, k edino izveličavnej sv. veri ohrani in oživljaj v meni ta neprecenljivi dar sv. vere. Dodeli mi milost, da to sv. vero spoznavam z jezikom in srcem, in ne daj, da bi se kedaj sramoval tvojega svetega evangelija. Daj mi milost,

da po tvojih sv. zapovedih vpravam svoje življenje, ter da tako po sv. veri in njenih delih zadobim večno življenje.

Vera.

Verujem v enega Boga, Očeta vsega-mogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih reči, in v enega Gospoda Jezusa Kristusa, sina božjega, edinorojenega, kateri je rojen iz Očeta od vekomaj, kateri je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga, ki je rojen in ne storjen, kateri je z Očetom enega bitja, po katerem je vse stvarjeno, kateri je zavoljo nas ljudi in zavoljo našega zveličanja z nebes prišel (tù se pripogne z desnim kolenom), in je po sv. Duhu iz Marije Device meso na-se vzel, in se učlovečil. Tudi je bil križan za nas pod Poncijem Pilatom, je trpel in bil v grob položen. Tretji dan pa je vstal od smrti po besedah pisem. Šel je v nebesa. Sedi na desnici Očetovi, in bo spet prišel s častjo sodit žive in mrtve; njegovemu kraljestvu ne bo konca. Verujem v sv. Duha, Gospoda in oživljavca, kateri je iz Očeta in Sina izhajal, katerega z Očetom in Sinom vred molimo in častimo: kateri je po prorokih govoril. Verujem v eno, sveto, katoliško in apostoljsko cerkev. Spoznam en krst v odpuščanje grehov. Verujem vstajenje mrtvih in prihodnje življenje. Amen.

Darovanje.

Sprejmi o sv. Oče, vsegamogočni večni Bog! to neomadeževano sv. hostjo, katero jaz, nevredni tvoj hlapec, tebi svojemu živemu Bogu (po mašnikovih rokah) darujem za svoje neštevilne grehe, razžaljenja in zanikrnosti, za vse pričujoče, za vse verne, žive in mrtve, da bo meni in pa njim v večno življenje. Amen.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, naj pride s prijetnim duhom pred obličje tvojega božjega veličastva za naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

V duhu ponižnosti in s potertim srcem naj bomo od tebe, o Gospod! sprejéti, in naša daritev naj se takó opravlja danes pred tvojim obličjem, da tebi, o Bog! dopada.

Sprejmi, o sveta Trojica! ta dar, katerega ti darujemo v spomin trpljenja, od smrti vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našega, in v čast presvete, vselej čiste Marije Device, svetega Janeza Krstnika, svetih aposteljnov Petra in Pavla, teh in vseh Svetnikov; da bo njim v čast, nam pa v zveličanje, in da oni za nas v nebesih prosijo, katerih spomin obhajamo na zemlji: po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Bog! čegar veličanstvu je presveta neomadežana Marija Devica neomadežan dar darovala, vžgi v naših srcih ogenj tiste

ljubezni, kateri je v njenem srcu gôrel, da bomo, ž njim očišeni, vredni spoznani, tebi ravno tisti dar darovati, Jezusa Kristusa, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Raztrgaj, o Gospod! vezí naših grehov, in dodeli nam vnovič, kar si nam že enkrat dodelil, ter odreši nas z odpuščenjem, ki si se bil ponižal nas z milostjo odrešiti; da ti bomo hvalni dar s pravo radovoljnostjo in s čistim srcem darovali. Amen.

Predglasje ali sanktus.

Zarés vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, da tebi povsod in vedno zahvalo darujemo, sveti Gospod! vsegamogočni Oče, večni Bog! in da te v češčenju presvetega in neomadežanega srca Marijnega hvalimo, častimo in poveljučujemo. Ker ona je z obsénčenjem svetega Duha tvojega edinorojenega spočela in pri večni časti devištva svetu večno luč dala, našega Gospoda Jezusa Kristusa; po katerem tvoje veličanstvo hvalijo angelji, molijo gospostva, se moči tresejo; katerega nebesa in nebeške moči, in zveličani Serafi v združenem razveseljevanju prepevajo; s katerimi prosimo, tudi naše glasove skleni, ker te ponižno hvalimo, rekoč:

Svét! svét! svét! Gospod, Bog nebeških trum! Nebo in zemlja je polno tvoje slave! Hosana na visokem! Češčen bodi, kateri

pride v imenu Gospodovem! Hosana na visokem!

Pred povzdigovanjem.

Tebe tedaj, predobrotljivi Oče, ponižno prosimo po Jezusu Kristusu, tvojem sinu, Gospodu našem; dopadljivo sprejmi in blagoslovi te dari, te ponudbe, ta sveta in neomadežana darila, katera ti darujemo, zlasti za tvojo sveto katoliško cerkev, katero milostljivo umiri, ohrani, zedini in vladaj po vesoljnem svetu, s tvojim služabnikom našim papežem I., in našim škofom I., in našim cesarjem I. in vsimi pravovernimi in spoznovalci katoliške in apostolske vere ob enem.

Spominjaj se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I.; in vseh pričujočih, katerih vera in pobožnost ti je znana, za katere ti darujemo, in kateri ti darujejo ta dar, za se in za vse svoje, v rešenje njih duš, v upanje njih zveličanja in blagra, in kateri tebi, večnemu, pravemu in živemu Bogu, svoje obljube opravljajo.

Zavoljo tega te prosimo, o Gospod, sprejmi dopadljivo ta dar naše službe in cele svoje občine, naše dneve v svojem miru vladaj, in zapovej, da bomo večnega pogubljenja oteti, in čedi tvojih izvoljenih prišteti; po Kristusu Gospodu našem. Amen.

K povzdigovanju sv. rešnjega telesa.

Bodi češčen in hvaljen pravi Bog, v podobi kruha na altarju živ pričujoči ! O Jezus, bodi mi milostljiv ! O Jezus, bodi mi usmiljen ! O predobrotljivi Jezus, odpusti mi moje grehe !

K povzdigovanju sv. rešnje krvi.

Bodi češčen in hvaljen pravi Bog, v podobi vina na altarju živ pričujoči. O Jezus, tebi živim ! O Jezus, tebi umrjem ! O Jezus, tvoj sem živ in mrtev ! Daj, o Jezus ! da tvoja draga kri nad menoj ne bo zgubljena.

Po povzdigovanju.

Spominjamo se, o Gospod ! visokosvetega trpljenja Kristusa, tvojega sina, našega Gospoda, pa tudi njegovega od smrti vstajenja, in njegovega častitljivega vnebohoda, in darujemo tvojemu visokemu veličanstvu zmed tvojih darov in naklonil čist dar, sveti dar, neomadežan dar, svéti kruh večnega življenja in kelih neprenehljivega zveličanja. Na té dari tedaj se ponižaj z usmiljenim in s prijaznim obličjem pogledati, in jih sprejeti, kakor si se ponižal sprejeti dar svojega pravičnega služabnika Abelna,

dar našega očaka Abrahama, in unega, ki ti ga je daroval tvoj véliki mašnik Melkizedek, svét dar, neomadeženo daritev.

Spominjaj se tudi, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I., ki so z znamenjem sv. vere pred nami v večnost šli in v spanju tvojega mirú počivajo. Téem, o Gospod! in vsem, ki v Kristusu počivajo, dodeli milostljivo kraj hladú, luči in mirú; po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvojo obilno usmiljenje zaupamo, dodeli dobrotljivo, imeti délež in občino s tvojimi svetimi aposteljni in mučeniki Janezom, Štefanom, Matevžem, Barnabom, Ignacijem, Aleksandrom, Marcelinom, Petrom, Felicito, Perpetvo, Agato, Lucijo, Nežo, Cecilijo, Anastázijo, in z vsemi tvojimi svetniki; sprejmi nas milostljivo v njih občino, ne zavoljo našega zasluženja, ampak zavoljo svoje prizanesljivosti, po Kristusu, Gospodu našem, po katerem ti, o Gospod! vse te dobrote stvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslovljaš in deliš. Po njem, ž njim in v njem je tebi, o Bog, vsegaogočni Oče, v edinosti svetega Duha, vsa čast in veličastvo od vekomaj do vekomaj. Amen.

K Očenašu.

Moli Očenaš!

Reši nas, prosimo te, o Gospod! od vsega hudega, pretečenega, pričujočega in

prihodnjega; in na prošnjo prečiste in vselej Device Marije in vseh svetnikov nam daj mir v našem življenju, in brani nas pred vsemi sovražniki, da nas v zmote ne zapeljejo in od tebe ne odvrnejo. Amen.

Jagnje božje.

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; daj nam mir!

O Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim aposteljnem: mir vam zapustim, svoj mir vam dam; nikar ne glej na moje grehe, ampak na vero svoje svete cerkve; in po svoji dobrotljivi volji jo v miru in edinosti ohrani.

O Gospod Jezus Kristus, sin živega Boga! ki si po volji svojega Očeta s soddjanjem svetega Duha po svoji smrti svet poživil, reši me s tem presvetim svojim telesom in s krvijo od vseh mojih grehov in vsega hudega; daj, da se vselej tvojih zapoved držim, in ne pripusti, da bi se kdaj od tebe ločil.

Mašnikovo obhajilo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Obudi resnično žalost nad svojimi grehi in srčne želje se z Jezusom skleniti, ter se po duhovno obhajaj; po tem še le dalje môli!

Molitev.

Vsegamogočni in predobrotljivi Bog! ozri se milostljivo na naše prošnje, in otmi naša srca skušnjavam hudih misel, da bomo po tvoji dobrotljivosti vredni, svetega Duha prebivališče biti.

Milost sv. Duha, o Gospod! milostljivo v naše srca vlij, da bomo zamogli svoje grehe z zdihovanjem in solzami izmivati, in da po tvoji dobroti željeno odpuščenje dosežemo.

Ponižno prosimo, o Gospod! naj milost sv. Duha naša srca razsvetli in s sladkostjo popolnoma ljubezni obilno napolni, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sklep.

O Jezus Kristus, sin božji! ki si najsvetejši Device prečisto srce v svoje prebivališče zvolil in v njem pohlevno in sladko počival, dodeli nam milost, in ponižaj se po téh obhajanih skrivnostih tvojega telesa in tvoje krvi vedno v naših srcih prebivati, ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Blagoslov ali žegen.

Blagoslovi nas, prosimo te, sveta Trojica :
 Bog † Oče, in † Sin, in sveti † Duh, in
 tvoj blagoslov ostani vselej pri nas. Amen.

Zahvalna molitev po sv. maši.

Zahvaljen bodi, o Zveličar moj! da si
 mi dal to sveto mašo slišati, in presveto
 srce tvoje naj čistejši matere častiti. O da
 bi bil vendar to sveto mašo s takim zbra-
 nim duhom in s tisto gorečnostjo slišal,
 katero tolikanj sveto, tolikanj visoko opravi-
 vilo tirja! Ti, o Jezus! po svoji milosti
 nadomestnej, kar je bilo pri tej sveti daritvi
 pomanjkljivega, in dodeli mi, da te vprihod-
 njič zamorem vselej v duhu in resnici mo-
 liti, hvaliti in častiti. Po tej neskončni
 daritvi dodeli, o Jezus! na prošnjo matere
 Marije, grešnikom spreobrnjenje, posebno
 pa te prosim, omeči in spreobrni tiste,
 katere sem ti pri sveti maši priporočal, in
 za katere sem posebno dolžan moliti, in še
 naj bolj se ozri na tiste, kateri so v naj veči
 nevarnosti, se vekomaj pogubiti. Dodeli pa
 tudi meni pravo pokoro in stanovitnost v
 dobrem, in da ne zgubim nikdar dobrot,
 ki sem jih pri tej sveti maši po tvoji ne-
 skončni milosti zadobil. S tem upanjem
 poživljen in potolažen, imam trdno voljo,

vse po tvoji volji in v tvojo čast storiti, o
moj dobrotljivi Bog! Tvoj sveti blagoslov
me spremljaj po vseh mojih potih in tvoje
presvete matere zgled mi bodi vedno pred
očmi; v tvoje in njeno srce zročam svojo
dušo in telo. Amen.

II.

Spovedne molitve.

Molitev pred spovedjo.

K tebi obračam svoje oči, o sv. Duh! in te potrtega duha prosim, razsvitli mojo pamet, da spoznam, v čem sem se pregrešil zoper svojega Boga, da zamorem tako objektivirati svoje pregrehe. Brez tvojega razsvitljenja ostala bi moja pamet temna, brez tvoje milosti moja volja slaba. O da bi jaz sedaj s takó razsvitljenim umom delal spravo z razžaljenim Bogom, kakor sem popred na duši oslepljen, si nakladal na svojo vest greh na greh! Vsegamogočni, večni Bog! ki preiskuješ obisti in poznaš vse misli in želje človeškega srca, oživljaj moj spomin, da ne pozabim obtožiti se kakcega greha, ki je vreden tvoje jeze, pa tudi mojih solz.

Oče naš i. t. d.

(Tù sprašuj svojo vest po desetih božjih in pet cerkvenih zapovedih, glavnih, v nebovpijočih, tujih grehih in grehih zoper sv. Duha.)

Popolnoma kes.

Gospod! usmili se me, ozdravi mojo dušo, zakaj hudo sem se pregrešil zoper tebe. Jaz obžalujem iz celega srca vse

pregrehe svojega življenja. Moje oči se vtapljajov solzah, in moje srce trepeče od notranjih bolečin; kesam se vseh malopridnosti, ko pomislim, da sem si ž njimi nakopal tvojo jezo. Po številu in velikosti mojih pregreh, meri se tudi moje kesanje. O ljubeznjivi Bog! ko bi mogel, s svojo smrtjo hotel bi pokoriti svoje grehe, zakaj velik grešnik sem pred tvojim obličjem. Žal mi je, da sem grešil, ne zavoljo upanja ali strahu, ne zavolj plačila ali kazni, ne zato, ker sem nebesa zgubil in pekel zaslužil, ampak edino za to, ker sem tebe, večni Bog, največjo dobroto in neskončno ljubezen, razžalil.

Ko bi me ne bil ne ustvaril, ne odrešil, posvetil, dovolj uzroka bi imel te ljubiti že za to, ker si moj Bog, dovolj vzroka bi imel objokovati svoje grehe, ker si od nevrednega črviča zemlje bil tako hudo razžaljen. Kakoršna ljubezen do tebe, takošna je tudi moje kesanje, tolika moja žalost zavoljo pregreh mojega življenja. Jaz sem velik grešnik (grešnica), ti si moj Bog; Gospod usmili se me! zakaj velikokrat in hudo sem grešil.

Trden sklep.

Danes hočem s teboj, o Bog, zavezo storiti, da hočem raje umreti, kakor še kedaj napraviti tvojo milost. Ogibati se hočem ne samo greha, ampak tudi vsako senco greha hočem sovražiti v svojem srcu, vsake

priložnosti v greh se hočem izogibati. Ne moje meseno poželenje, ne hudobni svet, ne pekel me ne bodeta mogla odločiti od mojega Boga, raje sem pripravljen vse na svetu pretrpeti, kakor za sam trenutek oropanemu biti tvoje sv. ljubezni.

Ustvari v meni, o Bog! novo, čisto srcé in napolni je s svojim sv. Duhom.

Molitev k materi božji.

Presveta Devica in mati božja, Marija, prosim te po tvojem usmiljenju, katero si skazovala svojemu križanemu in mrtvemu sinu, Jezusu Kristusu, mojemu Zveličarju: Imej z mojo ubogo, po tolikih grehih grdo omadeževano dušo, materinsko usmiljenje, in sprosi mi milost pravega kesanja, čiste in odkritosrčne spovedi, ter stanovitnega popoljšanja. Amen.

Oče naš. i. t. d.

Prej ko stopiš k spovednici, govori:

Glej, o Jezus! jaz se bližam tvojemu svetemu obličju s skesano grešnico Magdaleno in padem objokan pred teboj na kolena, ter se tebi in tvojemu namestniku — mašniku skesano in odkritosrčno obtožujem svojih grehov. O da bi jaz tako s skesanim srcem zamogel opravljati svojo spoved, kakor jo je Magdalena, da bi me sam ti, o Jezus, odvezal mojih pregreh. Ne glej, o Jezus,

toliko na moje djanje, kolikor na mojo dobro voljo; kar je pri mojih delih pomanjkljivega, naj nadomesti tvoja sv. vsegaogočnost. Amen.

Ko stopiš iz spovednice, moli:

Poveličujte Gospoda vsi narodi, hvalite ga vsa ljudstva; zakaj njegovo usmiljenje sega od roda do roda, in resničnost njegovih obljub ostane vekomaj. Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu zdaj in na vekomaj. Amen.

Opravi svojo pokoro in potem moli:

Neskončno dobri Bog! Gospod Jezus Kristus, sprejmi to mojo spoved in pokoro v zadostilo in spravo za moje grehe. Dobro spoznavam, da sem za svoje neštevilne grehe, s katerimi sem tebe, neskončno dobroto, razžalil, veliko večjo pokoro zaslužil. Toda največje zaupanje stavim v neskončno zasluženje tvojega sv. trpljenja in smrti in v neizmerno ceno tvoje presv. krvi, katero si kot neprecenljivi in neusahljivi zaklad zapustil svojej sv. cerkvi. Ker sem nezmožen, zadostno pokoro storiti za tolike svoje grehe, zajemam iz tega sv. zaklada, od tvojega neskončnega zasluženja, da tako zadostujem tvoji neskončni pravici. Zavoljo tvojega zasluženja, o mili Jezus, mi tedaj milostljivo odpusti vse grehe, kakor tudi

časne kazni, katere bi imel tù v življenji ali v vicah trpeti. Na priprošnjo tvoje izvoljene matere, preljube Device Marije in vseh svetnikov, vzemi me zopet za svojega otroka in dodeli mi milost, da sem tvoj v življenju in v smrti. Amen.

III.

Obhajilne molitve.

Pred sv. obhajilom.

Vsegamogočni, večni Bog! trepetajoč bližam se največi skrivnosti tvojega božjega sina, Jezusa Kristusa. Jaz se ti bližam kakor bolnik k zdravniku, kakor omadeževanec k studencu usmiljenja, kakor slepec k luči večne svetlobe, kakor ubožec k Gospodu nebes in zemlje, in kralju večne slave. Molim te, neskončno usmiljeni Bog, ozdravi mojo dušo in jo očisti vseh marog, razsvitli mojo temoto, in odpri mi bogastvo svojih milost, da bi zamogel Kralja vseh kraljev, Gospoda vseh gospodov s toliko ljubeznijo in častjo, s toliko pobožnostjo in gorečnostjo, s čistostjo in ponižnostjo zaužiti, kakor so ga tvoji naj zvestejši služabniki in služabnice prejekali. O usmiljeni nebeški Oče! dodeli mi milost, da po vrednem prejmem presv. telo in kri tvojega sina, Jezusa Kristusa, da postanem tudi po tem revnem življenju vreden, gledati ga v nebesih od obličja do obličja. Amen.

Molitev k Marii materi božji.

Preljuba Devica in mati božja, Marija! prosim te ponižno, stoj mi milostno s svojo

priprošnja na strani ob tej uri, ko bodem pravo telo in pravo kri tvojega preljubega sina prejel-a. O sprosi mi milost pri svojem božjem sinu, da ta s. zakrament prejmem v svoje večno zveličanje. Amen.

Malo pred obhajilom moli:

Raduj in širi se veselja moje srcé, zakaj Kralj vseh kraljev zapušča svoj sedež, in Gospod vseh gospodov hiti iz nebeških višav, da bi pri tebi prebival in te s svojim presvetim telesom krepčal. Vstani tedaj moja duša! in odpri svojemu ljubljencu prebivališče svojega srca, v katerem želi prebivati Jezus! Amen.

Mašnik kaže sv. hostjo.

Glej jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!

O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho; temuč reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.

Potem, ko si te besede trikrat izrekel, moli:

Pridi! oh pridi, preljubeznjivi Jezus! moje srce je pripravljeno; v te verujem, v te zaupam, tebe ljubim čez vse in po tebi samem vedno hrepenim. O Jezus, sin Davidov! usmili se me, dodeli mi milost, o Gospod! da sprevidim po tvoji sv. veri, kdo da si, da po upanju zvem, kaj si ob-

ljubil, in da občutim po ljubezni, kaj mi dodeliš.

Poveličuj moja duša Gospoda, in vse kar je v meni, dajaj čast njegovemu svetemu imenu! Amen.

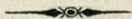
Molitev po sv. obhajilu.

Tedaj našel sem ženina svoje duše. Zaklenjenega hočem imeti v svojem srcu in ga nikdar več od sebe pustiti. Moja duša poveličuj Gospoda in moj duh se raduj v Bogu mojem Zveličarju; zakaj, velike reči je storil nad menoj on, ki je mogočen in sveto njegovo ime.

Spusti, o Gospod, svojega hlapca (služabnico) v miru; ker moje oči so vidile mojega Zveličarja.

Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu, in sv. Duhu, i. t. d.

Začudite se nebesa, in strmi, o zemlja! nad preveliko ljubeznijo in ponižnostjo svojega Jezusa, da se je ponižal priti k meni, in v mojem nevrednem srcu vzeti prebivališče.

Božje čednosti.

Djanjē verē.

Verujem v tebe, pravi tvojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh! kateri si vse ustvaril,

kteri vse ohranjuješ in vladaš, kteri dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da se je sin božji učlovečil, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, in da nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni ozna-
novali, in kar nam sveta, rimska, katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna res-
nica in modrost, ki ne moreš goljufati, ne goljufan biti. O Bog! pomnoži mojo vero.

Djanje upanja.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskončnem zasluženji svojega edinoroj-
nega sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje
mojih grehov, po smrti pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe z obličja v obličje gle-
dati, ljubiti in brez konca uživati. Upam
tudi od tebe potrebne pomoči, vse to do-
seči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil,
kteri si vsegamogočen, zvest, neskončno
dobrotljiv in usmiljen. O Bog! potrdi moje
upanje!

Djanje ljubezni.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svojega
srca čez vse, ker si največja dobrota, ne-

skončno popolnoma in vse ljubezni vred-
den! ljubim te tudi zato, ker si do mene
in do vseh stvari neskončno dobrotljiv.
Želim iz vsega srca, da bi te ravno tako
ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služab-
niki ljubili in te ljubijo. Z njih ljubeznijo
sklenem svojo nepopolno ljubezen; povikšaj
jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in
bolj. Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti
želim in si to trdno prizadevam, mi je iz
srca žal, da sem tebe, svojo neskončno
dobroto, katero čez vse ljubim, tebe, svojega
stvarnika, odrešenika in posvečevalca, raz-
srdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe,
svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega
najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem,
vse grehe in vse grešne priložnosti zapu-
stiti, storjene grehe bolj in bolj obžalovati,
in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne
ravnati. Sprejmi me spet za svojega otroka,
in dodeli mi milost, ta da svoj sklep dopolnem.
Prosim te po neskončnem zasluženju tvo-
jega božjega sina, našega Gospoda in Zve-
ličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in svetem
Duhu.

O. Kakor je bila v začetku, tudi zdaj
in vselej in vekomaj. Amen.

Lavretanske litanije.

(Ob praznikih Matere božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
 Bog Sin, odrešenik sveta,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Sveta Marija,
 Sveta Mati božja,
 Sveta devic Devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti božje,
 Mati prečista,
 Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,

usmili
se nas!

za nas Boga pros!

Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov;
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta,

Jagnje božje, ki greh sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnj božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.

Molitve.

1. K presvetemu rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim delil.

O. Kateri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kateri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. (Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.)

2. K sveti Devici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim sinom nas spravi, svojemu sinu nas priporoči, svojemu sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!
O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deleležni.

3. K sveti Devici, materi Marii.

(Od 1. adventne nedelje do božiča.)

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

V. Angelj Gospodov je oznanil Marii.

O. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše srca vlij, da, ki smo po angelovem oznanjenju učlovečenje Kristusa, tvojega sina, spoznali, po njegovem trpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

(Od božiča do svečnice.)

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj

ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega stvarnika prečudno rodila, Devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Prosi za nas, božja porodnica!

M o l i m o.

Bog, kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil, daj, prosimo, da njo za nas prositi čutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti življenja začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa, sina tvojega.

(Od svečnice do velicega četrтка.)

Bodi češčena, nebes kraljica, češčena angelov gospa; češčena korenina, češčena ti, ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, Devica častita, memo vseh lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prosi za nas Kristusa!

V. Hvalimo te, Devica presveta!

O. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

M o l i m o.

Dodeli, milostljivi Bog, brambo naši slabosti, da, ki svete božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

(Od velike sabote do 1. nedelje po binkoštih.)

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja! Kterega si zaslužila nositi, aleluja! je vstal od smrti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja!

M o l i m o.

O Bog, ki si po vstajenji svojega sina Gospoda našega Jezusa Kristusa svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi materi Devici Marii veselje večnega življenja dosežemo.

(Od 1. nedelje po binkoštih do 1. adventne nedelje.)

Češčena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad tvojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo čiste Device matere Marije, da bi

prebivališče tvojega sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smrti rešeni.

4. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

5. Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosim, razveži po svoji milosti naših grehov vezi in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostimi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in ne-

prijateljem, in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.
(petkrat.)

Molitev za mir.

O Bog! od katerega pridejo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana, in po zatrtem strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni. Po Gospodu našem i. t. d.

Zapomin. O posebnih časih se po različni potrebi k molitvam po litanijah privzemajo, ali pa tudi po sveti maši ali pridigi molijo naslednje molitve:

Molitev za srečno izvolitev novega papeža.

Gospod! s ponižnim srcem to prosimo, da po svoji neskončni dobroti sveti rimski cerkvi tacega papeža dodeliš, kateri bo tebi zavoljo dobrotljive skrbi za nas vselej prijeten, in nam, tvojemu ljudstvu, zavoljo zvestega vladanja, v slavo tvojega imena, vselej častitljiv. Po Gospodu našem i. t. d.

Molitev za bolnika.

Vsegamogočni Bog, ti večno, zdravje vernih! usliši nas, ki za tvojega bolnega služabnika (tvojo bolno služabnico) I. pomoči tvoje milosti prosimo, da zdravje zadobi, in se ti v tvoji cerkvi zanj zahvali. Po Gospodu našem i. t. d.

Molitev za odvrnjenejo kužne bolezni.

O Bog, ki ne želiš smrti, ampak pokore grešnikov, poglej milostljivo na svoje ljudstvo, ki se k tebi vračuje, da šibe svoje jeze, ker ti je pobožno vdano, dobrotljivo od njega odvrneš. Po Gospodu našem i. t. d.

Molitev ob živinski kugi.

O Bog, kateri si človeku tudi neumno živino pri delu v pomoč dal, pohlevno prosimo, da nam žival, brez katerih se človeški rod ne more živiti, pri naših potrebah ne pustiš poginiti. Po Gospodu našem i. t. d.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sv. Mati božja,

Sv. devic Devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

za nas
Boga prosi!

Vsi sveti angeli in arhangeli, za nas Boga prosite!

Vse svete vrste zveličanih duhov, za nas Boga prosite!

Sv. Janez Krstnik, za nas Boga prosi!

Sv. Jožef za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite!

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

za nas
Boga prosi!

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž,

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marka,

za nas
Boga prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga pro-
site!

Sv. Štefan,

Sv. Lavrencij,

Sv. Vincenci,

Sv. Fabijan in Sebastijan,

Sv. Janez in Pavel,

Sv. Kozma in Damijan,

Sv. Gervazi in Protazi,

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,

Sv. Gregori,

Sv. Ambrož,

Sv. Avguštin,

Sv. Jeronim,

Sv. Martin,

Sv. Nikolaj,

za nas
Boga prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovalci, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišek,

za nas
Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti mnihi in puščavniki, za nas Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilja,

Sv. Katarina,

Sv. Anastazija,

za nas
Boga prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smrti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duha nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smrti.

reši nas, o Gospod!

S skrivnostjo svojega svetega učlo-
 večanja,
 S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim krstom in svetim postom,
 S svojim križem in trpljenjem,
 S svojo smrtjo in svojim pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudovitnim vnebohodom,
 S prihodom tolažnika svetega Duha,
 V dan sodbe,
 Mi grešniki,
 Da nam zanesesh,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkev vladaš in ohraniš,
 Da pastirja apostoljskega in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
 Da nam našega cesarja obvaruješ,
 Da krščanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruješ,
 Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir
 in edinost dodeliš,
 Da nas vse v svoji sveti službi potrdiš
 in ohraniš,
 Da naše misli k nebeškim željam pov-
 zdigne,
 Da vsem našim dobrotnikom večne
 darí dodeliš,
 Da duše naše in naših bratov, bližnjih
 in dobrotnikov večnega pogubljenja
 rešiš,

reši nas, o Gospod!

prosimo te, sliši nas!

Da sad zemlji daš in ohraniš,
 Da vsem vernim dušam večni
 pokoj dodeliš,
 Da nas uslišiš,
 Sin božji,

prosimo te,
 sliši nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; za-
 nesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas o Gospod;

Kriste, sliši naš!

Kriste usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš (i. t. d. tiho.)

V. In nas ne vpelji v skušnjava.

O. Temuč reši nas hudega. Amen.

Sveti križev pot.

Razlaga, začetek in vrednost svetega križevega pota.

Sveti križev pot je spomin tistega težavnega pota, po katerem je naš Zveličar hodil, ko je od Pilatovega dvora, kjer je bil krivično k smrti obsojen, težak križ na goro Kalvarijo nesel. Ker je naš Gospod na tem potu s težkim križem obložen neznano veliko trpljenja, bolečin in žalosti pretrpel, se ravno zato ta pot imenuje: „*Pot svetega križa*,“ „*pot Kalvarije*,“ „*pot bolečin in žalosti*.“

Ker je naš Odrešenik na tem potu dvanajstkrat zadržan, po smrti pa dvakrat prenešen bil, s križa namreč v naročje svoje prežalostne matere, potem pa v grob, zato se tudi deli sveti križev pot v štirinajst postaj ali štacjonov.

Bere se, da je Marija devica, potem ko je bil Jezus v nebesa odšel, ves čas svojega življenja tiste kraje obiskovala, na katerih je njen sin trpel in čudeže delal. Te misli je tudi bil Leon papež X. Pobožna sestra Marija Agreda tudi pripoveduje, da Marija, naša preljuba mati, nikoli ni prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in da je ondi

z žalostnim srcem premišljevala, kako grozovito mučenje je mogel trpeti njen sin. Po tem takem se sme reči in trditi, da je Marija devica najprva sveti križev pot obiskovala, in to pobožno opravilo začela.

Obiskovanje svetega križevega pota je premišljevanje bridkega trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa pri slehrni postaji. Kako prijetno je to premišljevanje v božjih očeh, se ne more prav dopovedati in ne popisati. Sveti Bonaventura pravi: „Nobena pobožnost ne obudi toliko svetih željá, kakor premišljevanje trpljenja, križa in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. O prečudno trpljenje! čigar premišljevanje dušo tako visoko povzdigne, da je ne le samo angeljem enaka, temuč vsa božja postane.“ Sv. Frančišek Salezi pravi, da se po premišljevanji Kristusovega trpljenja naj popred ljubezen Božja v naših srcih vžge; zato ga imenuje najbližnjo pot k vsem čednostim in k nedolžnemu življenju. Sv. Albert, imenovan Véliki, uči, da je premišljevanje Kristusovega trpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhem kruhu postil, ali golonog v svete dežele na božjo pot hodil.

Molitev pred sv. križevim potom.

M o l i m o.

Začni, prosimo Gospod, s svojim duhom, naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej v tebi začnó, in v tebi začete tudi v tebi dokončajo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Darevanje sv. križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si ti večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz tega srca, da sem te kdaj, o največja dobrota! razžalil. Darujem ti ta sveti križev pot k tvoji časti, v spomin ti tega težavnega pota, po katerem si zavoljo mene ubozega grešnika hodil. Jaz se želim udeležiti vseh odpustkov, ki so za sveti križev pot podeljeni, toraj tudi želim vse tako opraviť, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, da s tem

svetim križevim potom v tem življenji tvojo milost, v prihodnjem pa večno veselje zaslužiti zamorem. Amen.

Ako še nisi odpustkov Bogu daroval za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da bi jim bili v prid, mu jih zdaj daruj.

Pri nekaterih štacijonih se zadobé popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne more sam za-se več kakor le en sam popolnoma odpustek zadobiti, naj druge za duše v vicah Bogu daruje, kakor postavim: za dušo svojega očeta, mater, brata, sestre, prijatelja, ali katerega družega itd.

I. Štacijon.

Jezus je k smrti obsojen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je on poslušal in sprejel krivično sodbo brez vsega izgovarjanja. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ki so sodbo podpisale. Hudoba tvojega jezika, s katerim si se večkrat pregrešil zoper Boga in svojega bližnjega, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa k smrti obsodil. Obrni se tedaj k njemu, jokaj in zdihuj, bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogemu grešniku. Boš le tedaj za nevredno stvar prenašal ječo, verige in trpljenje, in se dal obsoditi k taki grozovitni smrti? Oh! to je zadosti, da rani moje srce, in da objokujem vse pregrehe, katere sem storil s svojim jezikom. Obžalujem jih tedaj in kličem k tebi: O moj Jezus! usmiljenja, prosim te, usmiljenja in milosti, o Jezus!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. Štacijon.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakošnim veseljem in radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako potrpežljivo tepenje in suvanje malopridnega ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepotrpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu, zdihni in reci:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni gre križ. O težki križ! ki so ti ga moji grehi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi svojo gnado in moč, da rad sprejmem vse križe, katere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel, in se tako od sveta ločil; daj mi tako ljubezen do križa, da si bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo voščil in želel: trpeti ali umreti, umreti ali trpeti.

Oče naš, Češčena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus za-
voljo tolikanj prelite krvi ves oslavljen,
prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi
bit, z nogami teptan in suvan. Vendar se
ne sliši ne žalovanja, ne nevolje iz njego-
vih ust. Ti pa tožiš, če le majhen križ ob-
čutiš, ali kako zoprno besedo slišiš, Oh!
sovraži svojo nepotrpežljivost, svoj napuh
in svojo nečimrnost; zdihuj k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jaz naj veči
grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, ko-
likrat, in v kako velike grehe sem padel!
kolikrat sem se pogreznil v globočino hu-
dobije! O Jezus podaj mi svoje roke! Po-
moči o Jezus! pomoči pri tebi iščem, da
ves čas svojega življenja nikdar nikoli v
smrtni greh ne padem, in da tako v svoji
zadnji uri zveličanja upati zamorem.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! Usmili se nas!

IV. Štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečine je občutilo srce Jezusovo! Oh, s kakošno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino srce, ko sta se srečala! Poslušaj o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj sin?“ kliče k tebi Marija. — „Kaj hudega ti je storila moja mati?“ te vpraša Jezus. Oh zapusti že vsaj svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in bolečine trpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedaj in zdihuj iz svojega srca:

O božji sin Marije! o presveta mati svojega ljubeznjivega Jezusa! ves potr in ponižan klečim pri vajinih nogah. Jaz sem tisti izdajalec, s svojimi grehi sem brusil meč, kateri je vajini srci rnil. Oh meni je iz srca žal; prosim vaji, odpustita mi! Milost, o Jezus! milost, o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, da nikdar več ne bom grešil, temuč, da bom vajino grenko trepljenje in žalost noč in dan premišljeval in objokoval.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se!

V. Štacijon.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nositi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spominjaj se, da si ti tisti Simon, ki si ves vdan nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov, ki svoje križe ne iz srca, temuč, le ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh zbudi enkrat svoje srce, in usmili se svojega tako obloženega Zveličarja. Sprejemaj radovoljno vse križe in nadloge, katere ti pošilja tvoj ljubeznjivi Oče. Trdno skleni, ne le vse zoprnosti s potrpežljivostjo prenašati, temuč tudi svojemu Bogu za-njo hvaležnega se skazovati; prosi ga tako-le:

O ljubeznjivi Jezus! zahvaljujem se za toliko priložnosti, ki mi jih daš, da bi za-te trpeti, in za-se kaj zaslužiti zamogel. Oh, moj Bog daj mi gnado, vse, kar se mi bo v tem življenji težkega prigodilo, s potrpežljivim srcem prenašati, in s tem večnega veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus, da bom tukaj s tabo jokal in trpel, potlej pa s teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Štacijon.

Veronika podá Jezusu potni prt.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, in premisli v tem prtú sveto obličje svojega Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s to ljubeznijo vtisni njegov obraz v svoje srce. O kako srečen boš, ako boš z Jezusovim obrazom v svojem srcu živel, in z njim v večnost pojdeš! Da tedaj to gnado zadobiš, prosi svojega Boga, in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni v moje srce sveto podobo svojega obličja, da bom brez nehanja na te mislil, noč in dan tvoje grenko trpeljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruhom tvojega trpljenja hočem svojo dušo nasitovati, in moje oči bodo vedno solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš, Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod zopet na zemlji leži, ves oslavljen od velike bolečine, in zaničevan od sovražnikov. Premisli, da tvoja prevzetnost je Jezusa potrla, in ga na zemljo vrgla, ker je prenašati ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhnjjen! Spokori se, in skleni ponižniši biti. Reci s skesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! ako ravno vidim, da na zemlji pod težkim križem ležiš, vendar te molim in častim, kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim te, poteri moj napuh, vzemi iz mojega srca vso ošabnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako tebi dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom s tem gnado zadobil, tudi s teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. Štacijon.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil!

Premisli in prevdari v svojem srcu, kako ti je treba jokati in žalovati; prvič zavoljo Jezusa, ki zavoljo tebe toliko trpi! drugič sam nad seboj, ker si še vedno nehvaležen in ga žaliti ne nehaš. Kako moreš v premišljevanji njegovega grozovitnega trpljenja trdovraten biti! Poglej, kako milostljivega in ljubeznjivega se Jezus proti revnim ženam kaže! obudi k njemu svoje zaupanje in zdihni iz srca:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh kako je to, da se moje srce ne raztopi od solz velike žalosti? Solzá, o Jezus! prosim, solzá prave pokore, in srčnega usmiljenja mi daj, da se z objokanimi očmi in s skesanim srcem vdeležim tiste gnade, katere si revnim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obračaj od mene svojih milostljivih oči, poglej me ubozega grešnika, da bom tudi jaz poln tolažbe na zadnjo uro tebe videti mogel.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. Štacijon

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako Jezusa, ki je krotka in nedolžna ovčica, judje in neverniki, steklim volkovom enaki, tepejo, sujejo, simtertje vlačijo po trdem kamenji! O nesrečni greh, ki samemu sinu božjemu tako grozovitno trpljenje pripravljáš! O grešnik, ni morebiti tvoj Bog ves v bolečinah vreden tvojih solz? Oh! reci tedaj ves objokan:

O vsegamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim prstom držiš, kdo te je tako neusmiljeno vrgel? Oh! nobeden drugi, kakor moja pregreha, v katero sem tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala od grehov, in zato se je množilo tvoje trpljenje. Toda poglej, o Jezus! pri tvojih nogah zdaj klečim s skesanim srcem, in trdno sklenem, svoji hudobiji konec storiti. Z objokanimi očmi ti tisoč in tisočkrat obetam nikdar več ne grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. Stacijon.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus na svojem životu ves ranjen in stopen, in tudi z grenkim žolčem napajan! Poglej, kako on tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v obleki s svojo nagostjo osramotuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojega Jezusa usmiljenja pogledati? Oh! vrzi k nogami svojega slečenega Jezusa, in mu reci:

O žalostni Jezus! kako velik razloček ja med tabo in mano! ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s krvjo oblit; jaz pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh jaz nisem na pravem potu! O Jezus! pelji me ti na pravo pot. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega sveta grenke in zoprne, da bom namesti njih želel tvoje trpljenje občutiti, da bom tako vreden s teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se na, o Gospod! usmili se nas.

XI. Štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, kadar so Judje njegovo meso, kite in žile z žebli prevrtali. Oh! kako je to, da se tvoje srce žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno tvojega Zveličarja mučijo! Vsaj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje srce strah in ljubezen do tebe. In ker so moji grehi tisti žebli, kateri so te na križ pribili, stori s svojo gnado, da bodo vse moje hude želje, in moji občutki na tvoj križ pribiti in tamkej umorjeni, da bom v življenji in v smrti s teboj križan, tudi s teboj večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. Štacijon.

Jezus umrje na križi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tù svoje oči, in premišljuj svojega z žebli na križ pribitega Jezusa. Poglej vse blede obličje božje. Poslušaj, kako prosi odpuščenja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, svojo mater izroča Janezu, priporoča svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umrje z nagnjeno glavo. Tako je tedaj moj Jezus umrl? Res umrl na križu, in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh! ne hodi proč, kakor le s ponižnim in s skesanim srcem. Objemi križ, in zdihuj k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! jaz vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so te tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisem vreden, ker sem te križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kadar te slišim tudi prositi za tiste, kateri so tebe križali. Kaj hočem tedaj za te storiti, ker si ti toliko za-me storil? Poglej, o Jezus? pripravljen sem in voljan, vsem odpustiti, kateri so me kdaj

razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpuščam vsem, iz srca jih objamem, in jim želim vse dobrote skazati; in tako tudi upam ob svoji smrtni uri vesele besede zaslišati: „Še danes boš z menoj v raji“.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Štacijon.

Jezus je s križa vzet in djan v naročje Marije.

Molino te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je srce žalostne matere prebodel, kadar je ona svojega mrtvega sina v svoje naročje vzela. Videla je njega vsega ranjenega in krvavega. O kakošno žalost in bolečino je tistikrat v svojem srcu občutila! Kateri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno srce? Oh! greh je bil, ki je Jezusu življenje vzel, in Marijino srce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne matere, in zdihni k nji tako:

O kraljica vseh mučencev! kdaj bom vreden, da bi prav zapopadel tvojo žalost in mučenje? Kdaj bom zadobil tvojo gnado, žalost v svojem srcu nositi, in s teboj trpeti? O velika gospá! sprosi mi to gnado, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, ki so ti tako žalost storili; da bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanji in ljubezni za-te umrl, in po smrti s teboj večno živel.

Oče naš, Češčena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIV. Štacijon.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in družih pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti pa naj ti gre k srcu težava in grenka žalost Marije, njegove matere, kedar zgubi iz naročja svojega ljubeznjivega sina. V premišljevanji le-te njene žalosti in njenega trpljenja se res sramuj, da si pri obiskovanji tega križevega pota tako malo usmiljenja občutil. Oh! zbudi svoje srce vsaj zdaj pri zadnjem štacijonu. Poljubi s častjo kamen sv. groba; položi v duhu vanj svoje srce, in reci k svojemu mrtvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si tako krvavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečega te častim in molim. Oh! jaz želim voščim tebe v svojem srcu zaprtega imeti, da bi s teboj sklenjen, po tem sv. križevem potu k novemu življenju vstal, in se v tvoji gnadi s tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojega trpljenja, katero sem premišljeval, mi dodeli, da bo na zadnjo uro tvoje sveto rešnje Telo moja popotnica;

da bojo moje zadnje besede: Jezus, Marija, sv. Jožef! in da svoje zadnje zdihovalje sklenem s tistim zdihovaljem, s katerim si ti na sv. križi svojo sveto dušo zdihnil. Daj mi z živo vero, z trdnem zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umreti, in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojega sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je on s svojim bridkim trpljenjem in z grenko smrtjo mene odrešil, ti darujem ta sv. križev pot, ki sem ga s tvojo gnado obiskal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni, in drugim podeljene gnade, za odpuščenje grehov celega sveta, za pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa, za katere sem v začetku prosil. O milostjivi nebeški Oče! poglej na obličje Kristusa svojega sina, usliši glas njegove svete krvi, in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! Amen.

Nekateri na zadnje tudi molijo 6 Očenašev in 6 Češčena Marij. Akoravno je ta navada dobra in pobožna, vendar ni ravno potrebna, temuč samo premišljevanje trpljenja našega Zveličarja je k zadoblenju odpustkov potrebno, in le to je cilj in konec sv. križevega pota.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar, Jezus Kristus, in njegova žalostna mati Marija!

KAZALO.

	Stran.
Predgovor	3
Vvod	5
Prvi dan	11
Drugi dan	19
Tretji dan	27
Četrtri dan	33
Peti dan	42
Šesti dan	49
Sedmi dan	57
Osmi dan	65
Deveti dan	72
Deseti dan	79
Enajsti dan	87
Dvanajsti dan	95
Trinajsti dan	104
Štirnajsti dan	112
Petnajsti dan	120
Šestnajsti dan	128
Sedemnajsti dan	137
Osemnajsti dan	145
Devetnajsti dan	153
Dvajseti dan	162
Edenindvajseti dan	171
Dvaindvajseti dan	178
Triindvajseti dan	187

	Stran.
Štiriindvajseti dan	195
Petindvajseti dan	201
Šestindvajseti dan	207
Sedemindvajseti dan	214
Osemindvajseti dan	220
Devetindvajseti dan	228
Trideseti dan	234
Edenintrideseti dan	239
Jutranja in večerna molitev (Sv. Bernarda)	252
I. Mašne molitve	253
II. Spovedne molitve	266
III. Obhajilne molitve	271
Lavretanske litanije	276
Litanije vseh svetnikov	285
Sveti križev pot	290

6,

$\overset{f}{X}$ $\overline{15-17}$; $\overline{II}$ $23-25$; $\overline{III}$ $30-32$; $\overline{IV}$ $38-40$; $\overline{V}$ $45-46$; $\overline{VI}$ $53-55$; $\overline{VII}$ $62-63$;
 $\overline{VIII}$ $69-70$; $\overline{IX}$ $77-78$; $\overline{X}$ $84-85$;
 $\overline{XI}$ $(91-2)93-94$; $\overline{XII}$ $100-102$;
 $\overline{XIII}$ 110 ; $\overline{XIV}$ $117-19$; $\overline{XV}$ $125-27$;
 $\overline{XVI}$ $134-36$; $\overline{XVII}$ $142-43$; $\overline{XVIII}$ 151 ;
 $\overline{XIX}$ $158-60$; $\overline{XX}$ $167-69$;
 (Zurste - kazni); $\overline{XXI}$ $175-76$; $\overline{XXII}$ $183-84$;
 $\overline{XXIII}$ $192-93$; $\overline{XXIV}$ 199 ; $\overline{XXV}$ 204 ; $\overline{XXVI}$ $209-10$;
 $\overline{XXVII}$ $217-18$; $\overline{XXVIII}$ $225-26$;
 $\overline{XXIX}$ $231-32$; $\overline{XXX}$ (237) ; $\overline{XXXI}$ 246 ;
48

